

DVD
Friss 9 GB
A LEGJOBB DRIVEREK, HASZNOS PROGRAMOK,
A HÓNAP JÁTÉKAI, EXKLUZÍV CSOMAGOK...

Feltörhető WLAN - a WPA2 ellenére ▶ 38
Az Ön routere is érintett? Ellenőrizze most, és tegye hackerállóvá!

CHIP

Új funkciók ▶ 62
minden eszközhöz
Vásárlás helyett firmware-frissítés

GO DIGITAL!

2010/11 _ CHIPONLINE.HU

CHIP 10
toplista

A nagy SZOFTVERKOLLEKCIÓ
50 friss & hasznos program
a rendszeréhez, a WLAN-jához, az internethez

Az összes magyarul!

Garantált eltávolítás teljes verzió!

Rejtett eszközök a Win7-ben

Ingyenesen a fedélzeten: zseniális HDD-gyorsítók, PC-optimalizálók és csúcs fotó- és videóeszközök ▶ 22

CHIP PC 2010: az év legjobb vételei

Így építse meg Ön is + minden részlet & trükk

Most váltson 64 bitre

✓ 15%-kal több erő ✓ akár 192 GB RAM ✓ minden hardver & szoftver futni fog ▶ 28

SpeedUpMyPC

Extra sebesség minden PC-nek + automatikus javítás

A Firefox 4 töréstesztje

Lemaradt a Firefox. Sikerül-e felzárkóznia? ▶ 40

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XXII. évfolyam, 11. szám, 2010. november
Kiadja a Motor-Pressé Budapest Lapkiadó Kft.

A legjobb házimozijátékok >> Jobb, mint az új >> Firefox 4 törésteszt >> Támadás a WLAN hálózata ellen >> Váltás 64 bitre >> Elrejtve a Windows 7-ben >> Melyelemzés: az összes PC-ték kiengedése >> Gépépítés profil

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

A MAGYAROK IMÁDJÁK A MÉDIALEJÁTSZÓKAT, így ezek az apró, hangtalan, többnyire jelentéktelen külsejű dobozok egyre több napaliban tűnnek fel. Segítségükkel kényelmesen, a nagy képernyős tévéken tudunk filmeket nézni, akár USB kulcsról, noteszgépről vagy épp az asztali PC-nkről. Sajnos azonban könnyen belefuthatunk egy-egy rossz vételbe, amely nem kezeli a számunkra fontos formátumot, nem bővíthető, esetleg később vesszük észre, hogy plusz 2000 Ft-ért mennyivel több hasznos extrát is kaphattunk volna – például SD kártya kompatibilitást, HD felbontást, USB 3.0-s csatlakozót, iPhone távirányító-szoftvert. A CHIP most átadja Önnek a lehető legteljesebb médialejátszó-körképet: teszteltük az összes itthon elérhető modellt, és segítünk minden árkategóriában a lehető legjobb termékeket kiválasztani. Exkluzív tartalomként az egyik lejátszóról videotesztet is készítettünk, melyet megtalálnak a magazin DVD mellékletén.

CHIP PC 2010: videoteszt a DVD-n

RÉGI KEDVENC TÉMÁNKAT IS HADD AJÁNLIJAM FIGYELMÉBE: közel száz alaplap, WLAN router, digitális fényképezőgép, mobiltelefon belső operációs rendszerét cseréltük le, hogy kiderüljön: mennyit számít a firmware-frissítés, milyen új tulajdonságok érhetők így el, mekkora lesz a teljesítménynövekedés/-csökkenés. Tapasztalatainkat a 62–65. oldalon osztjuk meg Önökkel – előzetesként csak annyit, hogy sok esetben nem érdemes új terméket vásárolnunk, elegendő csak a meglévőnek frissíteni a régi, elavult, kapkodva elkészített firmware-ét.

A FIREFOX 3.6 SOKUNK KEDVENCE, azonban nem titok, hogy sem a biztonság terén, sem a sebességet tekintve nem számít már a legjobb böngészőnek. Napjainkban a böngészőknek egyre nagyobb a jelentőségük, és bizony rendszeresen döntenünk kell majd: melyik szoftver jelenti most épp a legjobb választást? A Firefox 4 teljes nagygenerálón esett át, ezért időszerűnek láttuk ismét alaposan letesztelni – cikkünkben kiderül, hogy képes lesz-e újra megszerezni első helyét a böngészők versenyében.

HAMAROSAN KÖZELEG AZ ÉV VÉGE: itt szeretném felhívni a figyelmét, hogy következő számunkban meghirdetjük karácsonyi előfizetési akciónkat. Ha szeretné szinte a teljes CHIP magazin árát megspórolni (ismét egy fantasztikus terméket kínálunk majd az előfizetések mellé), akkor ne maradjon le év végi akciónkról.

Kérem, hogy továbbra is ossza meg velem véleményét a magazinnal kapcsolatban:

Harangozó Csongor

csharangozo@motorpresse.hu

Szerkesztői ajánlat

Tovább dübörögnek videotesztjeink Ezúttal Erdős Márton kollégánk az év legjobb vételeiből válogatta össze és építi meg a CHIP PC 2010-et

Az iPad100napja Nekünk tetszett, de mit szól hozzá a család? A CHIP különleges tesztjében most nem a profiké a főszerep

WLAN-védelem Hiába a feltörhetetlen WPA2 titkosítás, egy trükkel könnyen hozzáférhetnek jelszavainkhoz

CÍMLAPON

22 ELREJTVE A WINDOWS 7-BEN
Sok esetben teljesen felesleges méregdrága szoftverekre elherdálni a pénzünket. Rejtve ugyan, de a Win7 a rendszertuninghoz, a multimédiára és a biztonság javítására is briliáns szolgáltatásokat és segédprogramokat kínál.

AKTUÁLIS

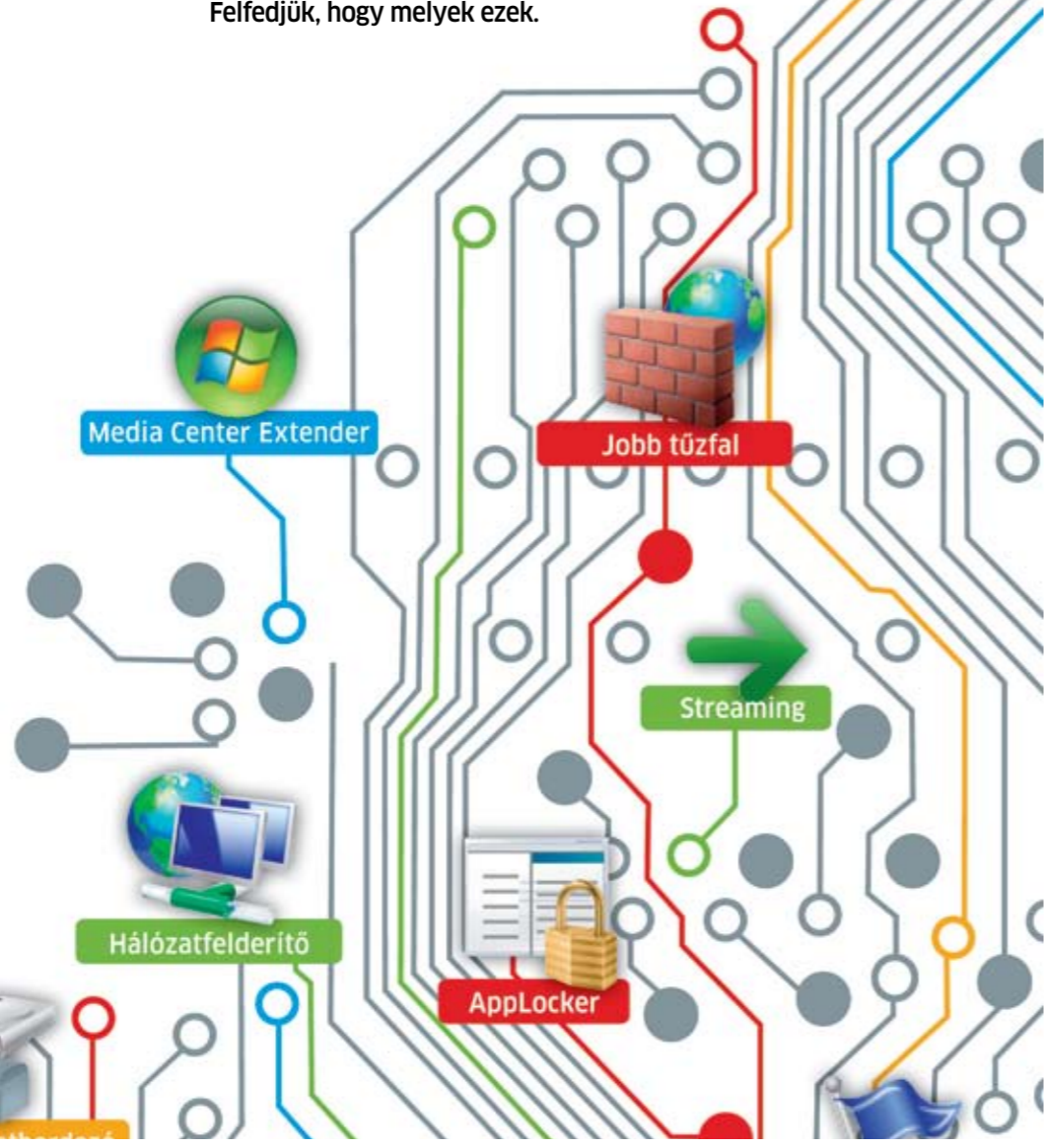
- 8 LIVE ESSENTIALS 2011**
Megjelent és immár magyar nyelven is le-tölthető a Win7 új kiegészítője
- 9 GOOGLE MAPS GYALOGOSOKNAK**
A Google Maps mobil változata már a gya-logosok navigációját is támogatja
- 10 INGYENES WIFI A VOLÁNBUSZON**
Októbertől a Volánbuszok 60%-án ingyenes WIFI szolgáltatás vehető igénybe
- 10 FÉNYKÉPEZŐGÉP HIBRID GPS-SZEL**
A Casio új modellje már műholdas jel nél-kül is meg tudja határozni a helyzetét
- 11 MEGLEPŐ TÉNYEK A MICROSOFTRÓL**
Lehet szeretni vagy utálni, de a MS az el-múlt 30 év legmeghatározóbb IT vállalata
- 12 VISZLÁT, IPHONE! VISZLÁT, PC!**
Egyre fogynak az elektronikus kutyuk elő-állításához szükséges nyersanyagkészletek
- 14 ÚJ CPU-TECHNOLÓGIÁK**
Kiderül, hogy milyen zseniális újdonságok-ra számíthatunk az Intel-től a közeljövőben
- 17 SZUPERHACKEREK**
A legügyesebb hackerek már az antivirus programokat is képesek kicselezni
- 18 LETESZTELTEK: IE9 BÉTA**
Kiderül, hogy emelt fővel térhet-e vissza a Microsoft a böngészők piacára
- 20 AZT BESZÉLIK, HOGY...**
...két év múlva nem lesz zsinór a töltőkhöz, lendületben a Bing, készül az orosz iPhone
- 20 MINDIG FRISS DRIVEREK**
Ezentúl a Steamen keresztül automatikusan frissülnek a Radeon kártyák meghajtói

TÉMÁK

- 22 ELREJTVE A WIN7-BEN**
Felfedjük a Windows 7 rejtett segédpro-gramjait, briliáns szolgáltatásait
- 28 VÁLTSON MOST 64 BITRE!**
Megmutatjuk, hogyan váltson könnyedén 64 bites Windows 7-re
- 32 A GOOGLE INGYENES FORMÁTUMA**
A Google bejelentette az ingyenes webes videókra optimalizált kodekjét, a VP8-at
- 38 TÁMADÁS A WLAN-JA ELLEN**
Csak néhány mp-ig tart, és mire észreveszi, már elveszték a jelszavai
- 40 A FIREFOX 4 TÖRÉSTESZTJE**
Alaposan leteszteltük az új böngészőt, és négy szakértő véleményét is közöljük
- 46 PC-MÉLYELEMZÉS**
Segítünk felderíteni és ingyenes alternatívákra cserélni a legnagyobb PC-fékeket

22 Elrejtve a Win7-ben

Rejtve ugyan, de a Windows 7 a rendszertuninghoz, a multimédiához és a biztonság javítására is briliáns szolgáltatásokat és segédprogramokat kínál. Felfedjük, hogy melyek ezek.

74 TERMÉK TESZTJE

- HARDVER**
- Alaplap**
79 ASUS Crosshair IV Extreme
82 Gigabyte D525TUD
85 ASUS Sabertooth X58
- Billentyűzet**
80 Logitech Illuminated K800
- Egér**
80 Microsoft Arc Touch
- Fényképezőgépek**
58 Canon Powershot G11, Olympus Pen E-P1, Olympus Pen E-P2, Olympus Pen E-PL1, Panasonic Lumix DMC-G10K, Panasonic Lumix DMC-G2, Panasonic Lumix DMC-GF1, Panasonic Lumix DMC-GH1K, Samsung NX10, Sony Alpha 550, Sony Alpha NEX-3, Sony Alpha NEX-5
- Hangfalszett**
83 Logitech Z205
- LCD tévé**
86 Sony KDL-32EX402
- Médialejátszó**
52 A. C. Ryan PlayOn HD, AVerMedia AVerLife Extreme Vision, Emtec Movie Cube V800H, Hyundai M-Box Light, Iomega ScreenPlay TV Link, me2 ME 800, Mvisto Pocket DivX Player, QNAP NMP 1000, Seagate FreeAgent Theater+ HD, Syabas Popcorn Hour A-200, Syabas Popcorn Hour C-200, Toshiba StorE TV, Verbatim MediaStation Pro, Western Digital WD TV Mini, XtreamerPro
- Memória**
80 Kingston DDR3 H20 kit
- Mobiltelefon**
84 Nokia X3
- Netbook**
84 Acer Aspire One 533
- Notebook**
81 Acer Aspire TimelineX 1830T
85 ASUS U35Jc
- MP3-lejátszó**
78 iPod touch 4
- PNA**
84 Wayteq X950
- Számítógép**
83 Mac Mini
- Számítógépház**
85 Cooler Master Sileo 510
- Tápegység**
81 Cooler Master 550GX
82 FSP Everest 85+ 600W
- USB kulcs**
79 Kingston USB3 64 GB kulcs
- SZOFTVER**
- Adatmentő**
87 Stellar Phoenix Data Recovery
- Biztonsági mentő**
88 Novabackup Professional 11.1
- Ingyen program**
66 Acronis Drive Monitor, Anti-Twin, Dziobas Player, Emsisoft Emergency Kit, eScan Antivirus Toolkit 12, Game Booster, Gnumeric Spreadsheet, Pando, Paragon Go Virtual, PictureZavi, Tiversity, Wielyd
- Képszerkesztő**
87 Adobe Photoshop Lightroom 3
- Merevlemez-kezelő**
89 Acronis Disk Director 11 Home
- Videokonverter**
88 Movavi Video Converter 10, Need4 Video

- 50 WIRELESS TÖRTÉNELEM**
A mágylák fényével megvilágított órtor-nyoktól egészen a LTA mobilhálózatokig
- 52 A LEGJOBB OTTHONI LEJÁTSZÓK**
Három árkatóriában válogattuk ki és teszteltük le a legújabb médialejátszókat
- 56 CHIP PC 2010**
A CHIP PC mindenre képes a lehető leg-jobb áron: bemutatjuk, hogyan építse meg
- 58 TESZT: ÚJ SLR-EK**
Az új rendszerű kamerák egyesítik az SLR képminőséget a kompakt méretekkel
- 62 JOBB, MINT AZ ÚJ**
Így javítsa ki a hibákat és növelje a tel-jesítményt firmware-frissítéssel
- 66 INGYEN PROGRAMOK**
A hónap legjobb freeware programjai + a legnépszerűbb webes alkalmazások.
- 70 DIGITÁLIS JAVAINK**
Szellemi és anyagi tulajdonunk mellett nem árt digitális javainkról is rendelkezünk
- 74 AZ IPAD 100 NAPJA**
A média el van tőle ájulva, de vajon az utca emberének is tetszik az iPad?

RÖVID TESZTEK

78 HARDVER- ÉS SZOFTVERTESZTEK
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

DVD-TARTALOM

90 KIEMELTJEINK A DVD-N
Az exkluzív csomagok és teljes változatok részletes bemutatása

96 A HÓNAP CSOMAGJA
CHIP exkluzív rovatunk fő témája ez al-kalommal a 3D jövője. Ehhez kapcsoló-dóan a DVD-n elhelyeztünk Önnek egy csokor 3D-s filmet és játékot, 3D-s se-gédprogramot.

TIPPEK & TRÜKKÖK

104 TIPPEK ÉS TRÜKKÖK
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

116 SEGÍT A CHIP
Gondja van a PC-jével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP segít!

TESZTLABOR

120 CHIP TOP 10
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-ter-mékeket, és rangsort közlünk róluk

126 CHIP CPU/GPU KALAUZ
A Magyarországon kapható összes GPU és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is

128 VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ
Minden hónapban bemutatjuk kilenc alkat-rész árának eddigi és várható alakulását

ROVATOK

3 Vezércikk **6** Mailbox **130** Előzetes decemberi számunkból, impresszum

DVD-N NOVEMBERBEN

- ▶ **Gépépítés profin: CHIP PC 2010**
Exkluzív, 12 perces videó, HD minőségben
- ▶ **Elrejtve a Win7-ben**
Eszközök, melyeket a Microsoft elfelejtett
- ▶ **Teljes verzió: SpeedUpMyPC**
A kedvelt optimalizáló 2010-es változata
- ▶ **Teljes változat: Magic Uninstall 2**
Minden programot maradéktalanul eltávolít
- ▶ **Exkluzív csomag: váltás 64 bitre**
Így fog minden hardver & szoftver futni 64 biten
- ▶ **A legjobb és legkisebb programok**
Ingyenes, apró alternatívák a PC-fékek helyett
- ▶ **14 friss program, 18 magyar változat**
Új MPC Home Cinema, Firefox, Adobe Reader...

62 JOBB, MINT AZ ÚJ
Firmware-frissítés

Egy egyszerű firmware-frissítéssel kijavíthatja eszközei hibáit, növelheti a teljesítményüket, és új szolgáltatásokat is adhat a meglévőkhez. A CHIP most megmutatja a legjobb példákat.

40 FIREFOX 4 TESZT
Marad a nagy kedvenc?

A 3.6-os Firefox, bár sokak kedvence, valójában se nem elég biztonságos, se nem elég gyors. Leteszteltük a 4.0-s verziót: a nagygenerál után vajon újra a Firefox lesz az első számú böngésző?

52 MÉDIALEJÁTSZÓK
Vásárlási útmutató

Az otthoni médialejátszók segítségével a videofájlokat végre nemcsak PC-n, hanem a tévén is megnézhetjük. A CHIP három árkatóriában válogatta ki a legjobb eszközöket.

Jobb vigyázni!

Biztonság egyetlen gombnyomásra
Chip 10/2010 - 30. oldal

Nem tagadom, hogy a cikk igen érdekes volt, és sok hasznos biztonsági tippet adott, de azért az alapfeltevése egy kicsit merész. A szakértő szerint a kritikus rések 90%-a kivédhető csupán a jogok korlátozásával (bár a cikk saját statisztikái általában szerényebb számokat adtak meg), de azért a maradék 10%-hoz csak jól jönne akkor egy vírusirtó, nem? Különösen, hogy a biztonsági hírekben hónapról hónapra olvashatunk a különféle microsoftos vagy más cégekhez tartozó, de az operációs rendszerre is kiható biztonsági résekről.

M. GYÖRGI

Önnek teljesen igaza van. A cikk célja az volt, hogy megismertesse azokat a mesterfogásokat, amelyekkel nagyban növelhető a rendszer ellenálló képessége a kártevőkkel szemben. Az ideális ugyanis az, ha a rendszerbeállítások is legalább közepesen szigorúak, és védőprogramot is használunk. Ezzel a kettőssel már jó esélyünk van, hogy ha egyik akadályon át is verekcsi magát egy kártékony program, végül nem lesz képes gondot okozni.

CHIP szerkesztőség

Nyaralás gép nélkül

Gépfeljesztés...

Chip 10/2010 - 58. oldal

Nagy kedvelője vagyok a gépipítésnek, ebből kifolyólag előszere-ttel olvasom az újságot is. Min-dig innen meritem a legfrissebb információkat, de mire megyek

TÖRTÉNELEM: KOCKÁK

„Tanulságos és egyben szórakoztató összeállítás volt nagyjainkról” A. István

vele, ha valahol nem tudok beszere-zni semmit. De soha sincs lehetet-len, és úgy érzem megoldottam a problémám.

BABUCSEK87

Öszintén gratulálunk az elvonási tü-netek sikeres legyőzéséhez!

CHIP szerkesztőség

gítésüket kérni újra! (Különböző terjesztési vagy postai problémák miatt rendszeresen nem jutott el hozzám az újság, és azóta zárt bo-rítékban kaptam.) Jelenleg is elő-fizetője vagyok a Chip Magazin-nak és a PC Gurunak is. Egészen eddig vártam arra, hogy az álta-lam előfizetett két újság - PC Guru 2010/9. szám és Chip 2010/9. szám - megérkezzen hozzám. Sajnos ez mind ez ideig nem történt meg, sőt, lassan már a 10-es szá-moknak kellene érkezniük.

Szeretnék valahogy ezekhez a hiányzó példányokhoz hozzájutni, ezért ezúton szeretném önöket megkérni a pótlásukra!

N. KORNÉL

Ahogy a terjesztési osztály már Önt is tájékoztatta, a fennakadást az okozta, hogy az újságok előfizetése lejárt a 2010/8. lapszámmal. A folyo-tatáshoz szükséges csekket a kollé-gák ki is küldték, de nyilván nem érkezett meg Önhöz. Ha jól tudom, van rá lehetőség ilyen esetben,

hogy amennyiben befizeti az újfent kiküldött (és remélhetően már meg-érkező) díjbekérőt, akkor folytatóla-gosan kapja az újságot, azaz rögtön az elmaradt 2010/9-es számmal kezdve.

CHIP szerkesztőség

Kaspersky megint?

DVD-tartalom

CHIP 10/2010 - 90. oldal

Szia! Tudnál nekem a Kaspersky 2010 9.0.0.739 verzióhoz egy jó aktiváló kódot? Már lejárt a Kaspersky, de ami kódokat beír-tam, egyik se jó, mert kiírja, hogy blokkolva.

B. ALEXANDRA

A rossz hír az, hogy csak most tu-dunk kiadni új kódot a lap megjele-nésével. A jó hír viszont, hogy ez a hiba csak egyetlen esetben fordult elő (azaz nem kell tartani a megis-méltől más felhasználóknál), és már vizsgálják is az okát.

CHIP szerkesztőség

ASUS P7P55D-E Deluxe

Exkluzív ASUS alaplapi funkció - Dual Intelligent Processor

Dupla harmónia

Az ASUS két kiegészítő processzorból álló dinamikus duóval segíti a CPU teljesítményének növelését és az energiafelhasználás csökkentését.

Az exkluzív, ASUS által tervezett Dual Intelligent Processor megoldás két különálló számítási egységből áll, melyek számos már meglévő és a jövőben megjelenő ASUS termékekbe integrálódnak. A kettős első tagja a TPU vagy más néven TurboV Processing Unit. Ez egyfajta tuning főnökként funkcionál, felügyelve a CPU terhelést, melynek függvényében megállapítja, mikor lehet teljesítményprofilot váltani. Az ASUS mérései szerint a tökéletesen automatikus megoldással akár 37%-os CPU teljesítménynövekedés is elérhető felhasználói beavatkozás nélkül.

Az alaplap és a CPU típusától függően ez az azonnali teljesítménynövekedés komoly előnyökkel járhat, különösen a kis költségvetésű és szerényebb konfigurációjú rendszereknél. A megoldás a rendszer terhelését képes nagyobb teljesítménnyel kiaknázni, mely gördülékenyebb felhasználói élményt eredményez.

A második komponens, amely a Dual Intelligent Processor csomag részét képezi, az EPU, vagy más néven Energy Processing Unit. Ennek feladata úgy tűnhet, mint a TPU tevékenységének ellentéte. Az EPU az alaplap mindig éber környezetvédője, mely úgy igyekszik a rendszer összefogyasztását csökkenteni, hogy eközben a rendszer stabilitását

ne veszélyeztesse. Vagyis ha egy feladat alacsonyabb feszültségszintekkel, és ezáltal kevesebb fogyasztással is elvégezhető, akkor eszerint fog váltani. Az ASUS mérései kimagasló számokat mutattak, és egyes esetekben az EPU képes volt az energiafogyasztást akár 80%-kal csökkenteni egy ugyanolyan műveletet végző, ám EPU nélküli rendszer fogyasztásához képest.

A Dual Intelligent Processor technológiát a co-processzor koncepció nagymértékben finomított változatának is tekinthetjük. Az extra teljesítmény és a kiegyensúlyozott fogyasztás harmóniájának ígérete lenyűgöző, és érdekes lesz figyelni, hogy a felhasználók milyen eredményeket érnek majd el ezzel a technológiával.

37%-al gyorsabb 11782 CPU pont

8620 CPU pont

Általános

TPU bekapcsolva

3DMark Vantage
 Teszt konfiguráció:
 P7P55D Deluxe + Corei3-530 (2,9 GHz)

A TPU automatikusan egy optimalizált és stabil szintre gyorsítja a rendszert

INFO _ GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

► **Mit tegyek, ha olvashatatlan a DVD melléklet?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

► **Mit tegyek, ha sérült az újság?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

► **Ha nem érkezett meg az előfizetett újság?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre.

► **Hogyan fizethetek elő az újságra?**

Írjon az itelofizetes@motorpresse.hu címre egy levelet, vagy látogasson el a www.itmediabolt.hu weboldalra, illetve hívja az 577-2631-et.

► **Hogyan kommentálhatom a cikkeket?**

Hozzászólásait, véleményüket várjuk a chip@motorpresse.hu címen.

► **Hardveres, illetve szoftveres problémámmal hová fordulhatok?**

A leveleslada@chiponline.hu címre érkező leveleket szakjű-ságiróink válaszolják meg.

► **A DVD melléklet tartalmával kapcsolatban hol tehetem fel a kérdésem?**

A lemezmellet@chiponline.hu címen.

► **Miért csak DVD melléklettel kapható az újság, mi történt a CD melléklettel?**

Mivel egyre kevesebb olvasónk választotta a CD mellékletes kiadványt, azt kénytelenek voltunk idővel megszüntetni. Így jelenleg lapunk csak DVD-melléklettel kapható.

► **Hol találok további információt a szerkesztőségről?**

További elérhetőségeink megtalálhatók az impresszumban, a 130. oldalon.

► **A chiponline.hu-val kapcsolatos gonddal kinek írjak?**

Legbiztosabb a chip@motorpresse.hu címre.

Sony: fotókat nyomtató képernyő

A Sony új S-Frame DPP-F800 digitális képernyő nemcsak arra képes, hogy fényképeket jelenítsen meg, hanem ki is tudja nyomtatni azokat. A 8 colos kijelzővel ellátott készülék ugyanis a 256 MB fedélzeti memória mellé egy fotónyomtató modult is kapott. Nyomtatás előtt a fényképek a DPP-F800 segítségével vághatók, illetve át-méretezhetőek.

INFO: www.sony.eu

HASZNOS PROGRAMCSOMAG WINDOWSHOZ INGYEN

Windows Live Essentials 2011

Megjelent a végleges Windows Live Essentials 2011 és magyar nyelven is letölthető. A csomag tartalma: Messenger, Fotótár, Movie Maker, Mail, Szerkesztő, Családbiztonság szűrő és Windows Live Mesh. Ezek segítségével a felhasználók kapcsolatba léphetnek barátaikkal, megoszthatják velük multimédiás dokumentumaikat, valamint szinkronizálhatják a különböző gépeken található fájlokat.

Az új verzió számos frissítést tartalmaz, a Live Messenger például megkapta a Facebook Chat funkciót. A Messenger kívánság szerint értesíti őket, ha valamelyik ismerősük bejelentkezik a Facebookra vagy a Messengerbe. A sebességen is javítottak a fejlesztők, így a bejelentkezéshez szükséges idő, a kontaktok frissítése és az animációk megjeleni-

tése gyorsabb lett, mint az előző verziónál. A program immár a video-csevegésnél kihasználja a GPU-k képességeit, így jelentősen csökken a processzor terhelése.

A fotók könnyebb rendszerezését és megtalálását segíti a Galéria keresése előnézet, ahol többszörös szűrőt is alkalmazhatnak a felhasználók. A Fotótár magába foglalja a Bing Mapset, a Microsoft térkép-

szolgáltatását is, így a térképen megjelölhető, hogy az adott fotó hol készült. Szintén a képekhez kapcsolódó fejlesztés, hogy a Fotógaléria arcfelismerője fejlettebb és gyorsabb lett. A Flickr Video integrációnak köszönhetően a flickr felhasználói videókat is feltölthetnek fiókjukra. A SkyDrive-ra a korábbi 480x320 mellett most már 640x480 képpont felbontású videók is feltölthetők, ráadásul a korábbinál nagyobb bitrátában.

A Szerkesztő pontosabban megőrzi a Wordből vagy más Office-alkalmazásokból kimásolt tartalmak formátumát. A Mail automatikusan kezeli a Gmail szolgáltatás Spam és Kuka mappáit, illetve teljes mértékben kompatibilis a hotmail.hu webes levelezővel is.

INFO: explore.live.com

Netbook-notebook átmenet

Fókuszban a hordozhatóság

A Lenovo Thinkpad Edge 11 a termékcsalád eddigi legkisebb tagja. Az új modell 11,6 colos, fényes felületű, 1366x768-as, LED-es LCD kijelzővel szerelt. Processzort az Inteltől vagy az AMD-től is választhatunk a gépbe, mindkét esetben ultraalacsony feszültségű, CULV CPU-t kapunk. Az Intel modellekbe megjelenő olvasó is kerül.

A kis méret ellenére a minden billentyűzet teljes méretű és „kakaóbiztos”. A multitouch tapipad mellett a Lenovo

TrackPointot is megkapjuk. A 2,8 cm vastag, 1,36 kg tömegű gép akkumulátora ideális körülmények között 5-7 órát bírja.

INFO: www.lenovo.hu

A világ első vezeték nélküli 3D tévéje

Olyan 3D tv-t mutatott be a Haier a berlini IFA kiállításon, ami nemcsak a megjelenítendő műsorfolyamhoz, de a működéshez szükséges áramhoz is vezeték nélkül képes hozzájutni. Utóbbihoz az MIT-n kifejlesztett, mágneses rezonancián alapuló technológiát használja a készülék. A fejlesztők szerint a megoldás teljesen veszélytelen, ráadásul viszonylag kevés alkatrészt igényel. Az audio- és videojelek fogadására a 42 colos, LED háttér-világítású panellel szerelt „No-tail” tévé az 5 GHz-en működő WHDI interfészt használja, amivel 1080p videók is gond nélkül átvihetők.

INFO: www.haieru.com

Cooler Master

Közepes méretű toronyházak

A Cooler Master két közepes méretű toronyházat mutatott be: a HAF 912 és a HAF 912 Plus szinte teljesen megegyezik. Mindkét ház acélból készül, micro-ATX és ATX formátumú alaplappal kompatibilis, és kizárólag fekete színben lesz elérhető. Az I/O panelel találjuk az egyik eltérést, míg két

USB 2.0, egy-egy audio- és mikrofonportot mindkettőn láthatunk, addig eSata port csak a Plus verzió kapott helyet. A hátlapra mindkét házban egy 120 mm-es ventilátor került. Az előlap mögött a HAF 912 esetében egy szimpla 120 mm-es, a HAF 912 Plusnál viszont egy város LED-del ellátott, 200 mm-es ventilátort találunk. Szükség esetén az oldallapon és fent további ventilátorok helyezhetők el. Meghajtóhelyek szempontjából azonos a két ház: négy külső 5,25" (ezekből egy 3,5"-re konvertálható), hat belső 3,5" (ezekből kettő 2,5"-re alakítható) és két belső 2,5" méretű meghajtó számára akad hely.

INFO: www.coolermaster.com

Samsung

Kompakt multifunkciós nyomtató

A Samsung új multifunkciós (nyomtatás, szkennelés, fénymásolás) készüléke még többre képes, mint elődje. A printelési se-

besség javult, így már 16 oldal/perc sebességre képes, 32 MB belső memóriával rendelkezik, és USB 2.0 porton keresztül köthető a számítógépre. A készülék papírtálcájába 150 lap fér, a különböző üzenetek pedig egy kétsoros LCD kijelzőn jelennek meg.

Normál tonerkazettája 1500 oldal kinyomtatására elegendő festéket tartalmaz. Az indulókészletben adott kazetta csupán félig van feltöltve, vagyis összesen 700 oldalra elég. A nyomtatón megtalálható a felhasználók által gyorsan megkedvelt Samsung One-touch Eco gombja, amivel a felhasználók gazdaságos másolatokat tudnak készíteni úgy, hogy két oldalt helyeznek el egy lapra. Így egyszerre lehet spórolni az energiával, a papírral és a tonerrel.

Az SCX-3200 kompatibilis a Samsung AnyWeb Print szoftverével. Ez lehetővé teszi, hogy különböző tartalmakat másoljunk ki és illesszünk be weboldalakról üres lapokra, amelyeket aztán elmenthetünk vagy kinyomtatathatunk.

INFO: www.samsung.hu

Canon

Egy lépéssel közelebb a DSLR-hez: itt az új G Powershot

A Canon G12 még közelebb került az EOS nagytestvérekhez: megjelent az EOS gépeken szokásos szabályozótárcsa, a 720p videók készítésének lehetősége, valamint a makró felvételeknél is hatékony hibrid optikai képstabilizátor. Szintén új az SDXC támogatója, valamint a különböző oldalarányú felvételek készítése. Tájé-

(28-140 mm) zoomot kapott, érkezője pedig 10 megapixeles, nagy érzékenységu CCD. Megj-

peknél hasznos a szintező, ami a kijelzőn mutatja, hogy tökéletesen vízszintesen (vagy függőlegesen) tartjuk-e a gépet. A G12 is 5x-ös

lenítője egy 461 ezer pixeles, 2,8 colos, kihajtható LCD. INFO: www.canon.hu

Koktélok az ESET víruslaboratóriumából

Hozzávalók:
4 cl mézes barackpálinka
1 kiskanál baracklekvár
1 kiskanál porcukor
1 cl lime lé

A BUGBEAR KOKTÉL NÉVADÓJÁUL SZOLGÁLÓ VÍRUS OLYAN MEGSZÁLLOTTAN KUTAT A FERTŐZÖTT SZÁMÍTÓGÉPEN AZ E-MAIL CÍMEK UTÁN, MINT AHOGYAN A MACKÓ KERESI A MÉZET, HA SZÜLINAPJA VAN. BÁR ENNEKA HASONLATNAK SEMMI ÉRTELME, A BUGBEAR KOKTÉLKÉNT IGEN FINOM, ÉS RÁDÁSUL NEM KELLENEK HOZZÁ KÜLÖNLEGES ALAPANYAGOK.

A Bugbear vírus neve szabad fordításban „bogaras macit” jelent. Bogaras, mert a koktél névadójául szolgáló kártevő a legkisebb részen is bemászik a számítógépbe, majd megkísérli leállítani az ismert vírusirtókat. Ha sikerül, megkeresi az e-mail címeket, és fertőzött melléklettel rendelkező leveleket küld rájuk. Mindezek után igazán rendetlen vendégként viselkedik: hátsó ajtót nyit a számítógépen, melyen keresztül a készítői át tudják venni a gép irányítását.

A vírusról elnevezett koktél ezzel szemben egy kellemes, édes-mézes látogatónak. Alapját barackpálinka adja, kiegészítve egy kiskanálnyi baracklekvárral, porcukorral és lime-al. Ami legfontosabb összetevőjét, a pálinkát illeti, érdemes tudni, hogy az Unió jogszabályoknak megfelelően a „pálinka” szót csak Magyarország és 4 osztrák tartomány használhatja, és kizárólag azokra az italokra, melyek Magyarországon termelt gyümölcs és szőlő törkölyéből készültek, 100%-os gyümölcstartalmúak (azaz finomszeszt és aromát nem tartalmaznak), valamint minimum 37,5%-os alkoholfokkal rendelkeznek.

A Bugbear elkészítése során először törjünk meg egy jó adag jeget (ha se tört jegünk, se jégtörőnk nincs, akkor a jeget tegyük egy tiszta konyharuhába, és húsklopfolóval addig püföljük, amíg elégedettek vagyunk az eredménnyel), majd a hozzávalókkal együtt töltsük egy shakerbe. Jól rázzuk össze, és a jéghideg italt töltsük ki koktélpohárba. Díszítsük ízlés szerint – például egy szem aszalt barackkal.

Az ital receptjét Morafcsik Péter, a Bols Mixer Akadémia vezetője alkotta meg.

A koktélsorozat támogatója az ESET, az ESET Smart Security és az ESET NOD32 Antivirus gyártója. Számítógéped megfelelő vírusvédelméhez használj jogtisza, frissített internetbiztonsági programcsomagot, melyhez jár terméktámogatás is. www.eset.hu

Logitech
Újjáélesztett trackball

Váratlanul új trackballt mutatott be a Logitech, ez a Wireless Trackball M570. A trackball működési elvéből fakadóan több előnyt is kínál az egerekkel szemben. Az egyik ilyen, hogy használatához nem kell az alkart, illetve a csuklót mozgatni, elég csak az ujjakat. A másik, hogy bármilyen felületen használható, hiszen maga az eszköz mozdulatlan marad, a benne található lézérérzékelővel letapogatott golyó pedig kivehető a tisztításhoz. Az M570 a görgő és egérgombok mellett előre-hátra gombokat is kapott, ami megkönnyíti a navigálást. A trackball a PC-vel Unified vevőegységgel kommunikál, akár 10 m távolságból. A trackballt egy AA méretű elem működteti, amit elég nagyjából 18 havonta cserélni, ennek szükségességére egy LED időben figyelmeztet.

INFO: www.logitech.hu

Zotac
Mini gépek Blu-ray meghajtóval

Zotac Blu-ray néven két olyan mini PC-vel jelentkezett a Zotac, amiket – a világon elsőként – Blu-ray meghajtóval láttak el. Mindkét PC kétfagos Intel Atom D525 processzorral és Intel NM10 Express chipkészletre épül. A grafikkáért az NVIDIA ION-ja felel, így a Full HD videók zökkenőmentes lejátszása sem gond. A HD-ID33-ba a felhasználónak kell installálnia a memóriát és a HDD-t. A HD-ID34-nél ezt megteszik a gyárban: 2 GB DDR2 RAM és 250 GB-os, 5400 rpm-es notebook-merevlemez kerül a gépbe. A konfigurációkat többek között két USB 3.0 port, eSata, 802.11n WiFi, valamint egy mini-PCI Express bővítőhely teszi teljesé. Árakról mindeddig nem adott tájékoztatást a gyártó, azt viszont már lehet tudni, hogy az aprócska gépekhez mellesleg majd egy Cyberlink PowerDVD 8-at.

INFO: www.zotac.com

Szimulált cyberháború

Magyarország is részt vesz a Cyber Storm III fedőnevű akcióban, amiben internetes támadásokat szimulálnak, és azt vizsgálják, hogy az országok informatikai rendszerei mennyire képesek ellenállni egy hacker-támadásnak. A 4 napos kísérlet az USA irányításával zajlik, s további 12 ország (Ausztria, Kanada, Svájc, Franciaország, Németország, Japán, Olaszország, Hollandia, Nagy-Britannia, Új-Zéland, Svédország és Magyarország) vesz benne részt. A szervezők szerint a gyakorlat nem jelent valódi veszélyt.

INFO: www.dhs.gov

Ingyenes WiFi a Volánbusz járatokon

A Volánbusz és a Vodafone együttműködésének nyomán szeptember végétől a közlekedési vállalat egyes távolsági autóbuszjáratain (a buszok jobb oldalán WiFi matricával jelzett járművek esetében) WiFi internet-elérhetőséget biztosít. Eleinte a járatok mintegy 60%-án lesz elérhető a szolgáltatás. Az utasok egy 54 Mbps sebességű, jelszóval nem védett, nyilvános hotspotsra csatlakozhatnak utazás közben. A sebesség a mobil kapcsolat jellegéből fakadóan a busz mozgása, illetve a nem egyenletes lefedettség miatt ingadozhat.

INFO: www.volanbusz.hu/wifi

Casio
Fényképezőgép hibrid GPS vevővel

Igazán hasznosak a fényképezőgépekbe épített GPS modulok, ám a Casio még tovább fejlesztette mindent.

A Casio a Photokina kiállításon mutatta be a nagyközönségnek Exilim EX-H20G fényképezőgépének végleges változatát (a prototípust már lehetett látni az idei CES-en). A gép érdekessége, hogy a GPS vevő mellett háromirányú gyorsulásérzékelőt is beleépítet-

tek, így – az utolsó ismert (a műholdak jele alapján kiszámított) koordináták és a gyorsulásérzékelőből nyert információk alapján – akkor is meg tudja határozni a helyzetét,

ha elveszti a műholdak jelét (pl. beltérben).

A piacon ez az első olyan fényképezőgép, ami erre képes. Az új gép a cég EX-H15 jelű modelljére épül, érzékelője 14,1 megapixel felbontású CCD, objektívje 10x átfogású (24-240 mm, 35 mm-es formátumra átszámítva) zoom, LCD-je 3” képátlójú. Az EX-H20G az állóképek mellett 720p felbontású videókat is tud rögzíteni, H.264 tömörítéssel.

INFO: www.casio.com

HP: PC az egész családnak

A HP TouchSmart 310-et AMD Athlon II 240e CPU-val és AMD 880G-s lappal szerelték. Ehhez kapunk 4 GB DDR3 RAM-ot, 1 TB kapacitású merevlemez és DVD-író. A megjelenítő egy 20 colos, 1600x900 képpont felbontású, multitouch-os LCD, ami 30 fokban dönthető. A válaszidő 5 ms, natív kontraszt 1000:1, a maximális fényerő 250 cd/m² lehet. A kijelzőt egy integrált Radeon 4270 vezérlő hajtja meg. A konfigurációt többek között vezeték nélküli billentyűzet/egér, távirányító, 6 az 1-ben kártyaolvasó, HDTV tuner, mikrofon és webkamera teszi teljesé. A konfigurációt 64 bites Windows 7 Home Premium operációs rendszerrel és a HP TouchSmart szoftverével szállítják.

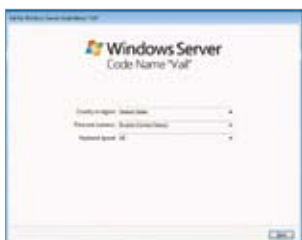
INFO: www.hp.hu

10+1 érdekes és meglepő tény a Microsoftról

Lehet szeretni vagy utálni, a Microsoft az elmúlt 30 év **legmeghatározóbb IT óriásvállalata** az egész világon. De vajon mi a dolgozók kedvenc étele? Hogyan lehet bekerülni, és milyen ott dolgozni?

Műgyűjtő cég

A Microsoft amerikai főhadiszállásán több mint 5 ezer műtárgy található. Van rengeteg festmény, fotó, rajzok, vázák és multimédiás alkotások is. És az ok? Bizonyított, hogy a művészet csökkenti a stresszt és növeli a produktivitást.

Kódnevek bővítésében

Már a kezdetektől kódneveket használ az MS a fejlesztésekhez. Eredetileg Bill Gates a Windows 1.0-t Interface Manager néven akarta piacra dobni.

Windows zeneszámok

A Windows minden hangjelzését elismert zeneszerzők komponálták. A Windows 95 indításánál hallható híres dallamot Brian Eno szerezte, amit el is neveztek „a Microsoft hangjának”. A Vista hangját Robert Frippnek, a King Crimson gitárosának köszönhetjük.

Az átlagos dolgozó

Az átlagos Microsoft-dolgozó elnevezése: „Softie”. Egy ilyen Softie-ra a következő paraméterek jellemzők: 38 éves, férfi és éves szinten 106 ezer dollárt keres. Jelenleg a cégnél nagyjából 88 180 ember dolgozik szerte a világon, amiből kb. 76% férfi.

Szabadalmak garmadája

A Microsoftnak több mint 10 ezer aktív szabadalma van, amihhez évente 3 ezer újat ad be. Ezzel a világ első 5 nagyvállalata között van. A 10 ezredik szabadalom a Surface volt.

Szokatlan állásinterjú

Kösse fel a gatyáját, aki az MS-nél kíván dolgozni: az állásinterjún a rátermettség mellett a kreatív, felszabadult gondolkodást vizsgálják. Ehhez furcsa, oda nem illő feladványokat adnak. A leghíresebb kérdés: miért kör alakú a csatornanyílás?

12

Ünnepi cukorkák

Kifejezetten érdekes, ahogy a dolgozók megünneplik alkalmazotti státuszukat. Bevett szokás, hogy minden évben annyi fontnyi (kb. 450 gramm) M&M's cukorkát várnak az adott dolgozótól, ahány éve a Microsoftnál dolgozik. Bill Gates 2008-ban nagy bulit rendezhetett: kb. 15 kg cukorkával kellett munkába mennie június 27-én reggel, utolsó munkanapján.

3

Pizza, pizza és tej

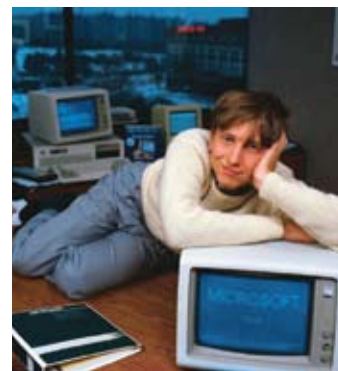
A kedvenc étel a pizza, az innivaló pedig ingyenes. Kb. 23 millió üveg innivaló fogy évente az MS USA-nál, ahol 37 ezer ember dolgozik. A legkedveltebb ital a tej.

4

5

Megszületik a Microsoft

Elsőként Bill Gates említette a Microsoft szót egy levélben, amit alapító társának, Paul Allennek írt 1975-ben. A Microcomputer és Software kifejezésekből összeállított szót eredetileg kötőjellel (Micro-soft) írták volna, ám 1976-ban már egybeírva jegezték be Új-Mexikóban.

6

7

8

Időtálló befektetés

Eddig 9x hajtottak végre Stock splitet a részvényeken (MSFT). 3x 3-as osztást, 6x 2-es osztást végeztek. Egy eredeti, 1986-os részvény így ma 21 helyett 6 ezer dollárt ér.

9

10

+1

A Windowsok őse

A Microsoft első operációs rendszere nem a DOS vagy Windows volt. A Xenix – ami egy UNIX disztribúció – 1980-ban készült el, de Bill Gates akarta ellenére nem vált standarddá, mert 256 KB memóriát és merevlemez igényelt – ami akkor még elérhetetlen áron volt egy átlagfelhasználó számára.

98

10

RITKA ANYAGOK

VISZLÁT, iPhone! Viszlát, PC!

Az elektronikus kutyuk iránti igényünk állandóan nő – ám az előállításhoz szükséges nyersanyagkészletek folyamatosan csökkennek.

0,0016 gramm aranyra van szükség egy átlagos mobiltelefon előállításához. Ha a készülékek száma a jelenlegi ütemben növekszik, 20 éven belül elfogyhatnak a rendelkezésre álló készletek. Bár az arany helyében más ritka fémek is használhatók, de az ezek iránti igény is növekszik, a problémát tehát nem oldhatjuk meg segítségükkel. Egyes új kijelzőtechnológiáknak (például az AMOLED) és a napelemeknek is szükségük van ritka elemekre – például galliumra.

1 214 000 000

mobiltelefont adtak el 2009-ben, de a táblagépek, számítógépek, tévék és egyre több háztartási eszköz is működésképtelen lenne az LCD kijelzők és mikroprocesszorok nélkül. A szükségesek tehát folyamatosan nőnek, miközben problémát jelent például a lítium elérhetősége, annak ellenére, hogy egyáltalán nem ritka elemről van szó. Viszont rengeteget használunk belőle Li-ion akkukhoz, amelyek a jövő környezetbarát autót is hajtják majd. Egyes szakértők szerint így ugyanúgy függünk majd a lítiumbányák hozamától, mint ma az olajtól.

31,63 grammnyi fém lehet visszanyerni egy átlagos mobiltelefon feldolgozásakor. Egy mai okostelefonban körülbelül 30 különböző fémeket használunk, leginkább rezet, vasat, alumíniumot és ónt. A ritkább elemek aránya annyira kicsi, hogy csak nagyon drága módszerekkel nyerhetők ki, így egyelőre gazdaságilag ez nem éri meg, legalábbis addig, amíg a szóban forgó elemek készletei nem fogynak ki. További problémát okoz, hogy a divat változása miatt általában kevesebb mint egy évig használt mobiloknak mindössze három százalékát használjuk újra, a többi vagy a kukában, vagy egyszerűen a polcon végzi.

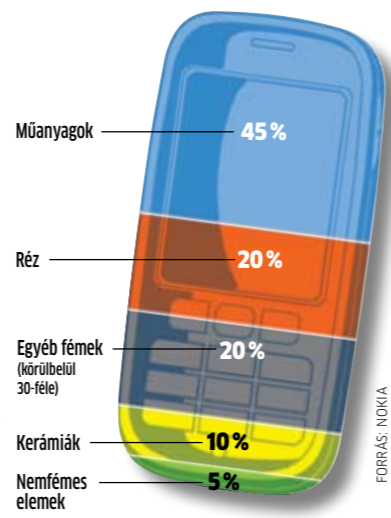
„AZ INDIUM NÉLKÜLI PC TELJESÍTMÉNYE KÖRÜLBELÜL A 80-AS ÉVEK PC-JÉNEK TELJESÍTMÉNYÉVEL LENNE EGYENLŐ”

„Recycling” Afrikában Afrika és Ázsia szegénynegyedeiben az oda szállított elektronikus hulladékból távolítják el a rezt

EGY MOBILTELEFON ALKOTÓELEMEI

Egy kiló arany 2009 decemberében 35 ezer amerikai dollárt ért, ennek megfelelően az az 1,6 tonnányi arany, amire egymilliárd mobil legyártásához van szükség, abban az évben 57 millió dollárba kerül. A világon sok százmillió 2009-ben gyártott, tehát már réginek számítót, nem használt mobil van, ahogy a korábbi modelleket a felhasználók folyamatosan újabbakra cserélik.

A KÉSZLETEK VÉGESEK

Ezüst 47 Ag

Éves kitermelés 2007-ből: kb. 20 500 t
2007-es ár: kb. 335 euró/kg
Készletek (becslés): 270 000 t

Felhasználási területek: ékszer, fotózás, elektromos és elektronikai ipar, napelemek, szennyvíztisztítás és érmék

Legfontosabb lelőhelyek:

Arany 79 Au

Éves kitermelés 2007-ből: kb. 2,4 t
2007-es ár: kb. 20 000 euró/kg
Készletek (becslés): 47 000 t

Felhasználási területek: katalizátorok, kémiai iparágak, vezetékek, elektronika, ékszer

Legfontosabb lelőhelyek:

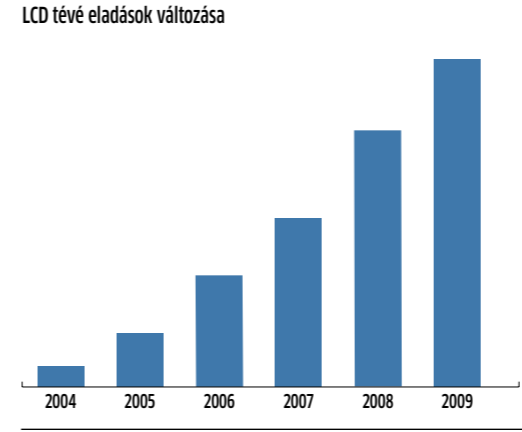
MELY RITKA ALAPANYAG KIMERÜLÉSE VÁRHATÓ A JÖVŐBEN?

Egyes, az elektronikus eszközökhöz nélkülözhetetlen alapanyagok gazdaságosan kiaknázható készleteinek mérete csökken, miközben az igények folyamatosan nőnek.

1 H Hidrogén	2 He Hélium																
3 Li Litium	4 Be Berillium																
11 Na Nátrium	12 Mg Magnézium																
19 K Kálium	20 Ca Kalcium	21 Sc Szkandium	22 Ti Titán	23 V Vanádium	24 Cr Krom	25 Mn Mangán	26 Fe Vas	27 Co Kobalt	28 Ni Nikkel	29 Cu Réz	30 Zn Cink	31 Ga Gallium	32 Ge Germánium	33 As Arzén	34 Se Szelén	35 Br Brom	36 Kr Kripton
37 Rb Rubídium	38 Sr Stroncium	39 Y Ittrium	40 Zr Cirkónium	41 Nb Nióbium	42 Mo Molibdén	43 Tc Technécium	44 Ru Ruténium	45 Rh Ródium	46 Pd Palládium	47 Ag Ezüst	48 Cd Kadmium	49 In Indium	50 Sn Ón	51 Sb Antimon	52 Te Tellúr	53 I Jód	54 Xe Xenon
55 Cs Cézium	56 Ba Bárium	57-71 Lantanoidák	72 Hf Hafnium	73 Ta Tantál	74 W Volfrám	75 Re Rénium	76 Os Ozmium	77 Ir Iridium	78 Pt Platina	79 Au Arany	80 Hg Higany	81 Tl Tallium	82 Pb Ólom	83 Bi Bizmut	84 Po Polónium	85 At Asztácium	86 Rn Radon
87 Fr Francium	88 Ra Rádium	89-103 Aktinoidák	104 Rf Raderfordium	105 Db Dubnium	106 Sg Sziborgium	107 Bh Borium	108 Hs Hasszium	109 Mt Meitnerium	110 Ds Darmstadtium	111 Rg Röntgenium	112 Cn Kopernícium	113 Uut Ununtrium	114 Uuq Ununquádium	115 Uup Ununpentium	116 Uuh Ununhexium		

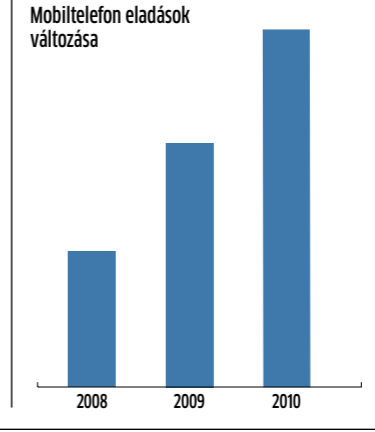
LCD TÉVÉ

A felhasznált indium 84 százaléka az LCD képernyők vagy napelemek úgynevezett vékonyréteg-vezetőibe kerül

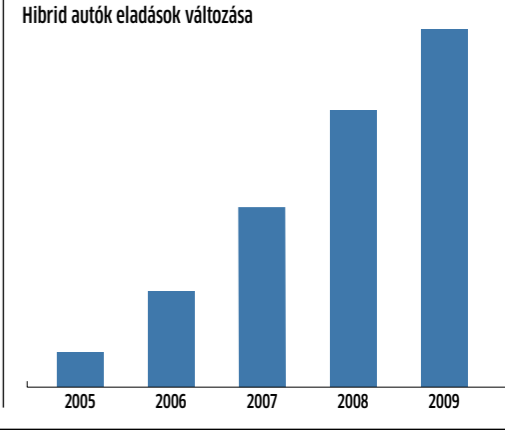
OKOSTELEFONOK

A mobiltelefonokban sok nemesfém - arannyal, ezüsttel és platinnal - találkozhatunk

HIBRID AUTÓK

A hibrid autók világszerte növekvő népszerűsége miatt alaposan megnőtt az igény a lítium iránt

Indium 49 In

Éves kitermelés 2007-ből: kb. 510 t
2007-es ár: kb. 357 euró/kg
Készletek (becslés): 11 000 t

Felhasználási területek: félvezetők, lézerdiodák és LED-ek, napelemek, fogorvosi fémek, kijelzők

Legfontosabb lelőhelyek:

Tantál 73 Ta

Éves kitermelés 2007-ből: 1400 t
2007-es ár: kb. 61 euró/kg
Készletek (becslés): 47 000 t

Felhasználási területek: elektromos és elektronikai ipar, sugárhajtóművek és szélturbinák lapátjai, acélgártás, orvostudomány, optika

Legfontosabb lelőhelyek:

Lítium 3 Li

Éves kitermelés 2007-ből: kb. 27 400 t
2007-es ár: kb. 5 euró/kg
Készletek (becslés): 6,1 millió t

Felhasználási területek: akkumulátorok, üzemanyagcellák, kerámiák, kenőzsírok, alumíniumgyártás és gyógyszeripar

Legfontosabb lelőhelyek:

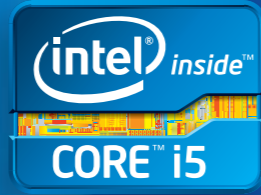
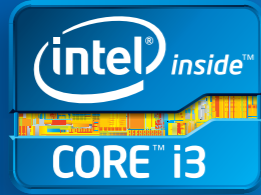
Platina 78 Pt

Éves kitermelés 2007-ből: kb. 230 t
2007-es ár: kb. 31 200 euró/kg
Készletek (becslés): 71 000 t

Felhasználási területek: katalizátorok, elektromos és elektronikai ipar, kémiai és olajipar, ékszer, üvegyapotgyártás

Legfontosabb lelőhelyek:

Új platformok, CPU-k, PC-technológiák

A tranzisztorok a világ totális urai: mindenhol ott vannak. Az Intel szándéka, hogy ne csak számszerű fölénybe kerüljenek, de okosak is legyenek.

ERDŐS MÁRTON

Marty McFly légdeszkáját valószínűleg nem kapjuk meg 2-3 év múlva a boltban, de az Intel minden erejével azon van, hogy legalább IT oldalon lepipálja a Vissza a jövőbe című filmben látott futurisztikus megoldásokat. Ehhez azonban elsőként architektúrára, gyártástechnológiára és új platformokra van szükség, amikből bőven jutott mit megmutatni az idei őszi Intel konferencián.

Azstali PC 2.0: haladás áldozatokkal

Az Intel évek óta uralja a csúcskategóriás PC-k piacát LGA1366-os platformjával, és kb. egy éve az alatta lévő közép-felsőkategóriát is az LGA1156-os processzorokkal. Ez utóbbi szelemből szegmenst fed le, az olcsóbb, 25-30 ezer forintos modellektől egészen a 100-150 ezresekig, sokféle kiépítésben. Azonban hiába si-

keresek és teljesítik a felhasználók igényeit, az Intel tik-tak stratégiája kegyetlen, ezért 2011 elején le kell őket váltani.

Ez pedig a Sandy Bridge feladata lesz, amiről az első és legfontosabb információ, hogy megszakítja a kompatibilitást, vagyis hiába fogják hivatalosan második generációs Core i3/i5/i7-nek nevezni a CPU-kat, és hiába majdnem ugyanaz a foglalát (LGA1155), a két platform tökéletesen inkompatibilis egymással. Az új foglalathoz természetesen új, 6-os sorozatú chipkészlet is jár. Itt már kapunk natív SATA 6G-t (2 porton), ám az USB 3.0 továbbra

is külön integrált chipe lesz bízva. A második generációs Core i processzorok (a mobilok is) újfajta jelölési rendszert kapnak (lásd magyarázó ábránkat). A második generáció alapvetően új felépítést is jelent, hiszen a tik-tak szerint a tavalyi gyártástechnológiai váltást ezúttal a mikroarchitekturális megújulás követi.

A Sandy Bridge az inkompatibilitásért cserébe rengeteg újdotást hoz, ám ezek elsőre alig tűnnek fel. Általános felépítésében nem változik a CPU, vagyis továbbra is Core-Uncore részre oszlik a processzor. Utóbbiban – amit mostantól System agentnek nevez az

INTEL CORE I 2. GENERÁCIÓS PROCESSZOROK JELÖLÉSE

Intel Core	i5	2 500	K
Márkajelzés	Család	Generáció; típus	Spec.

Táblagép+netbook A Dell (talán) megtalálta a tökéletes mobil PC-t: az Inspiron Duo ha kell, táblaPC, ha kell, netbook

Tankönyv helyett A ClassMate PC-k is erősödnek, de talán ennél is fontosabb az iskolában a cseppálló billentyűzet

Intel – integrált a dupla csatornás, DDR3 memóriavezérlő, a PCIe 2.0 vezérlő 16 vonallal (x8-x8-ra osztható), és az Intel HD Graphics is. Az ördög viszont a részletekben rejtőzik.

(R)evolúció: kisebb, erősebb, okosabb

Az utasítás-végrehajtás elején található mikroutasítás-dekódolás saját, dedikált gyorsítótárát kapott (a normál, L1 adat- és utasítás-cache-ek változatlanok maradtak), ami nemcsak a végrehajtást gyorsítja érezhetően, de sikeres találat esetén a CPU azonnal le is kapcsolja a dekódolót, ami energiatakarékosági szempontból is roppant előnyös. Az 1500 mikroutasítás tárolására alkalmas Uop cache az Intel mérései szerint 80%-os találati arányt biztosít általános felhasználás mellett, ami nagyon jó eredmény.

A nyers erő növelése helyett az egyes modulok hatékonyságát növelték a mérnökök. Ennek eredményeképp az utasítás-előrejelzőt alapjaitól építették fel újra. Ez az egység az egyik legfontosabb része a mai CPU-knak, nélkülük fájdalmasan lelassulna minden mai eszköz. A Branch Prediction Unit így hatékonyságában és működésében is sokat fejlődött.

A lebegőpontos számításokhoz előszeretettel használt SSE felett is eljárt az idő, így érkezik utódja, az AVX. Ez az utasításkészlet-kiegészítés 128 helyett immáron 256 biten dolgozik, továbbra is SIMD elgondolás szerint (egy utasítás, sok adat), ám mivel ez nagyban megnehezítette volna az out-of-order működést (utasítássorrend-átrendezés), az Intel mérnökei itt is radikális újdotásokat vezettek be. Megjelent a Fizikai Regiszter fájl, így minden utasítás-adat páros csakis egyszer tárolódik a processzorban

– ez komoly javulás az előd pazarló regiszter- és cache-felhasználásához képest. Mivel az adatokat így nem kell mozgatni, másolgatni, csak mutatóval hivatkozni rájuk, az out of order hatékonysága is nő, és ami talán még ennél is fontosabb, alacsonyabb tranzisztorigény, kisebb fogyasztás jár ezzel az újítással.

A bonyolultabb felépítés miatt nagyon nehéz lett volna ugyanazt a direkt L3 kapcsolata

Mobil: Atomot mindenhova

Az asztali PC-k és notebookok mellett a mobil eszközökre nagyon komoly hangsúlyt fektet az Intel is, aminek eredményeként elkészült az Atom E600-as széria. A rendszerchip (System on a CHIP) lényege, hogy minden szükséges vezérlő- és alkotóelem egyetlen chipbe került, ezzel az eszközök kis mérete és alacsony fogyasztása is garantálható. A 45 nm-en készült E600-as SoC erejét demonstrálандó az Intel bemutatott egy autós rendszert, ahol egyetlen ilyen gép meghajtotta a navigációt, plusz a hátsó üléseken a multimédiás állomásokat is.

A másik fontos újdotás ezen a területen a CE4200-as platform, ami ugyancsak egy SoC, és kifejezetten a multimédiás készülékekbe (médialejátszó, tévé stb.) készült. Az új CE chip immáron a H.264 kódolással is megbirkózik, és elődjénél is sokkal kevesebbet fogyaszt.

Mindeközben az év elején bemutatott AppUp alkalmazásból elkészült, így a netbookokra fejlesztett programoknak is lett végre egységes lelőhelyük.

tot használni magonként, ezért megjelenik egy speciális körbusz (Ring Bus), amivel ráadásul az integrált HD Graphics is sokkal hatékonyabban képes a futószalag végén található, osztott L3 gyorsítótárhoz kapcsolódni. Ez nagyon fontos újdotás, ugyanis a késleltetés csökkenése és az összekapcsolás túlbonyolítása nélkül, sokkalta rugalmasabban lehet növelni az új processzorok magszámát, illetve az integrált vezérlők sávszélességét is. Az L3 cache a Sandy Bridge-ben már a magokkal azonos órajelen üzemel, ráadásul a dinamikus órajelszabályzásnak köszönhetően, ha nincs rá szükség, alig fogyaszt.

Intel GPU: félre az előítéletekkel

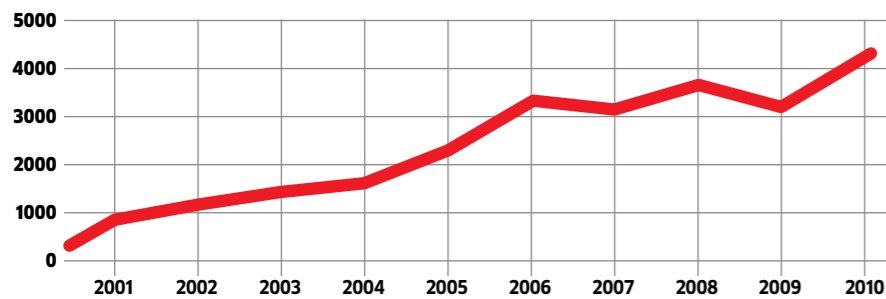
Komoly fejlesztésen esett át az integrált videochip, és állítólag már 2x jobb, mint a mostani Intel HD Graphics. A GPU immár közös lapkán van a CPU-val, vagyis 32 nm-rel készült és az órajelek sokkal magasabbak lettek, amihez bejött még a Turbo móddal megátmogott dinamikus, terhelésfüggő feszültség-, plusz órajelszabályzás. A GPU a CPU-magokkal egyenrangú szereplő, így teljes sávszélességű hozzáférést kapott az L3 cache-hez – ez pedig már önmagában látványos gyorsulást hoz. A 6. generációs Intel GPU azonban továbbra is DirectX 10-es szabványt támogat. A shaderket EU-nak (Execution Unit) nevezik, és sokkal bonyolultabb felépítésűek, mint egy GeForce vagy Radeon GPU-s shader. Éppen ezért a sokkal jobb 3D-s teljesítmény eléréséhez 6, illetve a nagyobb CPU-k esetében 12 ilyen EU elegendő. Ettől teljesen független a Média Processzor, ami a videójeleket 100%-os kódolásáért/dekódolásáért felelős. Az újdotás itt a még alacsonyabb CPU-terhelésben és HD videólejátszásnál is felekkora fogyasztásban jelentkezik. A hardveres kódolás ennél drámaibb eredményt hoz: egy tesztben a Sandy Bridge CPU a 1080p-s videót 400 (!) fps sebességgel kódolta át 640x360-as formátumba.

Sandy Bridge: plusz 40-400%

A második generációs Core i processzorok kettő- és négymagos változatokban fognak megjelenni, és a Hyper-Threading technológiának köszönhetően 4, illetve 8 utasításszámra lesznek képesek egyszerre feldolgozni. Emellett hatékonyabb turbó módot is kaptak a CPU-k, így rövid időszakokra akár a maximális TDP fölé is gyorsulhatnak. A végeredmény az előző generációhoz képest nagyjából 20-40%-os tiszta gyorsulás, amibe még nem számoltuk bele az olcsóbban kivitelezhető többmagos felépítést és a magasabb (3,1-3,4 GHz) alapórajeleket. A fogyasztás mind ezek mellett tovább csökken, így nem is kérdéses a Sandy Bridge létjogosultsága. ☑

HIBAÁRADAT: A BUGOK SZÁMA NÖVEKSZIK

Egy IBM-tanulmány szerint a programhibák száma az elmúlt 10 évben megötszöröződött. A hackerek ezek közül ma több mint 4000-et tudnak kihasználni.

Adobe: hibajátzó

Több mint 18 biztonsági rést zár le az Adobe a Shockwave Playerben. A hackerek ezeken a réseken keresztül ártalmas szoftvert telepíthetnek. A Shockwave Player különösen a netes játékok miatt terjedt el, mivel a böngészőben komplex webalkalmazások megjelenítésére alkalmas. A legtöbb felhasználó nem is tudja, hogy telepítve van-e a program. Ellenőrizdük a www.adobe.com/shockwave/welcome oldalon, hogy telepítve van-e a Shockwave Player, és frissítsük.

INFO: adobe.com

Netes biztonság: a felhasználó a leggyengébb láncszem

Felismerve, hogy a netes támadásokat valószínűleg soha semmilyen technológiával nem lehet teljesen kivédeni, az amerikai biztonságtechnikai cégek és egyesületek (APWG, NCSA) a leggyengébb láncszemet próbálják megerősíteni. Ez pedig a felhasználó. A kampány, ami mindenkinek szól, hatásos jelszót választott: Állj! Gondolkozz! Csatlakozz! Vagyis mielőtt bármire rákattintanánk, gondoljuk végig, az milyen biztonsági kockázattal jár. A kampányhoz rengeteg nagy IT cég is csatlakozott, így az Intel, Microsoft, Google, PayPal, RSA, Facebook, Visa stb. A cél, hogy a felhasználókban kialakuljon egy ösztönös gyanakvás az ismeretlen netes oldalakkal, információkkal kapcsolatban, és csak akkor kattintsanak bármire, ha előtte mérlegelték annak következményeit.

A kezdeményezők szerint ez legalább annyira fontos óvintézkedés, mint kezdetes moni, közhögsnéi a szánk elé tenni a kezünket vagy körülnézni, mielőtt lelépünk a járdáról. Eppen ezért a kampány további lépéseként olyan tájékoztató anyagokat készítenek, amik az átlagember számára is érthetővé teszik a szükséges biztonsági intézkedéseket és a „defenzív netezést”. Az első jó tanácsok a következők: frissítsuk szoftvereinket, többféle és bonyolult jelszót használjunk, védjük le WiFi-nket, és csakis biztonságos (https, ftpes stb.) kapcsolatban bízunk meg.

INFO: www.dhs.gov/stopthinkconnect

CÉLZOTT ADATHALÁSZ TÁMADÁSOK

A webes csalók hamisított e-mailekben főleg bankoknak és hitelkártya-intézeteknek adják ki magukat.

Forrás: Kaspersky Labs

ÚJ BIZTONSÁGI KOCKÁZATOK

GOOGLE ANDROID

Az Android telefonok névjegykártya-alkalmazásának egy gyenge pontja lehetővé teszi, hogy a hackerek saját kódot csempészenek be.

MEGOLDÁS | A Google a 2.2-es verzióra frissítéssel lezárta a biztonsági rést. Azokhoz a telefonokhoz, amelyek nem támogatják a 2.2-es verziót, a telefonyártók patcheket kínálnak.

Info: www.adobe.com

OPERA BÖNGÉSZŐ

Egy heap overflow a speciális HTML5-elemek használatakor az Opera böngészőben elég a hackereknek ahhoz, hogy saját szoftverüket az áldozat gépére telepítsék.

MEGOLDÁS | A gyártó 10.61-es verziója már mentes a hibától, ráadásul a Google-naptárral is javul a kompatibilitása.

Info: www.opera.com

MICROSOFT OUTLOOK EXPRESS

A levelezéshez használatos POP3 és IMAP protokollok egy programozási hibája miatt az Outlook Expressben és a Windows Mailben támadók egy mailszerver manipulált válaszain keresztül puffertúlszórulást okozva ártó kódot tudnak a számítógépre telepíteni.

MEGOLDÁS | Mindkét programhoz elkészült már a Microsoftnál a hibajavítás, amelyet a gyártó a Windows-Update funkcióval keresztül bocsát rendelkezésre.

Info: www.microsoft.hu

VESZÉLY-ELŐREJELZÉS CSEKÉLY KOCKÁZAT

A hackerek jelenleg nem jelentenek veszélyt. Legyünk azért éberek, frissítsük szoftvereinket a legújabb változatra.

TELJES VÉDELEM ESET Smart Security

Az ESET Smart Security biztonsági csomag komplett, teljes körű védelmet nyújt mindenféle windowsos számítógép számára. A csomagból 64 bites változat is elérhető, ráadásul olvasóink a havonta frissülő regisztációs kóddal ingyenesen használhatják a teljes csomagot.
Info: www.eset.hu

ADATHALÁSZAT

17

millió euró kárt okoznak az adathalász támadások a BKA szerint 2010-ben Németországban.

Microsoft IE: Ósrégi bug

Egy két éve ismert biztonsági és támadhatóvá teszi az Internet Explorer. A CSS-résen keresztül sok hacker tud weboldalakhoz tartozó bejelentkezési adatot levadászni. Két évvel ezelőtt egy japán weboldal már beszámolt a hibáról. Azóta ebből a szempontból minden nagy böngésző biztonságossá vált, csak az Internet Explorerhez nincs még hibajavítás. A legjobb, ha más böngészőt használunk.

INFO: microsoft.hu

Apple QuickTime: Szuper-backdoor

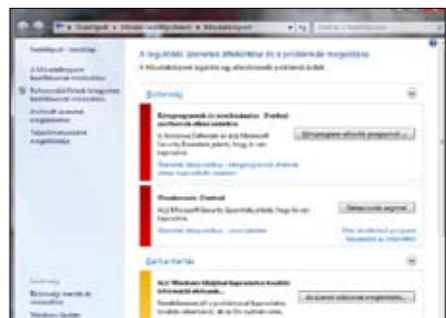
A QuickTime ActiveX pluginnek egy nem dokumentált paraméteren keresztül a támadók ártalmas kódot tudnak becsempészni. Ehhez a QuickTime-nak azt a lehetőségét használják ki, hogy idegen DLL-ekben funkciókat tud vezérelni - ezzel ráadásul a DEP-et (adatvégrehajtás megakadályozása), a Windows biztonsági megoldását is kicselelik. A 7-es és 6-os verziók sebezhetőek. Hibajavítás még nincs, a legjobb, ha letiltjuk az ActiveX-kiterjesztést.

INFO: apple.com

A hackerek már a vírusirtókat is kicselelik

Új fejlesztésű programjaikkal már a vírusirtók vizsgálatán is képesek átcsúszni a netes bűnözők.

A modern vírusirtók a károkozó szoftverek felismerésének két lehetőségére épülnek: lenyomatokra és viselkedésalapú felismerésre. A lenyomatoknál a programok minden elindított szoftver részterületeit összehasonlítják egy listával, és így a legtöbb károkozót leleplezik. Az olyan támadó szoftverekhez, amelyekhez még nincs lenyomat, a viselkedésalapú felismerést használják. Ennél az antivírus szoftver minden programindítást figyel, és regisztrálja az alkalmazások szokásostól eltérő viselkedési formáit. Pontosán ezt a viselkedésfelügyeletet használta most ki a Matousec hackercsoport. Ha egy alkalmazás elindít egy meghatározott rendszerszolgáltatást, például egy meghajtó betöltéséhez, az antivírus program először ellenőrzi, hogy az indítás lehet-e rossz szándékú. Ha nem az, a vírusprogram továbbítja a programindítást a tulajdonképpeni szolgáltatásnak. A hackercsoport ügyes context switchinggel (környezetváltás, átkapcsolás két futó folyamat között) át tud csúszni a vizsgálaton, és be tudja tölteni saját ártalmas kódját. Ehhez a támadók a Windows kernel SSDT-hookjait (folyamatok elrejtése) használják ki, például arra, hogy a betöltendő meghajtó nevét a vizsgálat után változtassák meg. A csoport 34 neves antivirussyártót sorol fel, akiknek a termékei sebezhetőek.

Windows-szkenner A Microsoft egy biztonságos API-t kínál programjaihoz az antivirussyártóknak

Jó a hackereknek: a gyártók nem segítenek

A legtöbb biztonságtechnikai cég szerint azonban ez a fajta támadás meglehetősen valószínűtlen, mivel a rendszer közelebbi változtatásokra előbb következik be a kék halál, mint hogy a vírusirtó átengedné a támadót. A Microsoft a gyártóknak a Windows 7 óta egy speciális API-t kínál, amely nem igényli az SSDT-hookokat. A gyártók szerint azonban az API nem bocsát rendelkezésre minden szükséges felügyeleti funkciót, ezért inkább más megoldáson dolgoznak.

INFO: www.matousec.com

Radikális megoldás a Microsofttól

Egyre nagyobb divat a netes támadásokat és vírusfertőzéseket a közegészségügyihoz hasonlítani. Legutóbb a Microsoft egyik embere, név szerint *Scott Charney* vázolt fel egy érdekes, mindenképpen hatékony, ámde radikális megoldást a netes támadások visszaszorítására. „Legnagyobb igyekezetünk ellenére ma is több tízmillió felhasználó PC-je része valamilyen botnetes hálózatnak.” Az ötlet szerint a netre kapcsolódó eszközöknek lenne egy „egészségügyi bizonyítványa”, ami igazolná a védelmi csomag meglétét és frissességét, valamint a legfrissebb javítások azonnali aktiválását. Amennyiben ez nem lenne megfelelő, a gép tulajdonosát kötelezni lehetne a frissítések telepítésére. Ennél is drasztikusabb lépésre számíthatna, akinek a gépe vagy mobil eszköze botnetklienssé, vagy fertőzötté válik. Charney javaslata szerint a MAC cím alapján ezeket a gépeket ki kéne tiltani az internetről egészen addig, amíg azokat nem tisztítják meg a károkozótól és nem javítják ki a biztonsági réseket. Az ötlet ellenzői között a személyi jogokat védők mellett rögvest néhány biztonságtechnikai cég (pl. SecureWorks) is felsorakozott.

INFO: www.microsoft.hu

Apple: ilyen veszélyes a Ping

A 10-es iTunes az Apple elindította saját közösségi hálózatát. A Facebook mintájára az iTunes-felhasználók zenei kedvenceikről blogolhatnak, és iTunes-médiákat ajánlhatnak egymásnak. Csakhogy éppen a szolgáltatásnak ebben a kezdeti szakaszában sok még a biztonsági hiányosság, amelyeket a hackerek és spammerek kihasználnak, hogy fiókinformációkhoz és hitelkártyaadatokhoz jussanak. Megjelenése után 48 órával a Ping szolgáltatásnak már több mint egymillió felhasználója volt - és előjötték az első problémák: az üzenetek még vakszöveggel jelentek meg, és semmiféle spam- és URL-szűrőt nem kapcsol-

Veszélyes háló Az Apple Pingje rögtön az indítás után a kiberbűnözők célkeresztjébe került

tak be. A levélszemétküldők ingyenes iPhone-ajánlatokkal egy hackeroldala csalogatták a felhasználókat, amelyen meg kellett adniuk iTunes-adataikat. Az Apple a következő hetekben minimalizálni akarja a biztonsági kockázatokat, és szűrőket telepít.

INFO: www.apple.com

Leteszteltük: Internet Explorer 9 béta

Az IE8 egy valamire tökéletes: letölteni egy másik böngészőt. Ezen változtat az IE9, ami felkavarja a piacot, ugyanis gyors, biztonságos, és szolgáltatásai is jók: kiköpött Chrome.

Az Internet Explorer 8 napról napra veszít piaci részesedésétől, és nem véletlenül: nagyon lassú, a biztonság megkérdőjelezhető, a kezelőfelület elavult, és a fontos szabványokat nem támogatja tökéletesen. A Microsoft éppen ezért teljesen előlről kezdett neki a fejlesztésnek az Internet Explorer 9-es változatánál, és elsőként lecserélte a teljes JavaScript motort.

A szabványok támogatása terén is hatalmasat lépett előre az IE, így felzárkózva a konkurenciához immáron közel tökéletes HTML-, JavaScript- és CSS-kezelést kapunk – ezt jól mutatja az Acid3 teszten elért 95/100 pontszám is.

A kezelőfelület is teljesen megújult, mégpedig a manapság oly divatos, „a kevesebb több” szemlélet alapján. A cél az volt, hogy minél több hely maradjon a tényleges weboldalnak, de a kezelhetőség se csorbuljon, viszont amire nincsen a felhasználók 99,9%-nak szüksége, annak el kell tűnnie valamilyen almenübe. A végeredmény szinte mindenben a Google Chrome-ra hasonlít, némi eltéréssel. Az IE9-ben például lehet színekkel csoportokba rendezni az összetartozó füleket, valamint a felső csík is vastagabb, így multitouch esetén könnyebb a navigálás. Igazi és hasznos újdonság, hogy az egyes weboldalakból webalapú alkalmazásokat is létrehozhatunk egy egyszerű egérmozdulattal: ilyenkor a weboldal linkje ikonként kikerül a tálcára, amihez az IE9 kitalálja a domináns színsémát, valamint a fejlesztő adhat hozzá Jump Listet is, amivel szinte egyedi alkalmat

zást lehet faragni egy szimpla weboldalból is. A címsor lett a keresőmező is egyben, ahol ikonok segítségével arra is szűrhetünk, hogy milyen típusú találatok jelenjenek meg gépelés közben. Végre valahára letöltéskezelőt is beépített a Microsoft – ez már nagyon hiányzott az IE8-ből is. A másik fontos újdonság egyedi: a böngésző méri a kiegészítések (add-onok) indulási idejét, és ami túlzottan lelassítja a program indulását, azt jelenti a felhasználónak.

A sebesség lenyűgöző, noha a Chrome legújabb példányát nem minden területen éri utol. A böngésző GPU-gyorsítást is kapott, így megfelelő videokártyával látványos gyorsulás érhető el grafikai intenzív oldalak esetében. Bekerült a HTML5 támogatása is, már amennyire a nem végleges szabvány engedi – nekünk nem

dows 7 alatt 64 bites változat is elérhető, és némi Live-integrációt is kapunk (szinkronizálhatjuk majd beállításainkat, könyvjelzőinket több gép között), noha teljes, SkyDrive és Messenger összefonódás egyelőre nem lesz.

ERŐSSÉGEK: Alapjaiban új motor, sebési pontossággal letisztított, kiválóan használható kezelőfelület, GPU-gyorsítás, szabványok pontos betartása. Ha a végleges verzióra tovább tökéletesítik a kompatibilitást és a sebességet, emelt fővel térhet vissza a Microsoft az ajánlott böngészők táborába.

HÁTRÁNYOK: A Live-integráció kiváló szolgáltatások előtt nyitná meg az utat. A kezelőfelületen remélhetőleg még lesznek apróbb csiszolások (például minden fülnek saját, folyamatosan látható bezáró gomb), a kezdőlapon is van mit fejleszteni, és a könyvjelzők kezelése is lehetne felhasználóbarátabb.

RÖVIDEN: Nagyon sokat kellett

volt gondunk a HTML5 oldalak megjelenítésével. Az új motor mellett az ActiveX nem változott, minden maradt a régi, azonban az átalakítás során feláldozták a Windows XP-kompatibilitást (a GPU-gyorsítás is VDDM 1.1-en keresztül történik). Cserébe Vistán és Win-

várnai az IE9-re, de szerencsére megérte: nem ráncfelvarrást, hanem egy modern, gyors, kompatibilis, jól használható és legfőképpen biztonságos böngészőt kapunk, ami sok mindenben hasonlít a Google Chrome-ra, de azért egyedi, és hasznos fejlesztései is vannak. ☑

Antec

Moduláris ház

Az Antec bejelentette LanBoy Air tornyát, ami az eddiginél sokkal nagyobb szabadságot ad a PC-építőknek.

A két-fekete vagy sárga-fekete színekben érkező ATX házban gyárilag öt, két LED-del ellátott, szabályozható sebességű 120 mm-es ventilátor (elől kettő, oldalt kettő, hátul egy) kap helyet, és további tíz (!) számára van hely. Minden ventilátor befelé fújja a levegőt, ami a ház perforált oldallapjain keresztül tud távozni.

A tápegység külön keretet kapott, az alaplapon pedig egy kivethető tálcára szerelhető. Ráadásul ezek megcserélhetők, így a tápegység a házban alul vagy felül is elhelyezhető. Összesen tizenegy meghajtóhelyet kapunk, kettő 2,5", hat 3,5" és három 5,25" méretű.

A 3,5"-es és 5,25"-es egységek iránya is megválasztható, nézhetnek jobbra, balra vagy előre. A 3,5"-es meghajtók az Antec AirMounttal lényegében gumiszalagokon függenek, ami csökkenti a vibrációt és a zajt.

Az I/O panelen az audio- és USB 2.0 csatlakozások mellett egy USB 3.0 port is helyet kapott. A LanBoy Airbe legfeljebb nyolc bővítőkártya építhető be, VGA-ból pedig akár a 15" hosszú monstrok is beleférnek. A házat vízhűtés fogadására is felkészítették, a könnyebb szállítást pedig a tetején elhelyezett két fogantyú segíti.

INFO: www.antec.com

Megtapintható virtuális 3D világ

A japán National Institute of Advanced Industrial Science and Technology (AIST) érdekes fejlesztéssel jelent-

kezett. Az i3space megoldásuk azzal kecsegtet, hogy a virtuális 3D objektumokat ne csak nézessük, hanem meg is tapintsuk. Ehhez mindkét kéz mutatóujjaira speciális jelkijelzőt kell helyezni.

INFO: www.aist.go.jp

Turtle Beach Virtuális 7.1 térhangzás

A Turtle Beach összeházasította Ear Force X11 headsetjét és Ear Force DSS hangprocesszorát, így született meg az Ear Force DX11, ami virtuális térhangzást kínál az arra vágyóknak. A fülesben 40 mm-es, neodymium mágnessel ellátott membránokat találunk, amik 30 Hz és 20 kHz közötti átvitelt biztosítanak. A felhajtható, némitható mikrofon 50 Hz és 15 kHz között dolgozik, ami több mint elég a beszédhangok átvitelére. A processzor az USB-n kívül optikai bementettel is rendelkezik, az erről érkező többcsatornás jelet is le tudja vezetni két csatornára úgy, hogy virtuális térhangzást hoz létre. A játékosok számára hasznos lehet, hogy a játékok és a közben folyó chat hangereje külön-külön szabályozható.

INFO: www.turtlebeach.com

Lacie RAID és USB 3.0 egyben

A Lacie mutatta be az első olyan külső meghajtót, ami USB 3.0 porton keresztül kapcsolható a számítógéphez, és RAID képességekkel is rendelkezik. A 2big USB 3.0 típusjelű eszközben két, 7200-as fordulaton dolgozó merevlemez kap helyet, összesen 2 TB vagy 4 TB tárhelyet biztosítva (ha nem használunk tükrözést). Az elérhető sebesség írás esetén 160 MB/s, míg olvasásnál 190 MB/s lehet. Ha nem a maximális sebességet biztosító RAID 0 módot használjuk, akkor a merevlemez menet közben is cserélhető (RAID 0 esetén az egyik merevlemez kiesése teljes adatvesztést okozna). A hűtés teljesen passzív, ventilátor nélkül oldották meg, így csendes üzemre számíthatunk, mivel csak a merevlemezek keltenek némi zajt működés közben.

INFO: www.lacie.com

NEC Professionális monitor

Az NEC új taggal bővítette professzionális PA sorozatát, a most bejelentett PA231W-t a gyártó elsősorban CAD/CAM, DTP, illetve orvosi alkalmazásokhoz ajánlja. A monitor 23" képátlójú IPS panelt kapott, ami Full HD, azaz 1920x1080 képpont felbontással rendelkezik. A látószög mindkét irányban 178 fok, a natív kontraszt 1000:1, a fényerő legfeljebb 270 cd/m² lehet, a válaszidő szürkeből szürkébe váltás esetén 8 ms. A monitor az AdobeRGB színtér 75%-át képes visszaadni. Az egyenletes fényerőről és színvisztaadásról a Digital Uniformity Control technológia gondoskodik. A PA231W-t a két DVI mellett egy DisplayPort és egy hagyományos D-Sub csatlakozóval is ellátták. A megjelenítő szolgáltatásai közé tartozik a portrait mód, a Picture in Picture funkció, valamint a beépített USB hub.

INFO: www.nec-display-solutions.com

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LEHÜGÖZŐ VILÁGÁBÓL

► **Két év múlva eljön a zsinór nélküli töltők kora.** Legalábbis ezt állítja a Fujitsu, amely olyan fejlesztésen dolgozik, ami képes egyszerre akár több mobil eszközt is tölteni akár 15 centiméteres távolságból. A speciális technológiáról még nem sokat árult el a cég, csupán annyit lehet tudni, hogy 2012-re készül el, mágneses rezonancián alapul, és nincs szükség semmiféle fizikai kontaktusra. A fejlesztők állítása szerint a hatásokkal sem lesz gond, ugyanis az eredetileg többméteres hatótávolságra tervezett technológia 15 cm-nél 85%-ot meghaladó hatékonyságra képes.

► **A Bing egyre komolyabb ellenfele a Google-nak.** Egyelőre ugyan nincs veszélyben a Google keresőjének első helye, ám a Bing nagy sebességgel tör a csúcsra. Legutóbb a Yahoo keresőjét sikerült megelőznie a Bingnek, így immáron 13,9%-os a részesedése a piacon. A Bing szekerén nagyot taszíthat a Windows Phone 7 platform sikere is, igaz, a Google Android a fejlett okostelefonok piacán mára piacvezető.

► **Hosszú évek után nevet változtat az OpenOffice.org.** Az ingyenes, nyílt forráskódra épülő OpenOffice.org évekig a Sun Microsystems szárnyai alatt

készült, ám a Sunt az év elején felvásárolta az Oracle. Mivel a nyitott kód iránt elhivatott OpenOffice-os fejlesztők nem látták biztonságban jövőjüket, kiváltak a cégből, és saját égisz alatt viszik tovább az irodai szoftvercsomagot. A váltás a nevet is érintette, így mostantól a The Document Foundation fejlesztői az ingyenes MS Office-alternatívát LibreOffice-ként.

► **Készül az orosz iPhone-klón.** A Voice of Russia értesülései szerint a szupertitkos orosz laboratóriumokban már javában készítik az első Apple iPhone-klónt, amivel ha nem is világszerte, de a mobilpiacon való

fajsúlyos szereplésre törnek. A kétkijelzős (elől és hátul), 4G-s hálózati kapcsolatra képes modemmel felszerelt telefon 2011-ben jelenhet meg szerte a világon, ám ha jobban megnézzük, nem is annyira orosz a „vörös iPhone”: az operációs rendszer egyelőre „külföldi” (a mi tippünk az Android), a gyártás pedig hol máshol történne, mint Tajvanban vagy Kínában. A készítőket sietve ígéretet tettek rá, hogy záros határidőn belül elkészül az orosz fejlesztésű mobil OS, és azt is megígérték, hogy a későbbi változatokat már az utolsó tranzisztorig Oroszországban fogják gyártani.

Virtualizáció mobil eszközökön

Microsoft Windows az iPhone-on

A Parallels megoldotta, hogy legújabb, iPhone-ra, iPadre és iPod Touchra készült mobil kliensével bármilyen Windows-verzió elérhető és használható legyen. A legújabb kliens WiFi vagy 3G kapcsolattal kommunikál bármilyen Mac-kel, amin a Parallels Desktop 6-os verziójú szoftver fut. Ez a virtualizációs program képes akár Windowst is kezelni, a mobil klienssel pedig teljes kontrollt kapunk az összes virtuális

gép felett. A kliensen keresztül olyan feladatokat is elvégezhetünk, mint például a nyomtatás, vagy akár a Flash-alapú weboldalak megtekintése.

Egy másik érdekes megoldás a TeamViewer, ami nem virtualizációt, hanem távoli elérést valósít meg Apple mobil eszközökön. Ennek segítségével akár ingyenesen kapcsolódhatunk bármilyen Windowshoz, és teljes irányítást szerezhetünk mobil kapcsolaton keresztül is a távoli gépen.

INFO: www.parallels.com

Catalyst drivert a játékboltból

Extra kényelmet élvezhet az, akinek fel van telepítve a Steam szoftverbolt kliense, ugyanis többé nem kell video-driverének frissessége miatt aggódnia – feltéve, hogy Radeon kártyája van. Az AMD megegyezett a Valve-val, hogy ezentúl a Catalyst driver frissítései automatikusan, minden Steam tulaj-

donoshoz a megjelenés pillanatában eljutnak, és települnek is. Ezzel megoldódik az a probléma, hogy a felhasználók kénytelenek rendszeresen manuálisan frissíteni driverüket, így tökéletesen működhetnek a legújabb játékok is. Reméljük, hamarosan az NVIDIA is beáll a sorba, és a GeForce-tulajok is élvezhetik a kényelmet.

INFO: store.steampowered.com

Dell Inspiron Duo

Flip-flop netbook a táblagépek ellen

A Dell egészen egyedi ötlettel állt elő: a legújabb, 10 colos Inspiron Duo netbook kijelzője a kereten belül megfordítható, így ha kell, netbook, ha kell, táblagép. Az ötlet egyébként nem új, már

táblagépet kapjunk. Ezt leszámítva a gép paraméterei átlagosak: dupla magos, N550 Intel Atom CPU, DDR3 memória, integrált VGA, Windows 7 Home Premium OS, a szükséges csatlakozások és

évekkel ezelőtt is létezett megfordítható kijelzővel szerelt mini notebook, ám a Dell megoldása egészen egyedi, hiszen a felső keretet nem, csak a benne lévő kijelzőt kell elforgatni, hogy a hagyományos netbookból

vezérlők, valamint multi-touch kijelző. Az Inspiron Duo ára és hazai megjelenése nem ismert: remélhetőleg olcsóbb lesz, mintha vennénk egy netbookot és egy táblagépet is.

INFO: www.dell.hu

RÖVIDEN

AMD NETBOOK ERŐS GRAFIKÁVAL

Az Intel továbbra is stabilan uralja a netbookok piacát, ám az AMD Zacate APU-ja várhatóan felveszi a versenyt az Atommal. A CPU+GPU+chipkészlet hibrid chip egészen erősre sikerült - már ha lehet hinni az AMD mérnökeinek: a 9-18 wattot fogyasztó, dupla magos felépítésű központi rendszerchip integrált videochipje többszörösen erősebb 3D-ben, mint az Intel (jelenlegi) Atom-os megoldása, és mindemellett egy Zacate-val szerelt netbook ugyanúgy 8-10 óra működésre képes egy feltöltéssel.

INFO: www.amd.com

BIOMETRIKUS PÉNZTÁRCA

A 300-600 dolláros iWallet egy speciális, vandálbiztos pénztárca, ami kizárólag a tulajdonos ujjlenyomatára nyílik ki. Ha elhagy-

juk vagy ellopják a tárcánkat, nem férnek hozzá pénzünkhez és kártyáinkhoz, ráadásul a biometrikus pénztárca Bluetooth-szal kapcsolódik telefonunkhoz, és riasztást küld, ha a két eszköz elveszti a kapcsolatot.

INFO: www.iwalletusa.com

INGYEN SZAKKÖNYVEK

A devPortal.hu és a TechNetKlub.hu jóvoltából két fontos szakkönyvet érhet el bárki teljesen ingyenesen. A C# Jegyzet és a Forefront Threat Management IT szakkönyvek alapfokú programozói vagy üzemeltetői szakismerettel is jól érthetőek, és teljes egészében magyarul íródtak. Ezek mellett az oldalon további ingyenes szakkönyvek is találhatóak.

INFO: www.technetklub.hu

INDUL A SMARTBOOK-INVÁZIÓ

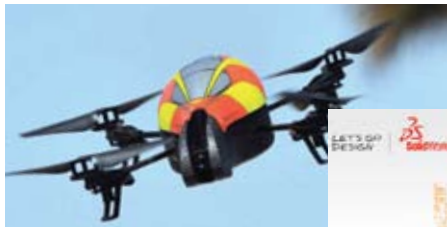
A netbookok után a táblagépeké és a Smartbookoké a főszerep (ahogy azt az Acer is belátta - lásd hírünkben). A Smartbook nem feltétlenül x86-os alapú, egyedi Linuxot vagy más OS-t futtató, olcsó, nagyon könnyű és sokáig használható mobil eszköz. Az egyik ilyen új modell az Augen GenBook, ami 10,2 colos kijelzőt, ARM CPU-t, minden szükséges csatlakozást és vezérlőt megkapott, Android 2.1-et futtat, súlya 80 dkg, és így is csupán 40 ezer forintba (190 USD) kerül.

INFO: www.kmart.com

SW2011: ÚJ FEJEZET A CAD/CAM-BEN

A világ legjobb fiús játéka

Rengeteg, a felhasználók által leginkább hiányolt új szolgáltatással bővül a már bétaállapotban lévő SolidWorks 2011-es tervezőszoftver. Ahogy

a szórakoztató-elektronikában, úgy a tervezésben is a 3D-é a főszerep: az új modulokat már 3D-ben lehet a legjobban kihasználni. Megújult például a hegesztésekért felelős programrész (Smart Weld), így akár több száz illesztést is elkészíthetünk néhány kattintással. A másik nagy előrelépés az automatikus méretezés, így nem

kell manuálisan, hosszú órák alatt elrendezni a méretezést a tervrajzon, a SW2011 mindent elvégez a felhasználó helyett. A szimulációkat kiadhatjuk 2D-s metszetben, a program pedig a térbeli modellre ki-

rást modellező modul és számtalan újdonság mellett a közös munkát elősegítő eszközök is hasznos segédei lesznek a tervezőknek (például a Defeature). És hogy mire képes a SolidWorks, ha jó kezekbe kerül? Ezzel készült 2010 legjobb fiús játéka, az iPhone-nal irányítha-

számolja és lemodellezi a terhelést. Az új univerzális fájlkezelő, a PhotoView 360, a bejá-

tó, kamerákkal felszerelt quadcopter!

INFO: www.solidworks.hu

Az Acer sem maradhat ki a tábla PC-k piacáról

A netbookok és notebookok eladásainak megtorpanását a tábla PC-k előretörésével ma-

gyarazzák. Már minden cég beszállt a piacra, így az Acer sem maradhatott ki. A 7 és 10 colos táblagépek mellett készül az 5 colos változat is, ami 2011 elején kerülhet a boltokba. Az Acer szerint ez tökéletes ötvözet az okostelefonnak és a tábla PC-nek. A hardver még nem eldöntött: lehet Snapdragon vagy NVIDIA Tegra 2, az viszont biztos, hogy az OS az új Android 3.0 lesz. Emellett az Acer egy Windows 7-es tábla PC-t is piacra dob még idén, hogy „tesztelje a felhasználók igényeit”.

INFO: www.acer.hu

Google Music évi 5 ezerért

Apple után szabadon: zeneboltot nyit a Google

Minden jel arra mutat, hogy a Google nem hagyja a zeneiparban (sem) pápáskodni az Apple-t, ám a Google Musickal kapcsolatban több kérdés még tisztázatlan. Ami biztos, hogy lesz zeneszámonkénti vásárlási lehetőség, ahogy előfizetni is lehet majd. A Billboard értesülései szerint a Google Music tagsági díja egy évre 25 dollár lesz, vagyis nagyjából 5 ezer forintért lehet egész évben korlátlan mennyiségben, legálisan zenét letölteni és hallgatni.

A Music számítási felhőre alapul, integrálódik saját Google profilunkba, és támogatja a letöltés mellett a streaminget is. Ezáltal bármilyen, internetre kapcsolt készülékkel kompatibilis, de persze várhatóan a népszerű platformokra készül majd dedikált alkalmazás is (pl. Android, iOS). A zeneletöltés mellett közösségi szolgáltatásokat is integrál-

na a Google (à la iTunes Ping), és mielőtt bármit megvennénk, egyszer végighallgathatjuk. És a megválaszolatlan kérdések: mikor és

mely országokban indul a szolgáltatás, lehet-e majd feltölteni a személyes tárolóba korábban megvásárolt számokat, mekkora lesz a tárhelyünk, lesznek-e videoklipek, és lesz-e lokalizált tartalom?

INFO: www.google.com

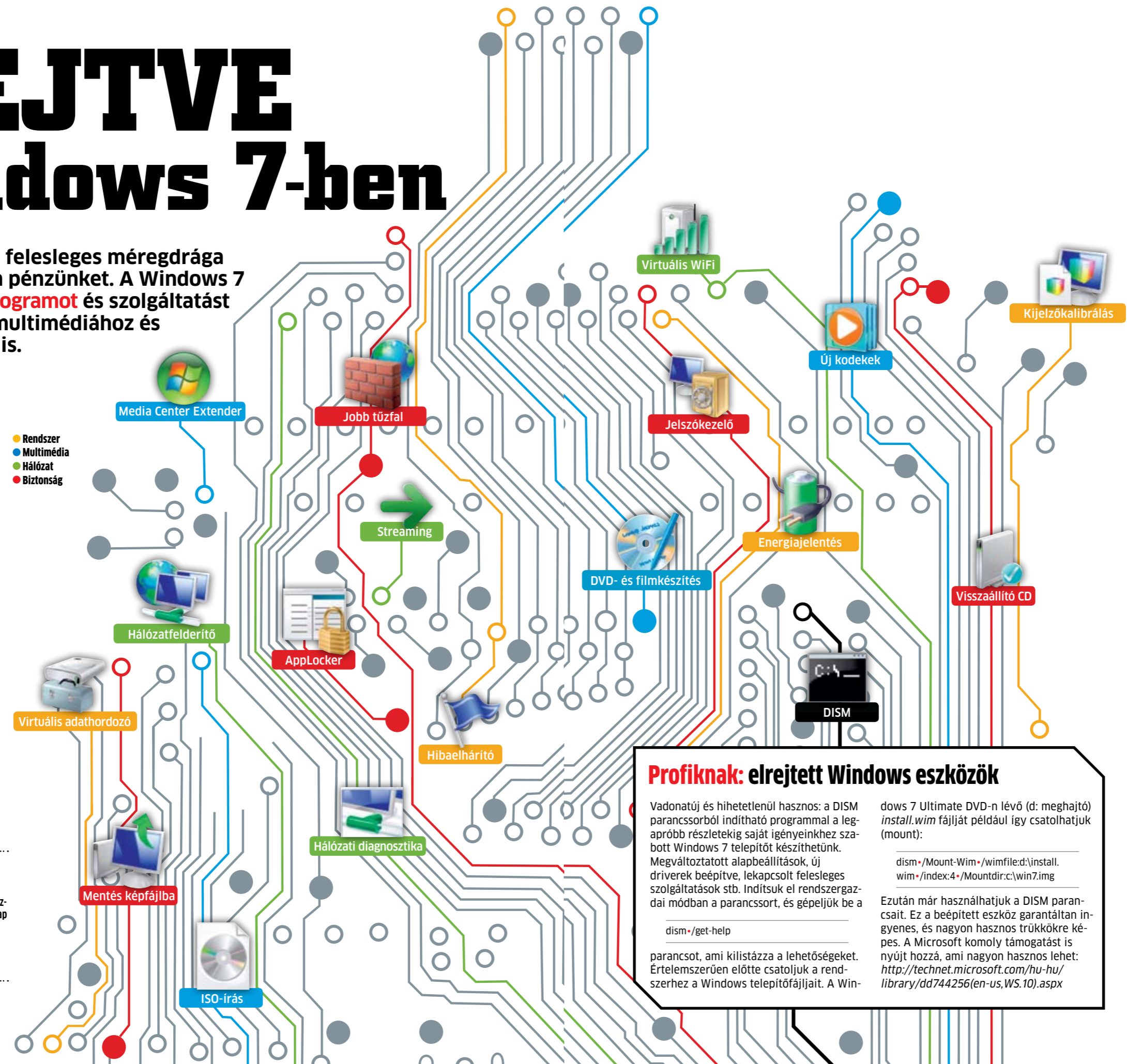
ELREJTVE a Windows 7-ben

Sok esetben teljességgel felesleges méregdrága szoftverekre elherdálni a pénzünket. A Windows 7 rengeteg **briliáns segédprogramot** és szolgáltatást kínál rendszertuningra, multimédiához és a biztonság növeléséhez is.

Meglepően sok PC-s felhasználó úgy gondolja, hogy a Windows 7 rendszertuningja, multimédiához és a biztonság növeléséhez is. Ilyenkor a több ezer rendelkezésre álló szolgáltatásból jó esetben is maximum tízet használunk ki, nem is beszélve ezen programok tárhely- és erőforrásigényéről. Létezik egy elegáns és sokkalta olcsóbb megoldás: kezdetnek nézzünk szét a Windows 7 beépített, ingyenes programjai között. Néhány perces próbálgatás után rá fogunk jönni, hogy általános otthoni felhasználáshoz ez bőven elegendő. Van itt képszerkesztő, film-

DVD
A CHIP szoftvercsomagjával minden hasznos programot megkap Windows 7-hez: vírusirtás, ISO fájlkezelés, kodekek és rendszertuning.

Profiknak: elrejtett Windows eszközök

Vadonatúj és hihetetlenül hasznos: a DISM parancssorból indítható programmal a legapróbb részletekig saját igényeinkhez szabott Windows 7 telepítőt készíthetünk. Megváltoztatott alapbeállítások, új driverek beépítve, lekapcsolt felesleges szolgáltatások stb. Indítsuk el rendszergazdai módban a parancssort, és gépeljük be a

```
dism- /get-help
```

parancsot, ami kelistázza a lehetőségeket. Értelmszerűen előtte csatoljuk a rendszerhez a Windows telepítőfájljait. A Windows 7 Ultimate DVD-n lévő (d: meghajtó) *install.wim* fájlt például így csatolhatjuk (mount):

```
dism- /Mount-Wim- /wimfile:d:\install.wim- /index:4- /Mountdir:c:\win7.img
```

Ezután már használhatjuk a DISM parancsait. Ez a beépített eszköz garántáltan ingyenes, és nagyon hasznos trükkökre képes. A Microsoft komoly támogatást is nyújt hozzá, ami nagyon hasznos lehet: [http://technet.microsoft.com/hu-hu/library/dd744256\(en-us,WS.10\).aspx](http://technet.microsoft.com/hu-hu/library/dd744256(en-us,WS.10).aspx)

készítő, DVD-író, vírusirtó és még számtalan más, hasznos szoftver. A CHIP megmutatja, hová rejtette ezeket a Microsoft, és hogyan lehet néhány egyszerű trükkel és segédprogrammal teljessé tenni a Windows 7 szolgáltatásait. Azt is megtudhatják, hogyan lehet a legtöbbet kihozni az integrált és ingyenes kiegészítőként beszerezhető programokból.

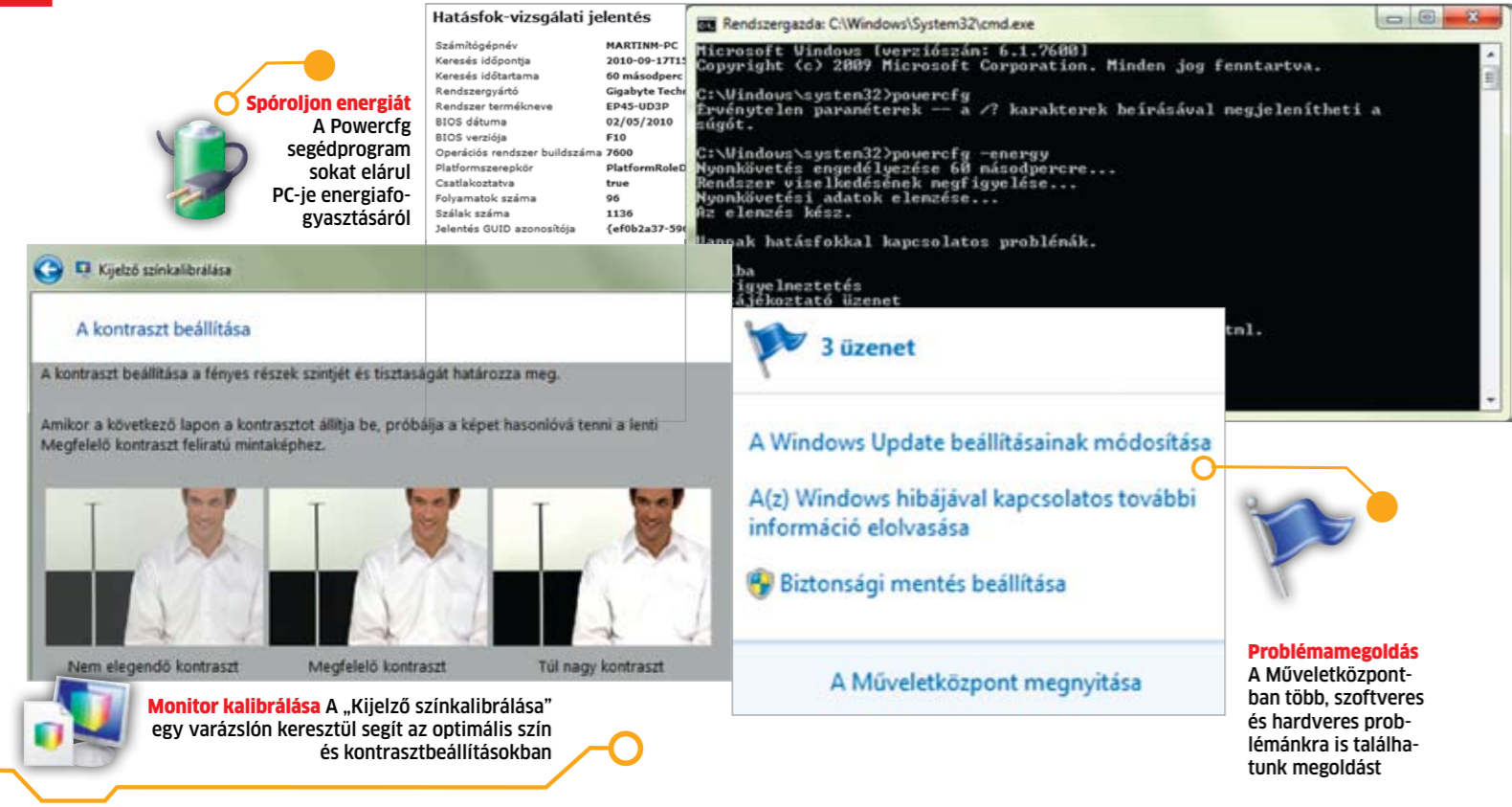
Rendszer: problémamegoldás és tuning

Particionálás, biztonsági mentés, telepítőmező készítése, monitor beállítása – ezekhez a feladatokhoz a régebbi Windowsoknál rengeteg segédprogramra volt szükségünk (Paragon, nLite stb). A Windows 7 egyedül is elbánc ezekkel a feladatokkal, ám van egy apró bökkenő: a Microsoft nagy műgonddal elrejtette a legtöbb hasznos szolgáltatást.

KIJELZŐ KALIBRÁLÁSA: Gyakran a monitoron vagy más kijelzőn megjelenő színek, esetleg kontraszt- vagy fényerő-beállítások nem optimálisak, ezért torz vagy nem színhelyes képet látunk. Ez különösen bosszantó, ha nyomtatás után csak a papíron látjuk, hogy egészen mást kaptunk, mint ami a kijelzőn megjelent. Erre a problémára minden Windows 7-ben van megoldás, amit úgy hívnak: *Kijelző színkalibrálása alkalmazás*. Ezt az apró, de annál hasznosabb programot a Start menü keresőmezőjével hívhatjuk elő a leggyorsabban: ide gépeljük le az *dccw.exe* parancsot, majd nyomjuk le az enter-t. Az angol nevén Display Color Calibration Wizard programban a színeket, a kontrasztot, a fényerőt állíthatjuk be monitorunkhoz és környezetünkhöz képest a lehető legjobb értékekre. A varázsló segít a ClearType szöveg-megjelenítés finomhangolásában is.

MEREVLEMEZ-KARBANTARTÁS: A legtöbb felhasználó valamilyen ismert és nagynevű cég termékét használja merevlemezeinek karbantartására és adatainak, rendszerének mentésére. Általános felhasználáshoz azonban a Windows 7 beépített segédprogramjai is tökéletesen megfelelnek. A DiskPart parancssori programmal például a particiókat érintő minden feladatot gyorsan és biztonságosan elvégezhetünk. Ide tartozik a particiók méretének, kialakításának, tulajdonságainak beállítása, a RAID és egyéb rendszerek kezelése, meghajtók rendszerhez való csatolása vagy leválasztása, vagy éppen a meglévő particiók átméretezése. A DiskPart könnyű használatához érdemes meglátogatni a *support.microsoft.com/kb/300415/hu* weboldalt, ahol részletes leírást olvashatunk a programról.

A Windows 7 képes a virtuális adathordozók kezelésére, létrehozására is. A Start menü keresőjébe gépeljük be a *Particiók szót*, →

Spóroljon energiát A Powercfg segédprogram sokat elárul PC-je energiafogyasztásáról

Monitor kalibrálása A „Kijelző szinkalibrálása” egy varázslón keresztül segít az optimális szín és kontrasztbeállításokban

Problémamegoldás A Műveletközpontban több, szoftveres és hardveres problémánkra is találhatunk megoldást

majd az erre megjelenő *Partíciók létrehozása és formázása a merevlemezen* linket indítsuk. A Lemezkezelő ablakában kattintsunk a *Művelet/Virtuális merevlemez létrehozása* pontra. A varázsló végigvezet minden lépésen. Akkor vagyunk csak bajban, ha aktuálisan futó rendszerünkről szeretnénk virtuális merevlemez-képfájlt készíteni. Ehhez egy apró, MS programra, a Disk2vhd-re lesz szükségünk, amit DVD mellékletünkön megtalálunk. Emellé feltelepíthetjük még a CCleanert, hiszen ez gyorsabb és alaposabb, mint a Windows beépített Lemezkarbantartója.

PROBLÉMAMEGOLDÁS: Két roppant hasznos eszköz áll rendelkezésünkre az alapcsomagban a szoftveres és hardveres problémák megoldásához. A tálcakonok között már a kezdetektől látható a *Zászló* a Műveletközpontba repít minket, ahol (szinte) az összes, a Windowszal és gépünkkel kapcsolatos beállítást elvégezhetjük. A Windows ezen keresztül üzen, ha például egy drivert hibásnak talált, ha végzetes hiba miatt indult újra a PC, ha a beállítások veszélyeztetik a biztonságunkat stb. Egyetlen kattintás, és máris látjuk, milyen problémákat fedezett fel, és melyeket sikerült megoldania a Windowsnak. Ha megnyitjuk a *Műveletközpont* ablakát, részletes információkat olvashatunk ezekről, és akár visszamenőleg is megnézhetjük, milyen gondokat sikerült elhárítania a Windows 7-nek. Ha az aktuális problémára talál megoldást a Windows az online adatbázisban (természetesen előbb a beleegyezésünket kéri a kapcsolódáshoz),

máris elvezet minket a megoldást részletező weboldalra. Amennyiben a *Műveletközpontban* nem tudtuk megoldani a problémánkat, következhet a másik eszköz, a *Problémarögzítő*. Ezt a Start menü keresőjébe gépell *psr.exe* parancssal (Problem Steps Recorder) indítsuk. A *Rögzítés indítása* gombra kattintsunk, majd hajtsuk végre ugyanazt a műveletsort, ami előzőleg hibával végződött. Ez lehet egy weboldal betöltődésekor lefagyó böngésző, egy el nem induló program, egy hibás beállítás – szinte bármilyen művelet. Amint végeztünk a felvétellel, kattintsunk a *Rögzítés leállítása* gombra, amire a program elkészíti a minden részletre kiterjedő jelentést. A leállítások egy párbeszédablakot kapunk, ahol mentjük el zip fájlba a jelentést. A zippell mht kiterjesztésű fájl tartalmazza Windowsunk verzióját, valamint képkimentéseket és a felhasználó által kiadott parancsokat pontos kronológiai sorrendben. Ha valami gond lenne a felvétel közben, emeljük a *Problémarögzítő* jogosultsági szintjét (a jobb oldali pajzs ikonnal). A beállításokban alapértelmezett mentési helyet, illetve a maximumán készíthető képkimentések számát is megadhatjuk. A *Problémarögzítő* garantáltan nem rögzít semmiféle személyes adatot, például jelszavakat, de mi azért azt javasoljuk, hogy küldés előtt nyissuk meg IE8-cal (vagy IE9 bétával), és ellenőrizzük, nem maradt-e benne véletlenül valami személyes adat. **ENERGIAMEGTAKRÍTÁS:** A Windows 7 fogyasztáselemzője segít megtalálni az optimálisan legalacsonyabb energiafelvételt, és ezzel

notebooknál a leghosszabb működési időt egyetlen feltöltéssel. Indítsuk rendszergazdai módban a parancssort (*cmd.exe*), és figyeljünk rá, hogy az elemzést notebook esetén akkumulátoros üzemmód mellett végezzük el.

```
powercfg -energy
```

Hagyjuk megnyitva az ablakot, és amíg készül a jelentés, lehetőleg ne végezzünk egyéb tevékenységet gépünkkel (arra ügyeljünk, hogy ne kapcsoljon alvó üzemmódba). Ezalatt a 60 másodperc alatt a Windows 7 begyűjt minden aktivitási információt, elemzi azokat, és a hardveres beállításokat is felülvizsgálja. Az elkészült jelentést az *energy-report.html* fájlban találjuk, amit alapértelmezetten a C:\Windows\System32 könyvtárba ment a rendszer. Figyelem! 64 bites Win7-nél érdemes inkább egy saját, előre elkészített könyvtár útvonalát megadni a jelentésfájlnak a következőképp:

```
powercfg -energy -output C:\Energiajelentes
```

Az így elkészült fájlban rengeteg hasznos információt kapunk gépünk beállításáról, az egyes eszközök és programok viselkedéséről, és a Windows még tippeket is ad, miként csökkenthetnénk PC-nk fogyasztását.

Multimédia: videók, képek és zenék
A teljesen átdolgozott Media Center kiegészítéssel, a letisztult Windows Media Playerrel, az ISO fájlok lemezre írásával és →

a beépített kodekekkel a Microsoft igencsak megnehezítette a dolgát a Cyberlink, Nero stb. cégeknek, ugyanis a beépített segédprogramok nagyon jól sikerültek. **ZENE ÉS FILM MINDENHOL:** A Media Center szinte mindenre képes, ráadásul mindehhez kényelmes és szép kezelőfelület is jár. Legyen az zene, film, rádió, tévé vagy netes forrás, a Media Centerben távirányítóval vezérelhetünk mindent. Sőt, ennél többre is képes: a lakásunkban található összes PC-re és egyéb lejátszó eszközre valós időben továbbítja a kívánt médiát. Bármilyen Media Center Extender (például Xbox 360) megfelelő erre a feladatra, de más PC-n is használható streamingforrásnak Win7-es gépünk. Egy Extender segítségével tévénk előtt ülve, kényelmesen, távirányítóval böngészhetjük a PC-nken tárolt zenéket, filmeket, képeket. **JOB KÉP- ÉS HANGMINŐSÉG:** A Windows Media Center és a Media Player is teljes mértékben fel van készítve a Full HD filmek lejátszására. Emellett a fontosabb audio-szabványok is, mint például az AAC, részét képezik az alapsomagnak, ahogy a tévés jelek feldolgozásához sem kell megbízhatatlan programokat és kétes eredetű kodekcsomagokat telepítenünk. Az újabb médialejátszók azért már képesek szolgáltatások terén újat mutatni a Windows 7 Media Centerének is, ám nagy előnyük, hogy a kezelőfelületbe integrálódnak, és innen indíthatók ugyanazzal a távirányítóval. A legújabb PowerDVD-vel például megkapjuk a teljes Blu-ray támogatást 3D-s megjelenítéssel, feltéve, hogy tévénk képes erre a technológiára, és a szemüvegünk is kéznél van. **ISO KÉPFÁJL KIÍRÁSA:** A hagyományos CD/DVD-írás mellett a Windows 7-ben végre megjelent az ISO képfájlok kezelése is. Ez egyelőre kimerül az ISO képfájl lemezre írásában, ami a Windows Lemezkezelővel lehetséges. Az ISO fájlra a helyi menüből válasszuk a *Társítás/Windows lemezkezelő* parancsot. Sajnos a Windows 7 nem képes megnyitni az ISO fájlt, hogy lássuk annak tartalmát – ezt csak az írás befejeztével tehetjük meg. Persze az IsoBuster telepítésével ezt a problémát is könnyedén elháríthatjuk. **KÉSZÍTSEN SAJÁT DVD-T:** Képeinkből és videóinkból látványos DVD Video bemutatólemezt készíthetünk, még hozzá egy jól átlátható kezelőfelülettel felszerelt DVD-szerkesztő program segítségével. A Start menü keresőjébe gépelljük a *Windows DVD Maker* parancsot, majd indítsuk a programot. A saját videofilm készítéséhez a Windows Live Movie Makert, képeink rendszeréhez, alapvető szerkesztéséhez és nézegetéséhez pedig a Windows Live Photo Galleryt indítsuk. Sajnos ezek az egyébként

Extra a CHIP-től: eszközök, amik hiányoznak a Windows 7-ből
Csak kevés olyan dolog létezik, amire a Windows 7 nem képes. Ezekkel az eszközökkel ezt a néhány hiányosságot is gyorsan pótolhatja.

Adja hozzá Windowsához a teljességhez szükséges szolgáltatásokat: ezekkel a programokkal komplett és biztonságos lesz rendszere.

VÍRUSIRTÓ: INGYEN ÉS BÉRMENTVE
Megfelelően felszerelt biztonsági csomag minden Windows 7-hez szükséges. A CHIP olvasói ingyenesen használhatják a teljes körű védelmet nyújtó ESET Smart Security legújabb változatát, vagy telepíthetik a Microsoft Security Essentialt, ami ingyenes ugyan, viszont csak a vírusoktól véd.

HÁLÓZAT: TRÓJAI ELKAPÁSA
Ha egy-egy kártevő program titokban adatot szeretne küldeni, azt csak diagnosztikai eszközökkel lehet fülön csípni, illetve a hálózati aktivitást jelző ikonnal. Ez utóbbit a Microsoft eltüntette a Windows 7-ből, ám a CHIP DVD-jén megtalálják ezt a hasznos segédprogramot a legújabb Windows alá.

INTÉZŐ: ISO FÁJLOK MEGNYITÁSA
A Win7 képes ISO képfájlokat DVD-re írni. Ez nagy előrelépés, de még mindig nem teljes. Az IsoBuster teljessé teszi a képet: megmutatja, mit rejt az ISO fájl, és ráadás-ként még rengeteg egyéb fájlformátumot is támogat.

VIRTUALIZÁCIÓ: PC-NK LEMÁSOLÁSA
A Windows 7 kevésbé ismert, ám nagyon jó tulajdonsága, hogy képes saját magáról komplett másolatot készíteni virtuális merevlemezként, amit egyetlen fájlba tömörít. Sajnos ezt nem reklámozza a Microsoft. A szükséges program azonban DVD-nken megtalálható: a Disk2vhd roppant hasznos segédeszköz.

MINIALKALMAZÁSOK: FACEBOOK AZ ASZTALON
Az iPhone-ok és az Androidos mobil készülékek képesek folyamatosan megjeleníteni Facebook státuszunkat. Erre a Windows 7 is képes az Fb Explorerrel. Kattintsunk a Connect gombra, majd aktiváljuk a Facebook-regisztrációkor az Always remain registered with Build A Gadget funkciót, így státuszunk rendszeresen frissülni fog.

igazán jól sikerült és nagyon hasznos programok alapértelmezetten nem tartoznak a Windows 7-hez, de szerencsére igen könnyedén hozzájuthatunk egyszerre az egész programcsomaghoz. A Windows Live Essentials telepítéséhez látogassunk el az *explore.live.com* weboldalra, és az online telepítő segítségével installáljuk a számunkra fontos programokat. Ettől kezdve a Windows automatikus frissítése már gondoskodik a Live csomag frissen tartásáról.

Biztonság: őriz és véd
A továbbfejlesztett Windows tűzfal és a Windows helyreállító lemez megvéd a támadásoktól és az adatvesztéstől is. **KÉPFÁJLALAPU MENTÉS:** Régebben egy rendszerösszeomlás után újra kellett telepítenünk a Windowst, a programjainkat, és visszaimportálni személyes fájljainkat. A beállítások, az el nem mentett információk mind elvesztek, sokszor napokba telt, mire ismét kényelmesen használható rendszerünk lett. A Windows 7-ben pár gombnyomás csupán a komplett rendszer lementése. Ehhez a *Start menü/Minden program/Karbantartás/Biztonsági mentés és visszaállítás* pontot válasszuk. Itt a *Lemezkezelő létrehozása* sorra kattintsunk, és jelöljük ki egy másodlagos partíciót vagy külső (esetleg hálózati) meghajtót célnak. Lehetőségünk van DVD-re is menteni a rendszert, akár több lemezre is, de legyünk óvatosak: várhatóan rengeteg lemezre lesz szükségünk, és hosszú készítési időre számítsunk.

A visszaállításhoz gépünk indításánál az F8 lenyomása után válasszuk a menüből a *Számítógép javítása* opciót, majd itt a *Rendszerkép-helyreállítás* parancsot. **SEMÉLYES MENTŐ-CD:** *Start menü/Minden program/Karbantartás/Rendszer-helyreállító lemez készítése* programmal saját boot CD-t készíthetünk a Windows 7-hez. Ez olyankor lesz nagy segítségünkre, ha a Windows 7 már csökkentett módban sem képes elindulni, így például a lemezképes biztonsági mentést sem tudjuk visszamásolni. Olyankor is hasznos lesz ez a mentőlemez, ha például a merevlemez bootszektor, esetleg a Windows indítófájljai sérültek meg, vagy egy korábbi rendszer-visszaállítási pontba szeretnénk visszalépni. **TŰZFALBEÁLLÍTÁSOK:** A Windows 7 tűzfala már képes teljesen blokkolni bizonyos programokat a neteléréstől. Sajnos azonban ennek kezelése nehézkes, ezért a CHIP szoftvercsomagjában találunk egy hasznos segédprogramot, aminek már a neve is beszédes: Windows 7 Firewall Control. A program beköltözik a tálcakonokhoz, és elvégzi a Windows 7 beépített tűzfalának beállítását: minden program netes adatforgalmazási kérését blokkolja egészen addig, amíg mi engedélyt nem adunk (egyszerit vagy állandót). **FEHÉRLISTA PROGRAMOKNAK:** A Windows 7 Ultimate és Enterprise verziókban megtalálható AppLocker lehetőséget nyújt arra, hogy minden telepített programról eldöntsük, →

VIRTUÁLIS WIFI ROUTER BEÁLLÍTÁSA

A VirtualWiFi egészen új összekapcsolódási lehetőségeket hoz. Például virtuális WiFi útválasztóvá varázsolja Windows 7-es PC-nket.

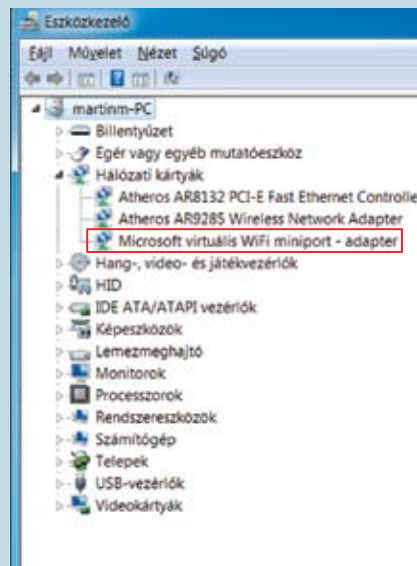
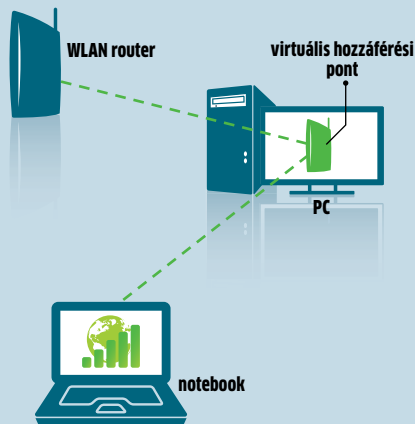
Eszközök összekapcsolása router nélkül

Ha csupán egy notebook LAN kapcsolatunk van, a mobil gép WiFi adaptert kihasználva virtuális hotspotot alakíthatjuk PC-nket, hogy más WiFi-s eszközök is a netre csatlakozhassanak.

Fizetős hotspot ingyenes használata

A PC-vel jelentkezünk be a fizetős hotspotra, majd osszuk tovább az internetelérést, így a többi gép már ingyen csatlakozik a netre.

Új eszköz Amint a Windowsban beállítottuk a virtuális routert, egy új hálózati eszköz tűnik fel az eszközkezelőben

tiltjuk vagy engedélyezzük használatát a felhasználónak. Otthoni felhasználáskor gyerekünket elzárhatjuk a lövöldözős játékoktól. Nagyobb védelmet biztosíthatunk azáltal is, ha a fehérlistára felvesszük a Start menüben található programokat, ám az ezeken kívül, újonnan letöltött programok futtatását tiltjuk. Ezáltal egyetlen kártékony szoftver sem települhet gépünkre. A Start menübe gépeljük be a *Csoport* szót, majd indítsuk a *Csoportházi rendszerszerkesztése* parancsot. Navigáljunk a *Számítógép konfigurációja/A Windows beállításai/Biztonsági beállítások/Alkalmazásvezerlési házi rendek/AppLocker* pontba, ahol beállításokat találunk a végrehajtható fájlokhoz, a Windows installerhez és a parancsfájlokhoz. További biztonsági beállításokhoz a Start menüből indítsuk a *secpol.msc* parancsot. Amennyiben nincsenek tapasztalataink a házi rendek szerkesztésével, a *Súgó/Témakörök* pontban részletes leírást találunk mindehhez, beleértve az Applockert is.

JELSZÓSZÉF: A Windows 7 egy saját páncélszekrényben őrzi a felhasználóneveket és jelszavakat. Ez a gyűjtemény átvihető másik Win7-es PC-re akár USB kulcon is. A Vezérlőpultból indítsuk a *Hitelesítő adatok kezelőjét*, ahol új felhasználónév+jelszó párost is rögzíthetünk. Például egy új webes hitelesítéshez az Általános hitelesítő adat hozzáadása pontban adjuk meg a weboldal címét, felhasználóneveinket és jelszavunkat. Ezt követően Internet Explorerrel meglátogatva az oldalt már beléptet minket a rendszer. A teljes védelemhez nem árt egy teljes bizton-

sági programcsomag. Olvasóinknak a havonta ingyenesen megújítható ESET Smart Securityt vagy Kasperskyt ajánljuk DVD-nkről.

Hálózat: nem lehet probléma

Mostanáig kinszenvedés volt hálózatot beállítani Windows alatt. A Windows 7-tel mindez megszűnik, az *Otthoni csoport* szolgáltatásnak köszönhetően. Win7-tel PC-nket akár virtuális WiFi routerré is varázsolhatjuk, és a streamelés sem probléma többé.

HÁLÓZAT BEÁLLÍTÁSA: Windows 7-ben számos a *Hálózati és megosztási központ*. Zsinór nélküli, LAN és VPN hálózatokat is könnyedén felépíthetünk a varázslók segítségével. Amennyiben minden PC-n Windows 7 fut, az Otthoni csoporttal nagyban leegyszerűsödik az összekapcsolódás: csupán a megosztani kívánt tartalmat kell kijelölni és minden gépen megadni a csoportazonosító kódot. A *Teljes térkép* linken hálózatunk felépítését láthatjuk, az *Adapterbeállítások módosítása* pontban pedig a hálózati kártyákat konfigurálhatjuk.

PC MINT ROUTER: Ha nincsen WiFi routerünk, készítsünk virtuális hotspotot. A *VirtualWiFi* szolgáltatással mindez gyerekjáték. Rendszergazdai jogokkal indítsuk a parancssort, ahová gépeljük be a következőket:

```
netsh wlan set hostednetwork mode=allow ssid="Virtuális WiFi" key="aBcd-dx59-vCxy" keyusage=persistent
```

Az ssid és key értékeket tetszőlegesen válasszuk meg. Az eszközkezelőben megjele-

nik egy új, virtuális WiFi adapter, amit rövest aktiváljunk:

```
netsh wlan start hostednetwork
```

Az adapter státuszát itt láthatjuk:

```
netsh wlan show hostednetwork
```

Egyelőre még csupán 0 kliens kapcsolódik, hiszen még nem társítottunk eszközt a virtuális WLAN-hoz.

STREAMING NETEN KERESZTÜL: A beépített Windows Media Player 12 multimédiás lejátszóban az *Adatfolyam/A médiaadatfolyam-továbbítás bekapcsolása* pontban aktiváljuk Windows Live fiókunkkal a streaminget (médiafolyam), jelentkezünk be, majd aktiváljuk az *Adatfolyam/Internetes hozzáférés engedélyezése az otthoni médiafájlokhoz* opciót.

PROBLÉMAMEGOLDÁS: A Hálózati és megosztási központ saját hibajavító varázslóval van felszerelve. Indításához a hálózatos tálcákon helyi menüjéből a *Hibaelhárítást* válasszuk. A Windows megpróbálja önállóan felderíteni és kijavítani a problémát. A diagnosztikai eredményt a következő paranccsal hívhatjuk elő:

```
eventvwr.msc/v:ndfeventview.xml
```

Ugyanitt, az eseménynaplóban a teljes rendszerre kiterjedő, részletes naplózást böngészhetünk végig. 📄

Továbblépés a pénzügyekben

Interjú Tölgyes Lászlóval,
a Raiffeisen Premium Banking szegmensvezetőjével

Új lakossági ügyfélkörnek indított szolgáltatást a közelmúltban a Raiffeisen Bank. Mit tudhatunk erről az új célcsoportról?

▪ **Tölgyes László:** Némi késéssel, de nálunk is megjelent a nyugati országokban nagy múlttal rendelkező banki ügyfélkör, melyet a bankszakma prémium szegmensnek nevez. Ez a szegmens a sztenderdizált termékekkel megcélzott, hagyományos lakossági ügyfelek és az egyedi vagyonkezelést igénylő privát banki ügyfelek közötti átmenetet képző réteget jelenti. Viszonylag késői megjelenése ellenére azonban ez az ügyfélkör nem tekinthető kicsinek, számításaink szerint mintegy 250-300 ezer fő okkal tarthatja magát prémium banki ügyfélnek.

Jellemző a prémium ügyfelekre, hogy nem csak a pénzügyekben, hanem az élet minden területén az átlagnál magasabb szintű kiszolgálást igényelnek. Bankolási, pénzügyi tekintetben ez a réteg elvárja a megkülönböztetett szolgáltatáscsomagot, valamint a banki szakértő személyes közreműködését. Szintén jellemző, hogy a prémium ügyfél nem terméket, hanem megoldást keres. Túlnyomórészt megtakarítási, valamint befektetési fókuszú ügyfelekről van szó, akik egyedi céljaikhoz párosuló személyre szabott tanácsadást igényelnek. Ugyanakkor fontos számukra, hogy tájékoztatást kapjanak a gazdasági, pénzügyi trendekről, eseményekről, hogy megalapozott döntést hozhassanak.

A kiszolgálási minőség mellett mennyire árzékeny a hazai prémium ügyfél?

▪ **Tölgyes László:** A prémium ügyfelekre jellemző, hogy saját erejükből, saját képességeik révén építették fel anyagi háttérüket, szereztek pozíciót. Tudatos, nyitott és gazdasági ügyekben is tájékozott rétegről van szó, ezért természetesen fontos számukra az egyes szolgáltatások ára. Ezt figyelembe véve a prémium banki csomagunkban a napi pénzügyi tranzakciókhoz kapcsolódó szolgáltatások döntő többségét ingyenesen biztosítjuk ügyfeleinknek. Ingyenes a forintfelvétel a

Raiffeisen automatáiból, éves díjmentes a betéti- és hitelkártyaként funkcionáló Premium OKOSkártya, és ingyenesek a belföldi utalások, továbbá havidíj mentes a mobil és internet banking használata.* A bankszámlacsomagon felül is számos ponton nyújtunk termék szintű kedvezményeket prémium ügyfeleinknek.

Milyen egyéb előnyökkel tudja a Raiffeisen Bank megszólítani ezt a célcsoportot?

▪ **Tölgyes László:** Ügyfeleinkkel személyes tanácsadók foglalkoznak, akik személyre szóló pénzügyi tervezési szolgáltatást nyújtanak. A tanácsadók segítik az ügyfeleket az optimális pénzügyi döntések meghozatalában, ezáltal az anyagi biztonság és függetlenség megteremtésében. A tanácsadók ugyanakkor nem csak kérdés esetén válaszolnak, kényelmi szolgáltatásként feladatuk az ügyfél tájékoztatása akkor is, ha fordulónaphoz ér lekötött betétjük, vagy lejár a kötvényük.

A prémium banki szolgáltatás keretében elérhetővé tesszük a világ vezető alapkezelőinek válogatott befektetési alapjait, amelyekből ügyfeleink kockázatvállalási hajlandóságuknak megfelelően alakíthatnak ki befektetési portfóliót. A csomag eleme még a nyugdíjtervezési szolgáltatás is.

Mivel prémium ügyfeleink jellemzően aktívak, és fontos számukra az idő, elsőbbségi kiszolgálást biztosítunk nekik a telefonos ügyfélszolgálaton és személyes, banki ügyintézésük esetén is.

Kiből lehet Premium Banking ügyfél?

▪ **Tölgyes László:** Havi nettó 280 ezer forintos jövedelem esetén, vagy 8 millió forintos megtakarítással vagy 15 millió forintos hitel esetén ajánljuk fel a csomagot. A Raiffeisen Bank harmincnyolc budapesti és vidéki fiókjában várja elkülönített tárgyalóban a prémium banki ügyfeleit.

Milyen módon ajánlják a prémium banki szolgáltatást az ügyfeleknek?

▪ **Tölgyes László:** Első lépésben személyes beszélgetésre hívjuk az ügyfelet, mely során megismerkedünk igényeivel és elvárásaival, hiszen más elvárásai és lehetőségei vannak egy kétgyerekes, 35 éves családapának és egy ötvenes éveiben járó cégvezetőnek.

Az igényfelmérést követően a tanácsadó kollégánk pár nap múlva átfogó ajánlatot ad az ügyfélnek. Javaslatunk a befektetési portfólió összeállítása, a rendszeres megtakarítások, a nyugdíjtervezés, a finanszírozás és a számlavezetés optimalizációjának területére is kiter.

Külön is érdemes kiemelni a pénzügyi függetlenség és időskori öngondoskodás témakörét. Többször előfordult, hogy az ügyfelek „rácsodálkoznak”: az elvárt időskori életszínvonaluk fenntartásához már most havi 50-100-150 ezer forintot meg kell takarítaniuk. Itt érhető meg igazán pénzügyi tervezési szolgáltatásunk mottója: „A tervezés a legjobb út a jövő tudatos alakításához”. (x)

*Premium Számlacsomag (EBKM: 0,10%), Premium OKOSkártya (THM: 38,4%), további információért látogasson el a www.raiffeisen.hu/premium oldalra, illetve időpont-egyeztetés céljából hívja 24 órás ügyfélszolgálatunkat a 06-40-488-488-as számon.

Váltson most 64 bitre!

Miért hármában pörgeti a motort üveghangon, amikor feljebb is kapcsolhat? Megmutatjuk, hogyan váltson könnyedén **64 bites Windows 7-re**, és hogy mennyi előnnyel jár mindez.

Eltolunk egy kart, és az unalmas családi autó máris vagány sportkocsivá alakul – ilyen csodajárgány egyelőre csak a hollywoodi filmekben létezik, de egy modern PC esetében könnyen előfordulhat ez a szituáció. A Windows 7 32 bites verziója népszerű, de csak azért, mert az emberek ismerik – tudják, hogy minden PC-n elfut, és drivergondjuk sem lesz. A helyzet azonban az, hogy amelyik gépen jó sebességgel fut a Windows 7, az már nagyon valószínű, hogy a 64 bites Win7-et is képes lenne futtatni, ráadásul nemhogy driver- vagy egyéb kompatibilitási gond nem lenne, de a teljes PC stabilabb, biztonságosabb és gyorsabb is lehetne. A ma megvásárolható új PC-k 99%-a már tökéletesen alkalmas a 64 bites Win-

dows 7 futtatására, mégis a legtöbbször 32 bites OS-t telepítenek. Ne hagyjuk lefojtani PC-nk valódi erejét, és váltsunk 64 bites Windows 7-re – nem fogunk csalódnani. Az új PC vásárlása előtt álló felhasználók ne hagyják magukat megvezetni, ne higgyék el, hogy érdemes még a 32 bites OS-nél maradni: ez nem igaz, a fejlett hardverek és szoftverek már kifejezetten 64 bites környezet alá készülnek. Ha pedig mégis beleszaladnánk egy-egy apróbb problémába vagy kényelmetlenségbe, akkor se essünk pánikba, csak vegyük elő az aktuális CHIP DVD-t, ahol csomagba szedve számos hasznos segédeszközt és drivert megtalálunk. Van itt 64 bites driver nyomtatókhoz, szkennerekhez és videokártyákhoz is. Cikkünkben pedig megmutatjuk, hogyan használhatunk 64 bites

Windows 7 alatt olyan hardvert, amihez nem készült megfelelő meghajtószoftver, illetve hogyan telepíthetünk olyan programot, ami nem indul el 64 bites Win7 alatt.

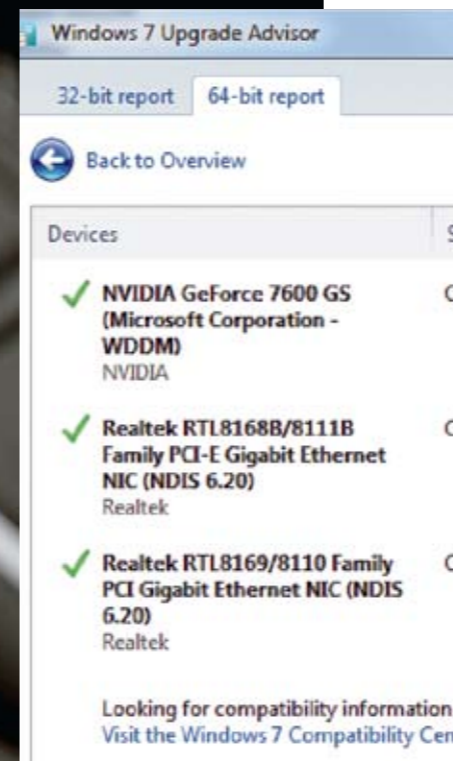
Váltás: mik az előnyök?

A 64 bites Windows legnagyobb előnye: jelentősen több rendszermemóriát képes kezelni. A 32 bites operációs rendszerek ideálisan 2 GB RAM-ot (maximálisan 3 GB-ot) képesek kezelni, e felett a hatékonyság és a kihasználtság már korántsem megfelelő. A mai PC-kbe általában párosával kell a memóriamodulokat beszerezni, és ma már 4 GB rendszermemória nem is kerül elérhetetlenül sokba (kb. 20-30 ezer forint). Márpedig ha szeretnénk a drága pénzen megvásárolt memóriát kihasználni, váltanunk kell 64 bites OS-re.

DVD

Rengeteg 64 bites driver Windows 7 alá, plusz hasznos segédprogramok a problémamentes áttéréshez és használathoz a CHIP lemez mellékletén.

64 bit-kompatibilis Az ingyenes Windows 7 Upgrade Advisorral könnyedén megtudhatjuk, 64 bit-kompatibilis-e PC-nk, és mely hardverekkel lehet gondunk

A 64 bites Windows 7 felső határa 192 GB – ez egy darabig elegendő lesz. A nagyobb lekezelhetőség mellett a szervezés is előnyösebb, ami akár az egész rendszer teljesítményében is tetten érhető: ennek szemléltetésére egy tesztrendszerrel állítottunk össze, amire hardveres változtatás nélkül 32 bites, majd 64 bites Windows 7-et telepítettünk. A Core 2 Duo E6600-as, dupla magos processzor mellett 2 GB RAM-ot és egy GeForce 7600GS-t pakoltunk – ez ma egy olcsó, de jó teljesítményű PC-nek számít. Telepítettünk több programot 32, majd 64 bites változatát is, és ugyanazokat a feladatokat hajtottuk végre velük. Képszerkesztés az Adobe Photoshop CS5-tel, fájl-tömörítés a

7-Zip-pel vagy éppen videokonvertálás a MediaCoderrel.

Az eredmények magukért beszélnek: 64 bites OS alatt a változatlan összeállítású PC érezhetően gyorsabb volt, és akár 15%-kal hamarabb végzett a kiadott feladattal (a pontos eredményeket lásd keretes írásunkban).

De nem csupán a jobb teljesítmény miatt érdemes már ma váltani 64 bites OS-re és programokra. A Windows 7 64 bites verziója nagyobb biztonságot is nyújt, így például aláíratlan, megbízhatatlan forrásból eredő meghajtóprogramot nem enged telepíteni, továbbá védve van az olyan támadásoktól is, mint például a kernel-támadó SSDT hook rootkitek.

Szoftver: mi okozhat problémát?

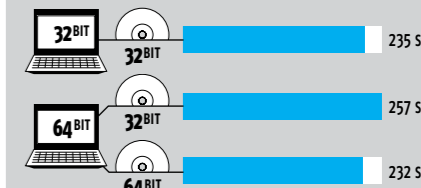
De nem mindegyik ma használt PC képes futtatni a 64 bites operációs rendszereket. A hároméves vagy annál régebbi gépeknél már joggal gyanakodhatunk, hogy nem lesz meg a szükséges hardveres támogatás. Az ellenőrzéshez leggyorsabb, ha az ingyenes Microsoft Windows 7 Upgrade Advisor-t használjuk. Ez a szoftver nem csupán azt árulja el, hogy processzorunk alkalmas-e 64 bites üzemmódban dolgozni, de azt is megmutatja, melyik hardverrel lehetnek kompatibilitási gondjaink, vagy melyiknél érdemes váltás előtt a gyártó weboldalán is körülnézni frissített driver ügyében. Akinek már 4 GB memória van a gépében, mégis 32 bites rendszert futtat, jobb, ha minél előbb vált a 64 bites változatra, hogy kihasználhassa mostanáig elpazarolt erőforrásait. Általánosságban elmondható, hogy a nevesebb hardvergyártó cégek kivétel nélkül minden eszközükhöz készítettek 64 bites drivert is Windows 7 alá. Ráadásul jó esélyünk van arra is, hogy ezt a Windows 7-be épített frissítője automatikusan telepíteni fogja.

A szoftverek terén sem árt némi körültekintés: ami fut 32 bites Windows 7 alatt, 99 százalék, hogy 64 bites alatt is futni fog, de a sebesség már más kérdés. Természetesen →

SZOFTVERTESZT

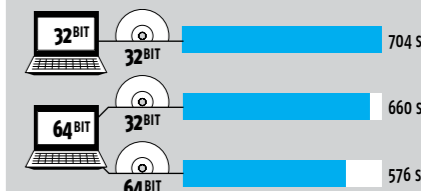
Összeállítottunk egy átlagos, olcsó, de jó teljesítményű konfigurációt, amire telepítettük a Win7 32 és 64 bites változatát, és minden esetben elvégeztük ugyanazokat az általános feladatokat.

KÉPSZERKESZTÉS

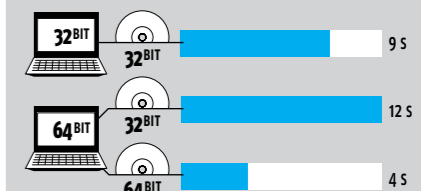
Photoshop Interpoláltunk egy JPG képet az eredeti 2300 pixelről 40 ezer pixelre

VIDEOKÓDOLÁS

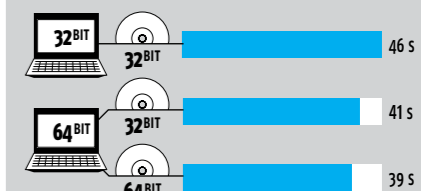
MediaCoder Egy 7:28 hosszúságú MP4 videó áttömörítése során érezhető volt a tisztán 64 bites környezet abszolút előnye

MP3-TÖMÖRÍTÉS

MediaCoder Az ingyenes konvertálószoftver 64 bites verziója a 110 Mbájtos WAV fájl vilámgyorsan tömörítette MP3 formátumba

FÁJLTÖMÖRÍTÉS

7-Zip A tömörítőnek 450 MB-nyi képfájl kellett összepakolnia ZIP formátumba – előny a 64 bites környezetnél

TESZTRENDSZER

OS: Microsoft Windows 7
CPU: Intel Core 2 Duo E6600
VGA: NVIDIA GeForce 7600GS
Rendszermemória: 2 Gbájt DDR2
Alaplap: ASUS P5B

64 bites Win7 alatt tökéletesen futnak a 32 bites alkalmazások is, ám az erőforrások teljes és tökéletes kihasználásához 64 bites szoftvert érdemes telepíteni. Ha gyakran használt programjainkból már készült ilyen, érdemes azonnal váltani, vagy ha nem, megnézni a konkurens megoldásokat, hátha ott már továbbléptek a fejlesztők. Sebességtesztjeink bebizonyították, hogy 64 bites Win7-nél mindegyképpen igyekezzünk a programok 64 bites változatát használni, mert a 32 bites alkalmazások sokszor gyorsabbak 32 bites Win7 alatt, mint 64 bites OS esetén.

A 64 bitre való áttérésnél a programok bővítményeire is oda kell figyelni. Sok esetben tapasztaltuk, hogy az alkalmazásoknak ugyan léteznek 64 bites verziójuk, amelyek valóban gyorsabbak a 32 biteseknél, de a 32 bites bővítmények nem minden esetben futnak a 64 bites programmal. Ilyen például az Adobe Photoshop, a Microsoft Internet Explorer vagy az Office is. Utóbbinak a 2010-es verziója már elkészült 64 bites változatban is, de a cég nem garantálja a 32 bites bővítmények kompatibilitását. Persze a sebesség-előny és a nagyobb rendelkezésre álló memória itt is előny, de például okostelefonunk kezelőszoftvere lehet, hogy nem lesz képes a 64 bites Outlookkal szinkronizálni.

És nagyritkán belefuthatunk olyan programba is, ami egyszerűen nem indul el 64 bites Windows 7 alatt. Erre tökéletes megoldás a virtuális gép, valamint az erre telepített Windows XP. Az eredmény: 100%-os kompatibilitás, ráadásul a virtuális XP tökéletesen integrálódik rendszerünkbe (bővebben lásd keretes írásunkat).

Hardver: hol van a trükk?

Akiknek nincs három évnél régebbi hardverük, valószínűleg semmiféle gondjuk nem lesz a 64 bites OS-sel. A legtöbb nyomtatót, fényképezőgépet, kamerát, lapolvasót és egyéb hardvert a Windows 7 automatikusan felismeri, és telepíti a megfelelő drivert is. A régebbi hardverekkel már több a gond: sok cég ennyi idő után egyszerűen megszünteti a támogatást, és arra hivatkozva, hogy „rég

Virtuális XP: Így fut minden 64 bites OS alatt

Néhány program és hardver egyszerűen nem működik 64 bites oprendszer alatt. Megmutatjuk, hogyan használhatja mégis ezeket a régi eszközöket friss driverek nélkül – és hogyan használhat programokat, amik egyébként nem működnek Win7 alatt.

XP A WINDOWS 7-BEN

A Windows 7 drágább kiadásai (Professional, Enterprise és Ultimate) kompatibilitásból jelesre vizsgáznak: ha gond van, aktiválhatjuk az ingyenes XP módot. A Starter és Home változatok tulajdonosai azonban hoppon maradnak, nekik ugyanis különböző trükkökhöz kell folyamodniuk, illetve fizetniük kell egy XP licenc árát, ha ugyanezt a kényelmet szeretnék élvezni. A DVD mellékleten található VMLite XP módjával azonban minden egyszerűbb, a végeredmény pedig azonos. Az integráció olyan tökéletes, hogy észre sem vesszük, ha egy program virtuális XP környezetben fut Windows 7 OS-ünkön.

gép és a benne futó XP telepítését követően (a Microsoft oldalán egy kis trükkel beszerezhetjük a virtuális, előtelepített XP-t) a VMLite-ot állítsuk be teljes integrációra, valamint ha szeretnénk fájlokat is cserélni a két OS között, a gazdarendszer könyvtárát osszuk meg a virtuális XP-vel hálózatos meghajtóként. Erre a Windows XP-re már bármilyen régi drivert és programot telepíthetünk.

2 az 1-ben Az ingyenes VMLite XP módja tökéletesen integrálódik a Windows 7-be és megoldja a visszamenőleges kompatibilitást

hardvert régi rendszerrel kell használni”, egyszerűen nem fejlesztí tovább a meghajtóprogramot. Szerencsére számtalan trükk van, amivel működésre lehet bírni a régebbi eszközöket Win7 alatt. Például akár a Windows Server 2003-hoz készült drivert is lehet telepíteni Windows 7 alá – de persze a 64 bitnek stimmelnie kell. A gond ilyenkor

az lehet, hogy a driver telepítője ellenőrzi az oprendszer verzióját, és emiatt leáll a telepítés. Ilyen esetekben az indítófájli kompatibilitását állítsuk be a kívánt oprendszerhez – a többit pedig bizzuk a Windows 7-re.

Egy másik részleges megoldás, ha a miénkhez hasonló eszköznek a driverét telepítjük. Szinte biztos, hogy nem lesz tökéletes az eredmény, de legalább egyes funkciókhoz hozzáférhetünk. Hogy ki a gyártója az adott „Ismeretlen eszköz”-nek az Eszközkezelőben, azt könnyen megtudhatjuk: a Részletek fülön válasszuk a Hardverazonosító tulajdonságot, majd itt a „VEN_” után következő négyjegyű kódot másoljuk ki. Ez a Vendor ID, ami alapján a www.pcidatabase.com weboldalon megtalálhatjuk az ismeretlen eszköz gyártóját. Ha a „DEV_” utáni négyjegyű kódra szűkítünk, a konkrét eszközt is beazonosíthatjuk. Innentől a gyártó weboldalára továbblépve már lehet némi esélyünk, hogy megtaláljuk a keresett illesztőprogramot.

Ha hálózaton megosztott eszköz van 64 bites rendszerünkre kapcsolva, nem biztos, hogy a többi 32 bites PC látni fogja azt. A megoldás: INF fájl felhasználásával manuálisan telepítsük a 32 bites drivert 64 bites OS alá. Ha szerencsénk van, tökéletesen fog működni, és a megosztással sem lesz gond. Egy másik megoldás erre a problémára: ha USB vezérlővel felszerelt router vagy NAS van a hálózatban, csatlakoztassuk erre a megosztandó eszközt. ☑

„Akinek 2 GB-nál több memóriája van, váltson 64 bitre”

Daniel Melanchthon, szakértő, Microsoft

játéktesztek hírek letöltések
 végigjátszások podcastadások
 fórumok nyereményjátékok
 játékadatbázis

VP8: a Google ingyenes formátuma

A 2010-es Google I/O-n az amerikai óriáscég bejelentette a **webes videókra** optimalizált VP8 kodeket, amivel a H.264-nek szeretne konkurenciát állítani. Vajon a VP8 vagy a H.264 lesz a befutó?

A kérdésre nem egyszerű válaszolni, mert a VP8 megjelenése óta sok minden történt, többek között az is, hogy a H.264-et licenvező szervezet, az MPEG-LA úgy döntött, nem fog jogdíjat szedni azon felhasználóktól, akik a H.264-et a weben ingyenesen megnézhető videók továbbításához használják. Az MPEG-LA eredeti tervei szerint ugyanis az ingyenesség csak 2015. december 31-ig lett volna érvényes – és senki nem tudta, mi lesz majd ennek az időszaknak a lejáta után. Persze az nyilvánvaló volt, hogy ebben az esetben 2016-tól licencciját kell fizetni, azonban az nagyon is kérdéses volt, hogy az olyan nagyobb tartalomszolgáltatók, mint például a YouTube, mit csinálnának ebben az esetben. A YouTube ugyanis több millió videót tárol, mindent H.264 formátumban. Ugye el tudjuk képzelni, hogy mekkora számla érkezett volna az MPEG-LA-tól. A H.264 helyzetét tovább nehezítette volna, hogy nemcsak a tartalomszolgáltatóknak, hanem a böngészőgyártóknak is fizetni kellett volna a jogdíjat, feltéve, hogy a HTML5 beágyazott videóikhoz natív támogatást akartak volna nyújtani – a Mozilla például éppen ezért jelentette ki kerek perec, hogy elzárkózik a H.264 támogatásától!

A Google lecsapott a kínáló alkalomra, amikor a Google I/O-n bejelentette a WebM formátumot, és vele együtt a VP8 kodeket, amelyek ingyenesek és nyílt forráskódúak. A WebM tulajdonképpen egy konténer, amely a HTML5 beágyazott videóknál a kép tömörítéséhez pedig Vorbis formátumot használ. Természetesen a WebM-hez natív támogatást ad a Chrome, de emellett az Opera is a Google formátuma mellett tette le a voksát. A Google a www.youtube.com/html5 weboldalon már most több ezer VP8-as tömörítésű videót tesz elérhetővé, ha valaki próbálgatni szeretne.

A csatát befolyásolhatja ugyanakkor az is, hogy az MPEG-LA perel-e a VP8-ban használatos technológiák miatt. Habár a VP8 fejlesztésekor a készítőket mindent elkövettek annak érdekében, hogy ne sértsenek szabályszerűségeket, végül soron minden kodek ugyanazt az eljárást használja – így aki akar, az biztos találhat a VP8-ban kivételt.

VP8 vs. H.264: harc a jobb képminőségért
A videók állóképek sorozatából állnak. Azonban ahhoz, hogy az adatok tárolása megfelelően hatékony legyen, nem elég, ha minden képkockát JPEG formátumba tömörítünk. A kodekek a képkockákat jellemzően 12-15 képkockát tartalmazó csoportokba rendezik (GOP). Ebben az első képkocka teljesen eltárolásra kerül. Éppen úgy, mint a JPEG fájlknál, a tö-

Versenyzők összehasonlítása: hogyan tömöríti a filmeket a H.264 és a VP8?

Mindkét kodek állóképek sorozatára bontja a filmet, amelyeket aztán csoportokba is rendeznek. A GOP első képkockája úgy tárolódik, mint egy JPEG fájl, a többi pedig valamilyen módon erre az egy képkockára hivatkozik. Lássuk a különbségeket!

H.264

HATÉKONYSÁG B-KÉPEKKEL

A H.264 kódolású filmekben a legtöbb képkocka ún. B-képkocka, ami annyit jelent, hogy kiszámolásakor a tömörítő a képkocka előtt megjelenő és utána megjelenő egyéb képkockákra is támaszkodik. A B-kép esetén csak a referenciaképekhez képest történt változásokat írja le a kodek. Minél kisebb az eltérés, annál jobb a tömörítés és a képminőség.

VP8

B-KÉPEK NÉLKÜL

A VP8 csak I- és P-képeket használ, illetve egy érdekes G-képet a GOP-on belül. A G-kép lejátszás közben nem jelenik meg, viszont olyan információkat tartalmaz, amelyekre az őt követő P-képek hivatkozni tudnak – ezzel nő a hatékonyság és a minőség, de a VP8 egyelőre nem olyan kifinomult, mint a H.264.

mörítő 16x16 pixeles blokkokat készít, és azok fényerőértékeit, illetve színértékeit tárolja el, egy ún. DCT (diszkrét cosinus transzformáció) és kvantálás után. A képcsoport többi képkockája esetében már csak az első képkockához képest történt változásokat kell letárolni, ami rengeteg hely megspórolását teszi lehetővé. Mivel a kép a másodperc törtérsze alatt jellemzően alig változik, a változást leíró kvantálási értékek gyakran o értéket vesznek fel (ami egyenértékű azzal, hogy nem volt változás). A H.264 esetében a képkockák leírásához a kodek akár 16 másik képkockára is

hivatkozhat – amelyek időben megjelenhetnek az aktuális képkocka előtt és mögött is. A B-képek tömörítésénél 20%-kal jobb hatékonyság érhető el, mint egy P-kép esetén – aminek az elkészítésekor csak az időben őt megelőző I- vagy P-képkocka adataira lehet hivatkozni. A VP8-ban ennek ellenére nincsenek B-képkockák, ugyanis a B-képkockák esetében alkalmazott technológiát szabadalom védi. Helyette a Google egy alternatív hivatkozási képkockát vezetett be (G-képkocka), ami nem jelenik meg lejátszás közben, viszont ez a képkocka hivatkozási alapként használható bármilyen

P-képkocka esetében. A Google szerencsétlenségére ezzel a megoldással sajnos nem kompenzálható teljes mértékben a B-képkockák kényeszerű mellőzésének negatív hatása a fájl méretre. A H.264 szabvány egyik legjobb tulajdonsága, hogy figyelembe veszi azt is, hogy az emberi szem mely tömörítési hibákra érzékeny, és melyekre nem. Ezt a jellemzőt adaptív kvantálásnak nevezzük, és lényeg az, hogy a „nem fontos” részletekhez kisebb együttátható rendel, hogy ott nagyobb legyen a tömörítés. Ezt tudhatná a VP8 is, azonban megint egy olyan technikáról van szó, amelyik védett – így a VP8 kénytelen konstans értékekkel dolgozni, ami a H.264-vel szemben vagy a minőség rovására megy, vagy több tárhelyet igényel a tároláshoz. Hasonló a helyzet a deblocking szűrővel is; a H.264 tömörítés után megnézi, hogy a túl erős tömörítés következtében nem keletkeztek-e blokkok, s ha igen, akkor kijavítja azokat – a H.264 esetében ráadásul a deblocking

szűrő érzékenysége is igazodik a tartalomhoz. A fentiek fényében nem meglepő, hogy ez az adaptív viselkedés a VP8 esetében sem használható, ami különösen alacsony bitrátánál okoz minőségbeli romlást. A H.264-vel kapcsolatos bejegyzett szabadalmak miatt a VP8-ból egy sor fejlett technológiai megoldás kimaradt, a VP8 mégis jobb képminőséget ad az olyan nagy elődökhöz viszonyítva, mint a DivX 6 vagy az XviD. A H.264-vel viszont csak akkor veszi fel a versenyt, ha annak Baseline profilját nézzük – ám ez is pont elég lehet, mert a webre H.264 esetében éppen ezt használják. Ne feledkezzünk meg arról, hogy a VP8 még új, tehát fejlődhet. Hardveres és szoftveres támogatás biztosan lesz hozzá (NVIDIA, Google, Firefox 4, Opera 10.6), a Google pedig már megnyitotta a VP8 következő verziójának a fejlesztői ágát is. Így csak az idő dönti el, hogy sikerül-e a VP8-nak a H.264-en felülkerekednie. ☑

A tömörítési technikákat szabadalom védi

A tömörítési eljárások során használt algoritmusokat az USA-ban 20 éves időtartamig szabadalom védi. A 2001-ben bejelentett H.264

például egymaga nem kevesebb mint 1300 védett eljárást használ a videók tömörítésénél. A Google a VP8 esetében csak olyan megoldásokból gazdálkodhatott, amelyekre lejárt a szabadalom, vagy amelyekre eleve nem is volt ilyen irányú kérelem.

Elérhető szabadalmak

vitatottak

védettek

1952 Huffman-kódolás Adatok bitszintű tömörítése	1974 DCT A képadatokat frekvenciává alakítja	1979 P-képek Csak az I-hez képest történt változásokat tárolja	1984 Mozgásvektorok A blokkok mozgását írja le két képkocka között	1985 Makroblokk 16x16 pixeles blokk mint kódolási alapegység	1993 B-képek Változások eltárolása több referenciaképhez képest	1994 Interlace Fél képkockák kódolása és tárolása	2001 Deblocking szűrő A kódolt tartalom blokkokat keres
--	--	--	--	--	---	---	---

Gyorsteszt: a VP8 nem teljesít rosszul

A teszt során 1080 soros videóból készítettünk 720p-set, 2 Mbit/s bitrátával. A VP8 tömörítési sebességben csúnyán lemarad, képminőségben ugyanakkor nem teljesít rosszul: bár az x264 mögött végez, az XviD-et maga mögé utasítja.

Kodek	x264 High Profile	x264 Baseline	VP8	Xvid
Tömörítési idő (perc)	2:48	2:06	3:32	2:25
PSNR*	51,94	48,36	48,11	46,83
SSIM*	89,23	86,46	84,38	83,59

* a nagyobb érték a jobb

A legjobb appok ANDROIDRA

Egyre többen használnak Android operációs rendszerre épülő telefonokat – de vajon mindenki tisztában van a platform képességeivel? Cikkünkben összegyűjtöttük a **legjobb androidos alkalmazásokat**.

aCurrency: Ezekben a válságos időkben gyakran kell ellenőriznünk a devizaárfolyamokat. Ez program nemcsak minden nap automatikusan frissíti adatbázisát, és ennek megfelelően pontos átváltást is kínál, de több hétre, hónapra, sőt évre visszamenőleg is meg tudja mutatni nekünk a trendeket. Bár a Marketen számtalan hasonló programot találhatunk, ezek közül a hozzá tartozó minialkalmazás emeli ki, amellyel a kiválasztott valutaárfolyamokat a kezdőkép-

ernyőn is figyelemmel kísérhetjük, rákattintva pedig elindíthatjuk a főprogramot, vagy frissíthetjük az árfolyamokat.

Kategória: Pénzügy
Méret: 720 kB

Advanced Task Killer: Az Android nagy szabadságot engedélyez a különféle alkalmazások együtt futtatásában – így egy idő után előfordulhat, hogy elfogy a rendelkezésre álló memória. Sajnos jól használható Feladatkezelő már nem tartozik a gyári eszközök közé, így érdemes letölteni ezt a röviden csak ATK-nak nevezett alkalmazást, amellyel szelektíven zárhatjuk be a RAM-ban helyet foglaló programokat. Apró

figyelmesség, hogy minialkalmazásként (widgetként) a kezdőképnyőre pakolva az előre beállított kivételektől eltekintve valamennyi háttérben futó programot bezárja nekünk.

Kategória: Rendszer
Méret: 252 kB

AK Notepad: Bár elsősorban jegyzetek készítésére szolgál, egyszerű határidőnaplóként is használható az AK Notepad nevű kis alkalmazás.

Jegyzeteinket egy klasszikus sárga, vonalas füzetlapra készíthetjük (a kinézet egyébként testre szabható), és ezeket, ha szükséges, SMS-ben és e-mailben is megoszthatjuk másokkal. Az egyes feljegyzésekhez beállíthatunk hangos emlékeztetőket is, van csoportosítási lehetőség, a beírt URL-ekről és e-mail

címekről pedig egyből a megfelelő programba (böngésző, illetve levelező) ugorhatunk. A jegyzeteket online is szinkronizálhatjuk a <http://catch.com> oldalon, így azokat más gépekről is elérhetjük.

Kategória: Személyes adatok
Méret: 450 kB

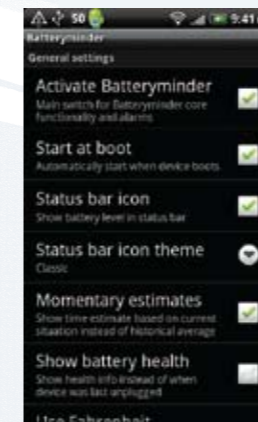
aRing: Az androidos telefonok előre telepített csengő- és figyelmeztetőhangokkal érkeznek – az általunk feltöltött zenéket azonban csak az előbbieket tudjuk beilleszteni, ha az üzenetek érkezésére szeretnénk saját zenét választani, arra nincs lehetőségünk. Ezen segít az aRing, amely a memóriában vagy az SD kártyán található bármely hangot képes csengő-, figyelmeztető- vagy ébresztőhangnak beállítani, és még alapvető szerkesztési feladatok ellátására (például vágás) is képes a külön is letölthető Ringdroid

alkalmazás segítségével. Vigyázat: az első induláskor több másodpercig is eltart a memória végigböngészése!

Kategória: Multimédia
Méret: 1,01 MB

BatteryMinder: Sajnálatos tény, hogy a sokat tudó okostelefonok általában 1-2 napnál tovább nem bírják egy feltöltéssel – éppen ezért jó mindig tisztában lenni azzal, hogy még mennyi energia áll rendelkezésre, kibírjuk-e a nap végéig, vagy érdemes azonnal töltőt keresnünk. A BatteryMinder nevű program feladata éppen ez: az akku pontos töltöttségének kijelzése (természetesen testre szabható grafikával), illetve a ko-

rábbi szokásaink és az aktuális felhasználás figyelembevételével megbecsülni, hogy ez még mennyi időre elég üzemanyagot jelent. A képernyőre kirakható widget az aktuális töltöttséget mutatja.

Kategória: Rendszer
Méret: 1,07 MB

Astrid Task/ToDo List: Bár az Androidnak van „gyári” naptáralkalmazása, a teendők listájának menedzselésére sokkal

jobb megoldás a nyílt forráskódú Astrid. Itt nemcsak egyszerű felsorolást készíthetünk, de határidőket is megadhatunk (figyelmeztető hangjelzéssel együtt), megmérhetjük, hogy egy feladatra mennyi időt szánunk, és így tovább. Az egyes teendőket csoportosíthatjuk, rangsort állíthatunk fel, illetve a Gmaillel is szinkronizálhatjuk a listánkat a www.rememberthemilk.com oldalon keresztül (ehhez a Gmail Labs egyik gadgetjére is szükségünk lesz), sőt, Firefoxhoz még egy modul is rendelkezésre áll.

Kategória: Személyes adatok
Méret: 1,29 MB

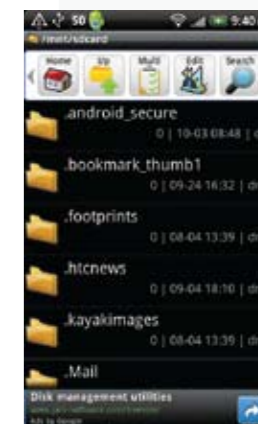
Call Meter NG: A gyors 3G-s hálózatok, a közösségi oldalak és a sokféle funkció szinte csábít a folyamatos online életre.

Igy persze nem csoda, ha villámgyorsan felhasználjuk az előfizetésünkben rendelkezésre álló ingyenes adatmennyiséget. A Call Meter NG segít abban, hogy figyelemmel kísérjük a lebeszélte SMS-eket és a forgalmazott megabájtokat. A szoftver beállítása kicsit körülményes, de cserébe valóban részletesen beállíthatunk mindent, a percdíjaktól az ingyenesen elküldhető SMS-ek számán át a számla átfordulásának időpontjáig (amennyiben nem elsejével indul a számlalól).

Kategória: Rendszer
Méret: 346 kB

Astro File Manager: Ez a program a (szerintünk) legjobb fájlkezelő, ami elérhető erre a platformra. A szokásos fájlműve-

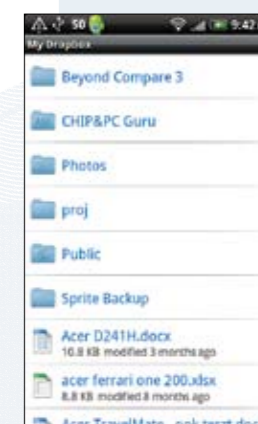

leteken túl képes egyszerre több álmánnyal vagy könyvtárral is dolgozni, van benne keresőfunkció és Bluetooth, illetve hálózati mappákat, valamint SFTP szervereket kezelő modul is kiegészíthető. Van benne feladatkezelő és tömörítő is (zip formátumba dolgozik). Hasznos extra szolgáltatása, hogy képes a

telefonra telepített alkalmazásokról biztonsági mentést készíteni az SD kártyára, így ha kevés a tárhelyünk, azokat nyugodtan eltávolíthatjuk, és később újra telepíthetjük.

Kategória: Rendszer
Méret: 2,24 MB

Dropbox: A Dropbox nevű online szolgáltatás egy ingyenes 2 GB-os tárhelyet kínál (pénzért természetesen több is kér-

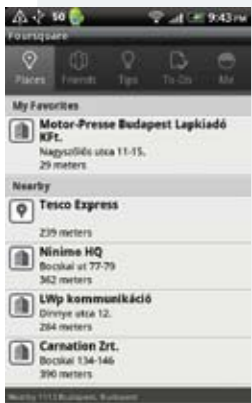

hető), amelyet elérhetünk bármilyen internetre csatlakoztatott számítógépről – és okostelefonról is. A PC-s kliens érdekessége, hogy könyvtárként épül be rendszerünkbe, így ugyanúgy dolgozhatunk a Dropboxban tárolt adatokkal, mintha azok egy helyi mappában lennének. Az androidos kliens erre ugyan

nem képes, de kényelmes hozzáférést kínál a feltöltött adatokhoz, amelyeket a mobiltelefonon is szerkeszthetünk, a Public mappa segítségével pedig másokkal is megoszthatunk.

Kategória: Internet
Méret: 1,13 MB

Foursquare: Aki nem ismerné, a Foursquare egy helyfüggő közösségi oldal, ahol tudhatjuk ismerőseinkkel, hogy éppen hol tartózkodunk, milyen ott a hangulat, mit érdemes csinálni és így tovább. Egy ilyen szolgáltatás eléréséhez pedig a legjobb egy GPS-szel is felszerelt telefon, amely pontosan tudja, hogy éppen hol járunk. A bejelentkezése-kért pontok és különböző „címek” járnak (például lehetünk egy hely polgármestere). A 4SQ kliens aktuális változata már a Tippeket és a To-do listákat is támogatja - ezzel minden helyhez megjegyzéseket és ajánlatokat fűzhetünk, illetve a bejelentkezés tényét megoszthatjuk más közösségi oldalakon is.

Kategória: Internet
Méret: 764 kB

Google Sky Map: Aki szereti a csillagos eget, annak kötelező letöltés ez a program. A Sky Map gyakorlatilag saját planetáriumot varázsol elénk: csak az ég felé kell fordítani, és rögtön megmondja, hogy éppen melyik csillagot, bolygót vagy más objektumot nézzük. Ehhez szüksége van az aktuális földrajzi helyzetünkre, amelyet a mobilhálózat vagy a GPS segítségével állapít meg. A telefon képernyőjén be nagyíthatunk a csillagképekbe, láthatjuk a galaxisokat, és természetesen kereshetünk is - ha pedig a föld felé fordítjuk, megnézhetjük a déli féltekéről látszó konstellációkat is. Nyári ismerkedéshez ideális.

csillagképekbe, láthatjuk a galaxisokat, és természetesen kereshetünk is - ha pedig a föld felé fordítjuk, megnézhetjük a déli féltekéről látszó konstellációkat is. Nyári ismerkedéshez ideális.

Kategória: Szórakozás
Méret: 1,5 MB

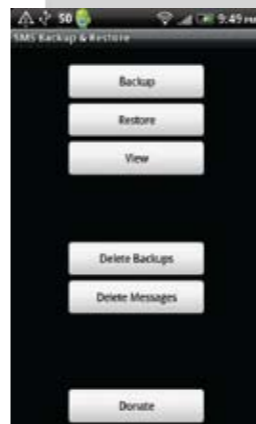
GPS Status: Az okostelefonok számtalan érzékelővel rendelkeznek: GPS, gyorsulás- és helyzetérzékelők, fénymérő, hőmérő és iránytű is lehet bennük. A GPS Status eredetileg csak a földrajzi koordináták kiírásával foglalkozott, de az újabb verziók már valamilyen érzékelő adatát képesek megjeleníteni, így még kétirányú vízmértéknek, gyorsulásmérőnek, fénymérőnek és iránytűnek is használható, de elárulja az akku töltöttségét is. Extra szolgáltatásként lehetőségünk van még az aktuális pozíciónk megosztására SMS-ben és e-mailben is, de el is menthetjük azt, hogy később visszataláljunk például leparkolt autónkhoz.

még az aktuális pozíciónk megosztására SMS-ben és e-mailben is, de el is menthetjük azt, hogy később visszataláljunk például leparkolt autónkhoz.

Kategória: GPS
Méret: 310 kB

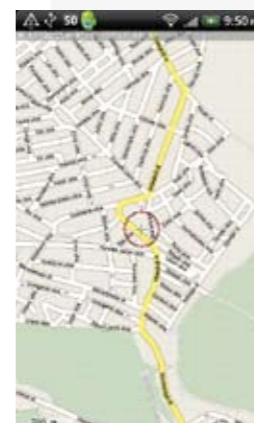
SMS Backup&Restore: Aki szeret SMS-ezni, annak a telefonjában előbb-utóbb összegyűlik számtalan olyan üzenet, amelyeket sajnál kitörölni - vagy éppen mobilparkolásra, banki átutalásról, illetve autópálya-matricáról tartalmaz adatokat, így muszáj megtartanunk őket. Ezekről készíthetünk biztonsági másolatot ezzel a programmal, amely ezt egy XML fájlban a memóriakártyára menti. Ezt egyrészt más programokkal is meg tudjuk nézni, másrészt pedig adatvesztés esetén helyre is állíthatjuk őket. Az apró szoftver külön szolgáltatása, hogy adat-visszaállítás közben képes a duplikált üzenetek szűrésére.

meg tudjuk nézni, másrészt pedig adatvesztés esetén helyre is állíthatjuk őket. Az apró szoftver külön szolgáltatása, hogy adat-visszaállítás közben képes a duplikált üzenetek szűrésére.

Kategória: Személyes adatok
Méret: 138 kB

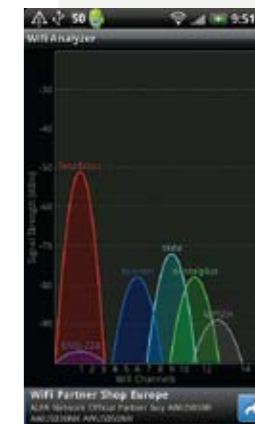
Trekbuddy: Alighanem a mobiltelefonokra elérhető legjobb offline mozgótérképes navigációs szoftver a Trekbuddy, aminek JAVA verziója az egyszerűbb készülékeken is futtatható. A sokféle funkcióval rendelkező programról bővebb információt a www.trekbuddy.net oldalon találhatunk - érdemes itt elolvasni a kézikönyvet és szétnézni a fórumokon is, hogy a szoftver összes képességét megismerjük. Ezek közé tartozik a világ bármely tájáról készíthető térkép, a megtett útvonal rögzítése és az azon történő visszavezetés, útpontok rögzítése, szabadon konfigurálható „műszerfal” és így tovább.

Alighanem a mobiltelefonokra elérhető legjobb offline mozgótérképes navigációs szoftver a Trekbuddy, aminek JAVA verziója az egyszerűbb készülékeken is futtatható. A sokféle funkcióval rendelkező programról bővebb információt a www.trekbuddy.net oldalon találhatunk - érdemes itt elolvasni a kézikönyvet és szétnézni a fórumokon is, hogy a szoftver összes képességét megismerjük. Ezek közé tartozik a világ bármely tájáról készíthető térkép, a megtett útvonal rögzítése és az azon történő visszavezetés, útpontok rögzítése, szabadon konfigurálható „műszerfal” és így tovább.

Kategória: GPS
Méret: 477 kB

Wifi Analyzer: Szeretnénk tudni a közelben elérhető vezeték nélküli hálózatok jelerősségét? Esetleg arra vagyunk kíváncsiak, hogyan állítsuk be otthoni routerünket ahhoz, hogy a lehető legjobb hatótávolságot érje el saját WiFi rendszerünk? Ezekre a kérdésekre (is) választ ad a Wifi Analyzer, amelynek öt képernyőjével minden létező információt megszerezhetünk a minket körülvevő rádiós helyzetéről, és a Channel Rating ablak segítségével még az ideális csatornát is megtalálhatjuk. Bár a program ingyenes és reklámokkal támogatott, a beállítások segítségével ezeket egy időre letilthatjuk, ha nagyon zavarónak találjuk.

Szeretnénk tudni a közelben elérhető vezeték nélküli hálózatok jelerősségét? Esetleg arra vagyunk kíváncsiak, hogyan állítsuk be otthoni routerünket ahhoz, hogy a lehető legjobb hatótávolságot érje el saját WiFi rendszerünk? Ezekre a kérdésekre (is) választ ad a Wifi Analyzer, amelynek öt képernyőjével minden létező információt megszerezhetünk a minket körülvevő rádiós helyzetéről, és a Channel Rating ablak segítségével még az ideális csatornát is megtalálhatjuk. Bár a program ingyenes és reklámokkal támogatott, a beállítások segítségével ezeket egy időre letilthatjuk, ha nagyon zavarónak találjuk.

Kategória: Rendszer
Méret: 294 kB

IMDB: Mozi- és filmrajongók számára kötelező letöltés a világ legnagyobb online filmadatbázisához (www.imdb.com) tartozó kliens, ami kényelmes, a kis érintőképernyőkre optimalizált hozzáférést kínál a több százezer művet tartalmazó oldalhoz. Előzetesek, vélemények, információk színészekről, alkotásokról, rendezőkről - minden elérhető a mobilneten keresztül, mint ahogy a híres legjobb 250 és legrosszabb 100 filmet tartalmazó listákat is megnézhetjük. Hátrányként említhető, hogy online kapcsolat nélkül nem működik, illetve a több mint 600 kB-os méret, amely egy egyszerű kliens esetében kicsit soknak tűnik.

Kategória: Szórakozás
Méret: 634 kB

Launcher Pro: A nagyobb márkák (HTC, Samsung, Red Bull Mobile stb.) közös ismertetőjegye, hogy nem elégednek meg az alap Android kezelőfelülettel, hanem saját változatot készítenek belőle. Akinek ez nem tetszik, de az egyszerű Androiddal sem elégedett, az próbálja ki a Launcher Pro ingyenes változatát. Ezzel akár hét kezdőképernyőt is létrehozhatunk, amelyre tetszés szerint pakolhatunk ki alkalmazásokat és ikonokat. Alul egy több ikont tartalmazó dokkoló áll rendelkezésre a leggyakrabban használt funkciók gyors elérésére, a Pinch segítségével pedig az összes kezdőképernyőről kapunk áttekintést.

Az alul egy több ikont tartalmazó dokkoló áll rendelkezésre a leggyakrabban használt funkciók gyors elérésére, a Pinch segítségével pedig az összes kezdőképernyőről kapunk áttekintést.

Kategória: Rendszer
Méret: 2,39 MB

SmartCity Bp: Budapesti tömegközlekedőknek kötelező letöltés az egyelőre még fejlesztés alatt álló SmartCity Bp. A program intelligens útvonaltervezőként hirdeti magát, és ezt többé-kevésbé teljesíti is, már amennyiben a tömegközlekedést szeretnénk igénybe venni az utazáshoz. A szoftver ugyan offline adatbázis segítségével dolgozik, de a térkép betöltéséhez a Google Mapset használja, így netkapcsolat nélkül nem igazán működik. A BKV járatain kívül a városon belüli MÁV vonalakat is ismeri, ráadásul kiváló menetrend-adatbázist is tartalmaz (és ez még netkapcsolat nélkül is elérhető).

Az egyelőre még fejlesztés alatt álló SmartCity Bp. A program intelligens útvonaltervezőként hirdeti magát, és ezt többé-kevésbé teljesíti is, már amennyiben a tömegközlekedést szeretnénk igénybe venni az utazáshoz. A szoftver ugyan offline adatbázis segítségével dolgozik, de a térkép betöltéséhez a Google Mapset használja, így netkapcsolat nélkül nem igazán működik. A BKV járatain kívül a városon belüli MÁV vonalakat is ismeri, ráadásul kiváló menetrend-adatbázist is tartalmaz (és ez még netkapcsolat nélkül is elérhető).

Kategória: GPS
Méret: 651 kB

Hallanád, ha vak lennék?

Kiss Tibor, Quimby zenekar

Ismerd meg valóban fogyatékos embertársaink életét!

keruljkozelebb.hu

Támadás az otthoni WLAN-hálózatok ellen

A támadás csak néhány másodpercig tart, és mire észrevesszük, mi történt, a támadó már ismeri a WPA2-vel védett hálózatunk kódjait. A CHIP bemutatja ezt az egyszerűsége miatt veszélyes trükköt, és elárulja, hogyan védekezhetünk ellene.

A Las Vegas-i Caesars Palace-ban megrendezett Black Hat konferencián, 2010. július 29-én dél előtt 10 órakor elhangzottak után a világszerte használt számítógépek biztonsága még tovább csökkent. Az esemény során Craig Heffner biztonsági szakértő lépett a mikrofonhoz, és bemutatta, hogyan lehet a világ legtöbb otthoni routerét távolról manipulálni és akár a máig feltörhetetlennek tartott WPA2 titkosítást megkerülni.

A hack szinte mindegyik gyártó termékét érinti, köztük a Linksys, Belkin, ASUS, Dell routereket is. A bemutatóhoz Heffner egy nálunk nem kapható, otthoni optikai hálózatokhoz készült, nagy teljesítményű ActioTek MI424-WR routert használt, ami azt is mutatja, hogy nem feltétlenül csak az egyszerű routerek sebezhetőek. Jó hír azonban, hogy nem minden router sebezhető. A támadással be lehet jutni a hálózatra, és ott a legkülönfélébb feladatokat végrehajtani, a router állításától kezdve az adatok lehallgatásáig. Ehhez pedig nem kell más, mint a konferencián bemutatott Rebind program és egy weboldal.

A következőkben a támadás módját és okait, no meg a védelem módszerét is bemutatjuk.

A támadás célpontja nem más, mint a routerek adminisztrációs menüje. Nem csoda, innen sokkal egyszerűbb megszerezni a WPA2 kódjait, mint a forgalmat lehallgatva mérhetetlen gyors számítógéppel megtalálni az akár csak percekig használható aktuális kódokat. A hálózatba bejutás után már a forgalom is figyelhető, lehallgatható. Mivel egy router adminisztrációs menüje a LAN oldalról érhető el (hacsak nem hagytuk felelőtlenül bekapcsolva az akár titkosítatlan WLAN oldalt), a kívülről érkező hozzáféréseket biztonsági okok miatt automatikusan blokkolja. Heffner ezért egy igen piszkos trükköt használt, ami egy egészen általános, a routerekben megtalálható hibát használ ki.

A hacker weboldala: rosszindulatú megtévesztés

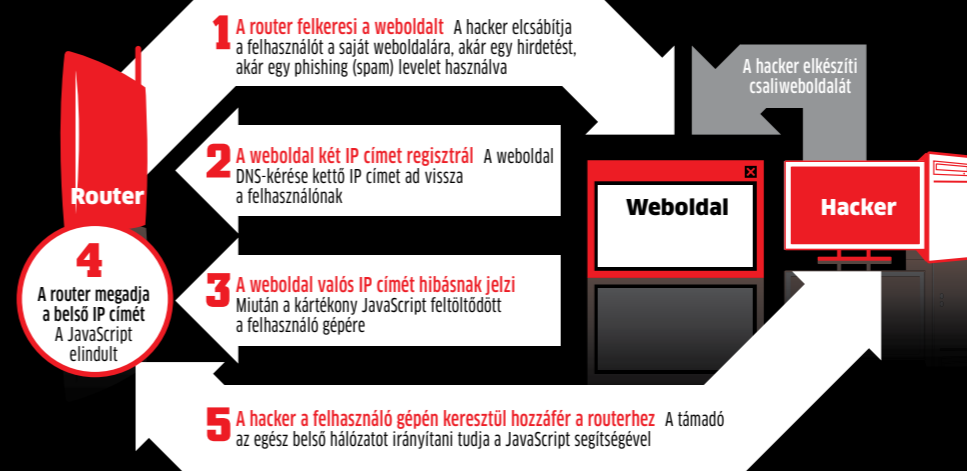
Első lépésként a hacker egy teljesen normális weboldalt hoz létre, például a *gonosz-hackeroldal.hu* címen. A hacker a szerverre telepített kódban (scriptben) megadja annak a számítógépnek az IP címét, amelyet meg-

szertne támadni. Ekkor vagy türelmesen vár, mint a pók, vagy elküld egy csalilevelet a címzettnek, remélve, hogy rákattint arra a hivatkozásra, ami a weboldalára irányítja. Mivel itt egy teljesen ártalmatlan(nak tűnő) weboldal is lehet, az áldozat gyanútlanul kattint. Amint megnyitja a gonosz-hackeroldal.hu nyitólapját, a böngésző elküldi a szerverre az adatait (többek között az IP címét). Mielőtt azonban megjelenne a főoldal, a szerveren futó program – Heffner Rebind programja – felismerve a kijelölt IP címet, automatikusan egy aloldalra irányítja a böngészőt. Ez példánkban legyen *aloldal.gonosz-hackeroldal.hu*.

Az áldozat gépe az aloldal megnyitásánál tart. A Rebind program ekkor két IP címmel válaszol: az egyik a saját címe, a második az áldozat saját (belső) IP címe. Hagyományos módon most a kért weboldal tartalmának letöltése és megjelenítése következik, esetünkben az *aloldal.gonosz-hackeroldal.hu*-é. Az itt lévő Rebind az áldozat gépére letöltődve, futási jogot kapva (hiszen egy általánosan használt JavaScript kód) blokkolja az áldozat és az éppen letöltött oldal között a

ÍGY TÁMADJA MEG A HACKER A ROUTERT

Csak másodpercek kérdése, és a szakértő hozzáfér teljes otthoni hálózatunkhoz annak ellenére, hogy vezeték nélküli hálózatunkat biztonságos jelszóval védjük.

kommunikációt a http 80-as porton. A script egy jól nevelt kód viselkedésének megfelelően ismét megpróbálja elérni a szervert, ám a böngészéshez használt port le van tiltva, a böngésző egy ún. TCP reset csomagot kap, ennek hatására előlről kell kezdenie a letöltést. Mint azt az előbb említettük, a kommunikáció az *aloldal.gonosz-hackeroldal.hu* címre nem működik, ezért a számítógép automatikusan a második IP címet próbálja használni. Ez is teljesen természetes művelet, ha a sok felhasználót kiszolgáló weboldalon kell a forgalmat optimalizálni. Mivel a leküldött IP cím a router belső adminisztrációs címe, ezért a számítógép a routerrel fog kommunikálni, ráadásul azon parancsok alapján, amelyek a Rebinddal a gépre letöltődtek.

A legszebb az egészben, hogy az áldozat számítógépe még mindig azt hiszi, hogy valójában a *gonosz-hackeroldal.hu* oldallal kommunikál, nem pedig a routerrel. Mivel a 80-as port a művelet végrehajtásához le lett tiltva, a weboldal a 81-es porton veszi fel a böngészővel a kapcsolatot. Létrejött tehát a kommunikációs vonal a szerver és a router között, a támadó az áldozat gépén futó JavaScript programnak utasításokat küldve bármit megtehet a routerrel.

Egyszerű védelmi módszer: a jelszó megváltoztatása

A router sokoldalú eszköz, a hacker megteheti vele azt is, hogy az összes belső hálózaton forgalmazott adatot átküldeti vele a tá-

Hozzáférés másodpercek alatt Craig Heffner biztonsági szakértő talált egy routereket érintő kiskaput, amellyel a támadók átvehetik a helyi hálózat irányítását

madásra használt szerveren, mintha az csak a belső hálózat része lenne. Ahhoz, hogy a fentiek működjenek, ismernie kell a router adminisztrációs jelszavát. És itt jön a képbe az emberi tényező, a hanyagság. A felhasználók többsége egyszerűen nem állítja át a router adminisztrációs jelszavát, mindent hagyva a gyári alapbeállításon. Az alapértelmezett felhasználói neveket és jelszavakat pedig egy kezünkön meg tudjuk számolni. A támadás ellen megoldást jelent tehát, ha a routerbe csak saját jelszóval tudunk belépni. Ennek hossza legalább nyolc karakter legyen, szerepeljen benne kis- és nagybetű, írásjel és szám. Egy öntapadós papírra felírva, azt a router alá ragasztva elég nagyfokú lesz a biztonság.

További megoldást jelent az a tűzfal, amelynél minden tilos addig, amíg azt meg nem engedjük. A böngészéshez a 80-as portot kell csak megnyitnunk. Jó szolgálatot tehet a szoftveres tűzfal, ami a jogosultságokat programokhoz tudja rendelni. Készüljünk fel a védelemre! 🛡️

Új és piszkos hackertrükkök

A Black Hat és a Def Con, a világ legnagyobb hackerkonferenciái – de nyugodtan megemlíthetjük a hazai Hacktivity-t is – minden évben felhívják a figyelmet arra, hogy mindig van mit javítani az eszközök biztonságán. A CHIP összegyűjtötte az ideit, komoly veszélyeket hordozó trükköket.

VÉTELENEK A WPA2-ES KLIENSEK

Az indiai Sohail Ahmad biztonsági szakértő, a vezeték nélküli hálózatok biztosítása terén vezető AirTightNetworks munkatársa megtalálta a módját, hogyan lehet egy cég WPA2-vel védett vezeték nélküli hálózatában a csatlakozott gépek adatait megszerezni. A Hole196-os sérülékenységre nevezett, hivatalosan is dokumentált (ám elsumákol) hiányosság lehetővé teszi, hogy egy, a hálózatba már belépett (!) felhasználó más gépekről adatokat szerezzen meg. Ehhez a GTK (Group Temporal Key) meghamisítása szükséges, miután a támadó már alkalmazhatja a vezeték nélküli hálózatokban bevált ARP Spoofing (Man-In-The-Middle) technikát, hozzájutva a kliensgépeken tárolt adatokhoz. A hack nem érinti a WPA2 biztonságát, de ha a támadó valahogyan már belépett, a gépeket azok biztonsági szoftverei sem tudják megvédeni. Egyedül a GTK használatának mellőzése lehet a megoldás, illetve az intelligens WIPS (Wireless Intrusion Prevention System). Később a routerek firmware-frissítése is orvosolhatja majd a problémát, ám ez erősen gyártófüggő lépés lesz.

HASZNÁLHATATLAN MOBILHÁLÓZAT

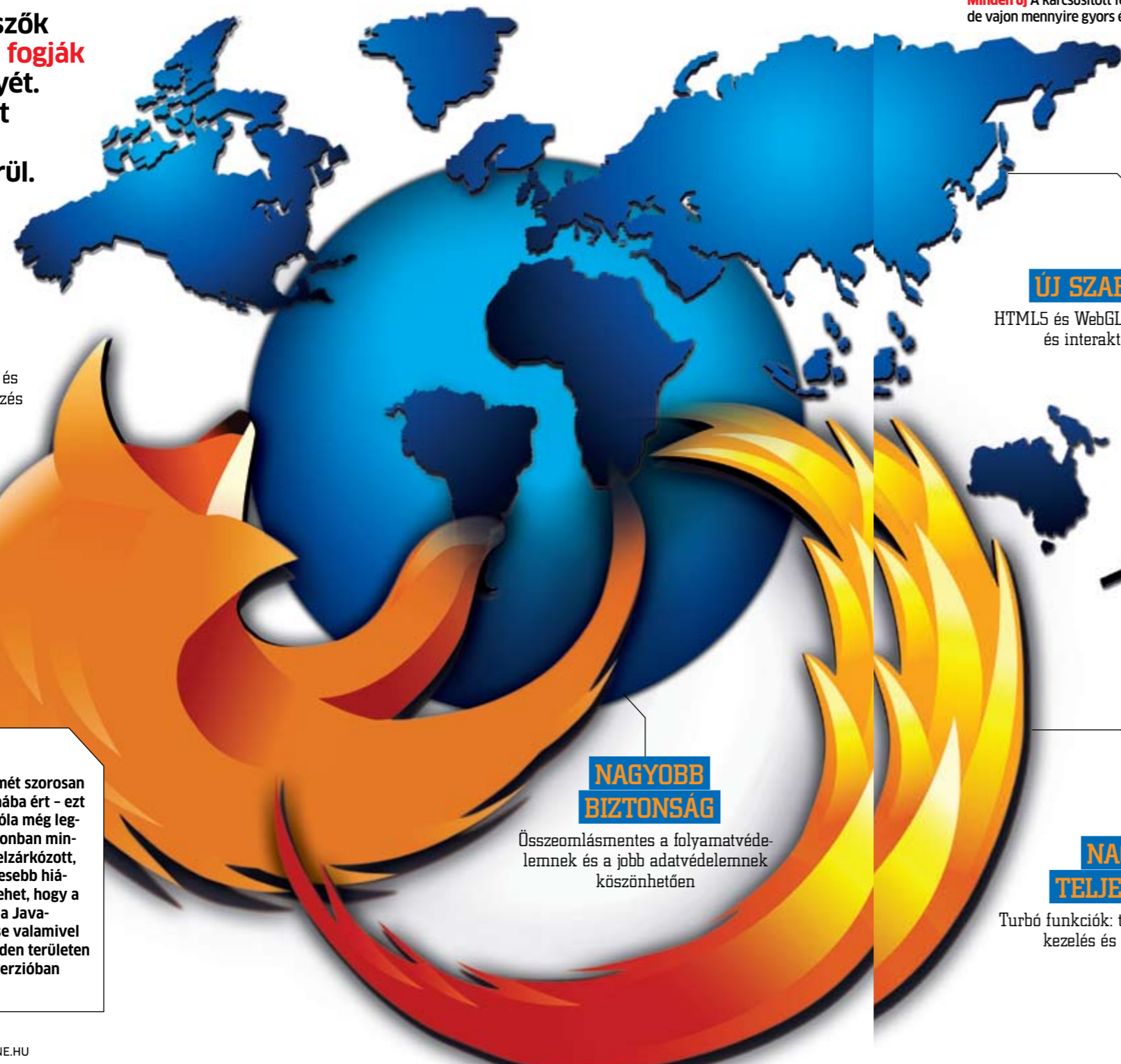
A csupán csak The Grugq néven ismert hacker legújabb trükkje igazi nagyágyú: egy módosított mobiltelefonnal egy egész mobilcellát le tud bénítani, vagy egy kiszemelt telefon-számú készüléket le tud kapcsolni a hálózatról. Ehhez a mobilhálózatba egy, a telefon kikapcsolását jelző csomagot küld. A támadás kivédhető, ha ki-, majd újra bekapcsoljuk a telefont, de ha a támadó tíz másodpercenként elküldi a csomagot, lehetetlen telefonálni. Ez ellen még nincs védelem, de az érintett cégek már tudatában vannak a hibának.

KÉMKEDÉS, A SZERVEK SZERINT

Tom Cross hacker megtalálta a módját annak, hogy a hivatalos szervek rendszereit használni tudja, méghozzá úgy, hogy erről az érintettek semmit sem sejtjenek. Ilyen az, amikor a hőhért akasztják: a trükkkel ugyan-úgy kémkedni lehet, ahogyan a titkosszolgálatok teszik. A kémkedéshez használt rendszerek és a titkosszolgálatok számítógépei biztonsági okokból egymástól a lehető legteljesebb mértékig elszigetelten működnek, ezért tudta Cross kihasználni a hibát. Az érintett hivatalokat értesítette erről, de visszajelzést lapzártánkig még nem kapott.

A FIREFOX 4 töréstesztje

Az új webböngészők forradalmasítani fogják a netezés élményét. Állni fogja a sarat a Firefox 4? Cikkünkben kiderül.

ÚJ FELÜLET

Több hely a weboldalaknak és kényelmes többlapos böngészés

ÖSSZEGZÉS

A 4-es verzióval a Firefox ismét szorosan a tesztgyőztes Chrome nyomába ért - ezt már régóta nem állíthatták róla még legelkeesebb hívei sem. Most azonban minden lényeges szempontból felzárkózott, és pillanatnyilag ez a legkevesebb hiányossággal bíró böngésző. Lehet, hogy a Chrome gyorsabban fordítja a JavaScriptet, és az IE9 renderelése valamivel jobb, a Firefox 4 viszont minden területen beerősített - és már a béta verzióban majdnem tesztgyőztes lett.

NAGYOBB BIZTONSÁG

Összeomlásmentes a folyamatvédelemnek és a jobb adatvédelemnek köszönhetően

ÚJ SZABVÁNYOK

HTML5 és WebGL a holnap tetszetős és interaktív oldalaiért

NAGYOBB TELJESÍTMÉNY

Turbó funkciók: többmagos JavaScript-kezelés és GPU-renderelés

Minden új A karcsúsított felhasználói felület jó pont, de vajon mennyire gyors és biztonságos?

Egy nemrégiben készült felmérés szerint egy átlag európai napi 140 percet böngészik a weben – jövőre pedig ez az érték már három órára növekszik. Ez is mutatja, hogy a böngésző az egyik legfontosabb program minden számítógépen, és 53 százalékos piaci részesedésével a Firefox a hazai felhasználók kedvence. Az egykor szinte egyeduralgó, jelenleg 31 százalékot birtokló Internet Explorer (IE) lassan, de biztosan veszti a piacot (Európa- és világszerte éppúgy, mint idehaza), míg a viszonylag új szereplő, a Chrome 11 százalékra tudott nőni megjelenése óta. A többiek, mint az Opera és Safari megmaradtak a mellékágon.

Semmilyen más szoftverterületen nem látható azonban ilyen dinamikus fejlődés, aminek eredményeképpen a felhasználónak újból és újból el kell majd döntenie, hogy melyik böngészővel megy az internetre. A jelenlegi Firefox 3.6, bár sokak kedvence, valójában se nem elég biztonságos, se nem

elég gyors. De talán a következő verzió az lehet. A nagygenerálon átesett 4-es verzió technikailag ismét az elsők között kaphat helyet. Ezért alaposan leteszteltük az új böngészőt, és még négy szakértőtől is megtudakoltuk, hogy saját területükön hogyan értékeli a Firefox előrelépését. A teszt alapjául a program Beta 6-os előzetes verziója szolgált, amely a végleges változat szinte minden tulajdonságával rendelkezik.

Biztonság: van mit javítani

A böngésző természetes támadási pontot nyújt a kártékony kódoknak, mert megnyitja és megjeleníti a fertőzött weboldalakat. Különösen fontos tehát, hogy a lehető legkisebb támadási felületet kínálja. A Firefox számos biztonsági bővítményből profitál e téren – mint amilyen például a No-Script –, amelyek blokkolják a támadásokat. A régi 3-as verzió mégis rendszeresen az élen állt a biztonsági hiányosságok statisztikájában. Sok biztonsági rés van, amelyek →

BIZTONSÁG

A Firefox 3 régóta vezet a hibalistákat. Ezért vezetett be a Mozilla a Firefox 4-ben sok kis javítást. A böngésző például ellenőrzi a www.mozilla.com/en-US/plugincheck címen, hogy a kiterjesztései a legfrissebbek-e. Privát módban nyomok hátrahagyása nélkül böngészünk, a Mozilla most ezt is tökéletesítette, és lezárta egy biztonsági rést az előzmények kiolvasásánál (lásd lent).

Hibás böngészők

Felfedezett biztonsági rések száma 2009. június és 2010. június között

Firefox 3	96
Safari	84
Chrome	70
IE	49
Opera	29

FORRÁS: SECURIA

```
var color=document.defaultView.getComputedStyle(link,null).getPropertyValue("color");
document.body.removeChild(link);
if (color=="rgb(0, 0, 255)");
```

Kémszkript A link színe még privát módban is elárulja, hogy melyik oldalt kerestük már fel. A Firefox 4 ezt megakadályozza

A SZAKÉRTŐ VÉLEMÉNYE Még nem tökéletes

Összehasonlítottuk a Firefoxot más böngészőkkel, és megállapítottuk, hogy a jelenlegi verzióban ugyan nincs kevesebb biztonsági rés, mint az Internet Explorerben, de ezeket gyorsabban orvosolják. Ez azért is példamutató, mert a fejlesztők sok régi és potenciálisan veszélyes programkódot eltávolítottak, és megfelelő aktuálisra cseréltek. Az új modulokat sem sietik el, hanem az aktuális szabványok szerint bevizsgálják hibákra és biztonsági résekre. A 4-es verzió sok kis újdonságot hoz a biztonság területén, amelyek közül azért néhányat szkeptikusan szemléltek. Így például a Content Security Policy különböző biztonsági réseket hivatott weboldalakon betömni, azonban hatékonyságát még bizonyítani kell. Egy hasonló funkció az IE8-ban pontosan az ellenkezőjét érte el: azokat a weboldalakat, amelyek védve voltak a támadások ellen, sebezhetővé tette. Az újítások azt sem akadályozzák meg, hogy privát módban sok kiterjesztés ennek ellenére tároljon információkat, amelyeket a támadók ki tudnak olvasni. A kiterjesztések biztonsági hiányosságai ellen amúgy is csak az automatikus frissítések védenek, ahogyan azokat a Firefox 4 például a Flashhez is használja.

Andreas Marx, az IT-biztonsági tesztekkel foglalkozó AV-Test ügyvezető igazgatója

például a *html5test.com*-on, feltárják a hiányosságokat (lásd táblázatunkat). Az Apple Safari böngészőjéről itt kiderül, hogy valóban sok új képességgel rendelkezik, de még messze nem tökéletes. Az IE9 előzetes verziója pedig még a régi Firefoxnál is gyengébben teljesít. A HTML5-öt pillanatnyilag a Firefox 4 és a Chrome alkalmazza a legjobban.

Felhasználói felület: csakis a lényeg

A modern böngészők felülete a felhasználó figyelmét a weboldal tartalmára irányítja, ön maga ideális esetben szinte már alig látható. Ezzel ellentétben a Firefox 3.6 inkább az IE6 régi felületének irányába haladt, annak feltűnő menüsoraival. Egy átfogó vizsgálatot követően, amelyből kiderült, hogy a felhasználók a Firefox-felület mely részeit használják a leggyakrabban, a Mozilla most komoly karcsúsítást hajtott végre. A Firefox 4 minden beállítási lehetőséget egy kis gombba rejtőzik balra fent, a többi lehetőség az egyes lapokon és azok tartalmával kapcsolat-

ban érhető el. Ez az a design, amit a Google a Chrome-mal vezetett be, és most minden böngésző átveszi.

A böngészés új módját ígéri a panoráma funkció (lásd bal oldali képernyő-felvételünket), amelyet a kis gombbal jobbra fönt indíthatunk el. Ezzel a sokat böngészők minden megnyitott lapot áttekinthetnek és csoportosíthatnak, így a választott oldalcsomagokat azonnal egyben átláthatják. Olyan szolgáltatások, mint a Gmail vagy a Wikipedia használata is gyorsabban megy az új Firefoxszal. Bármelyik megnyitott weboldalt a fejlécre jobb gombbal kattintva „alkalmazslappá” alakíthatjuk, amely aztán folyamatosan jelen van egy kis ikon formájában a Firefox-gomb alatt, még ha másik csoportra váltunk is közben.

Ugyancsak egyedi ismertetőjeget továbbra is a sok bővítmény, amelyekkel a Firefox saját igényeinkre szabható. A 4-es verzióval erre a területre is új technológia vonul be. Hogy a régi bővítmények még működnek-e, azt továbbra is automatikusan ellenőrzi a program

indulásakor, és frissíti, illetve letiltja a nem kompatibilis változatokat. Tesztünk szerint sok fontos bővítmény, mint például a NoScript, továbbra is stabilan működik.

A bővítménykezelő most új lapként nyílik meg a böngészőben, és egy keresési funkcióval lehetővé teszi a bővítmények közvetlen letöltését. Új bővítmények fejlesztéséhez a Mozilla rendelkezésre bocsátja a Jetpack SDK-t. A jetpackek a Chrome kiterjesztéséhez hasonlóan HTML-re és JavaScriptre épülnek. Az eddigi kiterjesztésekkel ellentétben újraindítás nélkül telepíthetők, és jobban integrálódnak a böngészőbe. Így például az új bővítmények figyelembe veszik, ha a Firefox privát módban fut, és ennek megfelelően semmilyen adatot nem tárolnak. Ez megerősíti azt a benyomást, hogy a Firefox 4 fejlesztései jól átgondoltak, és egy kerek egészet adnak ki. Ha ez a trend folytatódik a végleges verzió elkészültéig, az eddigi tesztgyőztes Chrome elveszitheti esélyeit a Mozilla böngészőjével szemben.

	1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY	6. HELY
	Chrome 7.0.510.0	Firefox 4 Pre-Beta 6	Opera 10.70 Build 9036	Safari 5.0.1	Internet Explorer 9 PP 4	Firefox 3.6.8
Internet	www.google.com	www.mozilla.org	www.opera.com	www.apple.com	www.microsoft.hu	www.mozilla.org
Összesített értékelés	87,7	86,1	84,7	77,6	74,1	56
	Jó	Jó	Jó	Jó	Közepes	Közepes
Biztonság	83	85	90	76	86	65
Teljesítmény	88	84	79	71	78	44
Webszabványok	92	90	87	88	57	63
Mérési eredmények						
Biztonság: scanit (max. 10)	10	10	10	10	10	10
Biztonság: Browserscope (max. 16)	15	11	9	13	12	9
Teljesítmény: WebKit SunSpider (ms)	324	478	294	431	491	932
Teljesítmény: Google V8 (pont)	6427	2754	4159	2769	1425	590
Teljesítmény: Mozilla Dromaeo JavaScript Tests	601,72	371,21	366,67	248,1	208,65	98,36
Teljesítmény: Peacekeeper (pont)	8457	3951	8099	4370	2645	2729
Teljesítmény: Nontropo CSS (ms)	71	181	74	48	321	239
Microsoft GPU-demo: Psychedelic/Hallucinogenic Browsing	58/nem lehetséges	1774/599	20/ nem lehetséges	21/ nem lehetséges	1789/596	7/ nem lehetséges
Microsoft GPU-demo: FishIE Tank (50/100/1000 hal) max. 60 fps	46/36/3	60/60/25	40/27/3	nem lehetséges	60/60/29	45/14/0
Microsoft GPU-Demo: SVG Dice (Pont)	12764	2634	8	nem lehetséges	21636	1110
Szabvány: Acid3 (max. 100)	100	97	100	100	95	94
Szabvány: Browserscope CSS3 Selectors Test	99,30%	100%	99,80%	99,30%	99,80%	99,30%
Szabvány: Google Sputnik (max. 5246)	5109	4978	5166	5076	5145	4982
Szabvány: beta.html5test (max. 377)	244	245	203	220	79	145
Szabvány: canius.html5	93%	89%	77%	86%	63%	75%

X Legjobb érték
 X Legrosszabb érték
 Csúcskategória (100-90,0)
 Középkategória (74,9-45,0)
 Felső kategória (89,9-75,0)
 Nem ajánlott (44,9-0)
 Értékelés pontszámokkal (max. 100)

121 305 ingyenes program | 55 337 teszt | 1 599 734 felhasználó

download.chip.eu/hu

Mélyelemzés: engedje ki a PC-fékeket!

Több közkedvelt program is megbocsáthatatlanul lassítja a Windowst. A CHIP segítségével felderítheti ezeket, és gyorsabb, ingyenes alternatívákra cserélheti őket.

Még 75 millió felhasználó is tévedhet: mindannyian hittek a népszerű letöltőoldalaknak, és beszerezték a toplistára első helyén trónoló programot, az Antivir ingyenes vírusirtót. Arról azonban kevesen tudnak, hogy a program nem tökéletes, és ami még rosszabb, rengeteg erőforrást emészt fel teljesen indokolatlanul. A mára már elavult motorral működő szoftver csak az illúzióját nyújtja a biztonságnak, miközben érezhetően lassítja rendszerünket. És ez még csak a kezdet. A TOP 50 letöltésekben hemzsegek az olyan szoftverek, amik lelassítják a PC-t és legjobb esetben is csak részben teljesítik azt, amit várunk tőlük. A CHIP mélyelemzése megmutatja, mely területen mely programoktól kell távol tartani magunkat, és melyek azok, amikre érdemes ezeket lecserélni. Minden egyes leleplezett program helyett ajánlunk egy alternatív megoldást is, ami garantáltan kevesebb erőforrást igényel, és funkcionalitásában sem marad el vetélytársától (vagy akár jobb is nála).

A DVD mellékleten található eszközökkel megkeresheti saját számítógépén is, melyek azok a programok, amelyek túlzottan sok erőforrást használnak, és szoftvercsomagunkból válogatva le is cserélheti ezeket.

Ha úgy adódna, hogy egy-egy program makacsul ragaszkodik rendszerünkhöz, akkor se essünk pánikba: részletes útmutatót adunk ahhoz, hogyan irtsuk ki végérvényesen az elégtelen eltávolító rutinnal felszerelt programokat gépünkről. Ezekkel a tippel eltávolíthatja a felesleges adatszemetet a Windows minden rejtett zugából. Nem bízunk egy újonnan beszerzett programban, ami csábító szolgáltatásokat ígér? Nem kell biztonsági kockázatot vállalnia, és féltve őrzött rendszerét feláldozni. A Sandboxie-val telepítheti és kipróbálhatja a programokat egy teljesen izolált környezetben, ahonnan még a rosszindulatú kódok sem szabadulhatnak ki, hogy kárt tegyenek rendszerünkben.

Biztonság: gyors és hackermentes

A biztonságért felelős programcsomagok okolhatók általában a legkomolyabb rend-

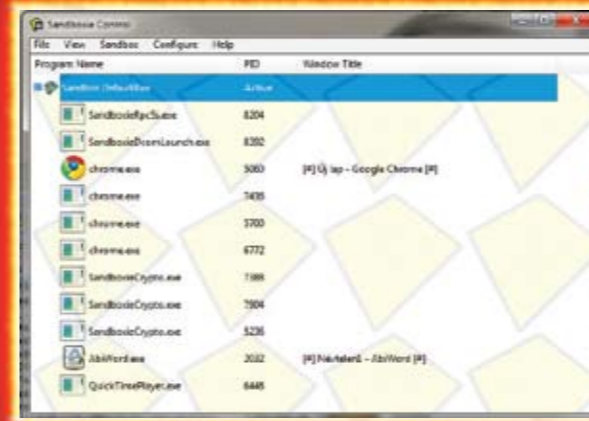
szerlassításért. Ezek az eszközök mélyen beágyazódnak a rendszerbe, minden egyes fájlt, netről érkező adatsomagot, elindított programot ellenőriznek. Ez látványosan lelassítja a teljes PC működését.

Nem szabad azonban teljesen lemondani a biztonságot megeremtő programokról és hagyni, hogy rendszerünk teljesen ki legyen szolgáltatva a hackereknek. Megmutatjuk, mely biztonsági csomagok terhelik a legkevésbé a Windowst, miközben hatékony védelmet nyújtanak, illetve melyek azok, ahol a biztonságért cserébe nagy árat kell fizetnünk.

SYGATE PERSONAL FIREWALL: A CHIP teljesítménytesztje megmutatta, hogy a kiegészítő tűzfalak jelentős mennyiségű erőforrást képesek lefoglalni, mégsem nyújtanak nagyobb védelmet, mint egy átlagos, akár a Windowsba beépített tűzfal. A Sygate programja például alapjáraton 15 MB memóriát fogyaszt, ráadásul már nem is kompatibilis a Windows 7-tel. Ennek oka, hogy a céget felvásárolta a Symantec, amely be is szüntette ennek a programnak a fejlesztését. Ez pedig

Hogyan tesztlünk programot a gép lassítása nélkül?

A Sandboxie hasznos segédeszköz: telepíthetjük és kipróbálhatjuk az új programokat egy teljesen elszeparált, virtuális környezetben.

Biztonságos tesztkörnyezet A Sandboxie (DVD-nken) virtuális környezetben indítja a programokat, ezáltal a vírusok és káros kódok sem jelenthetnek veszélyt gépünkre

komoly aggályokat vet fel a frissesség és a biztonság kérdésköreiben is.

ALTERNATÍVA: Win7-nél a Windows 7 Firewall Control alkalmazással támogassuk meg a beépített tűzfalat, és máris egy roppant hasznos védelemre tettünk szert, ami némitanítás után láthatatlanul teszi a dolgát. XP esetén kiegészítő védelemre lesz szükségünk: ez legyen a ZoneAlarm, ami nem használ több erőforrást, mint amennyire feltétlenül szüksége van, védelem terén pedig kiválóan teljesít.

ANTIVIR PERSONAL FREE: Ez az ingyenes vírusirtó évek óta a letöltési toplisták élén található, holott közel sem lehet tökéletesnek nevezni. Egy ilyen program feladata, hogy 100%-osan megvédjen a kívülről érkező veszélyektől, miközben láthatatlan és alig fogyaszt erőforrást. Az Antivir nem mindent teljesít ezek közül: a program rengeteg üzenettel bombázza a felhasználót, és fontos rendszerfolyamatokat akadályoz a gyors és helyes működésben, mivel min-

den egyes fájlt ellenőriz. Ez a technológia mára már teljesen elavult, és nagyon lassú is, sokkal jobb megoldásokat találunk a konkurensknél.

ALTERNATÍVA: Tény, hogy a fizetős biztonsági programcsomagok, mint például a Norton Internet Security vagy a Kaspersky tökéletes megoldások, de ezeknek elkérik az árát. Ha szeretnénk pénzkidadás nélkül biztosítani védelmünket, választhatjuk a CHIP olvasói számára ingyenes, havi megújítást igénylő ESET Smart Security csomagot, ami kevés erőforrással is beéri, és komplett védelmet nyújt. Másik lehetőség a Panda Security, amelynek Cloud Antivirus programjából létezik teljesen ingyen használható változat. Ez csupán egy apró klienst telepít gépünkre, ami minden egyes fájlt megvizsgál, de a vizsgálathoz szükséges erőforrást már nem a PC-nktől veszi el, ha-

nem a számítási felhőn keresztül a cég szervereit használja fel. A kliens egy ellenőrző kódot küld el a megnyitandó fájlról, amit a szerver egy hatalmas adatbázis alapján azonosít, és visszaküldi az eredményt a kliensprogramnak. Ez garantáltan friss eredmény, ráadásul számítógépünk processzora sincsen leterhelve. Mi is akkor a buktató? Az aktív védelemhez folyamatos internetkapcsolatra van szükség (szerencsére a sáv szélességet nem igazán köti le, mert kevés adatot küld), vagyis offline üzemmódban nem hatásos a Panda Cloud Antivirus.

Ha offline védelmet is szeretnénk gépünkön tudni, a Microsoft Security Essentials programját válasszuk lemez mellékletünkről, ami nagyon alacsony erőforrásigény mellett megbízható vírusvédelmet biztosít teljesen ingyen.

Internet: turbó sebesség spam nélkül

Bizonyítjuk, hogy nem mindig a „jólárasított” netkapcsolatunk okolható a lassúságért. A megfelelő programok kiválasztásával akár 20%-ot gyorsíthatunk.

DVD

Teljes szoftvercsomag a PC-s fékek felderítéséhez és kiiktatásához, továbbá alternatív, kis erőforrás-igényű programok gyűjteménye lemez mellékletünknél.

SPAMIHILATOR: A kutatók éjt nappallá téve tökéletesítik a spamszűrő technikákat, de messze még a teljes győzelem, addig pedig a meglévő eszközökkel magunknak kell harcolnunk a kétértelmű reklámlevelek ellen. A Nash-filter előremutató és roppant izgalmas fejlesztési irány (CHIP Magazin, 2010/09, 60. oldal), de gyakorlati alkalmazására még várnunk kell. Addig is feketelisták alapján, egyesével kell megszűrni a leveleket, hogy azok fontos információt tartalmaznak, vagy kétértelmű reklámmal traktálnak-e csupán. A Spamihilator elemzi a levél fejlécét, küldőjének adatait, és a levél tartalmát is, hogy kétértelmű reklámra utaló jeleket találjon. Mivel a kliensgépen fut, a szükséges erőforrást is itt foglalja le. Amennyiben az e-mail fiókot biztosító szolgáltatónál megbízható spamszűrő van szerveroldalon telepítve, eltávolíthatjuk a Spamihilator. Ezzel erőforrást szabadítunk fel, miközben a biztonság sem csorbul – a kliensoldali spamszűrő nem tud többet, mint egy jól bekonfigurált szerveroldali megoldás, ráadásul ez utóbbi nagyobb biztonságot is nyújt.

ALTERNATÍVA: Használjuk e-mail szolgáltatónk szerveroldali spamszűrőjét. Ha ez nem tökéletes, szerveroldalon is beállíthatunk felhasználói szűrőket, amikkel pontosítható a spamszűrő működése. Mivel itt minden a szerveren történik, kliensgépünk teljesen védve van a fenyegetéstől is, ráadásul szabad memória- és processzor-erőforrásra teszünk szert. Ha mindenképpen levelezőkliens-programot szeretnénk használni (például Thunderbird, Outlook, Live Mail), IMAP protokollal kapcsolódjunk levelezőszerverünkhöz. Ekkor a levelekhez továbbra is a megszokott módon férhetünk hozzá, de ezek mindvégig a szerveren maradnak, így nem igazán tehetnek kárt számítógépünkben.

FRAUDELMINATOR: Az adathalász oldalak minden eszközt bevetnek annak érdekében, hogy a felhasználó elhiggye, egy megbízható, eredeti oldalon van. Például egy bank beléptető oldalát egy az egyben lemásolják, azonban ha itt megadjuk az adatainkat, akkor nem a számlánkhöz férünk hozzá, hanem a hacker kap meg azonnal minden információt, amivel az eredeti oldalon belépve pillanatok alatt nullázza bankszámlánkat. A FraudEliminator ellenőrzi, hogy valós-e a begépel webcím – ehhez egy feketelistát használ. Amennyiben ismert adatlopási trükkkel próbálkoznak nálunk, a program blokkolja az adatátvitelt erre az oldalra. De csakis akkor, ha a feketelista kellőképpen friss. A gond, hogy az ingyenesen használható, shareware változat rendszeresen reklámokat jelenít meg, ráadásul csak →

Kőkorszak
Jelzódobok Afrikában egyes törzsek tagjai dobokat használtak a gyors távolsági kommunikációhoz.

1886-1899
Heinrich Hertz (balra) és Guglielmo Marconi (jobbra). Hertz felfedezi az elektromágneses sugárzást, míg Marconi Ferdinand Braunnal együtt feltalálja a vezeték nélküli távirót.

300 | 1900

Ókori Róma

A Római Birodalom határán különleges telekommunikációs rendszer üzemelt: az eseményekről előre elkészített máglyák meggyújtásával tudósították a szomszédos őrtornyokat.

A római centurio számára világos volt, hogy a közel 100 felfegyverzett lovas nem békés szándékkal közeledik a birodalom határához – így hát kiadta a parancsot a máglya begyújtására. A tüzet látva nemcsak a közeli őrtornyok személyzete szerzett tudomást a közelgő támadásról, de a távolabb elhelyezett legionáriustábornok is riadókétségbe helyezték. A vezeték nélküli kommunikáció hatásosnak bizonyult – 1800 évvel ezelőtt.

A Római Birodalom összeomlása azonban a kommunikáció sebességét is lelassította: ami korábban napokba, esetleg hetekbe telt, arra most hónapokig kellett várni. Ez csak akkor változott meg, amikor Heinrich Hertz német fizikus 1886-ban híres kísérletével igazolta az elektromágneses hullámok létezését, és ezzel lefektette a rádiós távközlés elméleti alapjait is, melyeket az

1942
Hedy Lamarr színésznő és George Antheil zeneszerző-zongorista feltalálja a frekvenciaugrásos módszert. A torpedók vezérléséhez használt rendszer ma a mobilhálózat és a WLAN alapját adja.

HAM RADIO

50-es, 60-as évek
A rádióamatőrök kora

Az 1962-ben Hamburgra lecsapó nagy vihar az amatőr rádiók sikerét hozta: amíg a rendőrség, a mentők és tűzoltók mind a saját frekvenciákat használták, és nem tudtak kommunikálni egymással, addig az amatőrök segítettek nekik koordinálni a mentési munkálatokat.

1990

Második világháború

RFID A rádiós azonosítás (RFID) alapvető fontosságú a barát vagy az ellenség felismerésében. A repülők már 1912-ben rádióadókat és vevőket használtak.

1912
A Titanic katasztrófája A rádió hőskorában a szabályozás hiányában kialakuló frekvencia-káosz megnehezítette a mentési munkálatokat – ennek hatására az USA kongresszusa 1912-ben az amatőr adók számára az 1,5 MHz-es sávot különíti el.

1994

GSM A korábbi analóg rádiótelefont felváltja a digitális szolgáltatás – és kezdetét veszi a mobiltelefon kora.

2001
Bluetooth 1.1 Vége a kábelzsongelnek, köszönhetően a Bluetooth-nak, amivel az egeret és a billentyűzetet is a számítógéphez kapcsolhatjuk.

2000

2005
WiMAX A „szuper-WLAN” akár 50 km-es távolságot is képes áthidalni, sávszélessége pedig elég nagy ahhoz, hogy a vezeték nélküli megoldások alternatívája legyen.

2001
UMTS A mobil kommunikációs szabvány harmadik változata már elég magas adatátviteli sebességet nyújt a mobilnet elterjedéséhez.

2005

2003
BlackBerry Levezetés a telefonon – a kanadai RIM által gyártott BlackBerry a teljes irodát mobilá teszi.

2008
WiHD A Wireless-HD-t használó tévék már nem igénylik a kábelezést – vezeték nélkül is képesek fogadni a HD jeleket.

A JÖVŐ
Az LTE (Long Term Evolution) hálózatok feladata, hogy a jövőben biztosítsák az internet-hozzáférést – és a 300 Mbps-os adatátviteli sebesség azt jelenti, hogy ezek már a vezeték nélküli kapcsolatokat is kiválthatják. Hazánkban a szolgáltatók gőzerővel készülnek az átállásra és az LTE-vel kompatibilis hálózatok felépítésére.

2010

2010
Wireless-Display (WiDi)

Az új, Intel Arrandale processzorokat használó noteszgépek megfelelő kiegészítővel már vezeték nélkül is képesek a monitor képének továbbítására.

2007
HSDPA Nagy sebességű mobilinternet – a 7,2 Mbps letöltési sebesség elérésére képes rendszerekkel végre mobilon is nyugodtan netezhetünk.

CHIP-TÖRTÉNELEM
VEZETÉK NÉLKÜL

A „vezeték nélküli” kifejezés hallatán sokan a WLAN hálózatra gondolnak. Pedig a kábelek nélküli kommunikáció ennél jóval régebbi múltra tekint vissza.

olasz Guglielmo Marconi ültetett át a gyakorlatba. Az olasz feltaláló 1899-ben „sugározta” a világ első rádióadását – több mérföldes távolságra. Nyolc évvel később a német fizikussal, Ferdinand Braunnal közösen a vezeték nélküli távközlés területén elért eredményeikért megkapták a fizikai Nobel-díjat.

WLAN: Hedy Lamarr és az iBook

Hedy Lamarr, az osztrák származású színésznő örökre beírta magát a filmtörténelembe az első meztelen jelenettel – de külön fejezetet érdemel a telekommunikációs leixikonban is, mivel George Antheil zeneszerzővel együtt 1942-ben ők találták fel a rádiófrekvenciák gyors váltásán alapuló, zavarás és felderítés ellen védelmet biztosító frekvenciaugrásos adást. A módszert eredetileg a torpedók vezérlésére dolgozták ki, és kezdetben 88 különböző frekvenciát használ-

tak, azért ennyit, mert ennyi billentyű van a zongorán is. Ma ez teszi lehetővé a mobilok, a WLAN és a Bluetooth használatát.

A számítástechnikában használt vezeték nélküli technológia 1999-ben terjedt csak el széles körben, amikor az Apple piacra dobta az iBook számítógépeket a hozzájuk tartozó AirPort rendszerrel. A megfelelő WiFi adapter és hozzáférési pont csekély 400 dollárba került, de ez az újítás alapozta meg a ma oly népszerű rádiós hálózatokat.

Az új szabványok: WiMAX vagy LTE?

Néhány évvel ezelőttig úgy tűnt, hogy a hálózatok fejlődésének következő lépcsőfokát a WiMAX jelenti majd, amely képes lett volna az xDSL hozzáférések leváltására is. Ez a rádiós rendszer kültéren 50 km-es hatótávolságot és akár 144 Mbps sávszélességet ígér, ám egyelőre nem igazán tudott el-

terjedni, és úgy tűnik, már nem is fog, hiszen a szolgáltatók inkább az LTE mellett tették le a voksukat.

Az LTE (Long Term Evolution) a most használatos harmadik generációs mobilhálózatok leváltására született, és az átmenetinek mondható, 42 Mbps sávszélességet biztosító HSPA+ után következik majd, legalábbis akkor, amikor a szolgáltatók átállítják hálózatukat. Ez tőlünk nyugatra már jövőre is bekövetkezhet, de a kísérleti hálózatok itthon is működnek, működtek, és a hazai szolgáltatók is dolgoznak már hálózatuk felkészítésén, átépítésén. Az új rendszertől 100 Mbps körüli sebességet (az elméleti sávszélesség 300 Mbps) és jóval rövidebb pinget várhatunk, és ez már nemcsak a mobilnet, de a helyhez kötött internet-hozzáférés esetében is versenyképes alternatívát jelent a mai megoldásoknak. ☑

A legjobb otthoni MÉDIALEJÁTSZÓK

A médialejátszók segítségével a **videofájlokat** végre nemcsak PC-n, hanem a tévén is megnézhetjük. CHIP három árkategóriában válogatta ki a legjobb eszközöket.

A számítógépen, a külső merevlemezen, sőt, adott esetben már a mobiltelefonon is számos multimédiás tartalmat, főleg videofájlt tárolunk. Ezeket legkényelmesebben akkor tudjuk megnézni, ha tévére tesszük ki őket. A kérdés csak az, milyen eszközzel lehet a „számítógépes” videókat tévén lejátszani. Többféle megoldás is létezik, a lelegeánsabb azonban egy médialejátszó bevetése.

Ezek az eszközök éppen úgy működnek, mint egy DVD- vagy Blu-ray lejátszó, azonban a filmeket nem az optikai lemezről, hanem USB stickről vagy merevlemezről, esetleg hálózatról olvassák be. A letöltések népszerűségének növekedésével párhuzamban a médialejátszók iránt is növekszik a kereslet, de persze a felhasználók szeretik a tévéből felvett adásokat vagy a nyaralás során készített felvételeket is gyorsan és egyszerűen megnézni a tévén. Cikkünkben meg-

mutatjuk, hogy mit tudnak ezek a médialejátszók, és ár szerint csoportosítva a legjobb készülékeket is megmutatjuk.

Alapok

A lejátszók feladata alapvetően egyszerű: csak annyi a dolguk, hogy a különféle (de többnyire USB-s) adathordozókon lévő filmet beolvassák, feldolgozzák, majd a HDMI kimeneten keresztül továbbítsák a tévé felé. A vezérléshez természetesen távirányítót

A legfontosabb formátumok rövid magyarázata

- DivX** A kereskedelmi felhasználásra fizetős, de SD tartalommal jó minőséget adó DivX-et Minden lejátszó támogatja.
- Xvid** Minőségre a DivX előtt jár, ráadásul ingyenes. Főleg SD tartalomnál használják, leginkább a kalózmásolatoknál.
- MKV** Nem kodek, hanem konténer: a legtöbb HD felbontású videót ilyen formátumba pakolják, több hangszávvval.
- WMV** A másolásvédelemnek köszönhetően elsősorban fizetős oldalak alkalmazzzák, így nem igazán elterjedt.
- VOB** A DVD lemezekben használt konténerformátum, MPEG-2 videóval és AC3 vagy DTS hanggal.
- MOV** Az Apple által előnyben részesített konténerformátum, amit az iTunes Store-ban elérhető videóknál is használnak.
- TS** A digitális set-top-boxok, ha tudnak videót rögzíteni, többnyire TS konténerbe pakolják a streamet.
- MTS** Az MTS konténeret elsősorban a nagy felbontású videók rögzítésére alkalmas kézi kamerák használják.

használhatunk, és a tájékozódást OSD menü is segíti. A dolog a gyakorlatban nem ennyire egyszerű, mert a videofájlok rengetegféle konténerbe kerülhetnek, illetve a tömörítéshez is számos kodeket és tömörítési paramétert lehet használni. A gond az, hogy a médialejátszó egy célhardver, és csak azt tudja, amit a belé épített vezérlőchip (SoC) tud. Ha valamelyik film esetleg nem indul el, akkor nincs mód arra, hogy feltelepítsünk egy kodeket, vagy másik médialejátszó programot keressünk! Az első és legfontosabb szempont tehát a médialejátszó kiválasztásakor mindenképpen az legyen, hogy adott készülék mely formátumokat kezel.

A tömörítésnél a legnépszerűbb formátumok a DivX és az XviD a normál felbontású tartalmak esetén, illetve a H.264 a nagy felbontású tartalmaknál. Ezek mellett jó, ha a hardver kezeli a DVD-eket (VOB és IFO fájlok), valamint a DVD-felvévők által készített TS fájlokat. Az MTS-támogatás szintén jó, főleg akkor, ha van videokameránk; ilyen ugyanis az AVCHD formátumban rögzítő HD kamerák produkálnak.

Természetesen számít az is, hogy a lejátszóra milyen kapcsolódási lehetőségek kerülnek, ez pedig már nemcsak a használhatóságot befolyásolhatja, hanem azt is, hogy az adott hardvert mennyire kényelmesen tudjuk használni. Hálózati interfész segítségével például a PC-n vagy notebookon, illetve a NAS-on lévő fájlokat is kényelmesen el tudjuk érni. A netes elérés lehet vezetékes és vezeték nélküli is – a WLAN sebessége elméletileg elég arra is, hogy HD streameket továbbítsunk rajta a lejátszó felé, persze a gyakorlatban ezt sok minden, többek között a szoba berendezése és az eszközök elhelyezése is befolyásolhatja.

Néhány lejátszó érdekes extraként arra is lehetőséget ad, hogy a filmeket, sorozatokat letöltsük; egy beépített torrentkliens leszedi az adatokat, jöllehet magát a torrentfájlt továbbra is egy számítógép segítségével kell letöltenünk.

Népszerűek továbbá különféle internetes funkciók, például YouTube vagy a Picasa elérése, bár itt billentyűzet nélkül nehézkes a keresgélés.

Belépőszint - olcsó és jó

Egy médialejátszó ugyanis sokszor nem azért olcsó, mert nem tudja rendesen kezelni a különféle formátumokat, hanem azért, mert lehet beleépíteni HDD-t, nem tud a hálózatra kapcsolódni stb. A 30 ezer forint alatti mezőnyben így akadnak kiváló ár/érték arányú masinák, de olyanok is, amelyeket inkább csak SD felbontású tartalomhoz lehet jó szívvel ajánlani.

A **Hyundai M-Box Light** éppen belefért a 30 ezer forintos limitbe. A könnyű és kicsi készülékház egy hangtalan masinát rejt, a lejátszó ugyanis nem tartalmaz hűtőventilátort. Minden általunk tesztelt médiaformátummal tökéletesen boldogult, ráadásul gyors is, 11 másodperc alatti bekapcsolási idejével. Az M-Box nagy előnye, hogy USB-ről nemcsak merevlemezeket, hanem optikai meghajtókat is kezel, így DVD-lejátszóként is használható. Ha viszont HDD-t csatlakoztatunk hozzá, akkor azt nemcsak a lejátszóról érhetjük el, hanem hálózaton keresztül akár FTP-klienssel is. A Hyundai lejátszója tartalmaz továbbá torrentkliens, és került rá SD-kártyaolvasó is, ami a fényképezőgépekkel, illetve videokamerákkal készített felvételek visszatekintését könnyíti meg.

A **Seagate FreeAgent Theater+ HD** az egyik legolcsóbb médialejátszó a piacon, részben tökéletesen funkcionális dizájnjának köszönhetően. A legtöbb formátumot jól kezeli, de azért akadnak olyan videók, amik kifognak rajta. Ilyen például a TS konténer, valamint több más videó esetén kitömörítési hibákat is felfedeztünk. Gyorsnak viszont nagyon gyors, a bootidő mindössze nyolc másodperc, gyors a reakcióidő, a navigáció és a képekkelés is; a 12 Mpixeles tesztképet is két másodperc alatt sikerült megnyitnunk a Seagate termékének segítségével. →

1. HELY (30 EZER FORINT ALATT) Hyundai M-Box Light

Az elég apró hardver kezeli az USB-re kötött optikai meghajtókat és SD-kártyaolvasót is tartalmaz

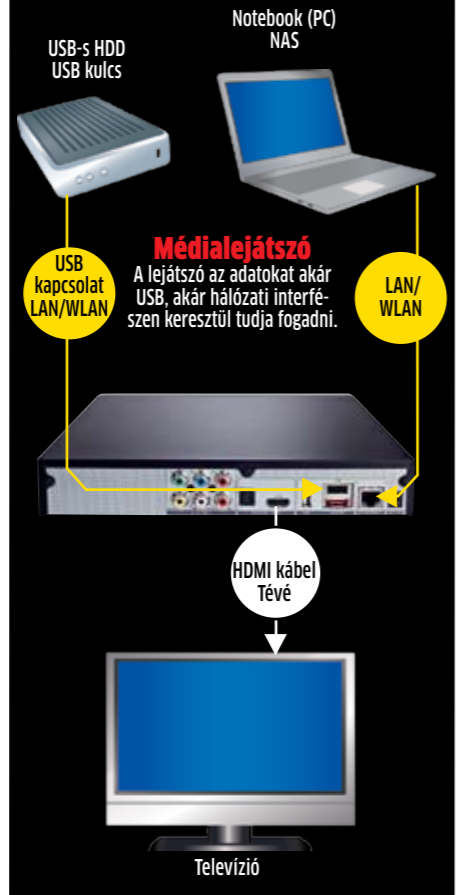

MÉDIALEJÁTSZÓK 30 EZER FORINT ALATT

Helyezés	Termék	Díszpontszám	Info	Fájlelvezető ár (Ft)	Ergonómia (40%)	Szolgáltatások (30%)	Kompatibilitás (30%)	Videóformátumok	HDMI/Hangmenet/5 Video/Digitális Hang	GBit LAN/LAN/WLAN	HDD (lejáró/ritka)
1	Hyundai M-Box Light	82	www.infopatika.hu	25 000	86	58	99	Xvid, DivX, MKV, WMV, VOB, TS, MTS	+/-/+	-/+/opcionális	-/-
2	Seagate FreeAgent Theater+ HD	78	www.seagate.com	27 500	82	54	98	Xvid, DivX, MKV, WMV, VOB, TS, MTS	+/-/+	-/+/opcionális	-/-
3	Iomega ScreenPlay TV Link	77	www.iomega.com	27 000	87	52	87	Xvid, DivX, MKV, WMV, VOB, TS, MTS	+/-/+	-/+/opcionális	-/-
4	Western Digital WD TV Mini	75	www.wdc.com	24 000	89	53	79	Xvid, DivX, MKV, WMV, VOB, TS, MTS	-/+/-	-/+/opcionális	-/-
5	Mvisto Pocket DivX Player	74	www.lejatszoz.hu	18 750	83	56	79	Xvid, DivX, MKV, WMV, VOB, TS, MTS	+/-/+	-/+/opcionális	-/+

• = igen - =nem

MÉDIALEJTSZÓK KAPCSOLÓDÁSI LEHETŐSÉGEI

Az Iomega legkisebb lejátszója, a **ScreenPlay TV Link Director** árához képest igényes kialakítású, és a legtöbb formátumot kezeli. Nem gond az AVCHD, a WMV, a WMV HD és a DivX HD videók visszajátszása sem, sőt, a rippelt DVD-k és a rippelt Blu-ray lemezek szintén mennek – igaz, menü nélkül. Gond lehet viszont a hanggal; a DTS hangsvívek esetében esetenként szakadozást tapasztaltunk.

A Western Digital **WD TV Mini** a nagy sikerű WD TV olcsóbb alternatívája, amely csak normál felbontású tartalmak kezelésére alkalmas, így legfeljebb DVD-minőséget érhetünk el vele. A formátumtámogatás ezen a szinten viszont teljes, a DivX, XviD mellett az MPEG-1, MPEG-2 tömörítésű fájlokat is megnyithatjuk VOB konténerből is. Komolyabb hanghoz viszont már külső erősítő kell, mert a processzora sem az AC3, sem a DTS hangsvívet nem tudja kitömöríteni.

Az **MVisto Pocket DivX Player** szintén nem kezeli a nagy felbontású tartalmakat, azonban ez a lejátszó egy másik szempontból is kakukktojás; nemcsak médialejtszóként, hanem külső HDD-ként is használható. SD anyagokkal viszont jól boldogul a hardver, és a 160 Gbájtos HDD-re ilyen felbontású tartalomtól sok felfér, azonban arra figyeljünk, hogy ha cserére kerülne sor, akkor csak PATA interfésszel szerelt merevlemez választhatunk.

Középkategória - néhány formátum hiányzik

Ha valaki 30-50 ezer forint között áldoz egy médialejtszóra, akkor joggal várhatja el, hogy a termék, amit megvesz, minden fájlt kezeljen, és persze más extrák sem hiányozhatnak. Ennek megfelelően a beépíthető vagy esetleg az integrált HDD is tartozék sok esetben.

Az **ASUS O!Play** legújabb generációja alapos hardverfrissítésen ment keresztül, a hátlapra például USB 3.0 csatlakozó került, és a lejátszó képes a 7.1 csatornás hang dekódolására is, valamint egy SATA HDD-t is beleépíthetünk. A formá-

1. HELY (60 EZER FORINTIG) POPCORN HOUR A-200

Kiváló kompatibilitás, tudásszint és beépíthető HDD teszi igazán vonzóvá a Popcorn Hour A-200-as lejátszóját.

tumtámogatás kiváló, ugyanakkor a kezelőfelület gyakorlatilag még mindig a régi. Az extrák között iPhone távirányító programot, netes gadgeteket és többféle szervert kapunk; az O!Play NAS-ként, iTunes-szerverként, torrentkliensként, FTP- és fájlszerverként is használható.

A mezőnyből árát tekintve az apró **WD TV Live** lefelé lóg ki, nem sokon múlott, hogy ez a lejátszó nem a 30 ezer forint alatti kategóriába került. Tudását tekintve kiváló lejátszó, egy-két bizonytalanságot leszámítva minden video- és audioformátumot tökéletesen kezel, és relatív gyorsan is működik.

Egy 3,5 colos SATA merevlemez építhetünk be a **Popcorn Hour A-200**-ba, amely a nagy sikerű előd kisebb, olcsóbb változata. Előnye, hogy sok más konkurensével szemben ez a lejátszó gigabites LAN csatlakozót kapott, így hálózaton keresztül is gyorsan megtölthetjük adatokkal – feltéve persze, hogy az otthoni hálózati infrastruktúra többi tagja is gigabites. Ami a multimédiás fájlokat illeti, az A-200 minden tesztvideót megevett, ugyanakkor a WMV-k esetén kicsit bizonytalan volt, mert a belepörgetés után a fájlok lejátszása megállt.

A **Skydigital Venice V13 HD** puritán külsőt kapott, funkcióját tekintve viszont egy kiváló készülékről van szó, amely gyakorlatilag minden formátumot megeszik, még a rippelt Blu-ray lemezekhez is van részleges támogatás, és ami ritkaság, működnek a VOBsub feliratok is. A fényképek kezelése lassú, és igazán sok extrára nem számíthatunk: az egyetlen értékelhető dolog a YouTube- és a torrentkliens, ám ez utóbbi csak kis korlátozással használható, ugyanis egyszerre legfeljebb két fájl letöltésére képes. Ami még hiányozhat: digitális hangkimenetből csak optikai van.

Az Iomega év elején újította meg a termékpalettát, amelynek tetejére a **ScreenPlay Director HD** érkezett. Az 1 Tbájtos merevlemezrel is 50 ezer forint környékén megvásárolható készülék sokféle formátummal megbirkózik, HD-re mégsem a →

legalkalmasabb, mert a DTS hangsvíveket nem kezeli). A ScreenPlay Director HD természetesen a 24p-t is támogatja, kérésre a 24 fps képességgel rögzített videónál ez a mód automatikusan bekapcsol. A DTS hiánya mellett felróható még az Iomegának az is, hogy a hálózati interfész csak 100 Mbites, így az 1 Tbájttal megtöltése hosszadalmas művelet.

Felsőkategória: rengeteg extrával

Aki 50 ezer forintnál is többet hajlandó költeni a médialejtszóra, az biztos lehet abban, hogy egy fullextrás készüléket vihet haza. Ebben a kategóriában már alap az integrált HDD – vagy, ha HDD nincs is beépítve, akkor legalább a beépítőkeret biztosan megvan, de találkozhatunk olyan érdekes megoldással is, mint a moduláris bővíthetőség a Dune Max HD esetében.

A Syabas alapjára építkező fullextrás lejátszó a **Popcorn Hour C-200** tesztünk abszolút győztese; Blu-ray lejátszót is tartalmaz, amivel a gyári lemezeket is beolvashatjuk, valamint szerelhető bele igény esetén merevlemez is. A kitűnő formátumtámogatás mellett nagyon jó menüt is kapunk, amivel a médiafájlok között kényelmesen és gyorsan navigálhatunk. A C-200 esetében a távirányító is nagyon jó, de a funkcióválasztékra sem lehet panaszkodni, van például torrentkliens és YouTube-elérés is.

Tudásban a **Dune BD Prime 3.0** nagyjából a Popcorn Hour C-200 szintjét hozza, van, amiben jobb nála, van, amiben gyengébb. Ami azonos, a formátumtámogatás, a teszt-hez használt fájlok közül a Dune BD Prime is minden állományt beolvasson. A Dune lejátszója a merevlemezről a rippelt DVD-eket és Blu-ray lemezeket is meg tudja nyitni, a hangot pedig akár 7.1-es analóg kimeneten keresztül is továbbíthatjuk – viszont valamivel kevesebb az internetes extra.

A **HDI Dune Max HD** esetében részben a felhasználó mondhatja meg, hogy milyen szolgáltatásokra van szüksége. A készülék Blu-ray olvasót és merevlemez-beépítőkeretet is tartalmaz, ezenkívül tévétunert

Tárhely kiegészítése és WLAN adapter telepítése

A médialejtszók használhatósága nagymértékben növelhető, ha külső merevlemez szerelünk be. Tesztünkben több olyan termék is van, amelyiket bővíthetjük HDD-vel – többek között az ASUS O!Play és a Popcorn Hour C-200 is ilyen. A belső HDD nagy előnye, hogy a filmek átmásolása után filmlejátszás közben nem kell a NAS-t vagy a PC-t bekapcsolva tartani.

CSENDES MEREVLEMEZ

A médialejtszók többségében normál, 3,5 colos SATA interfészt használó meghajtót lehet beépíteni. Talán nem meglepő módon a merevlemez esetében a sebesség nem fontos, inkább a fogyasztásra és az adattároló kapacitásra figyeljünk oda. Meg arra, hogy ne 7200 rpm-es HDD válasszunk, hanem 5400 vagy 5900 rpm-est, mert ezek halkabbak és kevésbé melegednek. A fájlmásolásnál a szűk keresztmetszet így is szinte biztos, hogy a (W)LAN adapter vagy az USB lesz.

LAN HELYETT WLAN

Több médialejtszó tud WLAN adapter segítségével vezeték nélküli hálózatra is csat-

lakozni. Ugyanakkor sajnos a termékek eléggé válogatósak, és a kompatibilis stickek sokszor érthetetlenül drágák is. (Ha van otthon elfekvő stickünk, akkor azért egy próbát érdemes tenni vele, ez semmibe sem kerül.) Javaslatunk egy univerzális megoldás, amely bármilyen LAN kimenetre ráköthető; a Netgear WLAN hídja, a WNCE2001 kb. 10 ezer forintba kerül, és n-es hálózatokra kapcsolódik, lehetővé

téve az akár 300 Mbps-os sebességet is.

LAN-ból WLAN
A Netgear adapterével minden médialejtszó tud vezeték nélküli hálózatra kapcsolódni.

– ez utóbbi ritkaságszámba megy a médialejtszók között, főleg úgy, hogy egyszerre akár két digitális tuner is beépíthető, a típust pedig (DVB-T, DVB-C vagy DVB-S) a felhasználók választhatják ki. A tunerok segítségével nemcsak nézni lehet a műsorokat, hanem rögzíteni is.

A felsőkategóriában alapelvárás, hogy a médialejtszó minden fájl típust kezeljen, így az **AVerMedia AVerLife Extreme** sem

jött zavarba a tesztvideók láttán. A készülék további előnye, hogy könnyen és gyorsan kezelhető a jó minőségű menünek köszönhetően. Az AVerMedia lejátszója nemcsak a mellékelt távirányítóval, hanem USB-s egérrel és/vagy billentyűzettel is irányítható, így internetezésnél is csak kevés kompromisszumot kell kötnünk. Érdekes viszont, hogy a magas ár ellenére nemcsak beépített HDD, hanem beépítőkeret sincs.

A **QNAP NMP-1000** nemcsak médialejtszóként, hanem mediaszerverként is képes működni, ehhez pedig csupán egy HDD beszerelésére van szükség. A netes funkciók között FTP-szerver, webszerver és UPnP mediaszerver található meg, valamint van torrentkliens is, amivel a sorozatok, filmek letöltését számítógép nélkül is elvégezhetjük. A lejátszó minden médiafájlt meg tudott nyitni, azonban a bonyolultabb MKV-k esetében időnként egy-egy képkockát még eldobott a lejátszó. ❑

1. HELY (60 EZER FT FELETT) Popcorn Hour C-200

A Popcorn Hour C-200 minden tekintetben a legjobb: jó a formátumtámogatása, és az extrái is említésre méltók.

MÉDIALEJTSZÓK 60 EZER FORINT ALATT

Helyezés	Termék	Összpontszám	Info	Tárolható ár (Ft)	Ergonómia (40%)	Szolgáltatások (30%)	Kompatibilitás (30%)	Videóformátumok	HDMI (Homogén/S-Video/Digitális hang)	GHz LAN/WLAN	HDD (gyári/Itt)
1	Popcorn Hour A-200	83	www.popcornhour.hu	55 875	68	92	94	[Icons]	+/+/+	+/-/opcionális	-/+
2	ASUS O!Play HD2	82	www.asus.hu	40 900	62	94	97	[Icons]	+/+/+	+/-/opcionális	-/+
3	WD TV Live	81	www.wdc.hu	32 000	67	89	92	[Icons]	+/+/+	-/-/opcionális	-/-
4	Skydigital Venice V13	80	www.lejatszo.hu	33 750	64	87	95	[Icons]	+/-/+	-/-/opcionális	-/-
5	Iomega ScreenPlay Director HD	76	www.iomega.com	55 000	62	87	83	[Icons]	+/+/+	-/-/opcionális	+/-

MÉDIALEJTSZÓK 60 EZER FORINT FELETT

Helyezés	Termék	Összpontszám	Info	Tárolható ár (Ft)	Ergonómia (40%)	Szolgáltatások (30%)	Kompatibilitás (30%)	Videóformátumok	HDMI (Homogén/S-Video/Digitális hang)	GHz LAN/WLAN	HDD (gyári/Itt)
1	Popcorn Hour C-200	85	www.popcornhour.hu	122 500	74	90	94	[Icons]	+/+/+	+/-/opcionális	-/+
2	HDI Dune BD Prime 3.0	84	www.dunehd.hu	96 000	74	87	95	[Icons]	+/+/+	+/-/opcionális	+/+
3	HDI Dune HD Max 3.0	84	www.dunehd.hu	130 000	74	87	95	[Icons]	+/+/+	+/-/opcionális	+/+
4	AVerMedia AVerLife ExtremeVision	83	www.avermedia.com	83 000	86	64	97	[Icons]	+/+/+	-/-/opcionális	-/-
5	QNAP NMP-1000	82	www.qnap.com	90 000	64	96	93	[Icons]	+/+/+	-/-/opcionális	-/-

Erős CPU

Intel Core i5-760-as CPU
4 mag, 8 MB L3 cache, 64 bit, SSE 4.2
a legjobb ár/érték arányú modell

Full HD monitor

Samsung XL2370
1920x1080-as felbontás, LED háttérvilágítás
MagicBright3, 2ms válaszidő, 28 Watt
maximális fogyasztás

Fejlett rendszer

Gigabyte P55A-UD3 alaplap USB
3.0-ával és SATA6G-vel
ASUS ENGTX460 TOP DX11-es,
fejlett, gyors videokártya

Gépépítés profin

A CHIP PC 2010 mindenre képes: gyors és fejlett, keveset fogyaszt, halk és dizájnos. Videotestünkben megmutatjuk, hogyan építse meg, cikkünkben pedig minden részletre fény derül.

ERDŐS MÁRTON

Asztali PC-t vásárolni nem nehéz – mondja, aki még nem próbálta. Aki azonban valaha is zsebébe tömte a malacpersely tartalmát, és elindult számítógépet venni, hamar rájöhettek, hogy ez nem is olyan egyszerű feladat. Mert ugye minden felhasználónak mások az igényei, anyagi lehetőségei, a kínálat pedig hatalmas – nagyon könnyű elveszni benne, és végső kétségbeesésben valami egészen rosszat választani. Az előre szerelt, áruházi gépeknél sokszor csak a felesleges részleteket árulják el: milyen a színe, az optikai meghajtó DVD-t is képes írni, a processzor kétmagos, és talán még az ajándék billentyűzet+egér a kiemelt „technikai” paraméterek. Ezek azonban semmit nem mondanak el a gép valódi képességeiről, a felhasznált alkatrészek minőségéről, a gép időtállóságáról. Vagy vegyük az oprendszerrel felszerelt PC-ket: a helyesen frissített és beállított BIOS

ritka, mint a fehér holló, a driverek szinte soha sem naprakészek, és fel kell készülnünk rá, hogy erős bekapcsoláskor a Windowsban már legalább két extra böngészősáv, 20 Flash játék és további több tucat felesleges hulladéksoftver (crapware) lesz előtelepítve. A megoldás: A CHIP segít összeválogatni 2010 őszének legjobb hardvereit, és ezekből egy jól kiegyensúlyozott, az utolsó porcikájáig minőségi és megbízható PC-t építeni. A CHIP PC 2010 fejlett hardverekből áll, így biztosított a többéves jövőállóság. A márkák kiválasztásánál a megbízhatóság és a kiváló ár/érték arány voltak az elsődleges szempontok. A végeredmény egy dizájnos, csendes, nagyon erős asztali számítógép, ami megbirkózik bármilyen feladattal, legyen szó akár DirectX 11-es játékról, videoszerkesztésről vagy egyéb alkalmazásról. Ha pedig magunk építjük gépünket, biztosak lehetünk abban, hogy a legjobb összeállítást kapjuk kellemetlen meg-

PC 100 ezerért: olcsó alternatíva

A kiváló ár/érték arányú asztali PC-k piacán erős pozíciót tudhat magáénak az AMD. Megnéztük, mennyiért kapunk egy minden feladatra alkalmas, sallangoktól mentes AMD-s asztali PC-t. Asus M4A88T-M alaplap, AMD Athlon II X3 445 CPU, 2x 1 GB DDR3-1333 RAM, integrált Radeon VGA, Samsung 750 GB 7200 rpm HDD, DVD-RW DL SATA ODD, Gigabyte GZ-PB 370 W ház tápegységgel. A fenti konfiguráció összesen bruttó 79 ezer forint, cserébe pedig minden mai feladatra tökéletesen alkalmas, időtálló, keveset fogyaszt és halk, később bővíthető, és jól is néz ki. Ha új játékokkal is szeretnénk játszani, egy Radeon HD5670-es videokártya kiváló választás hozzá (22 ezer forint).

lepetések nélkül, a legjobb áron. A szakszerű összeszereléshez pedig minden segítséget megadunk a lemez melléketlen található CHIP videotesztben, illetve jelen cikkünkben.

Hardver: kiegyensúlyozott CPU-GPU-RAM párosítás

A CHIP PC 2010 Intel platformra épül, abból is a jelenlegi legjobb ár/érték arányú LGA1156-ra. Ehhez egy Gigabyte P55-ös alaplapot választottunk a középkategóriából, ami még megfizethető, cserébe minden fontos újdonságot (például SATA6G, USB 3.0) megkapunk a lapra integrálva. Ebben egy Intel Core i5-760-as processzor került, ami 50 ezer forintért négy teljes értékű maggal és integrált, dupla csatornás memóriavezérlővel gazdálkodhat, és már alaprajzen is 2,8 GHz-en dolgozik. A SpeedStepnek és a Turbo Boostnak köszönhetően terheletlen állapotban az órajelek és a feszültség szintek is automatikusan csökkennek, így a teljes gép Windows 7 alapállapotában 60(!) watt alatt fogyaszt. Amikor azonban számításigényes feladatot indítunk és a lehető legnagyobb teljesítményre van szükség, a CPU akár 3,46 GHz-ig is képes felporogtni az órajelét és a gép pedig minden feladatot pillanatok alatt elvégez.

Ezzel párban van a jelenleg legjobb ár/érték arányú videokártya, az ASUS GTX 460 TOP, ami terheletlen állapotban ugyancsak keveset fogyaszt, ám amint szükségünk van rá például egy DirectX 11-es játékhoz, azonnal teljes sebességre kapcsol a GPU és a fedélzeti memória, hogy akár Full HD felbontásban élvezhessük bármelyik új videojátékot. Szinte minden feladathoz kiváló párosítás ez a processzor-videokártya páros, de adott esetben a CPU még erősebb VGA-t is képes kihajtani (például Radeon HD5850/GeForce GTX 470). Ehhez tartozik még 2x2 Gb-ot Kingston

HyperX DDR3-1600-as memória, valamint egy Samsung HDD és egy DVD-író. Aki maximális sebességre törekszik, SSD-t is építhet a gépbe, ami kb. 30-35 ezer forintos pluszkiadással jár, de cserébe érezhetően megdobja a gép teljesítményét.

A zajjal sem lesz sok gondunk. A Cooler Master Centurion 5-ös ház két halk ventilátorral biztosítja a megfelelő légmozgást, a GX550-es tápegységet egy ugyancsak csendes, 12 cm-es ventilátor hűti, az ASUS DirectCU hűtése nagyon csendes, és ugyanez mondható el a processzorhoz választott Arctic Cooling Alpine 11 Pro Rev. 2-ről is.

Összeszerelés, beállítás: BIOS-trükkök, szerelési sorrend

Az összeszerelést először a fő alkatrészekkel kezdjük, és ne a házban, hanem szimplán az asztalra kipakolva. Itt indítsuk be a gépet, nézzünk be a BIOS-ba, ha kell, frissítsük, majd egy memóriatesztet indítsunk, vagy egy próba-oprendszert telepítsünk, hogy megbizonyosodjunk arról, minden tökéletesen üzemel. Ha ezzel megvagyunk, beépíthetjük a házba az alaplapot, benne a CPU-val, a hűtővel és a memóriamodulokkal. Csatlakoztassuk a kábeleket, majd szereljük be a meghajtókat, és végül a videokártyát is. A kábelek megfelelő elvezetését követően következhet a tápegység, aminek a kábeleit ugyancsak rögzítsük a ház oszlopaihoz vagy egyéb fix pontokhoz – akkor járunk sikerrel, ha minél kevesebb szabadon lógó drót akadályozza a szellőzést.

Az első bekapcsoláskor lépünk be a BIOS-ba. Itt győződjünk meg róla, hogy minden processzor-szolgáltatás, integrált vezérlő és energiatakarékosági funkció engedélyezve legyen. A memóriát hagyhatjuk alapbeállításokon, vagy választhatjuk az effektív

TELJESÍTMÉNYTESZT

	CHIP PC 2010
3DMark06	17 611 pont
3DMark Vantage	14 699 pont
3DMark Vantage CPU	40 377 pont
PCMark Vantage	12 202 pont
MainConcept 2.1 H.264 main	798 s
CineBench 11.5	3,39 pont

Full HD játék (HQ, 4xAA/16xAF)

Mafia 2	35,5 fps
Crysis	36,8 fps
H.A.W.X.	68 fps
Battlefield: BC2	45,7 fps
Warhammer 40k: DoW2	49,3 fps
Dirt2	59 fps
Resident Evil 5	82,4 fps
Unigine Heaven 2.1	23,3 fps
Fogyasztás (min/max)	58/240 watt

1600 MHz-es XMP profilt is – ez plusz 5-8%-os teljesítménynövekedést eredményez. Fontos, hogy a merevlemez vezérlő üzemmódját az alap IDE módról váltsuk át AHCI-re, ugyanis számtalan extra funkció (pl. NCQ, Hot swap) csakis ekkor aktiválódik. Ellenőrizzük továbbá, hogy az alvás mód S3-ra legyen állítva (Suspend to RAM), és a meghajtók indítási sorrendje, valamint a ventilátorok szabályozása is megfelelően be legyen konfigurálva.

Szoftver: Windows 7-telepítés és friss driverek

A 64 bites Windows 7 telepítése gyorsan lefut, mindössze a particionálásnál figyeljünk oda, hogy SSD esetén mindenképpen ez legyen elsődleges meghajtóként beállítva. Ha az általunk összeállított konfigurációt választják, már első induláskor telepítve lesz a legtöbb verzélő drivere. A o. perctől kapunk internetkapcsolatot (megfelelő routerbeállítások mellett), aminek köszönhetően aktiválódik a Windows Update, és le is tölti a legfrissebb NVIDIA drivert (e cikk készültkor a 258.96-ot). Ha minden frissítést telepített a rendszer, minden driver aktív, még installáljuk a Gigabyte extráihoz tartozó programokat Energy Saver 2, On/Off charge, Smart6 stb. Ezek után pedig már mindenkinek a saját ízlésére bízunk, milyen sorrendben telepíti megszokott és szükségesnek ítélt programjait, úgy mint vírusirtót, böngészőt (akár az IE9 bétát), irodai programcsomagot, na és persze az elmaradhatatlan játékokat. Előre szólunk: mindez nagyon gyorsan fog lezajlani, ugyanis új asztali PC-jük villámgyorsan végez mindennel. ☑

Bevásárlólista CHIP PC 2010

ALAPLAP: Gigabyte P55A-UD3	32 900 Ft
CPU: Intel Core i5-760	50 000 Ft
CPU-HŰTŐ: Gyári/Arctic Cooling Alpine 11 Pro Rev. 2	2 800 Ft
RAM: 2x 2 Gb-ot Kingston Blu DDR3-1600	24 500 Ft
VGA: ASUS ENGTX460 TOP 768 MB	54 900 Ft
HDD: 500 GB Samsung SATA (+ 64 GB Kingston SSDNow V+)	10 700 Ft
ODD: DVD-RW DL SATA	4 500 Ft
HÁZ: Cooler Master Centurion 5	10 300 Ft
TÁPEGYSÉG: Cooler Master GX 550W	17 600 Ft
BILL.+EGÉR: Microsoft Wireless Desktop 800	6 800 Ft
MONITOR: Samsung XL2370 LED	68 000 Ft
OS: MS Windows 7 Home Premium 64 bit	27 900 Ft
VÉGÖSSZEG:	215 000 Ft
(+monitor, SSD, Windows 7)	342 700 Ft

Tükörreflexesek a nadrágzsebben

A cserélhető objektíves kamerák új generációja azt ígéri, hogy a DSLR kategória képminőségét a kompaktok méretével kombinálja. Kipróbáltuk, hogy mi igaz ebből.

Rengeteg kiváló fotótéma kínálkozik Barcelona híres sétálóutcáján, a La Ramblán – ám a zsebtolvajoktól való félelem miatt sokan nem akarják elővenni drága SLR gépeiket. Eközben a kompakt kamerák tulajdonosai vidáman kattintgatnak, használaton kívüli fényképezőgépek biztonságban vannak a nadrágzsebekben és övtáskákban. Na de az így készült képek minősége... Az apró szenzorokra szűfolt megapixelek eredménye zavaró képzajban nyilvánul meg, a túl nagy mélységélesség pedig nem teszi lehetővé, hogy a főtéma szépen kiemelkedjen a háttérből.

A tesztkben szereplő MILC (Mirrorless Interchangeable Lens Camera, azaz tükör nélküli cserélhető objektíves fényképezőgép)

katóriába tartozó fényképezőgépekről viszont gyártóik azt állítják, hogy ötvözni tudják a DSLR képminőséget és a kompakt méretet. A trükk, hogy a kompakttal összemérhető testbe a tükörreflexes gépekből származó nagyméretű szenzort építenek, ám megszabadulnak a nagyméretű optikai rendszertől (melynek a tükör is része), amely az analóg kamerák korából maradt ránk. Ennek feladata, hogy az objektív által látott képet a szemünkbe vetítse.

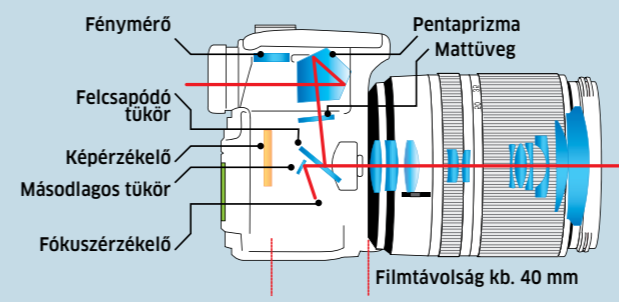
Ennek hiányában a MILC gépek esetében a kompaktnál megszokott módszerrel találkozhatunk: egy elektronikus keresővel, amely a képérzékelő által látott képet közvetíti felénk. Bár ezek minősége egyelőre elmarad az optikai megoldásoktól, a rendszernek

vannak előnyei (például sokkal több információ kaphatunk a beállításokról), ráadásul sokkal könnyebbé teszi a filmfelvételek készítését is. Ennek fényében nem okozhat meglepetést, hogy ez a MILC kategóriában kötelező funkciónak számít, természetesen HD minőségben és AVCHD MP4/H.264 formátumban. Egyedül az Olympus használ jó minőséget adó, de rengeteg helyet igénylő MJPEG tömörítést.

Az ilyen gépekhez készülő objektívek csatlakozói és a bajonetek is különböznek a DSLR-ekétől – na és persze jóval kisebbek is náluk. A gyártók általában háromféle objektívet kínálnak, egy fix fókuszú, nagy fényerejű példányt (kinézetük miatt palacsintalencsének hívják ezeket), egy nagy látószögű

ÖSSZEHASONLÍTÁS: SZENZORMÉRET A NAGYTÓL AZ APRÓIG

A MILC kamerák legnagyobb előnye a kompakt és bridge kategóriával összehasonlítva a nagyméretű képérzékelő, amelyet a DSLR-ekhez képest sokkal kisebb vázba helyeztek el. Ennek a következő hatása van:

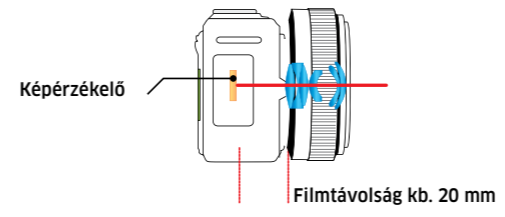
Tükörreflexes
A nagy érzékelő sok fényt tud összegyűjteni, ami javítja a kép dinamikáját és részletgazdagságát, miközben a képzaj is csökken. További előny, hogy a nagy filmtávolság miatt a mélységélesség is kicsi marad.

A nagy képszennorral részletgazdag képet kapunk

A nagy képszennorral és nyitott blendével a háttér elmosódik

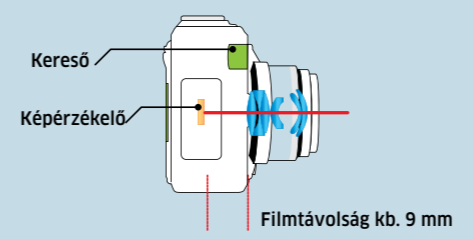
MILC kamera
Az érzékelő akkora, vagy csak kicsit kisebb, mint az SLR-ek esetében, a kamera és az objektív azonban sokkal kisebb, mivel nincs szükség a tükörre és a pentaprizmára sem, a keresőben az érzékelő közvetítette képet látjuk.

Az átlagos MILC gépek részletgazdagságban kicsit elmaradnak az SLR-ek mögött

A mélységélességgel ennél a kategóriánál is lehet még játszani

Kompakt kamera
A kisméretű szenzor csak kevés fényt tud elnyelni, így a részletgazdagság és a dinamika csökken, a nagyobb erősítés miatt a képzaj pedig nő. A mélységélesség nagy, a háttér sosem mosódik el.

Nagyobb érzékenység (ISO 800) mellett a kis szenzorral eltűnnek a részletek

A kis kamerákon a téma sosem emelkedik ki szépen a háttérből

és egy teleobjektívet. A DSLR-ekhez készült régebbi objektívek csatlakoztatására általában külön adaptereket kell beszereznünk. Az optikai kereső hiánya miatt a gépek üzemideje sem éri el a DSLR-ekét, mivel a kijelzőnek és az érzékelőnek folyamatosan működni kell, ezek pedig erősen igénybe veszik az akkumulátort.

Képminőség: szinte mint a tükörreflexes

Mivel az új kategória képviselői nemcsak tudásban, de árban is a kompaktok és a közép-kategóriás DSLR gépek között helyezkednek el, úgy illik, hogy ezekkel a csapatokkal is összehasonlítsuk őket. A kompaktok közül a Canon PowerShot G11 (136 000 Ft), a tükörreflexes kategóriából pedig a Sony Alpha 550 (195 000 Ft) áll versenybe. Tesztünk legnagyobb meglepetését a felbontóképesség összehasonlítása okozza: az apró Sony Alpha NEX-5 esetében, ami képminőség területén egyébként a legjobb eredményt érte el, 1398 vonal felbontást mértünk. Ezzel pedig nemcsak a Canon G11-et (1183 vonal) utasítja maga mögé, de a Alpha 550-et (1298) is. A képzaj esetében sem érezhető a DSLR előnye: ISO 1600 esetében a képzaj értéke a

NEX-5-nél 1,6, az 550-nél 1,8 – míg a G11 esetében 8, ami jól mutatja, hogy ezen a téren mennyire el vannak maradva a kompakt fényképezőgépek. A képminőség szempontjából tehát a NEX-5 könnyedén tartja a lépést az Alpha 550-nel.

A MILC gépek képminősége valóban kiváló

A kioldási késleltetés túlnyomó részét adó élességállítás területén még mindig a tükörreflexes gépeké az elsőbbség. Ennek oka, hogy ezekben speciális érzékelők dolgoznak, amelyek nagy precizitással és sebességgel tudják megállapítani, hogy merre és mennyit kell forgatni az objektíven ahhoz, hogy élesre álljon a kép. Ezzel szemben a MILC gépek a kompakt kamerákhoz hasonlóan kontraszt-detektoros rendszert használnak, amelynél először próba-serenccse ala-

pon kell elindulni az élesség beállításához. Ez pedig időbe telik: a Samsung NX10 például több mint 0,74 másodperc alatt állt élesre, miközben az Alpha 550 0,39 másodperc alatt tette ugyanezt. A Canon G11 sem rossz ezen a téren, neki 0,45 másodperc van szüksége.

Ha tehát a képminőség és a sok funkció fontos, akkor válasszunk nyugodtan a MILC kategóriából – jó kompromisszumot kínálnak a képminőség és a hordozhatóság között. Ha a sebesség fontosabb, mint a kis méret, akkor még mindig a DSLR-eké az elsőbbség, ha viszont fordított a helyzet, akkor egy felső kategóriás kompakt lehet jó választás, mint amilyen a Canon G11 – sok esetben alig marad el az egyszerűbb tükörreflexes gépek mögött.

Samsung: a nyertes a nagy érzékelős NX10

Az idén kifejlesztett, saját csatlakozót használó rendszerével a 18-55 mm-es gyújtótávolságú kitobjektívvel együtt 189 990 forintba kerülő Samsung NX10 lett tesztünk győztese. Hamarosan várható a kisebbik testvér, az NX5, ami kisebb felbontású kijelzővel érkezik, remélhetőleg valamivel →

A legjobb kiegészítők MILC kamerákhoz

A MILC gépek nagy előnye a kompakt gépekkel szemben, hogy számtalan kiegészítő kapható hozzájuk, amelyek alaposan kibővíthetik tudásukat. A kis Olympus PEN modellek például elláthatók külső elektronikus keresővel, amely megkönnyíti a felvételek megkomponálását. Hasonló eszköz létezik a Panasonic G1-hez is. Egy másik érdekesség az Olympus által gyártott víz alatti tok, búvárok számára.

VAKUK

Az Olympus E-P1, E-P2 és Panasonic G1 kivételével valamennyi versenyző saját vakuval rendelkezik. A rosszabb fényviszonyok közötti képészítéshez viszont elengedhetetlen egy ilyen villanó, amelyet a Sony kivételével minden gyártó kínál gépeihez. Ezekkel jobb megvilágítást hozhatunk létre.

SZTEREÓ MIKROFON

Miközben a fényképezőgépek már tökéletesen alkalmasak mozgóképek rögzítésére

is, a beépített mikrofonok általában elég gyengék: nemcsak monó felvételt készítenek, de a kamera saját zaját (fókuszmotor, zoom stb.) is felveszik. A jobb hangminőség érdekében használhatunk külső mikrofont, amelyet a Sony, az Olympus és a Panasonic is kínál.

Jobb hang
A DMW-MS1 mikrofon a Panasonic fényképezőgépeihez készült

Panasonic: a rendszer- és videospécialista

A MILC kategória feltalálása a Panasonic nevéhez köthető: ők mutatták be két évvel ezelőtt az első ilyen gépet a Lumix DMC-G1 képében. Az azóta eltelt időnek köszönhetően a micro-G rendszerhez már nyolc objektív – például halszem és 400 mm-es tele is – és többféle kiegészítő áll rendelkezésre, így a legigényesebb fotósok számára is ajánlható. Bár a G1 egyes helyeken még elérhető, ma már nem ajánljuk megvételre, mint ahogy a kisebb méretű GF1-et (kitobjektívvel 180 000 forint) sem – képminőségben egyszerűen nem képes felvenni a versenyt az utódokkal, mint például a tesztünkben a remek képminőség, jó kezelhetőség és ergonómia miatt második helyet elérő DMC-G2-vel (160 000 forint).

Aki szeretne spórolni, az válassza nyugodtan a kisebb testvérét, a G10-et (140 000 forint kitobjektívvel), amelynél a kihajtható

kijelzőről kell lemondani. A HD videofelvétel iránt érdeklődők számára ajánlható a DMC-GH1 (350 000 forint 14-140-es objektívvel), amely egy dedikált videokamera kiváltására is képes.

Olympus: valódi kompakt és retrókamerák

Fényképezőgépgyártás szempontjából a tesztmezőny nagy öregje az Olympus, amely nemcsak az analóg, de a digitális piacon is a régi nagy gyártók közé tartozik. Alig-

hanem ennek kihangsúlyozására nevezték el gépeiket Stylusnak, amely márkanév már a hatvanas években is ismert volt. Az akkori kisméretű kamerák méltó utóda a PEN E sorozat, amelynek tagjai alig nagyobbak egy régi 35 mm-es hobbigépnél.

A család jelenleg három modelltől áll, amelyek képminősége jó, ám kezelhetőségük a nehézkes menürendszer miatt csak közepes, hátsó kijelzőjük pedig alacsony felbontású. A sorozatból leginkább a PEN E-P2 (185 000 forint) emelkedik ki sokféle szol-

gáltatása és elegáns fémváza miatt, amelyet az elődtől, a PEN E-P1-től (110 000 forint kitobjektívvel) örökölt. Ez utóbbi azonban elég gyengén felszerelt, még beépített vakuja sincs, amit például az aktuális olcsóbb modellben, a műanyag vázat kapott PL1-ben (119 000 forint) megtalálhatunk.

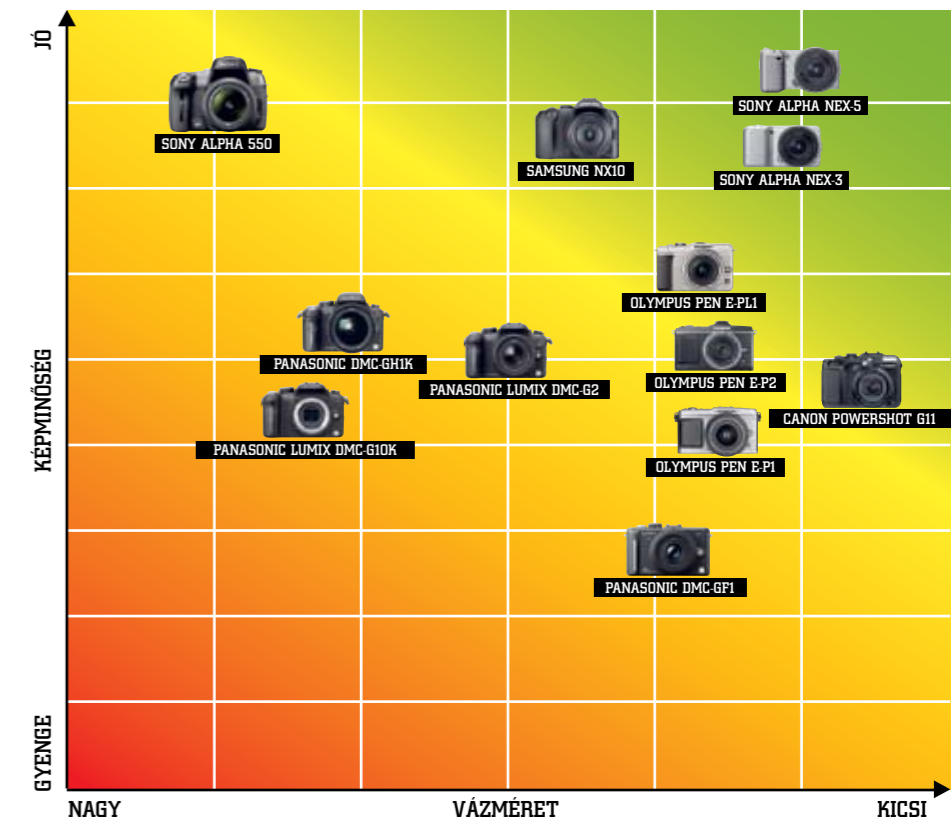
Sony: minikamerák kiváló képminőséggel

A Sonymak sikerült a mezőny legkisebb gépvázába is egy APS-C méretű szenzort építenie – ennek köszönhető a teszt során elért legjobb képminőség. A Sony Alpha NEX-5 (180 000 forint 18-55 mm-es kitobjektívvel) és NEX-3 (160 000 forint 18-55 mm-es kitobjektívvel) csak pár jellemzőben különbözik: az előbbi fémházba került, és valamivel kisebb is, ezenfelül pedig a nagyobb modellel 1080p-s opciójával szemben a NEX-3 csak 720p-s videó rögzítésére képes.

A szokatlan arányok (az apró vázhoz képest hatalmas objektívek) ellenére a fényképezőgépek könnyen kézben tarthatók. Sajnos a kezelhetőség nem a legjobb (és a mellékelt vaku is elég gyenge teljesítményű), egyértelműen a kompaktokról áttérő felhasználókat célozza, ugyanis külső kezelőszervek hiányában szinte mindent a menürendszerből kell beállítanunk. Ezt ellensúlyozza a már említett remek képminőség és többféle érdekes Sony-extra – például a panoráma és a 3D funkció. 📷

KICSI ÉS/VAGY NAGY?

Az olyan fényképezőgépek, mint a Sony NEX sorozata, bizonyítják, hogy a kis kamerák is kiváló képminőséget nyújthatnak.

	1. HELY	2. HELY	3. HELY	4. HELY	5. HELY
	Samsung NX10*	Panasonic Lumix DMC-G2	Panasonic Lumix DMC-G10K*	Panasonic Lumix DMC-GH1K*	Olympus Pen E-P2

Tájékoztató ár	189 900 Ft	160 000 Ft	140 000 Ft	350 000 Ft	185 000 Ft
Összpontszám	93,4	92,3	91,3	91,3	90,8
Képminőség (45%)	98	90	91	89	90
Kezelés, ergonómia (40%)	93	100	95	100	98
Sebesség (15%)	80	79	81	76	72

Adatok, mérések					
Megapixel	14,6	13,1	13,1	14,0	13,1
Kereső/Kihajtható kijelző/Képstabilizátor	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●
Kijelző (Méret/Felbontás pixelben)	3"/614 000	3"/460 000	3"/460 000	3"/460 000	3"/230 000
Kitobjektív	18-55 mm 3.5-5.6	-	14-42 mm 3.5-5.6	14-140 mm 4.0-5.8	-
Videóformátum	720p, H.264	720p, AVCHD	720p, MJPEG	1080p, AVCHD	720p, MJPEG
Felbontás (vonaltól) ISO min/ISO 1 600	1 315/1 230	1 255/1 211	1 260/1 221	1 255/1 196	1 271/1 131
Zajszint ISO min/ISO 1 600	0,8/2,2	1,0/2,1	0,9/2,0	0,9/2,3	1,1/2,5
Bekapcsolás/Kioldási késleltetés (mp)	0,7/0,15	0,9/0,15	0,6/0,15	1,5/0,11	1,6/0,34
Készíthető képek száma min/max	280/590	210/410	310/650	280/570	240/480
Méret/Tömeg	123×87×40 mm/410 g	124×84×60 mm/425 g	124×84×74 mm/400 g	124×90×45 mm/440 g	121×70×35 mm/385 g

● igen
● nem
■ Csúcskategória (100-90,0)
■ Középkategória (74,9-45,0)
■ Felső kategória (89,9-75,0)
■ Nem ajánlott (44,9-0)
Értékelés pontszámokkal (max. 100)

	6. HELY	7. HELY	8. HELY	9. HELY	10. HELY	DSLR	KOMPAKT
	Sony Alpha NEX-5*	Sony Alpha NEX-3*	Olympus Pen E-PL1	Olympus Pen E-P1*	Panasonic Lumix DMC-GF1*	Sony Alpha 550	Canon Powershot G11
	180 000 Ft	160 000 Ft	119 000 Ft	109 000 Ft	199 900 Ft	190 000 Ft	135 900 Ft
	88,4	86,4	84,5	81,9	79,4	96,9	nem összehasonlítható
	100	98	92	89	81	100	nem összehasonlítható
	82	79	79	79	79	93	nem összehasonlítható
	70	70	75	70	73	100	nem összehasonlítható
	14,6	14,6	13,1	13,1	13,1	14,9	10,0
	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●
	3"/921 600	3"/921 600	2,7"/230 000	3"/230 000	3"/460 000	3"/921 600	2,8"/461 600
	18-55 mm 3.5-5.6	18-55 mm 3.5-5.6	-	14-42 mm 3.5-5.6	14-45 mm 3.5-5.6	-	6,1-30,5 mm 2.8-4.5
	1080p, AVC	720p, MPEG-4	720p, MJPEG	720p, MJPEG	720p, AVCHD	-	640×480, H.264
	1 398/1 280	1 405/1 315	1 393/1 308	1 302/1 113	1 290/1 245	1 298/1 211	1 183/881
	0,9/1,6	0,9/1,7	0,9/2,1	1,4/2,7	1,4/2,7	0,9/1,8	0,9/8 (ISO 800)
	2,6/0,27	2,5/0,27	1,9/0,24	2,6/0,26	1,1/0,23	0,4/0,15	2,4/0,46 (AF)
	230/470	240/480	240/520	270/540	340/670	440/870	230/-
	111×59×38 mm/305 g	117×63×33 mm/320 g	115×72×42 mm/345 g	121×70×35 mm/385 g	119×71×36 mm/350 g	137×104×84 mm/680 g	112×76×48 mm/400 g

* Ár kitobjektívvel

Jobb, mint az új

A firmware-frissítés rendbe hozza az eszközök hibáit, javít a teljesítményen, és új szolgáltatásokat ad - ingyen. A CHIP megmutatja a legjobb példákat.

Ha Carl Lewist láncra verjük, nem fog világrekordot futni 100 méteren. Az elavult firmware-rel működő eszközeink sem fognak úgy teljesíteni, mintha a legfrissebb szoftverrel rendelkeznének. A firmware az elektronikai berendezések belső operációs rendszere, ami alapjaiban határozza meg az adott eszköz képességeit. Hiába sikerül tökéletesre a hardver, ha a firmware hibás, a készülék nem fog megfelelően működni. Az eszközök fejlődése magával hozta ezen szoftverek bonyolultságának drasztikus növekedését is. Ma már szinte el sem várhatjuk, hogy az 1.0-s szoftverrel tökéletes legyen minden funkció. Sokszor nagyon kevés idő áll rendelkezésre a gyártónak, hogy tesztelje a firmware-t, ezért megadja a frissítés lehetőségét. Ebből számtalan előny származik:

tökéletesebb szolgáltatások, megnövelt teljesítmény, hibajavítások, új funkciók, jobb kompatibilitás. Olyan termék kategóriákat válogattunk össze, amelyeknél kiemelten fontos a rendszeres firmware-frissítés. Az egyes kategóriákban belül igyekeztünk népszerűbb termékeket és gyártókat feltüntetni, ahol egy-egy frissítés látványos változást hozott a termék szolgáltatásaiban és teljesítményében. A frissítéshez a gyártó által biztosított apró segédprogramra, néha egy külső adat-hordozóra (CD, memóriakártya, USB kulcs), valamint a frissítés lépéseit bemutató leírásra van szükségünk. Néhány frissítés törli beállításainkat, ezért mielőtt hozzálátnánk, mentjük el vagy jegyezzük fel azokat. **Figyelem!** Nem veszélytelen a firmware-frissítés. Általánosságban elmondható, hogy

amennyiben a folyamat közben megszünik az áramellátás, vagy megszakítjuk azt, a készülék akár teljesen működésképtelenné válhat, és erre bizony csak ritkán érvényes a garancia. Figyeljünk arra, hogy a firmware-frissítés pontosan a termékünk adott verziójához tartozzon, illetve arra is, hogy a frissítés a mi országunkban értékesített eszközökre vonatkozzon.

Vigyázat! Veszély!

Nagyon fontos, hogy ne csússzon hiba a firmware-frissítésbe. Windowsnál minden egyéb alkalmazást zárjunk be, és tiltsuk le a védelmi csomagot is. Bőngészőn keresztüli frissítéskor minden más fület zárjunk be.

Alaplapok/notebookok

A frissítés növeli a sebességet, javítja a stabilitást, kompatibilitást és a Windows-támogatást.

FRISSÍTÉSI ÖSSZEĞZÉS

Alaplapok

Gyártó	Modell	Webcím	Verzió	A frissítés eredménye
ASRock	ALiveXFire-eSATA2	www.asrock.com/mb/download.asp?Model=ALiveXFire-eSATA2&o=BIOS	3.80	Javított támogatás új CPU modellekhez, az AMD Radeon HD5xxx-es kártyák kezelésének fejlesztése
Asus	P5Q Deluxe	support.asus.com/download/download.aspx	EFI Bios V0221	A régi fajta BIOS cseréje új, EFI-re, jobb kezelőfelülettel és egérkezeléssel (béta verzió)
Gigabyte	GA-M720-US3	www.gigabyte.com/support-downloads/download-center.aspx?ck=2	F7K	Hatmagos AMD Phenom II-k támogatása
MSI	770-G45	eu.msi.com/index.php?func=downloadindex	10.4	Hatmagos AMD Phenom II-k támogatása

Notebookok

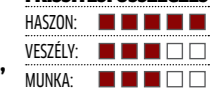
Gyártó	Modell	Webcím	Verzió	A frissítés eredménye
Acer	Extensa 5635Z	support.acer-euro.com/drivers/	3311	A valós idejű óra hibájának javítása, a vezérlők frissítése
Acer	Aspire 4820TG	www.acer.hu/acer/service.do	40193	Gyorsabb felébredés S3-as alvó üzemmódból
Asus	Eee PC 1005P	support.asus.com/download/download.aspx	1202	Vezérlők firmware-frissítése, optimalizált fényerőszabályzás, jobb akkus üzemidő
Asus	Eee PC 1008P	support.asus.com/download/download.aspx	703	Jobb WiFi-teljesítmény, javított akkus üzemidő, optimalizált fényerőszabályzás
HP	Compaq 615	h10025.www1.hp.com/ewfrf/wc/siteHome?lc=hu&dlc=hu&cc=hu&softwareitem=ob-82267-1&sw_lang=	F.0C	Javított ventilátorszabályzás, halkabb üzemmód
Lenovo	IdeaPad S10	www-307.ibm.com/support/site.wss/document.do?indocid=MIGR-72939	14CN98ww	Windows 7 hivatalos támogatása, alvó üzemmód után nem tűnik el a Bluetooth vezérlő az Eszközkezelőből
Lenovo	ThinkPad L510	www-307.ibm.com/support/site.wss/document.do?indocid=MIGR-73436	1.39	Számtalan hiba javítása
Samsung	NB30	www.samsung.com/hu/support/detail/supportPrdDetail.do?menu=SP01&prd_ia_cd=05211400&prd_md_cd=NP-NB30BM/HU&prd_md_name=NP-NB30&prd_ia_sub_class_cd=P	07JJ	Számtalan hiba javítása
Toshiba	Qosmio X500	support.toshiba.com	40215	Jobb energiatakarékosság, optimalizált bootolási idő
Toshiba	Satellite L3000, L3050	support.toshiba.com	40186	A Windows 7 64 bit támogatása

Mobilok/okostelefonok

Mobiltelefonoknál a frissítés javítja a vételet, kijavítja a hibákat, befoltozza a biztonsági réseket és új szolgáltatásokat hoz.

FRISSÍTÉSI ÖSSZEĞZÉS

Mobiltelefonok

Gyártó	Modell	Webcím	Verzió	A frissítés eredménye
Apple	iPhone	iTunes 10-en keresztül	iOS 4.1	Multitasking, Game Center, javított sebesség és üzemidő, biztonsági réseket befoltozása, HDR fényképezés
HTC	HD mini	www.htc.com/hu/support.aspx	1.36.407.1	Jobb csengőhangminőség, problémák javítása, nagyobb stabilitás
HTC	Touch Diamond2	www.htc.com/hu/support.aspx	2.53.407.6	Új kezelőfelület, kiegészített, átalakított menük
HTC	Smart	www.htc.com/hu/support.aspx	10.405.95739	Új mentés/visszaállítás funkció, amivel biztonságba helyezhető a telefonon tárolt minden adat
LG	KM900 Arena	uk.leapplication.com/web.support.RetrieveSupportMain.dev	V10i	Számtalan hibajavítás
Motorola	Milestone	direct.motorola.com/HUN/SoftwareUpdate-Select.asp	MR2.5	Pontosabb helymeghatározó szenzor, ébresztőóra funkciók javítása, a zenelejátszó indítási hibájának kijavítása
Nokia	5800 XpressMusic	www.nokia.hu/tamogatas	50.0.005	Maps 3.0, jobb Ovi Store támogatás, az érintőképernyő és a böngésző hibáinak javítása
Nokia	N97, N97 Mini	www.nokia.hu/tamogatas	22.0.110, 12.0.110	Jobb memóriakezelés, Ovi Maps 3.0.3, javított fényerőkezelés, kisebb hibajavítások
Nokia	X6	www.nokia.hu/tamogatas	V20.0.005	Több Ovi szolgáltatás, új funkciók több programban, mint például Shazam, push mail, új böngésző, Quick Office, videotelefonálás
Nokia	E72	www.nokia.hu/tamogatas	V31.023	Rengeteg hibajavítás és a funkciók továbbfejlesztése több területen is
Samsung	Omnia 1900	www.samsung.com/hu/support/download/supportDownloadMain.do	BHIC2	Zavaró stabilitási gondok megoldása
Sony Ericsson	Satio	www.sonyericsson.com/update	R2AK006	Videofelbontás javítása WVGA-ra (854x480), Facebook képfeltöltés, Youtube feltöltés, hibák javítása
Sony Ericsson	Xperia X2	www.sonyericsson.com/update	MR2	Javított válaszidő a kezelőfelületnél, OS-frissítés Windows Mobile 6.5.3-ra
Sony Ericsson	Aino	www.sonyericsson.com/update	V2	Új játékok: Bubble town 2, három új képernyőtéma, számtalan hibajavítás

Ingyen programok

Mindig van új a nap alatt: e hónapban olyan programokat mutatunk be, amelyekkel **gyorsabbá, biztonságosabbá** tehetjük a gépünket. A szórakoztatásról külön program és több hasznos weboldal gondoskodik.

Emsisoft Emergency Kit

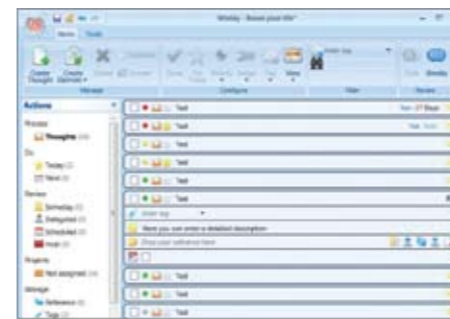
Biztonsági csomag vész esetére

A program állításának megfelelően egy olyan csomagot kínál, amelyet vész esetén vehetünk be. Minden olyan programot megtalálunk benne, amelyek a károkozók megkeresésében és ártalmatlanításában segítenek. Ha megérzésünk szerint egy kártevő lapul a gépünkön, akkor végezzünk egy teljes keresést a programmal - ha pedig a grafikus felület sem indul el, a program parancssorból is indítható. Nemcsak a károkozók távolíthatók el, de a böngészőkkel a gépre kerülő nyomkövető sütikről is megszabadulhatunk. A program része a *HiJackFree*, amellyel többek között azt is ellenőrizhetjük, hogy van-e a rendszerünknek nyitott hálózati portja (ha a kémprogram már megkezdte aktív tevékenységét), vagy milyen programok indulnak el a

rendszerrel. Az *Online Analysis* opcióra kattintva azt is megnézhetjük, pontosan hol rejtőznek a talált károkozók. A *BlitzBlank* eszköz biztosítja, hogy semelyik károkozó ne induljon el, visszaállítva védeltséget a rendszerben. **TIPP 1** A programcsomag nem igényel telepítést, ezért ha az archívumból kicsomagoljuk, majd egy pendrive-ra másoljuk, onnan bármelyik Windows-alapú gépen futtatható. **TIPP 2** Nem kell minden alkalommal a közös kezelői felületet indítanunk: a *Futtatás...* parancsot egyenként is indíthatjuk a programokat.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL, NÉMET
www.emsisoft.de

Wielyd

Jegyzetek kezelése

Sokunknak nehezebbé esik egy folyamat megtervezése, majd a lépések követése. A Wielyd nemcsak egy szimpla jegyzetkönyv, a bele írt ötletek és teendők áttekinthető formában jelennek meg, kiemelve azt, amit a következő lépésben, ma, vagy az adott ideig végre kell hajtani. A kategóriák mellett a program a névjegyeket is kezeli, valamint támogatja a jelszavas védelmet és a több felhasználó használatát is.

TIPP A *View* menüben megadhatjuk, hogyan rendezze a program a teendőket: prioritás, dátum vagy név szerint.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL, NÉMET
www.wielyd.de

TVersity

Médiaszerver PC-hez

Ha van egy hálózatra csatlakozni tudó tv vagy PS3, Wii, PSP, akkor szinte biztos, hogy ez a program számíthat az érdeklődésünkre. Vele a PC-t médiaközponttá alakíthatjuk, a többi hálózati gép számára megosztva a rajta tárolt filmeket, zenéket, képeket, de még akár weboldalakat (YouTube és Flickr) is. A tartalmakat a *Library/File System/Files* alatt adhatjuk a programhoz.

TIPP Jegyezzük fel a *Settings/General* alatti *Home Network* portot, a gép IP címét (*ipconfig* parancs), mert ezután más gépek böngészőjében az IP cím:port megadásával férhetünk hozzá a tartalmakhoz. Például <http://192.168.1.125:41952/>

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.tversity.com

Frissítések, újdonságok

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

WINAMP 5.58

Ismét egy újabb verzió a legkedveltebb ingyenes zenelejátszóból, ami megfelelő kiegészítővel akár a tv-tunerekkel is elboldogul, és videólejátszóra is használható. Az új verzióban a Windows 7-es és iTunes-kompatibilitást javították. www.winamp.com

PDF-XCHANGE VIEWER 2.056

Az egyik legjobb Acrobat-alternatívát eddig elkerülték a kártékony programok, az előző verzióban viszont találtak egy hibát, amivel távoli kódot lehet futtatni a felhasználó tudta nélkül. A legfrissebb verzióban ezt javították. www.tracker-software.com

VLC MEDIA PLAYER 1.1.4

Az univerzális videólejátszó legújabb verziójában egy kritikus biztonsági hibát javítottak, ami a Windows egyes moduljainak betöltődésekor adott esélyt a hackereknek. www.videolan.org

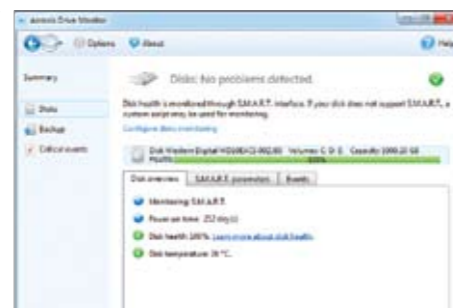
Game Booster

Még gyorsabb játékok

Ha a számítógépünkön a rendszer lassan indul el, az alatta elindított programokra is sokat kell várni, játszani pedig nagyon szeretünk, akkor ez a program nekünk készült: a Game-Booster úgy gyorsítja meg játékunk futását, hogy eltávolítja a memóriából a szükségtelen programokat. Így a játéknak nemcsak több marad, de a háttérben futó folyamatok sem akadályozzák a futását.

TIPP A *Configure* menüpont alatt a játék kilistázza azokat a programokat, amelyekből nem tudott kilépni. Itt kijelölhetjük azokat, amelyeket „kézi vezérléssel” szeretnénk még leállítani.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.iobit.com

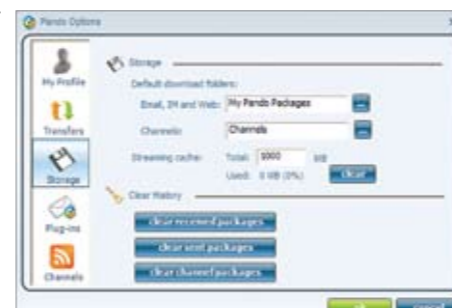
Acronis Drive Monitor

Lemezhibák jelzője

Az adatvesztések legfőbb oka a HDD meghibásodása, no és persze a felhasználó hanyagsága. Ha érdekel, hogy meddig használhatjuk még biztonságosan a merevlemezünket, akkor egy S.M.A.R.T. figyelőprogram használata melegen ajánlott. Figyelmeztet, ha a merevlemez állapota romlani kezd.

TIPP A szerverek karbantartását nemcsak az segíti, hogy a program a RAID kötetek merevlemezeit is elemezni tudja, de az is, hogy az *Options/Alarms* menüben beállíthatjuk, hogy a program hova küldje az e-mailes figyelmeztetést hiba esetén.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.acronis.com

Pando

Filmek küldése e-mailben

A legtöbb e-mail szerver (szolgáltató) automatikusan megtagadja egy levél küldését, ha az átlép egy bizonyos méretet. De ha engedni is, a fogadó fél is elutasíthatja a vételt azonos indokkal. A Pando megoldást nyújt ilyen helyzetekre, átmeneti tárhelyet biztosítva az adatoknak. A fogadó csak egy linket kap arról, honnan töltheti le a csatolmányt, a küldő programja pedig automatikusan elvégzi a szerverre való feltöltést (1 GB maximum).

TIPP A csatolmányokat a biztonság kedvéért jelszóval védve tömörítsük, például az ingyenes PeaZip tömörítővel.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.pando.com

Paragon Go Virtual

Régi gép Win7 alatt

Egyre több felhasználó vált Windows 7-re, de a szoftverkészítők többsége még mindig nem készítette el a vele kompatibilis programjait. Nem lehetünk biztosak abban, hogy a jól megszokott programunk az új rendszeren is futni fog. A művelet során lecseréli a fontos meghajtókat a virtuális gépben is használható verzióra, így az gond nélkül fut majd az új rendszeren.

TIPP A mentés előtt lehetőség szerint töröljük a biztosan nem kellő programokat, és végezzük töredezettségmentesítést, így a virtuális meghajtó állománya nem foglal majd túl sok helyet (akár 50 GB is lehet)!

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.paragon-software.com

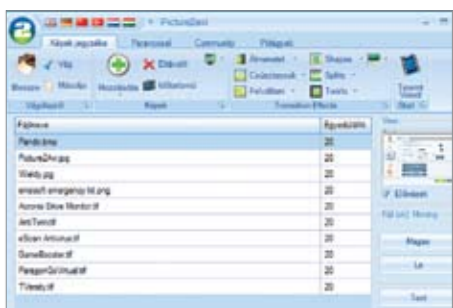
eScan Antivirus Toolkit 12

Komplett víruskereső

Az első ajánlott programunk akkor segített, ha már vírusos lett a gépünk, ez viszont már akkor, amikor még nem: ezt a víruskeresőt sem kell telepítenünk, elég elindítanunk a keresés elvégzéséhez. Rezidens keresővel nem rendelkezik, de a böngészők letöltéskezelőjében beállíthatjuk azt, hogy ellenőrizze az állományt mentés előtt.

TIPP Ha a program *View Network Activity* gombjára kattintunk, megnézhetjük, mely programok nyitottak portokat, és melyek aktívak (*Established Connections*). Ha minden program zárva, és ha nem rendelkezünk vírusirtóval, akkor valószínűleg vírusra bukkantunk.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.escanav.com

Picture2Avi

Bemutató egy kattintásra

A Picture2Avi kategóriájához mérten meglehetősen apró program, és meglepő módon korrektül ellátja azt a feladatát, hogy képeinkből videót készítsen. Indítás után dobáljuk a program ablakába a kiválasztott képeinket, majd a fenti menüből válasszunk áttünéseket (*Transition Effects*). A képekhez zenét is társíthatunk, de csak hangulati aláfestésre használható, nincs mód a képekhez szinkronizálni.

TIPP Ha gyakran készítenénk hasonló bemutatókat, akkor automatizálhatjuk a programot a parancssori kapcsolóit kihasználva, kötegelte fájlba (*Batch*) foglalva jellegzetes beállításainkat.

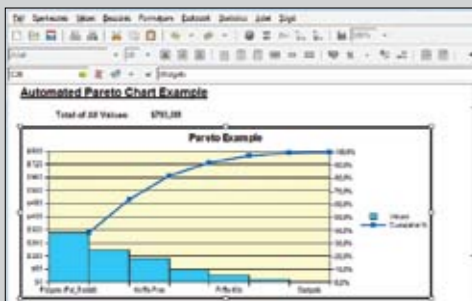
RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: MAGYAR
www.picture2avi.com

A HÓNAP PROGRAMJA

Gnumeric Spreadsheet
RENDSZER: Windows 9x-től
Nyelv: magyar

EXCEL-HELYETTESÍTŐ „LIGHT”

Ha azon ingyenes programokat keressük, amelyek az egyik legújabb XLSX formátumot is meg tudják nyitni, akkor a komplett csomagok mellett csak ez jöhet szóba. A legújabb Excel szolgáltatásait ugyan

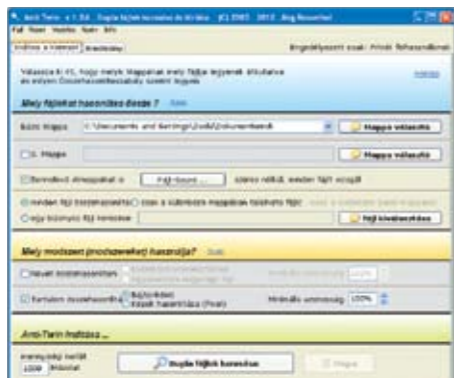

nem ismeri, de tudása a mindennapi használatra tökéletesen elég.

TIPP Nem kell Office csomagot se telepítenünk, ha e mellett elég egy ingyenes szövegszerkesztő (pl. AbiWorld).
projects.gnome.org/gnumeric

Anti-Twin

Másolatok keresése

A duplikátumkereső programok nem azért készültek, hogy a szélsőségesen megtelt merevlemezről eltakarítsuk a többszörösen meglévő állományokat, ugyanis könnyen előfordulhat, hogy a nagy felbuzdulásban rendszerfájlokat is törölünk. Ez ellen az Anti-Twin ugyan csak egy figyelmeztetéssel véd, más funkciói miatt azonban érdemes használnunk.

Egy könyvtár kijelölésekor az adott könyvtárban keresi meg a program a duplán szereplő állományokat, kettő esetén pedig összehasonlítást végez a két könyvtár között. A találatokat ez esetben is át kell néznünk, hiszen a program

önhatalmúlag nem töröl a meghajtónkról semmit, legfeljebb kijelöli a törölhető állományokat. És még egy védelem: a program okosan mellőzi a rendszerfájlokat.

A keresési módszer alapvetően a szokásos: a fájlok nevét, méretét és dátumát összehasonlító; de ez képek esetén kiegészül egy intelligens elemzéssel, ami a képek tartalmára vonatkozik. Ekkor teljesen mindegy, hogy a kép milyen formátumú, ha azonos a tartalma, másolatnak minősül. Utóbbi módszer aktiválásához válasszuk a *Képek hasonlítása (pixel)* opciót a *Fájl-Szűrő* gombra kattintás után.

TIPP 1 Ha szövegeket hasonlítunk össze, akkor a *Tartalom összehasonlítása* sor végén csökkentjük az egyezés *Minimális azonosság* értékét, így az egymáshoz nagyon hasonló szövegeket is megtalálja a program.

TIPP 2 Elsősorban az ingyenes programokra jellemző, hogy installáláskor felajánlják további hasznos vagy haszontalan programok telepítését. Itt is van, telepítéskor nyugodtan töröljük az eBay hirdetésére utaló link telepítését engedő pipát.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: MAGYAR
www.aidex.de

Memonic Webes szervező

A főoldalon látható kisfilm jól mutatja a szolgáltatásban rejlő lehetőségeket: a célja, hogy a böngészéseink során a nekünk tetsző szövegrészeket, képeket, netán egész weboldalakat eltároljuk, majd a keresés végén a találatokat átlátható módon elénk tárja. A program használatához a *Save to Memonic* gombot kell a kedvenceink közé felvenni, ide húzhatjuk böngészés során az elemezni kívánt információkat.

TIPP A szolgáltatást 10 bejegyzésig regisztráció nélkül, 100 bejegyzésig ingyenes regisztráció után vehetjük igénybe.

KATEGÓRIA: JEGYZETTÖMB
NYELV: ANGOL
www.memonic.com

GazoPa Képet hasonmásáról

Ha az elmúlt hónapok legjobb keresőjét kellené kiválasztanunk, akkor sem a Google, sem a Bing nem rúgna labdába. A GazoPa különlegessége, hogy az online kereshető képek ezrei közül azokat tudja kikeresni, amelyek bizonyos szempontok szerint hasonlítanak a mi képünkre. A kép feltöltése mellett lehetőségünk van linkeket adni a forrásképhez, de akár rajzolhatunk, vagy a képekhez kötődő kulcsszavak alapján is kereshetünk.

TIPP A kép keresését az *Options* sor pontjainál finomíthatjuk, ha *csak a forma (shape), szín vagy elrendezés (layout)* érdekel.

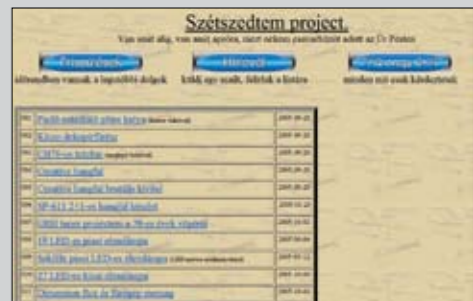
KATEGÓRIA: KÉPKERESŐ
NYELV: ANGOL
www.gazopa.com

A HÓNAP WEBOLDALA

Szétszedtem project
KATEGÓRIA: blog
NYELV: magyar

HOGY ÖSSZE IS RAKHASSUK

Ez persze nem vonatkozik egyik kedvencünkre, a Burger King hamburgerére – mert bizony azt is szét lehet szedni. Komolyabbra fordítva a szót: ami berheléssel, jobb esetben szereléssel függ össze,

annak itt a helye. Katalógus nincs, csak lista. Remek történetek és megoldások olvashatók, nézgethető ezen az oldalon.

TIPP Ezúton üzenjük az oldal készítőjének, hogy gondolkodjon el egy nyíltabb, közösségi verzióban – nagy sikere lenne!
www.szetszedtem.hu

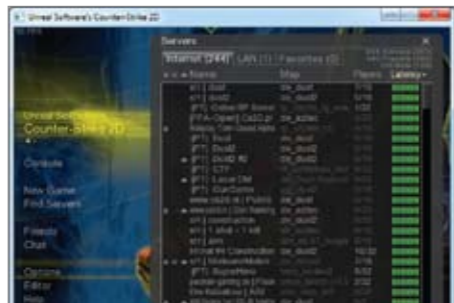

Yoono Desktop Közösségihálózat-kezelő

Aki internetet használ, az nagy valószínűséggel a Facebook, Twitter vagy akár a YouTube felhasználója is egyben. Ha viszont telepítjük a Yoono Desktopot, akkor egy ablakban láthatjuk a minket érintő hírfolyamokat az előbbieken kívül a MySpace, Flickr oldalakon is. Csatlakozhatunk a Live Messenger, a Yahoo Messenger és a Google talk szolgáltatásokhoz is, hogy csak néhányat említsünk a támogatott rendszerekből.

TIPP A programban a felső ikonok egyikével kapcsolhatjuk be az oszlopos nézetet, ahol egyes kiemelt szolgáltatások üzeneteit tekinthetjük meg.

RENDSZER: WINDOWS XP/VISTA/7
NYELV: TÖBBNYELVŰ
www.yoono.com

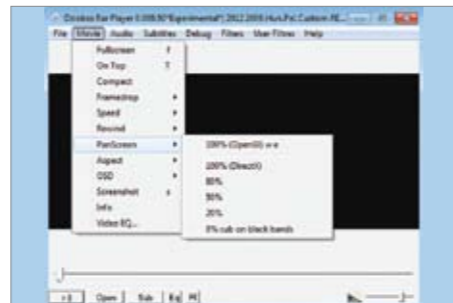

CounterStrike 2D Míusz 1D, mégis több

A CounterStrike 3D-t nem kell bemutatnunk azoknak akik valaha is játszottak már FPS-sel, a játék előnyeit ezért nem ecseteljük. A profikkal nehéz felvenni a versenyt, és ha valaki velük kezd hálózatos játékba, nem lesz sok sikerélménye. De még neki is van esélye arra, hogy megpróbálkozzon a 2D-s verzióban, ami az idősebb játékosoknak mérhetetlen nosztalgia bomba.

TIPP A játékban a WSAD gombokkal irányítjuk játékosunkat, az egérrel pedig célózhatunk és löhetünk. A képernyőn a helyzetünktől függően jelennek meg a további kombinációk, ezért Solo módban gyakoroljunk egy picit.

RENDSZER: WINDOWS 2000XP/VISTA/7
NYELV: ANGOL
www.cs2d.com

Dziobas Player Jobb, mint csomagolgatni!

A fejlesztők jó érzékkel fogtak bele egy MPlayer-alapú lejátszó készítésébe, ami önmagában nem egy nagy durranás, de olyat tud, amit kevesek közvetlenül a RAR állományokból tud filmeket lejátszani, a saját, beépített kodekjeivel. A program még mindig béta verzió, de már jól használható a RAR, R01, R02... elnevezésű többrészes archív fájlok esetén is.

TIPP A part001.rar, part002.rar... végű állományokból is játszhatunk le filmet, ehhez az első állományt a *File/Streaming from Unrar...* opcióval adjuk meg. Ekkor tekerni nem lehet, de legálább megnézhetjük a filmet.

RENDSZER: WINDOWS 9X-TŐL
NYELV: ANGOL
ds6.ovh.org/drpf.html

online-ConVert.com 6-in-1 konverter

Az online médiakonverter ötlete nagyon jó, az pedig még jobb, hogy a különféle fájlformátumok konverzióját is egy helyen végezhetjük el. A képek, zenék és filmek mellett a viszonylag ritkán látott dokumentumok más formátumúra való alakítása is kérhető, itt pedig a PDF mellett az ePub formátum is választható. Remek ötlet a Hash konverter, ami valójában egy többféle algoritmust ismerő hash-számító.

TIPP A gyors konverzióhoz nem árt a nagy sávsebesség, ha pedig átkonvertáltunk valamit, azt legfeljebb 10 alkalommal, 24 órán belül tölthetjük le.

KATEGÓRIA: KONVERTER
NYELV: ANGOL
www.online-convert.com

CPU World Minden, ami processzor

Eddig csak a Wikipedia Comparison of Intel/AMD CPU oldalát nézegettük, hogy megtudjuk, melyik processzor mire képes? Nos, erről majd leszünk, ha megtekintjük ezt a weboldalt, ami az elmúlt évtizedek alatt megjelent processzorokat tartalmazza. Szinte mindent megtalálhatunk, a legújabb, már megjelent processzorok mellett a bejelentett darabokról is megtudhatunk minden információt, az aktuális típust pedig másokhoz hasonlíthatunk teljesítményük alapján.

TIPP A fórumban további csemegéket találhatunk, például az AMD 286-os processzorában lévő, fél milliméteres kardot (dragonslayer).

KATEGÓRIA: CPU-ADATBÁZIS
NYELV: ANGOL
www.cpu-world.com

Bluefaqs Inspiráció tervezőknek

A Bluefaqs nem titkolta a grafikusok számára készült, hogy bizonyos technikákat, megoldásokat és eredményeket felvonultatva megmozgassa egy picit a képek készítésével, szerkesztésével foglalkozó fantáziánkat. A blog frissítése nem napi szintű, de a posztok egytől egyig minőségiek, és nemcsak képeket, de elgondolkodtató weboldalakat, kreatív programokat is találunk rajta.

TIPP A *Resources* menüt választva azok a posztok jelennek meg, amelyekben letölthető anyagokat találunk: eseteket, háttérképeket, fontokat.

KATEGÓRIA: GRAFIKA
NYELV: ANGOL
bluefaqs.com

Digitális

Hazánkban is egyre népszerűbbek a közösségi hálózatok, a Facebookot lassan másfél millióan használják. De mi történik a közösségi hálón létező digitális személyiséggel, ha létrehozója elhalálozik?

Azzal, hogy anyagi javaink túlélnek bennünket, az emberiség már ősidőktől fogva tisztában van. Időközben ráébredtünk, hogy szellemi hagyatékunk is fennmaradhat halálunk után, így két módon is kitörölhetetlen nyomot hagyhatunk a következő generáció, vagy akár generációk életében. Az azonban, hogy sem szellemi, sem anyagi, ám virtuális (bár sokszor szellemi vagy anyagi javakra váltható) tulajdonunk is fennmarad, ezért rendelkezünk kéne felőle, még most is csak kevesekben tudatosult.

Időben gondoljuk át a teendőket

Természetesen nem kötelező rendelkezni, hiszen az örökösödési jog támpontot nyújt a virtuális vagyon elosztásánál is. Eszerint a törvényes örökös elsősorban az elhunyt gyermeke, legyen akár vér szerinti vagy örökbefogadott, aki származhat korábbi kapcsolatából is (ám a házastárs előző kapcsolatából származó gyereket nem illeti semmi), vagy annak törvényes örököse, azaz az elhunyt unokája. Több jogosult esetén az örökséget egyenlő mértékben kell felosztani közöttük. Házastárs tehát csak akkor örökölhet, ha az elhunytnek nincsenek leszármazottai, ám amit nem ő örököl, annak hasznélvezeti joga őt illeti. Az anyagi javaknál főleg ez utóbbi kitétel bonyolíthatja meg a képletet, amennyiben az érintettek nem tudnak megállapodni a hasznélvezeti jog megfelelő megváltásáról, de akár a virtuális hagyaték esetében is eredményezhet vitás helyzeteket egy-egy értékesebb tételnél.

A VÉGRENDELET LÉNYEGE A FORMA: Bár a végrendelet tisztázni hivatott, kinek mi jár, nem megfelelő elkészítése és az ebből adódó pereskedés végül többet árthat, mint ha nem is lenne végakarat. Éppen ezért a törvény elég egyértelművé teszi, mi számít érvényes végakaratnak, és mi nem. Írásbeli magánvégrendelet esetén azt vagy végig kézzel kell írnia (majd aláírnia) a rendelkezőnek, vagy két tanú aláírása is szükséges hozzá, akik igazolják, hogy az aláírás valóban a végrendelezőé; harmadik lehetőség a letétbe helyezés közjegyzőnél.

Bár sokan próbálnak (vissza)élni a szóbeli örökhagyás lehetőségével, tanúkkal bizonygatva, hogy az elhunyt nekik ígért valamit, ezzel inkább csak magukat – és a többi jelenlévőt – hozzák kellemetlen helyzetbe. Szóbeli végakarat ugyanis csak háborúban vagy vészhelyzetben (pl. balesetben elszenvedett életveszélyes sérülésnél) érvényes, illetve olyan személytől, aki nem tud írni-olvasni.

JOBBA A BIZTOS MEGFOGALMAZÁS: Az alapvető érvényességi szabályokon felül a végrendeletnek számos kisebb-nagyobb szabálynak kell még megfelelnie, hogy érvényes, és főleg hogy támadhatatlan legyen. Vezetett már perhez például a dátum hiánya éppúgy, mint az, hogy az iratból hiányzott a „halálom után” kitétel, így a rosszabbul járt örökösök azt csak általános kívánságnak és nem végakaratnak kívánták értelmezni. Az így kirobbanó családi viszályok megelőzésére jobb hozzáértőkre bízni a feladatot, és ügyvéddel megfogalmazott magán-, vagy közjegyző előtt előadott közvégrendeletet tenni. Ők ugyanis figyelmeztethetnek az alapvető tévedésekre, például hogy az amerikai filmekkel ellentétben hazánkban jóformán lehetetlen kizárni valakit, és hogy a törvényes örökösöket mindenképpen megilleti a köteles rész, ami a törvényes örökrész fele.

A teljes örökséget vegyük számba

A digitális javak csoportja felöleli a neten tárolt levelezést, címjegyzéket, fotókat, videókat, a különféle virtuális világokban létrehozott avatárokat és azok tulajdonát, a közösségi oldalakon és fórumokon létező profilokat, ahogy a saját weboldalcím vagy domain jogait is. Egyelőre kissé hibridnek, azaz sokak szerint vagyoni, mások szerint virtuális tulajdonnak számít például a weboldalakon gyűjtött, ám direkt pénzre váltható bármilyen érték (pl. szerencsejáték-oldalakhoz tartozó számla), illetve letölthető tartalmak árusítójánál meglévő profil (pl. Steam, Kindle).

Ugyanakkor az örökösöknek fel kell készülniük arra, hogy adósságot és akár kötelezettségeket is örökölhettek – ha az elhunyt például halála előtt szerződést kötött az oldalán lévő reklámhelyre →

javaink

kiadásáról, vagy akár csak üzletet kötött egy árverési oldalon. Az online előfizetések többsége folyamatosan megújul, ami legtöbb esetben csak levélradattal jár, ám a fizetős oldalak kihasználhatatlan tagsága után komoly összeggel tartozhatnak az örökösök, ha nem kérik időben az előfizetés megszüntetését.

Akár az előnyök miatt, akár a hátrányok elkerülésére, az örökösöknek mindenképpen teljes hozzáférésre lesz szükségük az elhunyt fiókjaihoz és profiljaihoz. Ha egy szolgáltató a Felhasználási feltételei alapján erre nem, csak az adott profil lezárására, törlésére ad lehetőséget, megpróbálkozhatnak jogi eszközökkel, de ez hosszadalmas, fájdalmas, és külföldi oldalak esetében legtöbbször reménytelen vállalkozás.

Megfelelő hozzáférési adatok nélkül a digitális javak értékelemek, sőt akár kárt is okozhat, ha az örökösök például nem képesek meghosszabbítani egy népszerű honlap cím tulajdonjogát (vagy nem is tudnak a határidőről), így azt a lejáratkor bárki elhalaszthatja előlük.

SEMMI SEM MŰKÖDIK MEGFELELŐ IRATOK NÉLKÜL: Az esetek többségében a halotti anyakönyvi kivonat és a hagyatékadó végzés (illetve ezek digitális másolata) együtt elegendő a jogok és hozzáférési adatok átruházásához. Ha erre nem is minden esetben vehető rá a szolgáltató, az elvárható minimum a fiók lezárása, esetleg törlése és bármilyen fennálló előfizetés felmondása. De más kombinációban is kérhetnek azonosító adatokat az egyes szolgáltatók – a logika és jó ízlés határain belül.

Az iWiW például csak közeli hozzátartozó kérésére törli az adatokat, ennek bizonyítására pedig a halotti anyakönyvi kivonat mellett a rokon személyi igazolványára, valamint a töröltetni kívánt iWiW-es adatlap linkjére vagy regisztrált e-mail címére van szükség. A Steam-es ügyintézéshez pedig elsősorban a fiók használatának bizonyítására van szükség (banki vagy PayPal információval, esetleg már érvényesített CD kulccsal), és csak eztán lehet szó a jogok átadásáról.

A VIRTUÁLIS MAGÁNÉLET VÉDELME: A jogosultság megszerzése csak az első – bár esetenként elég nehéz és hosszadalmas – lépés. Ám mielőtt a frissen szerzett belépési adatokat használatba vennék az örökösök, érdemes átgondolni, az feltétlenül szükséges-e; akarná-e az elhunyt. Egy-egy levelezési fiókba vagy netes adattárolóba kukkantva a szükségesnél is mélyebb betekintést nyerhetnek az illető életébe. Ez sokszor csak fölösleges és esetenként tiszteletlen, de akár kellemetlen felfedezésekhez is vezethet.

Szükség lenne „digitális jogi meghatalmazottra”

A digitális jogi meghatalmazott feladatokról, bár még nem igazán létezik, hamarosan megkerülhetetlen része lehet az életnek – és persze halálnak. A virtuális örökséghez ugyanis az örökösnek ismernie kell minden virtuális hagyatékot. Ahogy a valóságban is, ha egy titokban tartott bankszámlát elfelejt felírni az elhunyt, a család jó eséllyel soha nem akad rá – úgy a virtuális térben fórumhozzáférések tucatjai veszhetnek el, ami szintén járhat anyagi veszteséggel. Ráadásul a jogi kellemetlenségek-től is sok esetben megkímélhetők az örökösök, ha minden egyes fiók és profil mellé megkapják a megfelelő jelszót vagy belépési kódot. Van azonban veszélye is, ha a levelezésektől a netes fizetési oldalakon át az összes fórumig minden hozzáférési adat egy helyen található.

VALÓDI BIZALMI ÁLLÁS: Ahogy a hagyományos ügyvédek és könyvelők esetében is, akikre sokszor milliókat érő vagyontárgyakat vagy számlaadatokat bízunk, a digitális jogi meghatalmazottnak is a bizalom a legfontosabb. Ezért bár egy bizalmas barát remek választásnak látszik az adatok tárolására és majdani kezelé-

Megemlékezés a neten

Az eddigiekből úgy tűnhetett, az internet csupán az örökségért pereskedők egy újabb harcmezeje, holott ez esetben is minden csak a résztvevőkön múlik. A neten találni példát a primitív és a dicsőséges megemlékezésekre egyaránt.

Előbbinek egyik sajnálatosan remek példája a World of Warcraft-hoz köthető. Néhány évvel ezelőtt egy elhunyt játékosunk karakterének virtuális búcsúztatását a védett városuk helyett a senki földjén rendezték a szerepjátékos klántársak, ahol egy velük régóta harcban álló klán a szertartás közepén rajtuk ütött. A résztvevők talán még most is azon veszekednek a fórumokon, hogy melyik csoport volt ideológiailag az adott helyzetben.

Sajnos hazai téren sem jobb a helyzet, legyen színész, zenész, politikus, katona, vagy csak ismertebb hozzászóló az elhunyt, a haláláról szóló topikokban rendre megjelennek azok, akik mindenáron győzni akarnak felette, még ha ezt csak posztumusz – és önmagukat lejáratva – tehetik is meg.

Szerencsére azonban a többség nem ilyen, sem hazánkban, sem a világ más tájain. Erre is jó példát mutatott a World of Warcraft és annak alkotógárdája. Játékok esetében gyakran előfordul, hogy a fejlesztés közben elhunyt gárdatagokra valamilyen apróbb,

rejtett tartalom emlékeztet: sírfelirat, könyvcím, egy-egy karakter neve. A WoW világában is régóta megtalálható „Az elesett harcos síremléke”, munkatársuk, *Michel Koiter* emlékére, de 2008-ban különleges karakterrel bővült Azeroth világa.

A 12 éves, agydagában szenvedő *Ezra Chatterton* nagy WoW-rajongóként az amerikai Három kívánságtól

azt kérte, hogy ellátogathasson a készítőkhöz, és létrehozasson egy szereplőt a játékban. Ezra végül nemcsak egy karaktert, a farmer Ahab Wheatfootot, de egy általa adott kisebb küldetésorozatot is megtervezhetett, valamint egy nagy erejű fegyvert is. Halála után pedig az egyik város bölcsét átnevezték Ezra Wheatfootnak.

sére, ám ehhez tökéletes bizalom szükséges. Valamint olyan, a hivatalos végakarat kitételeinek is megfelelő (kézzel írt vagy tanúk jelenlétében aláírt stb.) dokumentáció, amely megakadályozza, hogy az egykori jó barát hirtelen egy örökösödési háború közepén találja magát.

BIZTOS ÉS NAPRAKÉSZ MEGOLDÁS: Legbiztosabb talán ügyvédre, vagy pláne közjegyzőre bízni a fontos adatokat, csak hogy a netes hozzáférési adatok gyakran változnak. A leghatékonyabb megoldás így egy internetes jelszóséf használata, vagy legalább egy netes tárhelyé, ami az adatokat tartalmazó dokumentumot lehetőleg kódolva tárolja. (Persze akár több tároló is használható, hogy az örökösök csak az őket illető kódokhoz és címekhez férjenek majd hozzá.) Így a jogi meghatalmazottal elég a tárolóhely címét és hozzáférési adatait közölni. Még akár költőinek is tűnhet, ahogy az örökös vagy örökösök előtt egyetlen jelszó ismeretében kitérül az elhunyt virtuális világa – amiből ő még idejekorán kihagyta a kellemetlen részeket. ☑

Magyarország vezető motoros magazinja.
Keresse az újságárusoknál.

50-2300 cm³ Mindен, amit a motorokról tudni érdemes

Az én világom.

MOTORREVÜ

Az iPad 100 napja

Nagy hírverés, felfokozott várakozás követi az Apple táblagépeinek diadalútját, és nem ok nélkül: a legtöbb vélemény szerint kiválóan sikerült. De mit mond róla az utca embere? Egy különleges teszt keretében ezt vizsgáltuk meg.

Bár hivatalosan nálunk még nem kapható, a netes boltokban már több hónapja elérhető az Apple új csodagépe. Bejelentésekor Steve Jobs úgy fogalmazott, hogy az iPad elbűvölő, forradalmi és a számítástechnikát megváltoztató újdonság – hihetetlen áron. Szerénytelenül hangzik, de az azóta született értékelések nagy része alátámasztja ezeket az állításokat.

Szerkesztőségünk egyik tagja immár közel 100 napja boldog tulajdonosa egy ilyen készüléknek – így most érkezett el az ideje annak, hogy mi is kipróbáljuk, valóban olyan hihetetlen eszközzel van szó, amint azt Steve Jobs állította (na meg most sikerült végre a táblát több napra elkérni tulajdonosától). A tesztben nemcsak a tesztlabor vett részt – az itt született eredményekért lásd a jobb oldali táblázatot –, hanem ismerősök és rokonok is. Az ő nézőpontjukon keresztül betekintést nyerhetünk abba, hogy mit gondolnak az iPadről azok, akik nem az IT, a notebook és a kutyuk világában élnek. Vajon az ő izlésüket is sikerült eltalálnia az Apple mérnökeinek? Igen is, meg nem is.

Az első tesztelőnk Kiss Rita volt – végzős középiskolás a Velencei-tó mellől. Rita számára nem ismeretlen az IT, még ha ő nem is nevezi annak: szobájában van asztali számítógép, múlt karácsonyra kapott egy netbookot is (amelyet az iskolába is magával visz), van mobiltelefonja, digitális fényképezőgépe, és saját bevallása szerint barátjánál kipróbálta már a Guitar Hero-t is.

Az iPad kézbevétele utáni első reakciója: „Hát ez szuper!” A legnagyobb hatást az érintőképernyő és a kezelői felület tette rá: „Netezés közben rendkívül egyszerű az engem érdeklő részek felnagyítása, az oldalon való mozgás. Még a játékokat is sokkal könnyebb irányítani gesztusokkal – ez olyasmi, ami nagyon hiányzik a PC-ről.”

Rekorder: hosszú üzemidő és töltés

Rita meglehetősen alapos tesztelő: gyakorlatilag folyamatosan az iPadet nyúzza, ami elég rosszat tesz alvási szokásainak is. Ez az igazi stresszteszt, ami nemcsak a szülők türelmét teszi próbára, de az iPad kitartását is, hiszen gyakorlatilag nyolc órán keresztül kellett YouTube-klipeket lejátszania. A tábla

Profi felhasználó Kiss Rita fáradhatatlanul nyúzza az iPadet: 90 alkalmazást próbál ki rajta, és még az alvásról is lemond

Apple iPad	Műszaki adatok
Méret	240×190×13 mm
Tömeg	630 gramm (3G-vel: 730 g)
Kijelző	9,7"-os érintőképernyő
Felbontás	1024×768
Fényerő	300 cd/m ²
Kontraszt	1000:1
Memória	16, 32 vagy 64 GB flash
Processzor	Apple A4, 1 GHz
Csatlakozók	WLAN 802.11a/b/g/n, Bluetooth 2.1, opcionálisan EDGE/3G/HSDPA
Akkumulátor	25 wattos Li-ion polimer
Üzemidő	8:29 óra (filmnézés, WLAN), 6:17 (játék)
Egyebek	Írányító, A-GPS (3G-s modelleknél), mikrofon, hangszóró, 3,5 mm-es fülhallgató-csatlakozó
Tájékoztató ár	200 000 Ft (16 GB, Wi-Fi)
Info	www.apple.com

Modern Kajos Márta szerint az iPad jól néz ki, jól használható és ötletes – de végeredményben túl drága

Szkeptikus Kovács Árpád programozóként nem barátságot akar kötni az iPaddel, hanem használni szeretné. Ez azonban nem teljesen sikerül

még csak bele sem izzad: az alumíniumburkolat hűtésből is jól vizsgázik, egyedül a WLAN kapcsolat szakad meg néha, a jó jel-erősség ellenére.

Ifjú tesztelőnk maximálisan elégedett az üzemidővel, de a hosszú töltési idővel már kevésbé: a számítógéphez kapcsolva USB kábelen keresztül szinte egy egész éjszaka kell ahhoz, hogy az iPad újra teljes erőre kapjon, ráadásul ez is csak akkor lehetséges, ha a ké-

szüléket közben nem használják. Szerencsére az Apple egy valamivel nagyobb teljesítményű hálózati adaptert is mellékel, de még ezzel is legalább 4-5 óra a töltés – ez még éppen elfogadható.

Egyéni logika: hová teszi az Apple a fotókat?

Az idő múlásával a kezdeti kiváló értékelés romlani kezd. Rita legnagyobb problémája: hogy tehetnék fotókat az iPadre? Mivel lelkes amatőr fotósról van szó, már most több mint 10 ezer kép várja otthon, hogy megmutathassa ismerőseinek. Erre pedig az iPad kiváló lenne, ha úgy működne, mint például mobiltelefonja, ahol a számítógépről egyszerűen USB kapcsolaton keresztül át kell másolni a képeket. Ez a módszer azonban nem működik az iPaddel, ami nem jelenik meg az Intézőben külön meghajtóként. Ezután megpróbálja letölteni a Facebookra feltöltött képeket – ez sem megy. A kérdés tehát: hol a Képek mappája?

A válasz: olyan itt nincs. Az adatok átvitelére egyedül az iTunes használható, legyen szó zenéről, filmekről vagy fotókról, mindezt az Apple programján keresztül továbbíthatunk az iPadre. Az iTunes segítségével

kell igénybe vennünk akkor is, ha törölni szeretnénk adatot – túl sok helyet foglalnak a fotók, vagy meguntunk pár számot? Az iPaddel ezeket sem fogjuk tudni eltávolítani, egyedül az App Store-ból származó programokat tüntethetjük el. Ennek mikéntjét viszont először meg kellett mutatnunk az Apple termékeit eddig nem ismerő Ritának: addig kell nyomva tartani a program ikonját, amíg az nem kezd el remegni – és ekkor megnyomni a jobb felső sarkában megjelenő piros X-et.

Adatészség: az ingyenes programokhoz is kell hitelkártya

Kovács Árpád nem törölni szeretne – éppen ellenkezőleg: ő telepítene. A rendkívül sikeres App Store azonban számára is tartogat meglepetéseket. A 40 éves programozó matematikus azt még el tudja fogadni, hogy mindenre az iTunes kell használnia, de azt, hogy az alkalmazások letöltéséhez hitelkártyára vagy iTunes-utalványra van szükség, már kevésbé. Szerencsére rendelkezésre állnak ingyenes programok is, bár ezekhez is végig kell csinálni a regisztráció hosszadalmas procedúráját, amely során még egy kötelező kérdés-válasz párt is →

A LEGJOBB PROGRAMOK

Az iPad alapállapotában nem sok mindenre jó: igazi képességeit csak az App Store-ból elérhető programok segítségével tudja megmutatni. Listánkban a legjobb programokat válogattuk össze

OFFICE Goodreader

Office (Word, Excel stb.) és PDF dokumentumok nézegetésére kiváló megoldás, mivel képes azokat a kis képernyőre is átformázni.

Ár: 0,79 euró

ÚJSÁG Flipboard

Zseniális: a weboldalakat az iPaden kényelmesen olvasható formára tördeli át, ráadásul még a Facebookkal és a Twitterrel is működik.

Ár: ingyenes

MÉDIALEJÁTSZÓ AirVideo

Az otthoni számítógépen elérhető videókat képes hálózaton keresztül az iPaden is lejátszani – egy limitált tesztváltozat ingyenesen is elérhető.

Ár: 2,35 euró

TÁROLÁS Dropbox

Az ingyenesen 2 GB online tárhelyet biztosító szolgáltató iPhone és iPad számára készült kliense egyszerű kezelőfelülettel és működéssel.

Ár: ingyenes

HÍREK Reeder

RSS hírfolyamok olvasására – így nem maradunk le a fontos újdonságokról. Extraként a Google Readerben összeállított menü is importálható.

Ár: 3,99 euró

meg kell adnunk. Programozónk szerint (és szerintünk is) ez biztonsági kockázat: a leggyakrabban feltett kérdésekre adható válaszok a felhasználók adatainak ismeretében kikövetkeztethetők.

A kezdeti problémák után azonban Árpádot az App Store mégis elvárásolja: amatőr zongoristaként rögtön a zenei programokra csap le, és ezek használata közben a kapacitív érintőképernyő igazán kiválóra vizsgázik. „Az elején egészen meglepett, hogy egyszerre több ujjamat is képes érzékelni – mondja a művész –, így igazán kényelmes akkordokat játszani.”

A kettősség: több mint játék, kevesebb mint PC

Programozóként azonban Árpádot kifejezetten zavarja, hogy az adatokhoz nem fér hozzá. „Ha nem érem el a fájlrendszert, korlátozva érzem magam” – mondja. Ennek megfelelően a készülék munkaeszköznek nem válik be, ráadásul a tízujjas gépelést is kényelmetlennek érzi az érintőképernyőn, különösen hogy a szimbólumokhoz és számokhoz egy második billentyűzetet kell előhívni. „Nem elég praktikus – hangzik a végső értékelés –, játékszernek ugyan nem mondanám, ám még semmiképpen sem nevezhető számítógépnek”.

Ugyanezzel az eredménnyel zárul Kajos Márta tesztje is. A 72 éves nyugdíjas számára nem ismeretlenek a számítógépek: külföldön élő fiával és annak családjával a Skype segítségével tartja a kapcsolatot. A kommunikáció mellett a családi fotók jó részét is notebookján keresztül éri el, így örömmel veszi kézbe az iPadet. „Nagyon csinos – mondja –, és meglepően könnyű vele az internet használata. Ez az ujjal való irányítás nagyon egyszerű, minden azonnal működik. Bárcsak a notebookom is tudna ilyet!”. És valóban, Márta könnyedén boldogul a géppel, bár a képernyőt ugyanolyan erővel próbálja benyomni, mint tévéje távirányítóját.

Előző két tesztelőnkkel szemben azonban Márta nem sokat használja az Apple tabletjét. A kezdeti lelkesedés gyorsan elpárolog: a netet szívesen nézegeti, de megakad a korábban működő, Flashre alapuló weboldalaknál,

iPad-vetélytársak

A tabletek iránti igény hatalmas – és egyelőre az Apple van az élen. De már ugrásra készen várakoznak a vetélytársak.

ARCHOS 101

A 2,8"-tól 10"-os méretig többféle kivitelben készülő androidos Archos táblagépek közül a 10,1"-os kivétel a csúcsmo- dell. A szélesvásznú, 1024x600 pixeles képernyőn az Android operációs rendszert találjuk – tudása pedig az Android Marketen elérhető programokkal bővíthető. **Elérhetőség: a boltokban**
Tájékoztató ár: 120 ezer Ft
Info: www.archos.com

SAMSUNG GALAXY TAB

Az iPad legkönyör- lyebb kihívója az idei IFA-n bemutatott androidos Samsung Galaxy Tab lehet, ami egy kategóriával kisebb, mindössze 7"-os kijelzővel érkezik, de éppen ezért kényel- mesebben hordoz- ható, könnyebb, ráadásul kivitele is első osztályú. **Elérhetőség: október**
Tájékoztató ár: nem ismert
Info: www.samsung.hu

HP SLATE 500

Az először a 2010-es CES-en bemutatott HP táblagép sokadik átalakulás után vé- gül talán WebOS operációs rendszer- rel jelenik meg – de az is elképzelhető, hogy lesz belőle Win 7-es és android- os változat is. Azok alapján, amik eddig láttunk belőle egy elegáns, igényes ké- szülék várhatunk. **Elérhetőség: nem ismert**
Tájékoztató ár: nem ismert
Info: www.hp.com

TOSHIBA FOLIO 100

A Toshiba Android operációs rendszerre és NVIDIA Tegra 2-re épülő tabletje szintén az IFA-n mutatkozott be – 10,1"-os, széles- vásznú kijelzője ideá- lissá teszi a filmlejät- szára, nagy mérete miatt viszont nem olyan jól hordozható. A Tegra 2 számítási ka- pacitása elegendő a 3D-s játékokhoz és 1080p-s filmekhez is. **Elérhetőség: hamarosan**
Tájékoztató ár: 200 ezer Ft
Info: www.toshiba.hu

amelyek az iPaden természetesen nem jelennek meg. Még szerencse, hogy például a YouTube külön klienssel és HTML5 alapú változattal készült fel a Jobs-féle jövőképre, ám sok normál oldal nem ilyen előzéken, többek között a Márta által kedvelt fotós oldal sem. Nagy sikert aratott viszont a tábla- gép egy családi ebéd során az App Store-ból letöltött Scrabble-nek köszönhetően, és két- éves unokájának is több órás szórakozást je- lent a Doodles nevű játék.

VÉGEREDMÉNY: Három teljesen különböző tesztelő, három hasonló vélemény: az iPad valóban lebilincselő, elsősorban a kiválóan eltalált kezelői felületnek és koncepciónak köszönhetően. De gyorsan kiderül, hogy ez a tablet nem helyettesíthet egy számítógé- pet – az ára hallatán pedig senki sem érezte úgy, hogy ilyet szeretne venni. Persze ki tudja: egyes pletykák szerint készülhet majd belőle egy olcsóbb változat is, aminek az ára már valóban hihetetlenül jó lesz.

JÁTÉK

Need for Speed

A híres, kiváló grafikával rendelkező autós játék iPadre optimalizált verziója. Nem olcsó mulatság, de 18 pályájával bőven megéri az árát.

Ár: 10,49 euró

KÖNYVESBOLT

iBook

Kettő az egyben: az iBook nemcsak egy remek e-könyv olvasó, hanem hozzáférést nyújt az Apple sok kötetet tartalmazó digitális könyvesboltjához is.

Ár: ingyenes

IDŐTÖLTÉS

Talking Tom

Ha sok időnk van, ez a virtuális macska majd gondoskodik arról, hogy ne legyen: elismétli, amit mondunk neki, és néha még simogatni is kell.

Ár: ingyenes

MEGLEPETÉS!

Most ingyen Jericho vagy Mass Effect teljes játék a PC Guru mellé!

Ha most az **576 Kbyte** üzleteiben vásárolja meg a PC Gurut, akkor ingyen kap hozzá egy PC-s teljes játékot! Tetszés szerint választható a **Mass Effect** vagy a **Jericho** magyar nyelvű változata!

Az akció a készlet erejéig illetve visszavonásig érvényes. A Kiadó fenntartja a vásárlási feltételek és árak megváltoztatásának jogát.

22 JÁTÉKTESZT ÉS JÁTÉKBEMUTATÓ ■ 6 VIDEOTESZT ■ TELJES JÁTÉK STEAM KÓDDAL ■ A LEGJOBB HARDVEREK

PC GURU

TELJES JÁTÉK RED ORCHESTRA + STEAM KÓD MINDEN PC GURUBAN!

MINDEN MEGVÁLTOZOTT...

CIVILIZATION V
...MÉGIS KÉPTELENEK VOLTUNK ABBAHAGYNI AZ ÉV LEGJOBB STRATÉGIÁI JÁTÉKAINAK TESZTJÉ

KOREA VS. EGYESÜLT ÁLLAMOK

HOMEFRONT ■ A WIN7 SIKERENTÚL

EGY MERÉSZ FPS MINDENY ÚJONSÁGA – IGY FOGLALJA EL AZ EGYESÜLT KÖZTÁRSASÁG SAN FRANCISCÓT!

ILYEN LESZ A WINDOWS 8
ÚJ BIOS, ÚJ KERNEL, ÚJ BŐNGESZŐ – EXKLUZÍV INFORMÁCIÓK AZ ÚJ RENDSZERRŐL

DEAD RISING 2
ÉLŐHALOTT-KRIZIS - IMMÁR PC-RE IS!

TESZT 6 OLDALON ■ A LEGJOBB TIPPEK & TRÜKKÖK TŰLÉLŐKNEK ■ VIDEOTESZT A DVD-N

ELŐT-HÁLÁL HÁRÓK KÉPZŐTÁRSÁG

MEDAL OF HONOR
Nem olyan intenzív, mint a CoD, de epp ez válik előnyre!

VISZKA A REZISTENNEK!

MORTAL KOMBAT 9
Újra lesz: vlt, brutalitás, kivézségek, klasszikus karakterek és 2D-s játékmot

A BORT PÉLÉSTŐTŐK

TESZT: F1 2010
Jól összerakott karrier mód, élvezetes versenyek, kibagyott lehetőségek

NO MINDRAGÓK

VERGÉKSZTEK

PC DVD

MASS EFFECT

PC DVD

JERICHO

PC DVD

motor presse budapest

Jabra BIZ 2400 Duo USB

Headset

Jabra BIZ 2400 Duo USB

ÁR/ÉRTÉK: jó

INFO: www.jabra.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 55 000 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Felépítés: zárt, sztereó
Sugárzók: neodímium
Csatlakozók: USB
Kábel hossza: kb. 2,5 m
Extrák: körbeforgatható mikrofon, kevlárbevonatú kábel
Méretek: 140×172×50 mm
Tömeg: 85 gramm
Garancia: 3 év

Halló, ki beszél: Aki call centerben vagy hasonló munkakörben dolgozik, az pontosan tudja, hogy mennyire fontos a profi headset. És itt most nem a játékosok által használt verzióra gondolunk, hanem egy olyan eszközre, amelyet egész nap nyugodtan hordhatunk, nem válik kényelmetlenné és nem is megy tönkre. Ilyen eszköz a Jabra által gyártott BIZ 2400 is, amely több különleges megoldással próbálja megindokolni elcsőre magasnak tűnő árát. Ezek közé tartoznak a hifi hangminőséget biztosító hangsugárzók (amelyekre a rendes felhasználást figyelembe véve amúgy nem lesz szükség), a profi mikrofon, amelyet aranyozott érintkezőin körbe is forgathatunk, az orvosi acélból készült tartóelemek, valamint a kevlárt is tartalmazó szigetelésű kábel, amely hosszú ideig ellenáll a hajlítgatásnak, törésnek.

Röviden: ▶ Profi headset azoknak, akiknek a munkájához szükségesek ezek az eszközök.

Alternatíva: ▶ Amint említettük, ez nem játékosoknak készült –ők válasszák a Sennheiser PC360-at.

Sony KDL-32EX402

LCD tévé

Sony KDL-32EX402

ÁR/ÉRTÉK: közepes

INFO: www.sony.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 140 000 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Panel: Full HD, 1920×1080 pixel
Háttérvilágítás: CCFL
100 Hz/24p: Nem/Igen
HDMI bemenetek száma: 4
Tuner: analóg, DVB-T/C
Fogyasztás: kb. 60 watt
Méret: 80×53,2×22 cm
Tömeg: 11 kg

LCD tévé: A Sony elkötelezte magát a 3D mellett, de ez nem azt jelenti, hogy a 2D-s tévékre a jövőben egyáltalán nem koncentrálnak a japán vállalat. Ezúttal a 32 colos EX402-t próbáltuk ki, amely a belépőszinten próbál szerencsét.

A jól bevált gyakorlatnak megfelelően a tévét fényes fekete előlappal készítette el a Sony, a káva alsó része azonban kékes-szürke színt kapott, így a látvány azért mégsem teljesen a már unalomig ismert egyenkülsőt idézi. A formavilág szögletes, nemcsak a káva, hanem a talp esetében is – amiről azt kell tudnunk, hogy igény esetén akár teljesen leszedhetjük, így nem fog zavarni, ha a tévét a falra akarjuk feltenni. Dicséret illeti a Sonyt azért, mert a kimenetekkel egyáltalán nem spórolt, HDMI-ből négyet kapunk, és van egy USB port is.

A KDL-32EX402-be természetesen Full HD felbontású panel került, amelyet a Sharp gyárt a Sonymak. A Sharp ASV paneljeiről annyit kell tudni, hogy jelenleg az LCD-k között a legnagyobb kontrasztarányt nyújtja, a gyári be-

állításokkal mi 3700:1-es értéket mérünk, ami LCD-k között valóban jó. A tévé elektronikája egy sor minőségjavító paramétert kínál – ezek többségét azonban érdemes kikapcsolni, mert szertintünk a zajszűrés inkább ront, mintsem javít az élményen. Az EX4-es sorozat 100 Hz-es képfrissítésre nem képes, a 24p-t viszont ismeri, így a Blu-ray filmekkel tökéletes moziélményt kaphatunk. A Sony tévéje többféle színprofil támogat – közülük az egyetlen gombnyomással bármikor elérhető mozi színprofil a legjobban beállított, itt a színek és az egyéb paraméterek beállítása (pl. képélesítés) is tökéletesen rendben van. A kis méretből adódóan nemcsak a HD, hanem az SD felbontású adók képminőségével is elégedettek voltunk (nem látszanak a felméretezésből adódó hibák). Aki a tévét játékkonzollal szeretné összekötni, annak feltétlenül jó hír, hogy van 1:1-es megjelenítési mód, és a bemeneti késleltetés (input lag) is elég kicsi, mindössze 30 ms körüli.

A tévé egyik extrája a média-lejátszó (ezért kellett az USB), amely HD felbontású filmeket nem, viszont SD felbontású filmeket, képeket és zenéket tökéletesen tud kezelni, a másik pedig a képernyőn megjelenő (tömör) kézikönyv.

Röviden: ▶ A Sony KDL-32EX402 kategóriájához képest drága, de képminősége is kiváló.

Alternatíva: ▶ Gyengébb feketével, de HD-s médialejátszóval rendelkezik a Samsung LE32C530F1W.

Philips Voice Tracer LFH0862

Digitális diktafon

Philips Voice Tracer LFH0862

ÁR/ÉRTÉK: jó

INFO: www.macroda.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 35 990 Ft

MŰSZAKI ADATOK

Memória, méret: Flash, 4 GB
Csatlakozók: 2×3,5 mm jack fülhallgató+mikrofon
Beépített mikrofon: Van, sztereó és zoomos
Felvételi idő: 47-572 óra (minőségétől függ)
Tömörítési formátum: MP3
Zenelejátszás: Van, MP3/WMA
Energiaforrás: 2×AAA
Méretek, tömeg: 107×39×18 mm, 58 gramm

Felvétel indul: Bár az MP3-lejátszók és mobiltelefonok nagy része rendelkezik beépített diktafon funkcióval, ezek minősége gyakran csapnivaló: akinek fontos, hogy jó minőségű interjú készíthessen, vagy nem teljes csendben kell rögzítenie egy előadást, az jobban jár egy megfelelő céleszközzel. Ilyen lehet például a Philips Voice Tracer, amelynek egyik érdekessége a „zoomos” mikrofon – ezzel akár hatméteres távolságból is felvehetjük valakinek a hangját úgy, hogy a környezeti zajok kevésbé hallatszanak majd a felvételen. Tartozékként kapunk hozzá egy felcsíptethető sztereó mikrofont is. Az apró készülék egyébként MP3 formátumban rögzít (és extra szolgáltatásként MP3-lejátszóként is üzemel), 4 GB belső memóriájába pedig beállításoktól függően 47-572 órányi felvétel fér.

Röviden: ▶ Kiváló minőségű, sok profi szolgáltatással rendelkező digitális hangfelvevő.

Alternatíva: ▶ Aki csak egy szimpla hangrögzítőt keres, már 6-8 ezer forintért vásárolhat magának.

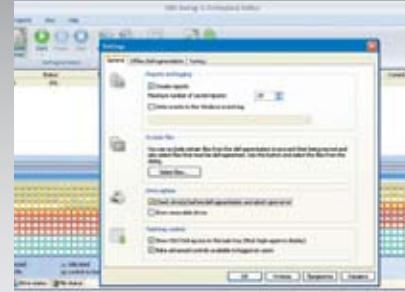

Stellar Phoenix Data Recovery

Adobe Photoshop Lightroom 3

O&O Defrag 12.5 Pro Edition

Adatmentő

Stellar Phoenix Data Recovery

ÁR/ÉRTÉK: közepes
OP. RENDSZER: Win NT-től
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 80 euró

Mintha csak visszavonnánk: Legyen szó a digitális fényképezőgépek memóriakártyáján tárolt, majd véletlenül törölt fényképek visszaállításáról, vagy a kevésbé intelligens levelezőprogramban történt e-mail törlésről, dokumentumok vagy akár egész partíciók eltüntetéséről, ez a program minden esetben a helyzet magaslatán áll.

A program kezelése egyszerű, először azt a tevékenységet kell kiválasztanunk, amelyek az adatmentési kísérletünkhöz a legjobban illeszkedik. Ezután a program átvizsgálja a megadott lemez, partíció vagy könyvtár tartalmát, és megmutatja, mely állományok visszaállítására van lehetőségünk. A kereséskor természetesen csak az előzetesen megadott eredmények jelennek meg, így egyszerűbb a választás, ha tudjuk, nekünk egy, az előbb törölt DOC állomány kell.

A Stellar Phoenix Data Recovery minden helyzetben jól vizsgázott, adatainkat csak akkor nem tudja megmenteni, ha azokat más adattal felülírtuk. A 80 eurós ár magasnak tűnhet, de a program minden helyzetben a maximumot nyújtja, csalódnai aligha fogunk benne.

Röviden: ► Megbízhatóan teszi a dolgát akkor, ha van mit visszaállítani vele.

Alternatíva: ► A PC Inspector File Recovery ingyenes program, megfelelő teljesítményt ad.

Képszerkesztő

Adobe Photoshop Lightroom 3

ÁR/ÉRTÉK: jó
OP. RENDSZER: Win XP/Vista/7
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 300 euró

Briliáns képszerkesztő: Egy meglehetősen hosszú publikus béta-teszt után, amelynek során az összes tesztelő véleményét és javaslatát meghallgatták, a Photoshop Lightroom 3 elérte végleges verzióját. Első pillantásra semmiféle újdonság nem tűnik fel, pont olyan, mint a béta verzió. Az Adobe viszont igen sok, elsőre talán észre sem vehető újdonságot illesztett a programba.

Kezdjük a fényképek megnyitásával: a párbeszédablak sokkal logikusabb, kezelhetőbb lett, velem most már CMYK színterű képeket is megnyithatunk. A nagy képkollekciók birtokosai kétségtelenül örülnek a továbbfejlesztett szűrőnek, amellyel az egyes könyvtárakban lévő képek mindegyikén alkalmazhatunk, ezt a szűrőt pedig más könyvtárakhoz is hozzárendelhetjük. Ez akkor praktikus, ha egy újonnan megnyitott képet a korábban feldolgozottakhoz hasonlóan szeretnénk átszerkeszteni. A szűrő valójában egy sablonként szolgál, így azzal képek sokaságát gyorsan megszerkeszthetjük. Ha kell, kisebbre vágathatjuk őket, javíthatunk a színegyensúlyon, vagy egyedi hatást kölcsönözhetünk nekik.

Ha a képeket egyedileg szeretnénk szerkeszteni, a kidolgozó modul kell elindítanunk. Jó, hogy a képeinket innen is elérhetjük, mi több, kedvenceket is létrehozhatunk. A szerkesztő eszköztárát érintette a legtöbb változás, ezek

mégsem olyan jelentősek, mint a képszerkesztő maga: amint a kép egy részét az ecsettel világosítottuk, a Lightroom az adott helyre egy apró pontot helyez. Ha ezután rákattintunk a pontra, és az egér gombját lent tartjuk, valós időben finomíthatunk a világosításon. Így nem kell a korábbi verziókban látható csúszkákat keresgelnünk, és az eredményt is azonnal láthatjuk az állítás helyén. Ez sokkal könnyebben és gyorsabban használható, hála annak, hogy a program a videokártyák teljesítményét is ki tudja használni, feltéve, ha az támogatja az OpenGL 2.0-t, és a programot a Windows Vista vagy Windows 7 alatt futtatjuk.

A képszerkesztésre váró anyagok túlnyomó része digitális fényképezőgéppel készül, ezért az Adobe optimalizálta a képek zajszintjét és élességét javító algoritmust. A többi képjavító funkció nem változott, de ez láthatóan jobb minőséget ad zajos képek javításakor – még az élesítést sem viszi túlzásba. Ha a zajszűrést (színzajcsökkentést) együtt használjuk a világosítással, akkor a még éppen csak zajos, de nem végletes képekből is tetszetős darabokat tudunk készíteni. A funkcióra a mindig tökéletes képet készítő fényképezésnek nagyon nem lesz szükségük. A bemutatókészítés, a képek publikálása is jól sikerült.

Röviden: ► Könnyűvé teszi a képek szerkesztését, de még a kevésbé jól sikerültek javítását is.

Alternatíva: ► Az ACDSee Pro 3 (kb. 125 euró) valamivel kevesebbet tud, de az is megéri a pénzt.

Töredezettségmentesítő

O&O Defrag 12.5 Professional Edition

ÁR/ÉRTÉK: gyenge
OP. RENDSZER: Win 2000 Pro-tól
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 euró

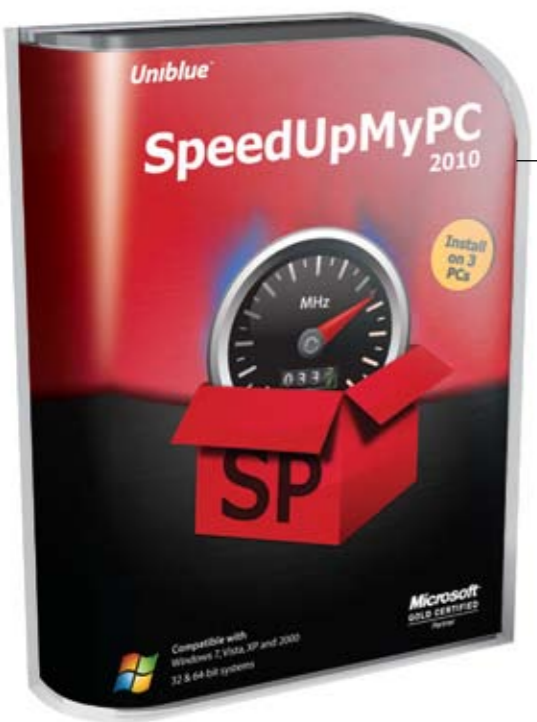

A legjobb tuning: A hosszú ideje használt számítógépeket nemcsak a feleslegesen futó (esetleg rosszindulatú) programok eltávolítása gyorsítja meg, de a merevlemez töredezettségmentesítése is, ugyanis így az állományok beolvasása közben nem kell a fejeket átpozicionálni. Az O&O Defrag tesztjéhez egy erősen töredeztetett fájlrendszerű merevlemezről készítettünk szektorszintű másolatokat, hogy rajta kívül ugyanazon az alapon a Windows Töredezettségmentesítője is dolgozhasson.

Mind a kettő fél óra alatt végzett, az O&O programja négy perccel korábban. Ezután lemértük, melyik merevlemezről indul gyorsabban a rendszer, és indítja el előbb a Wordöt. A töredeztetett fájlrendszerrel ez a művelet 2 perc 15 másodpercig tartott, a Windows ténykedése után 1:36 lett az eredmény, a Defrag futtatása után pedig 1:24 – ez is gyorsabb lett 12 másodperccel. Ennyi valószínűleg nem éri meg a program 50 eurós árát, de az tény, ha szeretjük mindenből a maximumot kihozni, a program opcióival ezt is megtehetjük – a Windows programjában csak egy gomb van, változtatási lehetőségünk nincs.

Röviden: ► Kiváló töredezettségmentesítő, különleges komfortfunkciókkal.

Alternatíva: ► A Windows 7 beépített programja a programok indítását is optimalizálja.

Számítógép-gyorsítás a leg-egyszerűbben

Az **Uniblue SpeedUpMyPC 2010** PC-gyorsító program eddig is egyszerű használatáról volt ismert, de mostantól végképp csak egyetlen feladatra koncentrálni.

A visszajelzések és letöltési oldalunk forgalma alapján olvasóink kedvelik a rendszerkarbantartó és -gyorsító programokat. Ez nem is csoda, hiszen a Windows, ha hagyják, szeret elkényelmesedni, lelassulni. A SpeedUpMyPC 2010 viszont kíméletlenül felrázza az operációs rendszert a pihenőből. Lapunkban már szerepelt a 2009-es verzió, melyet elég egyszerű volt kezelni a számos fül és azok almenüi ellenére. Azonban mindez a múlté, a program nagyságrendekkel egyszerűbb lett. Jóformán csak egy dologra képes, ellenőrzi a rendszert, és kijavítja a talált hibákat (legalábbis amelyek javítását engedélyezzük). A kezdőablak ugyan most is

ugyanolyan zsúfoltnak tűnik, mint az előző kiadásban, de az egyes menüpontokat átnézve jól látszik, mennyivel letisztultabb lett a program. Már a vizsgálat eredménye is átláthatóbb, a régi 5 helyett már csak 3 vizsgálati kategóriát kapunk: adatszemet (csoportonként összefogva) és a kisebb-nagyobb gyorsító beállítások. A gyorsításra szolgáló változtatások továbbra is elérhetők ugyan külön, ha úgy akarjuk, ám ezeket a korábbi tucatnyi menü és almenü helyett csupán két pontban foglalja össze a rendszer: apróbb trükkök a rendszer gyorsítására, és a program által nyújtott három különleges tuninglehetőség.

1. Kezdőablak

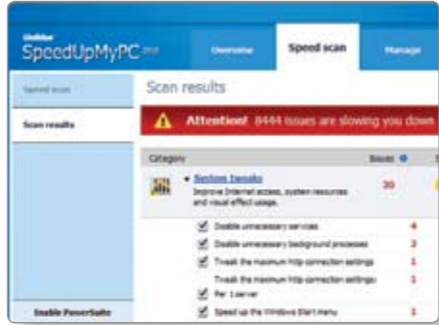
Amellett, hogy a program könnyen átlátható, és elég hamar kitanulható a kezelése is, a főképernyőn egy másodperc is elég annak megállapítására, kellő biztonságban van-e számítógépünk a rosszindulatú programoktól. És ha szükséges, azonnal áttérhetünk a rendszer vizsgálatára vagy a program frissítésére.

2. Alapos vizsgálat

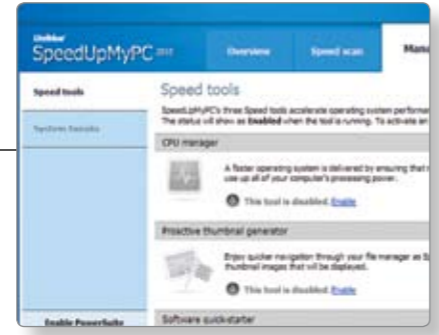
A feltárt problémák száma általában ijesztően magas, de ez leginkább csak a szemétként szánt fájlok nagy számának a következménye. Ez a kategória azonban kissé csalóka lehet, mivel a legtöbb ide tartozó fájl a böngészők „gyorsítótára”, ezek törlése gyorsíthat a rendszeren, de hamar újraépül a gyűjtemény.

3. Felhasználói lehetőségek

A vizsgálat végeztével megjelenő találati lista három kategóriáján belül ugyan lehetőségünk van részben felülbírálni a program döntéseit, ám a csoportosított lehetőségek sokszor nem adnak elég információt a felelős döntéshez – csak a rendszerben bízhatunk.

4. Ideje gyorsítani

A program három saját gyorsító alkalmazását egy helyen érhetjük el. Szabadon be, vagy kikapcsolhatjuk őket, és némi információhoz is juthatunk működésükről. Általános géphasználat mellett főleg a CPU manager segíthet alkalmanként sokat, de érdemes mindhárom lehetőséget kipróbálni.

Egyedülálló program-eltávolító

Az **Ashampoo Magical UnInstall 2** a gyártó programjaitól szokatlan módon csakis egyetlen dologra képes: a vele telepített programok tökéletes eltávolítására.

A Windows idővel egyre lassabb lesz a merevlemez felhalmozódó adatszemet miatt. Minden telepített program és a vele járó regisztrációs adatbázisbeli bejegyzések csak tovább növelik a kezelendő és rendben tartandó adatok számát. A program eltávolításakor ugyan mindegyiknek törölnie kéne, de sok esetben fájlok, meghajtóprogramok és adatbázis-bejegyzések sokasága marad vissza. Ezekre – az őket használó program törlése után – már semmi szükség, azonban lassítják, és esetenként instabillá is teszik a rendszert. Kétféle módon próbálhatjuk gépünk fürgeségét megőrizni. Utólag alkalmazott rendszerkar-

bantartó programokkal, vagy előre gondolkodva, uninstaller programmal. Utóbbi lehetőség biztosabb és kockázatmentesebb, ráadásul éppen erre a feladatra kínáljuk a Magical UnInstall 2-t. Ashampoo programtól kissé szokatlanul az apró alkalmazás semmilyen extrát nem nyújt. Se töredezettségmentesítés, se duplafájl-keresés, se DVD-berítő tervezés. Az alkalmazás egy dologra képes: a háttérben futva feljegyzi a rendszer állapotát, és naplózza a programok telepítője okozta változtatásokat, hogy azokat, ha a szükség úgy hozza, maradéktalanul képesek legyenek eltávolítani a számítógépről.

1. Alapozás

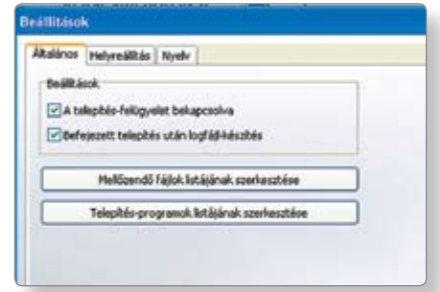
A program működése nem éppen látványos, a legtöbb esetben a háttérben, rejtve dolgozik. Hagyományos státuszablakot szinte csak akkor láthatunk, amikor a program első indítás után felméri a gépen uralkodó állapotokat, és elkészíti a jegyzőkönyvet, ami alapján majd a változókat mérheti.

2. Menü helyett

Mint már esett szó róla, a Magical UnInstall 2 célalkalmazás, ami csak egy feladatot lát el, azt is rejtőzködve. Ennek megfelelően az értesítési ikonok közt bujkáló ágensből előcsalható menü jóformán csak reklámfeladatok lát el.

3. Beállítások

Természetesen azért van lehetőségünk szabályozni a program működését, bár csak igen szűkre szabott keretek között. A lehetőségek közül leginkább a **Telepítés-programok listájának szerkesztése** pontnak láthatjuk értelmét: ha egy telepítőfájl véletlenül nem ismerne fel magát az alkalmazás, itt felvehetjük a megfelelő listára.

4. Ellenőrzött telepítés

Telepítés indításakor a program először rögzíti a meglévő helyzetet (regisztrációs bejegyzések, rendszerfájlok), majd naplózza a telepítést, végül pedig újra elmenti a fontos elemek állapotát. A két adatsor egyeztetésével, ha bármikor a későbbiekben törölnénk a programot, az maradéktalanul eltűnik gépünkéről.

Félmegoldás
Egy jó programmal a 2D filmek is feljavíthatók 3D-re

Le a szemüveggel!
3D hatás kiegészítők nélkül - a kutatók lázasan dolgoznak a megfelelő kivitelezésen

Új látószög
A 3D filmekhez a színészeknek és rendezőknek is le kell térni a szokott utakról

Tévéáradat
Samsung, Panasonic, Philips, Sony, LG és Toshiba - mind előállnak 3D készülékekkel

Elbűvölő
A hetedik Harry Potter film novemberben érkezik a mozikba - 3D-ben

Réges-régen, még egy 2007-es cikkünkben azt elemeztük, mennyire jelentős szerepet játszik a szexipar az informatikai újdonságok elterjedésében. Sokak szerint az erotikus filmek nyerték meg a VHS-Betamax párharcot az előbbi javára, nagyban hozzájárultak a fizetős televízió, majd az internet, a web 2.0 és a fájlcsere fejlődéséhez és térnyeréséhez is. Sőt, már a könyvek, fotók és filmszínház megjelenésekor is komoly szerepet játszottak, ha nem is az adott médium elfogadásában (hiszen a pornó mindig is lenézett műfaj volt, és vélhetően lesz is), de kiegészítő bevételekkel annak fennmaradásában és terjedésében. Nem csoda, hogy a 3D-őrület is hamar újra felkeltette a szexipar figyelmét. Természetesen korábban is kísérleteztek vele, de ahogy a filmszínházakban, ezen a területen sem bizonyított igazán a piros-kék színszűrős szemüveg. Az újabb technológiára és az azt övező érdeklődésre azonban hamar reagált az iparág, idén májusban mutatták be az első, modern technológiát használó 3D szexfilmet, a klasszikus Kámaszútra feldolgozását. Szerencsére a hagyományos, családbarát filmekben is érezni a 3D iránti érdeklődés növekedését. 2010-ben összesen már 21 3D filmet nézhetünk meg a mozikban, ami több mint kétszerese a 2009-es felhozatalnak.

Előkelő 3D-társaság: Harry Potter, James Bond, Jack Sparrow kapitány és a Titanic

A trend pedig minden esély szerint marad. 2010 első félévében ugyan a felmérések szerint Európa-szerte egy kicsit csökkent a nézők száma a mozikban, ám ugyanekkor az eladások így is nőttek, és még inkább nőni fognak. 2011-re máris több mint 50 3D filmet jelentettek be a stúdiók, köztük olyan veterán bombabiztos sikerekkel, mint a Karib-tenger kalózáinak egy újabb része, vagy a két részre szakadt Harry Potter-befejezés. Sőt, a következő James Bond-film is 3D-ben érkezik majd. A hatalmas 3D-divathullámnak köszönhetően egyes klasszikusok is újabb virágzásukat élhetik. 2012-re várható például James Cameron legnagyobb sikerének, a Titanicnak a technikai felújítása. Ettől a filmáradattól a szakma egyértelműen - és jogosan - várja, hogy a 3D készülékek végérvényesen átvegyék az uralmat a nappaliban.

3D-éhség
2009-ben 10 térhatású film készült, idén már 21

A 3D bűvöletében

Óriási képernyők, mozihangulat: a 3D egyre népszerűbb, és sorra hódítja meg a nappalikat, annak ellenére, hogy az ehhez használt technológia eléggé régi. Azonban már küszöbön áll az újabb **forradalom**.

SEGÉDPROGRAM
Hozzáadott dimenzió
A Stereoscopic Player 1.6.4 segít jó minőségben lejátszani a különféle módszerekkel készült 3D videókat.

01

PDF
A vörös-kék szemüveg
Ha épp nincs kéznél 3D szemüveg, a fenti minta alapján (no és némi színes celofánnal) elkészíthetjük sajátunkat.

02

VIDEÓ
3D profi módon
A Curse of Skull Rock egy Side by Side technikával készült 3D film, mely már a modern 3D televíziókhoz való.

03

VIDEÓ
A „nyílt” mozi
Az Elephants Dream a világ első, kizárólag nyílt forráskódú programokkal készített filmje, ami ráadásul 2D-ben és 3D-sítve is jól mutat.

04

VIDEÓ
Shrek térben és időben
A legutóbbi - a magyar folklórból jórómán ismeretlen - kalandot már direkt 3D mozikba szánták, így a bemutatója is 3D.

05

Hogy a rohamnak semmi se állhasson az útjába, a szórakoztató-elektronikai gyártók is egyre több 3D-képes eszközzel jelennek meg a piacon, elsősorban 3D kép megjelenítésére televíziókkal vagy éppen monitorokkal, valamint hozzájuk illő Blu-ray lejátszókkal. Sőt, mostanra már elkészültek az első 3D fényképezőgépek és kamerák is. Utóbbiak közel 400 000 forintos ára ugyan elsőre ijesztő lehet, ám amatőr filmeseknek már nem elérhetetlen kategória, szemben a profi, 20 000 euró felett kapható modellekkel. Érdekes módon a profi 3D kamerára már hivatkoztak „pornókameraként” belsőbb körökben, ami csak megerősíti kezdeti feltevésünket.

Minden adott tehát, egyedül a 3D tartalom hiányzik. Az igény egyértelmű, így a következő hónapokban sokasodni fognak a már megjelent filmek nagy felbontású, 3D változatát tartalmazó Blu-ray lemezek. De talán a mozi- és házi mozi-megjelenés között sem kell szenvednünk már a 3D hiánytól, a Samsung például azt tervezi, hogy egyes netképes televízióiban sztereoszkopikus tartalmat nyújt majd a világhálón keresztül. Az internet legújabb feladata tehát a 3D tartalom nappalinkba juttatása lesz. Szerencsére erre nem csak és kizárólag a legújabb 3D filmek alkalmasak. Egyes készülékek máris képesek a 2D filmet „felkeverni” harmadik dimenzióba (az eredmény persze elmarad a „született” 3D-től), és műsorszolgáltatók is megtehetik ugyanezt. Ráadásul a 3D sportok közül is várhatóan lesz néhány különösen látványos és népszerű.

Új siker, régi technológia: a képek szemüveges szétválasztásának ötlete már több mint százéves

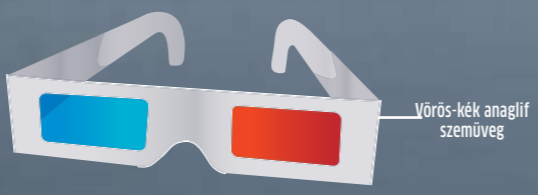
Akiket még nem győzött meg teljesen a 3D, ezért nem szeretnék csak ezért lecserélni televíziójukat, nem kell, hogy teljesen lemondjanak a 3D-ről. Erre a cikkhez tartozó gyűjteményben is találunk bizonyítékot, de a YouTube-on is több száz 3D film található. Ráadásul legtöbbször állítható a megjelenítés módja, így a házi szemüveggel is élvezhetők a kis videók, de akár szabad szemmel nézhető változatot is kérhetünk.

Persze mindez aligha lehet újdonság a komoly 3D-rajongók számára. A 3D hatás elérésére használt jelenlegi technológia ugyanis valójában meglehetősen ősi. A sztereoszkopikus képek 19. század közepi felbukkanása óta a 3D hatás eléréséhez speciális szemüvegre van szükség. Persze léteznek kivételek, de csak szigorú megkötésekkel. Remek példa erre a Nintendo legújabb kézikonzolja, a 3DS, amely szemüveg nélkül is képes a csodára. A képernyő ugyanis egyszerre két, egymásba fűzött képet jelenít meg – egy-egy külön képet mindkét szem számára. Az első oszlop a bal szemnek szánt információkat tartalmazza, a második a jobb szemnek szükségeseket, a harmadik oszlop ismét a bal szemnek szánt képét, és így tovább. Ezzel a módszerrel – jó esetben – mindkét szem a neki szánt képet kapja, melyek kissé eltérnek egymástól, így az agy képes azokat háromdimenziós képpé alakítani.

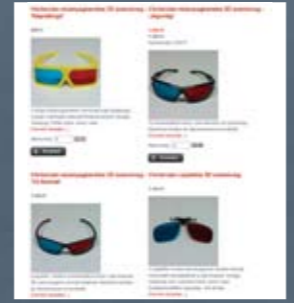
3D filmek, 3D szemüveggel: egy kis térhatás egyszerűen

Bár a modern technológia sokat javított a 3D megjelenítésen, némi kárton és celofán is kisebb csodákra képes.

A szemüveg elkészítése

A lemez mellékleten megtalálható a 02-es pontban látható PDF fájl: egy színszűrős 3D szemüveg tervrajza, pontosabban szabásmintája. A dokumentumot maga a NASA készítette a 3D iránt érdeklődő fiatalok számára – és ajánlja számukra a szemüveg díszítését egyéni motívumokkal. Am akinek nincs kedve, vagy elég alapanyaga a saját szemüveg elkészítéséhez, egy gyors netes kereséssel több olyan cégre bukkanhat, amely olcsón árul egyszerűbb papír vagy műanyag modelleket.

A 3D lejátszó használata

A 01-es pontban található Stereoscopic Player 1.6.4 telepítése nem kíván különösebb szaktudást. A folyamat néhány kattintással percek alatt elvégezhető, majd az Asztalon is megjelenő Stereoscopic Player ikonral indítható a program. A lejátszó egyetlen komoly hibája, hogy az ingyenes változat egyszerre csak 5 percnyi film megtekintését engedi, ráadásul a teljes verzió ára meglehetősen borsos, 39 euró – ám aki rákapott a filmek 3D-sítésére, annak vélhetően megéri ez az egyszeri befektetés.

3D szemüvegek nélkül: jelenet a jövőből

Az auto-sztereoszkopikus megjelenítők minden további segítség nélkül képesek 3D megjelenítésre. Ám az ehhez szükséges technológia igen bonyolult, különösen ha többen is néznék ugyanazt a filmet.

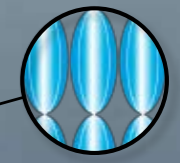
Egy szem, egy kép

A térhatás akkor jön létre, ha a kép visszaadás a valós látást szimulálja, azaz a bal és jobb szem minimálisan eltérő képet lát. A 3D szemüvegek esetében ez a szétválasztás rögtön a néző szeme előtt zajlik le. Az auto-sztereoszkopikus kijelzők esetében azonban a szétválasztás a tévéen történik.

Félfelbontás

Mivel a bal és jobb szem számára 1-1 egymás mellé helyezett képre van szükség, a kijelző felbontása megkétszereződik. A Full HD 1920x1080 képpontja így vízszintesen 960 képpontra csökken.

Szemkövetés

A tévépanelen elhelyezett lencserendszer gondoskodik a kép megosztásáról a bal és jobb szem részére. Hogy ez a néző betekintési szögétől függetlenül történjen, egy szemkövető kamera határozza meg a néző szemének pontos pozícióját és látási szögét, és ennek megfelelően mozgatja el a lencsékét a tökéletes térhatás érdekében. Mindez valós időben zajlik le, nagyjából 30 ms alatt.

Több szempár, több képpár

A több nézőt kiszolgáló auto-sztereoszkopikus képernyőknél minden nézőhöz külön képpárt kell megjelenítenie a kijelzőnek. Ez azonban különösen magas felbontású paneleket igényel, mivel minél több a néző, annál többfelé oszlik az eredeti felbontás.

Többszörös szemkövetés

A Multiview képernyők esetében is lencserendszer választja szét a bal és jobb szem számára szánt képet. A tévéen elhelyezett kamerák állapítják meg a szempárok helyét és szögét, ami alapján a rendszer úgy képes elmozdítani a lencsékét, hogy minden egyes szem a neki szánt képet kapja.

VIDEÓ 18 éven felülieknek
A Dead Space c. horror-akciójáték önmagában is kifejezetten ijesztő, ám 3D-sítve az edzettebbekre is a frászt hozhatja. **06**

SEGÉDPROGRAM 3D modellezés könnyedén...
A Google 3D modellezésre szánt programjával, a Google SketchUpal akár Google Earth modelleket is készíthetünk. **08**

...és egy kis segítséggel
A SketchUp-hoz készült angol nyelvű oktatóvideó folytatása a <http://sketchup.google.com/training/videos.html> címen található. **09**

SEGÉDPROGRAM Windows 3D - I. felvonás
Ha már mindenünk a 3D, miért ne varázsolnánk Asztalunkat is térbelivé? A T3Desk 2010 Standard ebben segít. **10**

SEGÉDPROGRAM Windows 3D - II. felvonás
A Real Desktop Standard szintén a számítógépes Asztal harmadik dimenziójának előcsalogatására szolgál. **12**

SEGÉDPROGRAM Sweet Home 3D
Magyar nyelvű 3D lakástervező program, számtalan kiegészítés található hozzá a <http://www.sweethome3d.com> címen. **13**

Annak biztosítékul, hogy mindkét szem csak a neki szánt képelemet láthassa, a megjelenítőt különleges lencserendszerrel látták el, amely megfelelően tereli a fényt. Ám mindez csak akkor hoz kielégítő eredményt, hogyha a felhasználó a helyes szögben nézi a képernyőt, ráadásul a megfelelő távolságból. A Nintendo 3DS esetében ez nem jelent gondot, hiszen a legtöbb játékos amúgy is közel tartja magához a kézikonzolt, amely egyszerűen a megfelelő szögbe forgatható – ráadásul a konzolon is bizonyos mértékig állítható a 3D hatás helye, így a felhasználónak könnyű „összehangolnia” magát a konzollal. Ugyanez a módszer tökéletesen működőképes lesz a mobiltelefonok kisméretű kijelzőin, és várhatóan a személyi médialejátszók esetében is. Ez pedig hamarosan a mini-3D eszközök elterjedéséhez vezethet.

Sajnos azonban ugyanez a trükk a domború lencsékkel nem elég a televíziók esetében: ahhoz, hogy a néző folyamatosan élvezhesse a 3D hatást, végig az erre legalkalmasabb helyen kell ülnie, mozdulatlanul. Ha csak egy kicsit elfordítja a fejét, a térérzet már gyengülhet, ha pedig a kanapé másik oldalára ül, teljesen elveszhet, vagy egyes esetekben akár meg is cserélődhet. Mindez azt jelentené, hogy ha 3D hatásra vágyunk, soha nem szabadulhatunk meg a szemüvegektől?

Szemüveg és lézer a televíziózáshoz: több kép egyetlen megjelenítőtől

„Ezt a kérdést egyelőre nem tudjuk megválaszolni” – állítja Dr. Ulrich Leiner, a berlini Fraunhofer Heinrich Hertz Institut Interaktív média osztályának vezetője. Ő és kollégái azon dolgoznak, hogy felgyorsítsák az autosztereoszkopikus, azaz szemüveg nélkül is 3D képet adó eszközök fejlesztését – különösképpen az erre képes monitoroknak. Egy néző esetén már elég jó eredményeket értek el ezzel a technológiával (a részletei a 99. oldalon található ábrán láthatóak). A Heinrich Hertz Institut által kifejlesztett Free2C képernyővel már több szakkiállításon is találkozhattunk az utóbbi években.

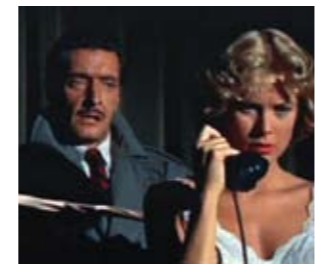
Persze nem kizárólag a televíziók esetében lehet és érdemes alkalmazni a térbeli megjelenítést. Másfél éve a CeBIT alkalmából egy berlini kutatócsapat bemutatott egy autókba szánt 3D műszerfalat – háromdimenziós sebességmérővel és 3D navigációs rendszerrel. Mivel a vezető feje sokat mozog, a sztereó kép megfelelő távolságra és látási szögben tartása volt a fő kihívás. A Nintendo konzoljához hasonlóan a megoldás egyik felét egy lencserendszer jelentette, ám az a 3DS-sel ellentétben nem fix helyzetű. A rendszer a műszerfal feletti két kamera által kapott képből számítja ki – valós időben – a vezető szemének helyét, és úgy mozdítja el a lencsét, hogy az adott szem csak a neki szánt képi információt kapja.

Hogy szemüveggel vagy anélkül? Leiner nem tud biztos választ adni, mivel „eddig egyik megoldás sem volt igazán kielégítő.” Mindenki szeretne megszabadulni a szemüvegtől, ám ami tökéletesen beválik egy nézőnél szemüveg nélkül is, számos problémát vet fel több néző esetén. □

Bár az Avatar lett a 3D filmek legnagyobb és legismertebb alakja, az elmúlt évtizedekben több legendás 3D mozifilm is napvilágot látott már.

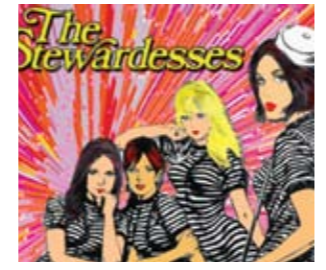
Gyilkosság telefonhívásra (1954)

Alfred Hitchcock thrillere klausztrófób hatású zárt térben. Ha nem is a leglátványosabb, és legsikeresebb, de az egyik leghangulatosabb tagja az ötvenes évek 3D filmjeinek. Egy 1980-es újrajelentése akkora siker lett, hogy újra kiadták.

The Stewardesses (1969)

Mint már esett szó róla, a technológiai fejlesztésekre hamar lecsap a szexipar, így jelenhetett meg ez a film, mely már annak idején is inkább a „szoft” ágazatot képviselte. Ennek ellenére a korszak legnagyobb bevételét hozó 3D filmje lett, természetesen.

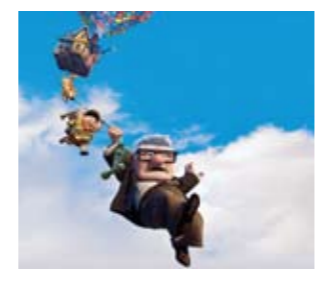
Captain Eo (1986)

Sci-fi musical rövidfilm George Lucas forgatókönyvéből, Coppola rendezésében és Michael Jackson főszereplésével. A bátor űrkapitány zenés kalandjai moziba ugyan nem kerültek, de több mint egy évtizeden keresztül szórakoztatták a vidámparkok látogatóit.

Fel (2009)

Békés családi animációs film, melynek legnagyobb erőnye, hogy legtöbb társával ellentétben nem erőlteti a 3D látványt (pl. indoklás nélkül a néző felé repülő szereplők és tárgyak), a térhatás csupán jelen van a filmben, hogy helyenként erősítse a történetmesélést.

A 3D nagyjai: a legjobb eszközök körképe

A harmadik dimenzió jelenleg trendi – és nagyon költséges. Így minden befektetést érdemes alaposan átgondolni, áttekintésünk pedig segít kiválasztani a megfelelő eszközt.

Plazma-tv
GYÁRTÓ Panasonic
TERMÉK TX-P50VT20E
TÁJ. ÁR 650 000 Ft
INFO www.panasonic.hu
Az 50 hüvelykes képátlójú, 600 Hz-es panel szinte tökéletes 3D képet ad

3D kamkorder
GYÁRTÓ Panasonic
TERMÉK HDC-SDT750
TÁJ. ÁR 400 000 Ft
INFO www.panasonic.hu
Elsőként a Panasonicnak sikerült lecsapnia az amatőr 3D filmkészítőkre, kamerájuk szeptember óta kapható

LCD tv
GYÁRTÓ Samsung
TERMÉK UE46C8790
TÁJ. ÁR 65 000 Ft
INFO www.samsung.hu
A legtökéletesebb 3D képet adja az LCD tévé mezonyben. És persze 2D-ben is kiemelkedően jó

Blu-ray lejátszó
GYÁRTÓ Panasonic
TERMÉK DMP-BDT300
TÁJ. ÁR 120 000 Ft
INFO www.panasonic.hu
Kiváló képminőség 2D és 3D módban egyaránt, és DVD-k Full HD felbontásra skálázásában is remekel

Kivetítő
GYÁRTÓ Acer
TERMÉK H5360
TÁJ. ÁR 20 000 Ft
INFO www.acer.hu
Az nVidia 3DVisionnel kiegészítve ez a kijelző remek egy PC-alapú házimozit létrehozásához

Játékkonzol
GYÁRTÓ Nintendo
TERMÉK 3DS
TÁJ. ÁR bevezetés alatt
INFO www.nintendo.com
A Nintendo DSi utódja auto-sztereoszkopikus kijelzőjével fog hódítani, de hogy pontosan mikor és mennyiért, még nem tudni

Noteszgép
GYÁRTÓ Lenovo
TERMÉK IdeaPad Y560d
TÁJ. ÁR 1500 USD
INFO www.lenovo.com/hu
Tipp világotutazóknak: az első, 3D kijelzővel felszerelt Lenovo noteszgép egyelőre csak Amerikában kapható

SEGÉDPROGRAM StereoMovie Maker
Háromdimenziós filmek készítésére (és lejátszására) szolgáló alkalmazás, ám használata türelmet igényel. **14**

SEGÉDPROGRAM StereoPhoto Maker
A filmkészítő program kistestvére, amivel térhatású képeket vagy akár egész diashowkat készíthetünk. **16**

SEGÉDPROGRAM James Bond ajánlásával
Akárcsak az ezredfordulós kémfilmekben, a Faceworx képes két megfelelő fotóból megalkotni egy 3D arcot. **17**

SEGÉDPROGRAM Stereogram Maker
Nem maradhattak ki a válogatásból a sztereogramok, melyeket ezentúl magunk is készíthetünk. **18**

SEGÉDPROGRAM Szemgyötrő gyakorlatok
A Stereogram Generatorral szintén készíthetünk rejtett tartalmú képeket barátaink szórakoztatására vagy bosszantására. **20**

SEGÉDPROGRAM 3DGame-Wizard
Bár csak hagyományos, régimódi 3D, de ezzel a játékszerkesztővel belekóstolhatunk a játékfejlesztésbe. **21**

A 3D filmek történelme

Új találmány lenne a 3D? Aligha! A 3D filmek történelme jóformán a fényképezéssel azonos időre nyúlik vissza – és már több divathullámot megért.

Ugyanakkor a berlini csapat Multi-View display paneljeivel is akadnak bajok. Ez esetben a fő probléma az, hogy a kijelzőnek minden egyes néző felé egy külön pár képet kell mutatnia – ami csökkenti a felbontást. Egy auto-szteoreoskopikus Full HD megjelenítő így négy személyre vetített képekkel már a VGA (640x480) felbontást sem éri el.

A másik nehézség, hogy ezzel a technológiával a megfelelő képpárt kell eljuttatni a megfelelő szempárhoz. Ezen probléma megoldása a Helium3D célja, mely kutatási tervezetben a Heinrich Hertz Institut és a Philips mellett még egyetem dolgozik össze a világ különböző tájairól. A Helium3D pedig valójában csak egy rövidítése a kissé hosszadalmas „High Efficiency Laser-Based Multi-User Multi-Modal 3D Display” (nagy hatékonyságú lézert alapú több felhasználós teljes körű 3D kijelző) kifejezésnek. A tervezet célja persze egyszerűbben is megfogalmazható: különösen nagy pontossággal irányított fényrel – egy RGB lézerral – a kijelző a képet egyből a néző szemébe vetíti. A módszer nagy előnye, hogy a kép így nem veszít fényerejéből és kontrasztjából, és a nézők is szabadon változtathatnak helyet, nem romlik a térhatás minősége. Ráadásul ez a módszer is külön képpárt vetít minden nézőnek.

Az Európai Unió eddig közel hárommillió euróval támogatta ezt a fejlesztést. Bár a közvetlenül a szembe sugárzott kép ötlete egyelőre kissé nyers, a Helium3D tervezet lehet az alapja egy tíz éven belül szorotgyártásba kerülő térhatású televíziónak.

Körbejárható térhatású kép: kameranézőpontok különféle látószögekben

A 3D megjelenítés nem minden esetben felel meg 100%-ban a valóságnak, hiszen a kép látható része nem képes aszerint változni, hogy valaki milyen szögben nézi, holott valós térbeli tárgyakkal pont ez a helyzet. Még ha ez jelenleg nem is komoly hátráltatója a 3D-nek, a Heinrich Hertz Institut kutatói természetesen már dolgoznak ennek a problémának a megoldásán: Multi-view panelek, 9 képpel 9 különböző látószöghöz. Egy ilyen tévé sokkal mélyebb térérzetű képet lenne képes előállítani, ami valósággal körbejárható – vagy legalábbis olyannak tűnik.

Am ezzel is akadnak gondok. A 9 látószöghöz 9 kamera is szükséges felvételt készítéskor. Szerencsére a számítógépes animációk készítésekor ez a probléma nem áll fenn, a 3D modellek számtalan nézőpontból kiszámíthatók. „Vannak 5 kamerával készített videók” – mondja Dr. Ulrich Leiner. De kilencet még senki nem koordinált össze, az 5 kamerás felvétel hiányzó képeit pedig legfeljebb számítógéppel és bonyolult programokkal lehet kiszámítani. A másik probléma ismerős: ha egyszerre 9 képnek kell megjelennie, mindegyikre csak az eredeti felbontás kilencede jut.

Szerencsére a Panasonic 3D alapú, 152 hüvelyk átmérőjű, dupla Full HD felbontású plazmatévéje hamarosan kapható lesz, nagyjából 500 000 eurós áron. Addig azonban a 3D csak a jó öreg 3D szemüvegekkel élvezhető igazán.

1838
Charles Wheatstone sztereoszkópja lehetővé teszi térbeli látvány létrehozását két képből.

1935
Az első színes 3D film megjelenése, amelynek azonban sem címére, sem témájára nem emlékszik már senki.

1922
The Power Of Love, az első egész estés 3D film premierje. A kép szétválasztásáról színezett szemüveg gondoskodott.

1954
A televízió megjelenésével a filmszínházak létezése veszélybe kerül, 3D filmekkel akarják visszanyerni a nézőket, 2 év alatt 40 3D filmet mutatnak be.

1953
Bár a CinemaScope nem igazán 3D, a 2,66:1 arányúra nyújtott óriásfilmek egy évtizedig szórakoztatták a nézőket.

1983
A Cápá immár 3D-ben támad. A filmnek azonban semmi köze Spielberg klasszikus horrorjához, a kritikusok cafatokra is tépik.

CHIP 25: ÍGY MŰKÖDIK

1. A cikkben említett programok többsége megtalálható lemez mellékletünkön (vagy megadjuk letöltési címét). A változatban szereplő programokról rövid leírás található a lemez melléklet keretprogramjában.
2. A programok használatához szükség lehet a Firefox 3.0 vagy Internet Explorer 7.0, Chrome 6.0 vagy ezeknél frissebb böngészőre, valamint a játékok, játékdémók esetében az általuk igényelt vagy annál frissebb DirectX verzióra, és lehetőleg friss illesztőprogramra, különösen a videokártyához.

JÁTÉK
Paszliánsz újratekerve
Egyszerű kis kártyajáték, pontosabban annak 40 különféle változata, és mindegyikük 3D megjelenítésre hangolva.

22

JÁTÉK
Tetris a kőbön
A klasszikus Tetrist ezentúl két és három dimenzióban egyaránt élvezhetjük – bár utóbbit nehezebb.

24

JÁTÉK
Autóverseny és kaszkadőrshow
A remekül sikerült Trackmania Nations Forever egyszerre autóverseny és pályaszerkesztő, ráadásul mindez 3D-ben.

25

Magyarország vezető motoros magazinjának internetes oldala.
www.motorrevu.hu

MOTORREVÜ ONLINE!

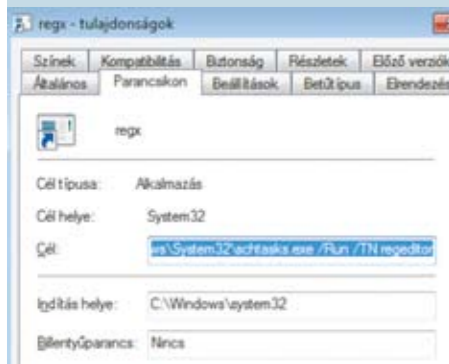
www.motorrevu.hu

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógép-felhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a SZOFTVERES ÉS HARDVERES PROBLÉMÁK. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1. Windows Vista, 7 Rendszerprogramok indítása biztonsági kérdések nélkül

Idegesítő, hogy a rendszereszközök – mint amilyen például a Regedit – indítása előtt minden alkalommal válaszolnunk kell a biztonsági kérdésre. A felhasználói fiókok felügyeletét ugyan alapvetően le is tilthatnánk, akkor viszont a Windows egyáltalán nem fog ismeretlen programok indítása előtt figyelmeztetni.

Közvetett A feladatütemezőből indítva a rendszereszközöket elkerüljük a terhes biztonsági kérdést

Adjuk meg a biztonsági kérdésre a kért választ. Most kattintsunk jobbra, a *Műveletek* alatt a *Feladat létrehozása* linkre. Az *Általános* lapon adjunk nevet a feladatnak, majd lent kapcsoljuk be a *Futtatás a legmagasabb szintű jogokkal* beállítást.

Utána váltsunk a *Műveletek* fülre, és ott kattintsunk az *Új* gombra. Válasszuk a *Program indítása* műveletet, és kattintsunk a *Talolás* gombra, majd keressük meg az indítandó programot – de beírhatjuk közvetlenül is a programindítást teljes elérési úttal, tehát például `C:\Windows\regedit.exe`. Hagyjuk jóvá *OK*-val, és váltsunk a *Feltételek* lapra. Ott kapcsoljunk ki minden megjelölt ellenőrzőnégyzetet, és zárjuk be *OK*-val az ablakot. A jövőben megtaláljuk ezt a feladatot a *Feladatütemező könyvtár* alatti listán is.

Most hozzunk létre parancsikont a feladat közvetlen indításához. Ehhez kattintsunk például jobb egérgombbal az asztal egy szabad területére, és válasszuk az *Új/Parancsikon* menüpontot. A beviteli mezőbe írjuk be:

```
C:\Windows\System32\cmdtasks.exe /Run /TN Regedit
```

A *Regedit* helyére írjuk be a nevet, amelyet az imént adtunk a feladatnak. A két paraméter arról gondoskodik, hogy a feladat futtatása azonnal elinduljon. Kattintsunk a *Tovább* gombra, adjunk a parancsikonnak egy jellemző, minél rövidebb nevet, például *regx*. Kattintsunk a *Befejezésre*.

Ha a jövőben erről a parancsikonról indítjuk el a registry-szerkesztőt, elmarad a felhasználói fiókok felügyeletének bosszantó kérdése, így egy lépésben indítható a szoftver. Ez a módszer ugyanígy más rendszerprogramokkal is működik.

TIPP Egy trükkel elkerülhetjük az idegesítő biztonsági kérdést: a Windows feladatütemezőjét használva hozzunk létre egy közvetett programindítást! Később a tervezett feladatot indíthatjuk parancsikonról, amely már nem indítja el a felhasználói fiókok felügyeletét, ugyanakkor minden más program esetében aktív marad a védelmi mechanizmus.

A Vezérlőpulton kattintsunk a *Rendszer és biztonságra*, majd a *Felügyeleti eszközök* alatt a *Feladatok ütemezése* alkalmazásra.

TARTALOM

WINDOWS 104. Oldal

- Windows Vista, 7:** Rendszerprogramok indítása biztonsági kérdések nélkül
- Windows XP, Vista, 7:** Lefagyott programok bezárása egérekattintással
- Windows Vista, 7:** Fájlkiterjesztések megjelenítésének egyenkénti meghatározása
- Windows XP, Vista, 7:** Gyakran használt programok listájának lerövidítése a Start menüben
- Gyorstippek**
- Windows XP, Vista, 7:** Duplikált fájlok megtalálása és biztonságos törlése
- Windows XP, Vista, 7:** Beállított környezeti változók átvitele az új rendszerre
- Windows Vista:** A Windows Intéző kényelmes vezérlése regiszterlapokkal
- Windows Vista, 7:** Tűzfal-funkciók bekapcsolása parancssorról
- Windows XP, Vista, 7:** Adatok mentése régi flopiról lemezképfájlként
- Windows XP, Vista, 7:** Kedvenc weboldalak indítása bárholon billentyűkombinációval
- Windows XP, Vista, 7:** A már kiszertelt flopimeghajtó eltüntetése az Intézőből

ALKALMAZÁSOK 109. Oldal

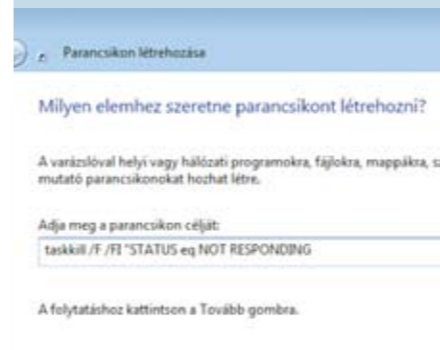
- Excel XP, 2003, 2007:** Külföldi postai irányítószámok előkészítése körlevélhez
- Word XP, 2003:** Egy dokumentum regisztrálásakor fellépő állandó hiba kiküszöbölése
- Word 2003, 2007:** Dokumentumok létrehozása két tartalomjegyzékkel
- Access 2007:** Tárolt megbízható Office-fájlok közvetlen megnyitása
- Gyorstippek**
- Photoshop CS2, 3, 4, 5:** Unalmas fotók feldobása utólagos színezéssel
- Thunderbird 3.x:** Rejtett konfigurációs beállítások kényelmes használata
- Firefox 3.x:** Tárolt hozzáférési adatok azonnali listázása
- Firefox 3.x:** Érdekes helyek megjelölése weboldalak hosszú szövegeiben
- Firefox 3.x:** Az átirányításról küldött figyelmeztető üzenetek elnyomása
- Opera 9.x, 10.x:** Keresőgépek kényelmes kezelése és multikeresések beállítása
- Opera 10.x:** Az előzményekben betöltött weboldalak gyorsabb visszalapozása
- Safari 5.x:** Hosszú szövegek kényelmes és zavartalan olvasása weboldalakon

HARDVER 114. oldal

- Profi tipp:** Time Machine minden NAS-hoz
- Nyomatot:** Beállítások tartós átvitele minden programhoz
- PC és notebook:** Rendelkezésre álló memória növelése – vásárlás nélkül

2. Windows XP, Vista, 7 Lefagyott programok bezárása egérekattintással

Na ne! Már megint lefagyott egy program, és mindjárt több folyamatot is blokkol. Ilyenkor rendszerint a Feladatkezelőben kell minden leállt programot egyenként bezárni, és ezeket szintén egyenként jóváhagyni.

Vége A *taskkill* parancs segítségével készíthetünk egy segédprogramot, amely automatikusan leállítja a bennragadt folyamatokat

TIPP A programok bezárását parancssorról a zavaró visszakerdezés nélkül is elintézhethetjük, méghozzá a *taskkill* paranccsal, amely ráadásul további lehetőségeket is kínál. Például le tud kérdezni minden, már nem reagáló programot, és utána pontosan ezeket zárja be. Ha létrehozunk egy parancsikont, mindjárt a szükséges beállításokat is menthetjük vele, így elég egy dupla kattintás az indításhoz.

Kattintsunk jobb egérgombbal az asztal egy szabad pontjára, és válasszuk az *Új/Parancsikon* menüparancsot. A beviteli mezőbe írjuk be a

```
taskkill /F /FI „STATUS eq NOT RESPONDING”
```

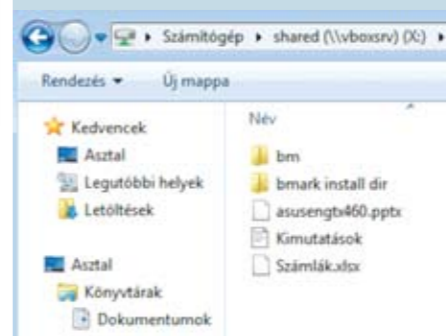
parancsot, majd kattintsunk *Tovább*. Az első, */F* paraméter kényszeríti ki a folyamatok bezárását, míg a */FI* a következő szűrőt indítja el. Ez minden folyamat állapotát megvizsgálja, és kiszűri azokat, amelyek *RUNNING* helyett *NOT RESPONDING* állapotot jelentenek. A parancsikont nevezzük még át például *Leállt folyamatok bezárása* névre, és kattintsunk a *Befejezésre*. Utólag a *Tulajdonságok* helyimenü-paranccsal még egy másik ikont is rendelhetünk hozzá. A jövőben elegendő ennek a parancsikonnak az elindítása, hogy minden lefagyott folyamatot leállítsunk.

Figyelem: Ne felejtjük el, hogy ilyenkor az alkalmazások nem mentett adatai elvesznek! Először mindig próbáljuk meg kívánni, jön-e valamilyen reakció a szoftver részé-

ről, és a normál módon bezárni a programot – csak ha ez nem segít, akkor vessük be az imént elkészített parancsikont.

3. Windows Vista, 7 Fájlkiterjesztések megjelenítésének egyenkénti meghatározása

A Windows alapértelmezésben elrejt az olyan ismert kiterjesztéseket, mint a *.txt* vagy a *.doc*, és csak a fájlneveket mutatja. Ez ugyan véd a véletlen felülírástól, egyes fájl típusoknál, mint az *.exe* vagy a *.bat*, azonban szeretnénk eltérni ettől a szabványtól. A mappa beállításainál azonban csak valamennyi kiterjesztést együtt tudjuk megjeleníteni vagy elrejtetni.

Kivételszabály A registryben rögzíthetjük, hogy például a VB-scriptek fájlvégződéssel együtt jelenjenek meg

TIPP A registryben céltartozan bekapcsolhatjuk egyes fájl típusok fájlkiterjesztésének megjelenítését. Először győződjünk meg arról, hogy a Windows alapvetően elrejtje a végződéseket. Ehhez nyissuk meg a Windows Intézőt, kattintsunk a *Rendezés* gombra, és a legördülő menüből válasszuk a *Mappa és keresés beállításait*. A következő ablakban a *Nézet* lapon *Speciális beállítások* alatt kapcsoljuk be az *Ismert fájl típusok kiterjesztésének elrejtése* előtti jelölőnégyzetet. Zárjuk be *OK*-val az ablakot.

Most kattintsunk a Start gombra, és írjuk be a keresőmezőbe: *regedit*. Kattintsunk jobb egérgombbal a *Programok* kategória alatt megjelenő *regedit* bejegyzésre, és válasszuk a helyi menüből a *Futtatás rendszergazdaként* parancsot. Ezt a parancsot egy rendszergazdajogokkal rendelkező fiók kiválasztásával és a hozzá tartozó jelszó megadásával kell engedélyeznünk, ha nem rendszergazdaként vagyunk bejelentkezve.

A megjelenő alkalmazás bal oldalán kattintsunk duplán a *HKEY_CLASSES_ROOT* ágra, hogy megjelenjenek az alá tartozó kulcsok. Itt minden regisztrált fájl típushoz külön kulcsot találunk. Ezeknek a kulcsoknak a neve többnyire a fájlkiterjesztés és utána a *file* szó, tehát például *docxfile*, *exefile*, *txtfile* vagy *vbsfile*,

vagy egyszerűen csak maga a fájlkiterjesztés. Jelöljük ki az első olyan kiterjesztés kulcsát, amelyet a Windowsnak a jövőben meg kell mutatnia. Kattintsunk ezután jobb egérgombbal a jobb oldali ablakterületen egy szabad helyre. A helyi menüből válasszuk az *Új/Karakterlánc* parancsot, és írjuk át a megjelenő megnevezést erre: *AlwaysShowExt*. Kapcsoljuk be így egymás után minden kívánt fájlkiterjesztés megjelenítését. Újraindítás után a Windows az érintett fájlokhoz a kiterjesztését is mutatni fogja.

Ha valamelyik fájl típus dolgában később meggondolnánk magunkat, töröljük az *AlwaysShowExt* karakterláncot az eltüntetni kívánt kiterjesztéshez.

4. Windows XP, Vista, 7 Gyakran használt programok listájának lerövidítése a Start menüben

A Start menüben a Windows listát vezet a leggyakrabban használt alkalmazásokról. Ezek a parancsikonok a programok gyorsabb indítását szolgálják, ugyanakkor a túl hosszú lista már áttekinthetetlen.

TIPP Szerencsére könnyen csökkenthetjük a listabejegyzések számát. Ehhez kattintsunk jobb egérgombbal a Start gombra, a meg- →

5. Gyorstippek

KÖNYVTÁRAK ELREJTÉSE

Könyvtárak elrejtéséhez a Windows 7 Intézőjében kattintsunk jobb egérgombbal a könyvtárra, és válasszuk a *Ne jelenjen meg a navigációs ablakban* beállítást.

MAPPÁK GYORSABB ELÉRÉSE

Mint a böngészőben, ugyanúgy az XP Intézőjében is felvehetünk mappákat a *Kedvencek* menüben könyvjelzőként a későbbi gyors eléréshez.

MINIALKALMAZÁSOK ELÉRÉSE

A [Windows]+[G] billentyűkombinációval az oldalsávról az előtérbe hozzuk és átlapozhatjuk az angolul gadgetnek nevezett minialkalmazásokat Windows 7 alatt.

BIZTONSÁGI HÁZIREND MEGNYITÁSA

Nyissuk meg a *Start/Futtatást*, írjuk be: *secpol.msc*, és kattintsunk az *OK*-ra. Ezután az XP Pro közvetlenül a *Helyi biztonsági beállítások* ablakot nyitja meg.

FELHASZNÁLÓI FIÓKOK MEGNYITÁSA

Minden Windows-verzióban a *Felhasználói fiókok* kezeléséhez jutunk, ha [Win]+[R]-rel megnyitjuk a *Futtatás* ablakot, beírjuk: *control userpasswords*, és leütjük az entert.

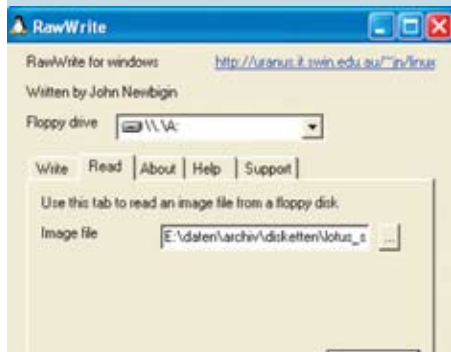
`name="mintané"` paraméterrel, amelyre hivatkozva később a szabályt el fogjuk tudni érni. Minden további paraméter a konkrét feladattól függ. Használhatjuk például a `program="C:\teszt\minta.exe", protocol=TCP` vagy `localport=80` parancsokat. A teljes parancs a 80-as port kívülről érkező adatok előtti megnyitáshoz TCP-protokoll esetén például így hangzik:

```
add rule name="Port 80 megnyitása"
dir=in action=allow protocol=TCP
localport=80
```

Minden szabálylehetőséghez súgót nyújt az `add rule ?` parancs. A parancsfájlokban való alkalmazás esetén ügyeljünk arra, hogy adjuk meg a teljes környezetet is a tűzfal-programozáshoz, az utasításokat a `netsh advfirewall firewall` karakterlánccal kell kezdeni, csak ezután jöhetnek a paraméterek.

10. Windows XP, Vista, 7 Adatok mentése régi floppyról lemezképfájlként

Nem kérdés: a régi PC-nk kiszolgált, újat kell venni. A problémánk csak annyi, hogy gyakorlatilag már nincs olyan új számítógép, amelybe még floppy-meghajtót építenének. Pedig még mindig vannak floppykon tárolt fontos adataink.

Recycling A RawWrite programmal mentés készíthetünk a régi floppy lemezképfájloiról, amíg még van floppy-meghajtónk

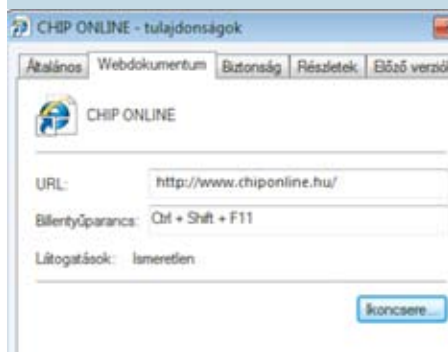
TIPP Ha csak adatokat, pl. szöveges fájlokat mentettünk a lemezekre, elég az azokat egy külső merevlemezre másolni, ahonnan később felvihetjük az új számítógépre. Bonyolultabb a helyzet régi programok, játékok vagy akár operációs rendszerek telepítő-floppyjaival: a telepítés gyakran csak úgy sikerül, ha floppyt használunk. Ilyen esetekben magáról a lemezeiről kell másolatot készítenünk, amelyet később például egy virtuális számítógépben használhatunk mint csatlakoztatott meghajtót.

A lemezképek elkészítésére például az ingyenes RawWrite alkalmas. A kissé koros program megtalálható lemezmellékletünkön. Mentjük a `rawwritewin-0.7.zip` fájlt, és csomagoljuk ki a kiválasztott tárhelyre. További telepítés nélkül elindíthatjuk a `rawwritewin.exe` programot. Először ellenőrizzük, hogy a szoftver a megfelelő meghajtót választotta floppy drive-ként. Utána váltunk alatta a `Read` lapra. Kattintsunk az `Image file` beviteli mező melletti gombra, és navigáljunk a célmappához, amelybe a RawWrite az image-et helyezze. Utána adjunk egy kifejező nevet a lemezképfájlunk, helyezzük a floppyt a meghajtóba, és kattintsunk a `Read` gombra. Várjuk ki a nagyjából egy percig tartó olvasási folyamatot.

A kész ISO-fájl a Windows-asztról a Virtual Floppy Drive programmal indíthatjuk el, amelyet a <http://chitchat.at.infoseek.co.jp/vmware/vfd.html> weboldalon találhatunk meg.

11. Windows XP, Vista, 7 Kedvenc weboldalak indítása bárholnan billentyűkombinációval

Mint a legtöbb internetezőnek, nekünk is van pár kedvenc oldalunk, amelyeket szeretnénk a lehető legkényelmesebben elérni. A könyvjelzők lapozgatása biztos nem ilyen megoldás.

Átfogó Az Internet Explorer kedvenceihez billentyűkombinációkat rendelhetünk, amelyek aztán a teljes rendszerben érvényesek

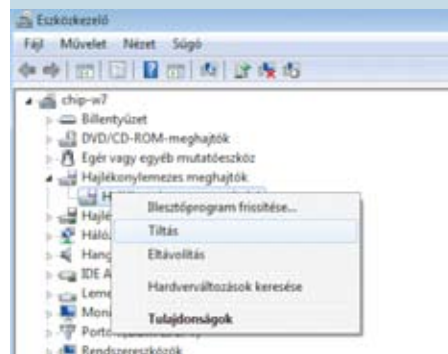
TIPP Az Internet Explorerből a Kedvenceket egy billentyűkombinációhoz köthetjük, amelyről azokat bárholnan a rendszerből elindíthatjuk, még akkor is, ha a Firefoxot vagy egy másik böngészőt adunk meg alapértelmezett böngészőként. Az Internet Explorerre azonban legalábbis a beállításukhoz feltétlenül szükség van. Nyissuk meg benne a kívánt weboldalt, és mentjük a címét a `Kedvencek /Hozzáadás a kedvencekhez` parancssal. Jobb egérgombbal kattintsunk az új könyvjelzőre, és válasszuk a `Tulajdon-`

`ságokat`. Vigyük a kurzort a `Webdokumentum` lapon a `Billentyűparancs` mezőbe, és üssünk le egy még szabad billentyűkombinációt, például a `Ctrl+F11`-et. Hagyjuk jóvá a hozzárendelést előbb az `Alkalmaz`, majd az `OK` gombbal. Ismételjük meg a műveletsort további weboldalakra is, majd zárjuk be a böngészőt.

A jövőben, ha a Windowsban vagy egy alkalmazásban leütljük ezt a billentyűkombinációt, és az az adott programban nincs más funkcióhoz rendelve, a parancs az alapértelmezett böngészőben fogja megnyitni a kívánt weboldalt egy új lapon.

12. Windows Vista, 7 A már kiszerelt floppy-meghajtó eltüntetése az Intézőből

Kinek kell már a floppy? Nekünk bizony nincs szükségünk rá, így ki is szereltük gépünkéből. A Windows Intézőben azonban továbbra is megjelenik a meghajtó, ami elég zavaró.

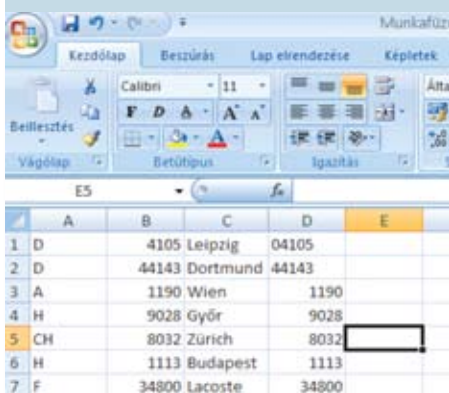

Szellem Hiába szereltük ki, a floppy kísértétként továbbra is a rendszerben marad, és megjelenik az Intézőben

TIPP Nemcsak optikailag zavaró a feleslegesen az Intézőben maradó floppy-meghajtó, hanem ha véletlenül rákattintunk, akkor hosszabb várakozásra is számíthatunk, amíg a rendszer a hiányzó eszköz válaszára vár. Az ikonról kétféleképpen lehet megszabadulni: először indítsuk újra számítógépünket, majd lépünk be a BIOS-ba, és ellenőrizzük, hogy a floppy beállításánál `Disabled`et választottunk-e. Ha ennek beállítása után is megmarad az Intézőben a meghajtó, akkor a Start menü Futtatás sorába írjuk be: `devmgmt.msc`. Ezzel elindítjuk az Eszközkezelőt, amelyben a fastruktúrán keressük meg a `Hajlékonylemez meghajtót`. Kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és a helyi menüből válasszuk ki a `Letiltva` opciót. Ezzel kész is vagyunk – ha pedig mégis kellene a floppy, akkor `Engedélyezzük` ugyanitt újra a működését.

13. Excel XP, 2003, 2007 Külföldi postai irányítószámok előkészítése körlevélhez

Word-körlevelet akarunk küldeni európai partnereinknek, amelyhez a címzetteket egy táblázatkezelőben készült címlistából szeretnénk átvenni. Az Excel azonban a felvezető 0-val kezdődő német irányítószámokat, mint például a lipcsei 04105-öt, furcsa módon helytelenül adja át a szövegszerkesztőnek.

	A	B	C	D	E
1	D	4105	Leipzig	04105	
2	D	44143	Dortmund	44143	
3	A	1190	Wien	1190	
4	H	9028	Győr	9028	
5	CH	8032	Zürich	8032	
6	H	1113	Budapest	1113	
7	F	34800	Lacoste	34800	

Feltöltve A hiányzó felvezető nullákat a német irányítószámoknál szövegművelettel konvertálással pótolhatjuk

TIPP Míg a megjelenítést Excelben egy számformátummal még a kívánt formára hozhatjuk, az átadásnál a Wordnek ez már nem sikerül, mert a szövegszerkesztő csak a pusztá számértékeket olvassa ki, a kezdő nullát pedig gondosan eltávolítja. Ezt az akadályt elegánsan elkerülhetjük, ha az értékeket már az Excelben szövegműveletre állítjuk át.

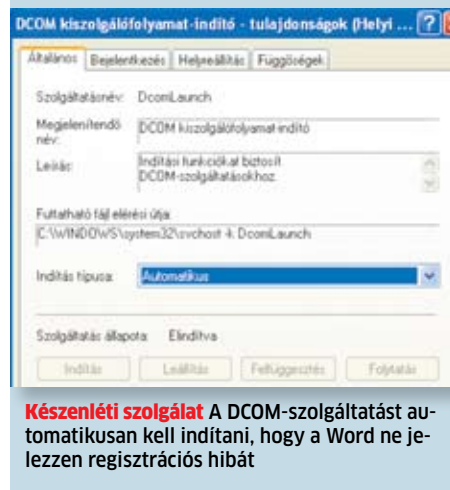
Új bevitelnél kezdünk minden értéket aposztróffal ('), hogy az Excel automatikusan a szövegműveletet használja. A már meglévő értékeket utólag kell szerkesztenünk. Nagyszámú adatnál ez fárasztó művelet, ezért érdemes képletet és segédoszlopot használni az átalakításhoz. Ha a táblázat A oszlopában például az országjelet tároljuk, a B oszlopban a postai irányítószámokat, és a C-ben a hozzá tartozó helységet, akkor használhatjuk az ez után következő oszlopot segédoszlopnak. Írjuk be ide a következő képletet: =HA(A1="D";SZÖVEG(B1;"00000");B1)

Csak ha az országjel D, akkor konvertáljuk az értéket öt karakteres szövegbevitellé, adott esetben kezdő nullákkal. Minden más érték változatlan marad. Ez fontos, mert csak a német irányítószámok tartalmaznak kezdő nullát, Magyarországon, Ausztriában vagy Svájcban például nem szabad a négyjegyű irányítószámok elé nullát tenni. Jelöljük ki az oszlopot ettől a cellától kezdve lefelé ad-

dig, amíg az adatokat helyre kell igazítani. Ctrl+U-val alkalmazzuk a képletet a további cellákra. Most közvetlenül a segédoszlopot használhatjuk adatforrásként a körlevélhez, vagy másoljuk a tartomány értékeit, és korrigáljuk velük az eredeti oszlopot a Szerkesztés/Irányított beillesztés/Értéket paranccsal, és végül jóváhagyjuk OK-val. Excel 2007 alatt válasszuk a menüszalagon a Kezdőlapot. Itt kattintsunk a Vágólap területen a Beillesztés melletti nyílra, és válasszuk az Értéket.

14. Word XP, 2003 Egy dokumentum regisztrálásakor felépő állandó hiba kiküszöbölése

Egy Word-dokumentum megnyitásakor megjelenik „A dokumentumot nem lehetett regisztrálni. Ehhez a dokumentumhoz nem lehet más dokumentumokat csatolni” hibaüzenet. Korábban a dokumentumot minden további nélkül meg lehetett nyitni.

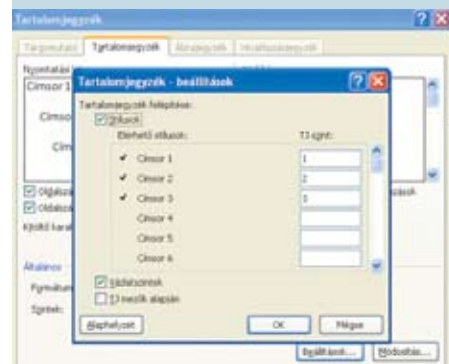
Készletli szolgáltatás A DCOM-szolgáltatást automatikusan kell indítani, hogy a Word ne jelezzen regisztrációs hibát

TIPP A problémát többnyire nem a szövegszerkesztőben előforduló hiba, hanem a Windows-rendszerszolgáltatások egy megváltoztatott beállítása okozza. A javítás egyszerű: nyissuk meg az XP Vezérlőpultján a Felügyeleti eszközök/Szolgáltatásokat. Vista vagy Windows 7 alatt pedig írjuk a Start menü keresőmezőjébe: services.msc, és üssük le az entert.

A szolgáltatások listáján keressük meg a DCOM-kiszolgálófolyamat indító nevűt. Erre a szolgáltatásra van szükség a Word hibátlan működéséhez, és az állapota Elnindítva kell legyen. A szerkesztéshez kattintsunk duplán erre a sorra. Az Indítási típus mező értékét módosítsuk Automatikusra. Zárjuk be az ablakot az Alkalmaz és az OK gombbal. Indítsuk újra a számítógépet, hogy biztosan elinduljon a szolgáltatás. Ezzel a Word problémájának is meg kell oldódnia.

15. Word 2003, 2007 Dokumentumok létrehozása két tartalomjegyzékkel

Egy nagyobb szövegnek két részt kell egyesítenie, amelyek mindegyikének van saját tartalomjegyzéke. A szövegszerkesztő alapértelmezésben azonban csak egyetlen egységes tartalomjegyzéket kínál valamennyi oldalhoz. Hosszas manuális munkával kell tehát létrehozni a két tartalomjegyzéket? Szerencsére nem.

Elválasztó Formátumsablonok segítségével elkülönítve választhatunk ki szövegelemeket a tartalomjegyzékekhez

TIPP Egy trükkel összejön a két külön tartalomjegyzék elkészítése. Ehhez különböző, de azonosan formázott stílusokat kell használnunk, amelyeket a fejezetcímekhez rendelünk. A második tartalomjegyzéket később még át kell vinnünk a helyére, és formáznunk kell. A megoldás összetett, a manuális tartalomjegyzék-készítéssel szemben azonban van egy nagy előnye: a Word az utólag végzett javításokat automatikusan átveszi a tartalomjegyzékekben.

SZINTEK HASZNÁLATA: A művelet előkészítéseként rendeljük az egyes részek címeihez különböző tagolási szinteket. Ehhez nyissuk meg a Nézet/Vázlat menüpontot. Állítsuk a címeket az ikonsor segítségével az első részben például mind 1. szintre, és a második részben 2. szintre. Több szintű tagolás is hasonlóan működik, az első részben az 1. és 2. szinteket, a másodikban a 3. és 4. szinteket használjuk.

STÍLUSOK TESTRE SZABÁSA: A címek egységes formázását a stílus névre hallgató formátumsablonok testre szabásával érjük el. Nyissuk meg a Formátum/Stílusok és formázás menüpontot, és jelöljük ki egy Cím-sor 1-ként kiemelt szöveget. Utána kattintsunk jobb egérgombbal a Cím-sor 2-re a stílusoknál, és válasszuk a Frissítés a kijelölt formátumára menüparancsot. Vagy válasszuk a Módosítás parancsot, és állítsuk be magunk a formátumot. Ellenőrizzük a →

26. Profi tipp Time Machine minden NAS-hoz

A Time Machine az Apple biztonsági mentést kezelő programja. Megmutatjuk, hogyan fogadja el minden NAS, és hogyan tudjuk kordában tartani tárhelyéhségét.

Elmúltak már azok az idők, amikor a macések mindig a Másikok voltak! Egy Apple számítógépnek PC-s környezetben működni alapvetően nem okoz problémát, de az ördög, mint mindig, most is a részletekben rejtőzik. Ezek közé tartozik a zseniális Mac backup-program, a Time Machine. Ennek a tippnek az alapjául a következő forogatókönyv szolgál: már van egy kis otthoni hálózatunk, amelynek központi eleme egy NAS merevlemez. Egyes NAS-lemezek nyújtanak ugyan Time Machine-támogatást – ez azt jelenti, hogy felkínálják magukat a Macnek mint Time Machine meghajtó –, a legtöbb NAS-állomás azonban nem tudja ezt, ahogyan a miénk sem.

Az image-trükk

A Time Machine a biztonsági mentést egy speciális, növekvő image-be menti – ez az úgynevezett sparse bundle. Külső merevlemezeken, amelyek USB-n keresztül csatlakoznak, a Time Machine maga hozza létre automatikusan ezt a képfájlt, hálózati adattárolók esetében azonban a Time Machine egy már meglévő image-et vár. A következő tippben megmutatjuk, hogyan hozhatjuk mi létre ezt a fájlt, mire kell közben ügyelnünk, és hogyan akadályozzuk meg, hogy a Time Machine az egész NAS-lemezt teleírja biztonsági mentésekkel – az Apple ugyanis semmilyen méretkorlátot nem tervezett be a növekvő Time-Machine image-hez, amíg rendelkezésre áll tárhely, addig a Time Machine menti a Macünk tartalmát. Ha nincs több hely, egymás után törli a legrégebb bejegyzéseket. Ha a NAS-t ezenkívül még másra is akarjuk használni, ez a stratégia nem túl célszerű, hiszen hetek alatt megtelhet a legnagyobb tároló is. Megmutatjuk, hogyan tartható kordában a Time Machine tárhelyéhsége, és tippet adunk a Time Machine telepítéséhez is a Macre.

1. Szükséges eszközök a hálózatról

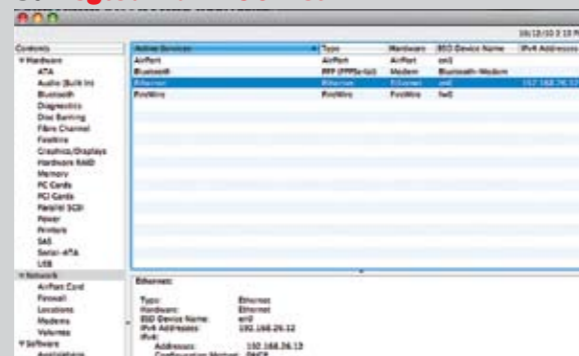
Csak két letöltés A legtöbb dolog, amire szükségünk lesz, már a NAS merevlemezünk eszköztárában van, vagy a Mac OS szoftver tartalmazza. Letölteni csak a konfigurációs programokat kell, amelyekkel a végén a Time Machine-t kell beállítani. A TimeMachineEditor és a TimeMachineScheduler ingyenes programok, és a Google-lal könnyen megtalálhatók.

2. Új felhasználó létrehozása

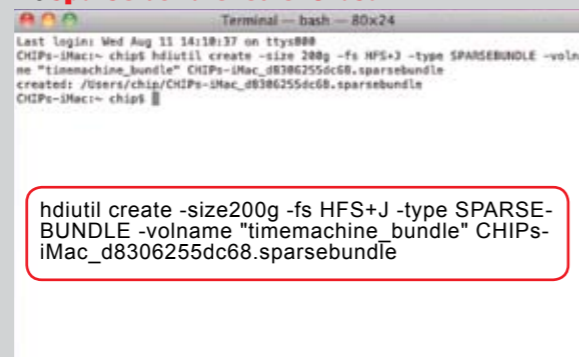
Admin-interfész Mielőtt magával az image-dzsel foglalkoznánk, először készítsük elő a NAS-lemezt. Hozzunk létre az adminterületen egy új felhasználót. Legjobb, ha úgy nevezük el, hogy mindig rögtön tudjuk, mire is van ez a felhasználó. Nálunk ezért egész egyszerűen TimemachineUser a neve.

3. Megtudni a MAC címet

WLAN vagy ethernet Fontos tudni a Mac hálózati kártyájának MAC címét, amely később elő fogja állítani a kapcsolatot a NAS-sal. Ezt a felső rendszereszköztáron, *Apple/About this Mac* alatt ismerhetjük meg. Ha a biztonságimentés-készítés kábelen keresztül történik, az Ethernet-csatlakozás címét kell feljegyezni. Ha a kapcsolat AirPorton keresztül jön létre, a WLAN-kártyáéra lesz szükség.

4. Sparse bundle létrehozása

Nagy pillanat Nyissuk meg a Terminal ablakot, és írjuk be mindent úgy, ahogy az a képernyő-képen látható. A „CHiPs-iMac” helyére persze a saját Macé kerül. Utána a szám-betű kombináció a fentebb kiderített MAC-cím kettőspontok nélkül. Ha minden jól megy, a lezáró enter után egy sparse bundle image-nek kell az asztalunkon lennie.

5. NAS előkészítése

Új otthon Most másoljuk a kész image fájlt egy tetszőleges megosztott helyre. Aki akar, létrehozhat hozzá – mint mi – egy saját megosztást is. Mi az új megosztásunknak a „Timemachine” nevet adtuk, és a sparse bundle-t ide helyeztük át.

6. Userkvóta felállítása

Korlátozás Ahhoz, hogy a Mac a TimemachineUser fiókadataival a sparse bundle-t is elérje, ennek megfelelően kell a felhasználói jogokat kiosztani. Ezen a ponton kínálkozik, hogy mindjárt tárhely-korlátozást is bevezessünk a felhasználóhoz. Ez itt 200 Gb-át. Így a sparse bundle nem foglalja el az egész rendelkezésre álló lemezhelyet.

7. Time Machine csatlakoztatása

Hozzárendelés Most ideje lesz ellenőrizni, hogy minden összejött-e. Indítsuk el a Time Machine-t, és írjuk be a hálózati tárolót célként. Ha a Mac OS nem panaszskodik, nyert ügynk van.

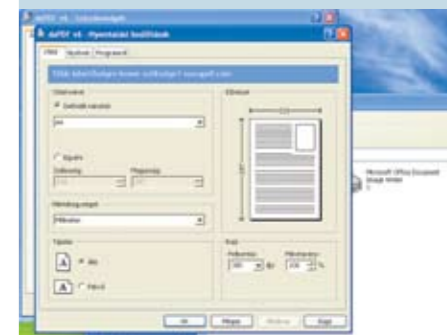
8. Time Machine konfigurálása

Órarend Aki Time Machine-t használ, tudja, hogy a biztonsági mentés mindig a leghetesebb időponokban indul el. Telepítsük az elején letöltött programokat, és állítsuk be úgy a Time Machine-t, ahogyan szükségünk van rá. A segédprogramokat használhatjuk egyenként, de egymást kiegészítve is.

27. Nyomtató Beállítások tartós átvétele minden programhoz

Azon mérgeledünk, hogy minden alkalommal, mikor valamit ki akarunk nyomtatni, a nyomtatóbeállításokat mindig újból el kell végezni.

Mindig és mindenhez A nyomtató illesztő-programjában beállított módosítások minden programnál egyformán érvényesülnek

TIPP Változtassuk meg a beállításokat közvetlenül a nyomtató illesztőprogramjában, így azok alapértelmeztékként lesznek tárolva! Ezzel például kényszeríthetjük a nyomtatót, hogy alapértelmezésben festéktakarékos módban nyomtasson vagy – ha duplex egyseggel felszerelt nyomtatónk van – mindig nyomtasson a hátoldalra is: így papírt takarítunk meg. A nyomtató illesztőprogramját a *Start/Nyomtatók* alatt találjuk. Jelöljük ki a nyomtatónkat jobb egérgombbal, és menjünk a *Tulajdonságok*-ra. Állítsunk be minden szükségeset az illesztőprogramban, és hagyjuk jóvá OK-val. Kész!

28. PC és notebook Rendelkezésre álló memória növelése - vásárlás nélkül

Van egy asztali PC-nk vagy egy notebookunk integrált grafikus chippel. Nem játszunk rajta, és nincs szükségünk 3D-re. Egy kicsivel több RAM viszont jól jönne, hogy az alkalmazásaink gyorsabban fussanak.

TIPP Menjünk a számítógép indításakor elérhető BIOS setup-jába, és ellenőrizzük, mennyi RAM-ot foglal le az integrált grafika. Többnyire egy közepes érték az alapbeállítás. Ha csak 2D-alkalmazásokat futtatunk, amelyek közé a képszerkesztők is tartoznak, mint a Photoshop, nyugodtan beírhatjuk a lehető legalacsonyabb értéket. Az előző és a mostani érték közti különbséget most már a programjaink használhatják ki. ☑

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1. Új rendszer okoz géphibát? Memória, merevlemez, tápegység

Valószínűleg csak véletlen egybeesés, hogy a hiba az Ubuntu telepítésekor jelent meg először, de a tény az, hogy a hibázó memória rendszerint megakadályozza a telepítést. Az ehhez hasonló esetekben először nem a telepítés erőltetését, hanem a gép átvizsgálását szoktuk javasolni.

Veszélyes A „szupertartós” kondenzátorokon nincs hasadó felület, fémsapkájuk le is robbanhat. A PC háza legyen összerakva!

dött, egészen a 2. bekapcsolásig, akkor ugyanis fél-egy perc elteltével lefagyott az egész. Windows 7 esetében is pontosan ez volt a helyzet, igaz, itt rájöttem, hogy ha hibernálva küldöm nyugovóra a gépet, nincs ilyen gond. Egészen mostanáig nem is volt, de már így is lefagy, tehát per pillanat marad a Win7 csökkentett mód. Önök szerint mi lehet ennek az oka? A hangokból kiindulva a winchesterem lehet a ludas, mert a leállításokkor ő nem ad semmi működésre utaló hangot. Win XP alatt viszont szinte minden elérhető diagnosztikai programmal leteszteltem őt is, mint szinte mindent a gépben. A konfigurációm a következő: MSI 790GX-G65 alaplap, AMD Phenom II X2 550 CPU, 2 GB DDR3 RAM, Hitachi HDT 721010SLA360 1 TB HDD, Sapphire ATI Radeon HD 4870 1GB VGA, Chieftech GPS-450AA-101A táp.

L. Márton

VÁLASZ ▶ Az első lépésben a biztonság kedvéért ellenőrizni kell a merevlemez, ehhez az ingyenes Ultimate BootCD-t ajánlom (www.ultimatebootcd.com), ezen megtalálható többek között a SMARTUDM program, ami megmutatja a merevlemez S.M.A.R.T. értékeit, így felmérhetjük jelenlegi állapotát. Ha a BIOS Setupban be van kapcsolva a *Smart for HDD* opció, akkor a végzetesen hibás meg-

hajtónál a gép már a bootolás előtt megáll hibáuzenettel. Ha a meghajtó hibátlanul bizonyulna (valószínű, hogy az), akkor a memóriát is le kell tesztelni a Memtest 86+ programmal (ez is rajta van a lemezen). A Windows telepítésének megszakadása sok esetben a hibás memóriára vezethető vissza. Ha a teszt hibátlanul végigfut, egyetlen piros sor sem jelenik meg, a memória hibátlan. Ha hibázik, azt általában garanciaidőn belül cserélik, ha viszont ez már nem érvényes, akkor az egyetlen megoldás az lehet, ha csökkentjük az órajelét a BIOS-ban. Sajnos a fizikailag károsodott modulok ellenére sem lesznek működőképeseek. Ha jó a memória is, akkor esélyes lehet még a processzor, illetve annak elégtelen hűtése: a gépet ki kell porszívózni, ha túlságosan poros. Új gépeknél ez viszonylag ritkább hibaok, régebbieknél viszont a folyamatosan visító, végső esetben beragadó processzorhűtő okozza a túlmelegedést. A pormacsákából gyakorlatilag filctömítést készítő P4-es ventilátorokat nem árt fél-évente-évente ellenőrizni.

Visszatérve a jelenlegi esetre, mivel a hiba a Windows 7 indulásakor jelenik meg, nem kizárt, hogy az Aero felületet nem szereti. Azért, mert ez dolgoztatja a VGA 3D részét, így annak nemcsak a fogyasztása ugrik meg, hanem a hőmérséklete is. A fentebb említett elégtelen hűtés instabilitást, lefagyást okoz. A következő tehát a hűtőborda rögzítettségének ellenőrzése. A kártyát kiszedve a gépből azt is nézzük meg, hogy minden kondenzátora egészséges-e. Még a minőséginek látszó fémházas kondenzátorok is hajlamosak a rossz minőségű tápfeszültség miatt idővel felpúposodni és kilyukadni, esetükben viszont az is nehezíti a helyzet felmérését, hogy nem felül szakadnak ki, mint a klasszikus darabok esetében, hanem az aljuk – így a hiba csak abból látható, hogy a fémházuk teteje kicsit ugyan, de kidudorodik. Illetve, és ezt csak üzem közben lehet megnézni, hogy a hibás kondenzátorok érezhetően forróbbak a többinél, az aktív légáramlás ellenére is.

Végül, de nem utolsósorban a tápegység is ellenőrizni kell. A feszültségek mérése egy dolog, a szolgáltatott zajfeszültség egy

másik, a terhelés pedig egy harmadik. Műszerek nélkül azért el tudunk végezni egy hatékony tesztet, méghozzá az akár 150 wattot is fogyasztó Radeon HD4870 kivételével. Miért? Nos, a válasz a tápegység adatlapján található: a 12 voltos ágak teljesítménye külön szerepel, ez azt jelenti, hogy a tápegység belső felépítése olyan, hogy az adott ágban szereplő alkatrészek hűtése egyetlen hűtőbordán található, tehát azt az ágat jobban leterhelni egészen pontosan azért nem lehet, mert túlmelegedne és tönkremenne a hűtést igénylő alkatrész (általában kettős teljesítménydióda). Esetünkben a 12V2-es ágon maximum 180 wattot vehetünk le, de ez a tápegység fáradása miatt kismértékben csökken is. Mivel a 12V1-en az alaplap és processzor található, a többi alkatrész a 12V2-t terheli: a merevlemez, CD meghajtók, no és persze a VGA.

Nagy szerencse, hogy ezen az alaplapon van integrált VGA (ráadásul az is Radeon), így azzal kell megnézni a rendszer stabilitását. Ha minden működik, ez a tápegység bizony nem elég ahhoz, hogy kellően stabil feszültséggel lássa el a videokártyát. Mivel háttáron működött, egy ideig valószínűleg elviselte a tápegység a terhelést. A VGA-t persze másik gépen sem ártana kipróbálni.

Ehhez a géphez legalább egy 550 wattos típust ajánlok, az Enermax, FSP, Gigabyte, OCZ, Raptorex, ThermalTake, Zalman, illetve az összes „A betűs” kínálatából.

2. Amikor a klónozás jó A hibáuzenetet a MAC címre utal?

Nem szolgáltatói korlátozásról, egészen egyszerűen a DHCP szolgáltatás korrekt működésével járó tulajdonságról van szó: ha a szolgáltató biztosítja a routert, annak MAC címét regisztrálja, más géppel ezért nem működik a csatlakozás. Minden routerbe be lehet írni legalább kézzel ezeket az adatokat, ezt ne felejtjük el!

Magyarul is Egyes routereken a MAC cím klónozása csak egy gomb, ami a csatlakozott gép MAC címét másolja be a mezőbe

KÉRDÉS ▶ Az SMCWBR14s-N4 típusú routeremet sehogyan sem tudom beállítani. Az internet-szolgáltató a PR Telekom, a kapcsolat típusa kábel, dinamikus IP-vel. A kábel-

modem típusa Cisco – EPC2202. A számítógép Windows XP SP3, a mai napig kapott frissítésekkel rendelkezik. A PC beállításánál az automatikus IP címfelismerésre van állítva, a Netbios TCP/IP felett le van tiltva. A router a pingelésre reagált. Az ipconfig ellenőrzésekor rendesen kiadta az IP címet, az alhálózati maszk számát, valamint az átjáró számát. A routerhez kapott telepítőlemez alapján próbáltam beállítani a routert, de rendszeresen „Error 1” hibáuzenetet ad ki. Ezután megpróbáltam a webes felületről konfigurálni, de az utolsó lépésnél ismét csak hibáuzenetet kapok. Router nélkül a net működik. J. Antal

VÁLASZ ▶ A megoldás minden bizonnyal az, hogy a webes konfigurációs oldalon a WAN menü alatt lévő MAC Address Clone-t ki kell választani, és rákattintani a Clone your PC's MAC address gombra. Így a router WAN oldalán ugyanazt a MAC címet mutatja a szolgáltató felé, mint az első alkalommal rákapcsolt PC. E nélkül a szolgáltató nem enged kapcsolatot teremteni, hiszen a gép DHCP segítségével kap címet. Azért, hogy rend legyen, a címek kiosztását a kliensek MAC-címéhez kötik, azaz lefoglalják a DHCP pool-ban. Ugyanezt több otthoni routernél is megtehetjük, ha a belső hálózatban szeretnénk rögzíteni a számítógépeket.

Ha ez a klónozás nem működne, akkor a firmware-t kell rajta frissíteni, majd a fentiek szerint eljárási, illetve a még garanciális a router, és az előbbi ellenére sem indul, cseréltetni. Sajnos az interneten fellelhető dokumentációban egyetlen hibáuzenet sem található, és a routerrel kapcsolatos hibaködot sem lehet találni.

3. A választás egyértelmű A legerősebb WiFi-titkosítás kiválasztása

A vezeték nélküli klienseket ugyanúgy kell beállítani, ha védett WLAN hálózathoz csatlakoztatjuk őket – függetlenül attól, hogy éppen egy asztali számítógépről, notebookról, mobiltelefonról vagy játékkonzolról van szó. A szabvány már lehetővé teszi az egygombos konfigurációt, de sokszor még az alapszinthez kell visszatérnünk.

Néha más az elnevezés Válasszuk a kliensek által támogatott legbiztonságosabbat, és ne feledkezzünk meg a hosszú jelszóról!

KÉRDÉS ▶ Írtam Önnek a routeremről még anno (TP-Link TL-W1043N). Most a WiFi beállításai érdekelnének, mivel vettem egy androidos telefont, és szeretném az internetet azon is használni. A WiFi bekapcsolása nem gond, csak a titkosítással akadtak problémáim. Az érdekelne, hogy melyik a legjobb, legbiztonságosabb megoldás. Van lehetőségem WEP, WPA/WPA2, WPA-PSK/WPA2-PSK védelemre. Melyik a leghatékonyabb védelem, és miként lehet beállítani? Sz. István

VÁLASZ ▶ A legbiztonságosabb a WPA2 kódolás. A lehetséges opciók közül a „sima” WPA/WPA2-t azért nem célszerű választani, mert ehhez egy hitelesítő, ún. Radius szerver kell. Ezt otthon szinte kizárt, hogy bárki is használja, jelentősége inkább cégeknek van. A WPA/WPA2 azt jelenti, hogy a router a kliens tudásának megfelelően választ két mód-szer közül. A titkosítása mind a kettőnek azonos lehet, de a WPA2 többek között már a hitelesítés során is titkosítást használ, ezért ha a telefon ismeri a WPA2-t, azon azt kell beállítani. Végül, a WPA/WPA2-PSK névben a PSK azt jelenti, hogy PreShared Key, azaz előre megosztott kulcs – jelszó, amit a routeren és a klienseken egyaránt meg kell adni. Alapszabály, hogy ennek hosszabbnak kell lennie 6-8 karakternél ahhoz, hogy biztonságos legyen (a túl rövid jelszó reális időn belül feltörhető). Mivel a támadások többsége ún. dictionary-típusú, a jelszó legyen értelmetlen(nek tűnő), sok karakterből álló.

Ha biztos abban, hogy a telefon WPA2-es, a WPA/WPA2-PSK alatti *Version*ot tegye WPA2-re, egyéb esetekben *Automatic*a. A kódolás (*Encryption*) maradhat *Automatic*, de ha a kliensen szintén be lehet állítani, az AES ajánlott. Ha nagyon fontos a sebesség, és a kliens is támogatja, akkor lehet TKIP kódolást választani, az is biztonságos – igaz, hogy csak kicsivel gyorsabb az AES-nél. Akkor, ha a kliensnél csak az internetezés a cél, nagy állományok másolására nincs szükség (telefon), akkor a sebesség miatt nem kell aggódnunk.

Ha ez megvan, a Passphrase sorban meg lehet adni a kis- és nagybetűket tartalmazó jelszót, ami – hacsak a kliens nem támogat mást – 8 vagy 64 karakter hosszú. Ezt csak próbacsatlakozással lehet megállapítani, hiszen a kliensen futó programtól függ az, hogy támogatja-e a 8 és 64 karakter hosszú jelszavakon kívüli jelszavakat. Végül, a Group Key Update Period azt adja meg, hogy a router milyen gyakran cserélje az automatikusan generált hitelesítő kódokat. Ezeket mi nem látjuk, de cseréltetésük megnehezíti (megakadályozza) a WLAN feltörését. Mivel másodpercben kell megadni, érdemes nagy →

NYOMTATO SZINES LÉZER, A4

5. hely: Kyocera FS-C5100DN
Hálózatba köthető kétdolgalos nyomtató-sokra képes modell jó képmínőséggel és felszereltséggel, valamint kedvező áron. Azonban energiagénye még mindig nem elég alacsony.
Összpontszám: 80
Tájékoztató ár: 80 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Képmínőség (20%), Nyomatási sebesség (20%), Felszereltség (20%), Ergonómia (15%), Terméktámogatás (5%), Sebesség szöveg/grafika (s), Működési/észlelési zaj (db), Készletléti fogyasztás (fom), Névelges seb. fűzfűzés (W), Felbontás (dpi), Kétdolgalos nyomtatás, USB csatló, Párhuzamos csatló, LAN kapcsolat, Lapigazoló kapacitása

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

ÜZLETI OKOSTELEFON

3. hely: Motorola Milestone
Az első, Android 2.0 operációs rendszerre épülő telefon, 3,7 hüvelykes érintőképernyővel, kiváló eredményekkel, remek üzemidővel és különösen gyors interneteléréssel.
Összpontszám: 90
Tájékoztató ár: 110 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Ergonómia (25%), Hátfótdobogó (20%), Internet (20%), Mobilítás (15%), Felszereltség (10%), Multimédia (10%), GSM beszélgetési idő (óra), Szabad memória (memóriakártya nélkül) (Mb), OS, Érintőképernyő, Kijelzőméret (pixel), Kamera (Mpixvel), GSM sávok, HSDPA (Mbit/s), GPS, Tömeg (g)

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

NYOMTATO SZINES LÉZER MULTIFUNKCIÓS, A4

7. hely: Samsung CLX-6220FX
Nagyobb testvéréhez, a Samsung CLX-6250FX-hez szinte minden alapképességében hasonló, ám kissé lassabb modell, cserébe jóval kedvezőbb beszerzési áron.
Összpontszám: 77
Tájékoztató ár: 160 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Műnőség (30%), Ergonómia (20%), Nyomatási költség (20%), Nyomatási sebesség (15%), Felszereltség (10%), Terméktámogatás (5%), Készletléti fogyasztás (W), Felbontás (dpi), USB csatló, Párhuzamos csatló, LAN kapcsolat, WLAN kapcsolat, Fax

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

MONITOR 22/23' SZÉLESVÁSNÚ TFT

1. hely: Eizo ColorEdge CG223W
Grafikusoknak szánt monitor, ehhez méltóan kiváló PVA panellet és jó felszereltséggel. Már alapbeállításai is szinte tökéletesek, ám ára némiképpen magas.
Összpontszám: 92
Tájékoztató ár: 270 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Képmínőség (50%), Ergonómia (25%), Felszereltség (10%), Terméktámogatás (5%), Energiafelvétel (5%), Legnagyobb kontraszt, Választási idő (ms), Készletléti fogyasztás (W), Felbontás (pixel), Paneltípus, VGA, DVI, HDMI

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

NYOMTATO TINTASUGARAS, A4

7. hely: Epson B-500DN
Tipikus irodai nyomtató, komoly árccidulával, remek szövegminőséggel és kiemelkedően gyors szövegnyomatással, hálózati kapcsolattal és kétdolgalos nyomtatási lehetőséggel.
Összpontszám: 85
Tájékoztató ár: 95 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Szöveg képmínősége (25%), Grafika képmínősége (25%), Nyomatási sebesség (15%), Nyomatási költség (10%), Felszereltség (10%), Ergonómia (10%), Földi elkészítési idője (s), Készletléti fogyasztás (W), Felbontás (dpi), Kétdolgalos nyomtatás, USB csatló, Párhuzamos csatló, LAN kapcsolat, PictBridge-belemet

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

TÉVÉ LCD, 32'

1. hely: Panasonic TX-L32D28EP
A jelenlegi legjobb tévé ebben a méretkategóriában, szinte tökéletes pontszámokkal, hangminősége különösen figyelemre méltó. Azonban a jelenlegi legdrágább modell az élvonalban.
Összpontszám: 95
Tájékoztató ár: 295 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, TV-videó képmínőség (30%), HD képmínőség (25%), Ergonómia (20%), Felszereltség (10%), Hangminőség (5%), Energiafelvétel (5%), Terméktámogatás (5%), Kontraszt, Fényerő (cd/m²), Készletléti fogyasztás (W), Felbontás (pixel), Méret (Sz×M×Mé), HDMI, SCART, VUW, S-Video, VGA

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

OKOSTELEFON

6. hely: Nokia ES2
Vékony és könnyű modell jó minőségű anyagból, hosszú akkumulátor-üzemidővel, jól használható, 3,1 megapixeles kamerával, ráadásul mindez megfizethető áron.
Összpontszám: 91
Tájékoztató ár: 62 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, Multimédia (30%), Kommunikáció (25%), Ergonómia (25%), Adatkezelés (20%), Tömeg (g), Kommunikáció, Kijelzőméret (pixel), UMTS, Zenelejátszó, Kamera (Mpixvel), Adatátvitel

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

TÉVÉ LCD, 40/42'

3. hely: Toshiba 40XV733
Kiemelkedően jó képmínőség SD és HD anyagokkal egyaránt, viszonylag alacsony fényerő, de nagyon jó kontrasztarány. Ára a mezőnyben kedvezőnek számít.
Összpontszám: 91
Tájékoztató ár: 190 000 Ft

Table with columns: Helyezés, Termék, Összpontszám, Tájékoztató ár, TV-videó képmínőség (30%), HD képmínőség (25%), Ergonómia (20%), Felszereltség (10%), Hangminőség (5%), Energiafelvétel (5%), Terméktámogatás (5%), Kontraszt, Fényerő (cd/m²), Készletléti fogyasztás (W), Felbontás (pixel), Méret (Sz×M×Mé), HDMI, SCART, VUW, S-Video, VGA

ÉRTÉKELÉS/MÉRÉSEK MŰSZAKI ADATOK

CHIP Vásárlási tippek

A hónap legjobb vételei: Minden hónapban kilenc alkatrész árának eddigi és várható alakulása, plusz a legjobb noteszgépek három kategóriában.

Belépőszint - kb. 125 000 Ft
Packard Bell EASYNOTE TJ65-F2465-AU-205HG

Processzor Intel Pentium Dual Core T4400
Memória 3 Gbyte (max. 4 GByte)
Videovezérlő Intel GMA 4500 MHD
Megjelenítő 15,6", 1366x768 pixel, LED
Merevlemez 320 GB
Op. rendszer -
Tömeg 3,0 kg

PACKARD BELL EASYNOTE TJ65

Általános felhasználás - kb. 180 000 Ft
Samsung R528-DT01HU

Processzor Intel Core i3-330M
Memória 4 GByte (max. 4 GByte)
Videovezérlő Nvidia GeForce 310M 512MB
Megjelenítő 15,6", 1366x768 pixel, LED
Merevlemez 500 GB
Op. rendszer -
Tömeg 2,5 kg

Samsung R528-DT01HU

Multimédia - 280 000 Ft
LENOVO IDEAPAD Y560A

Processzor Intel Core i7 720QM
Memória 4 GByte (max. 8 GByte)
Videovezérlő ATI Mobility Radeon HD5730 1024MB
Megjelenítő 15,6", 1366x768 pixel
Merevlemez 500 GB
Operációs rendszer Windows 7 Home Premium 64Bit
Tömeg 2,7 kg

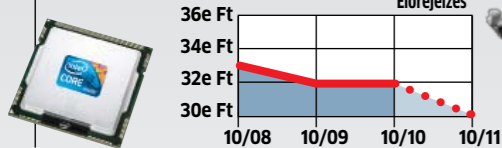

LENOVO IdeaPad Y560A (59-037214)

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

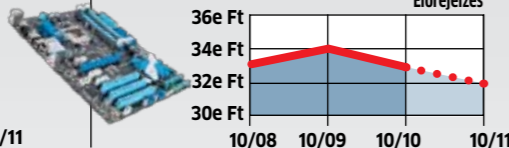
PROCESSZOR

Intel Core i3-540, dobozos

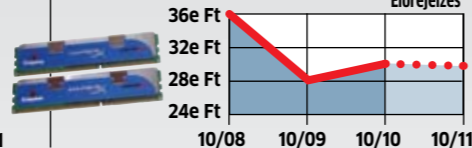
ALAPLAP

ASUS P7H55/USB3

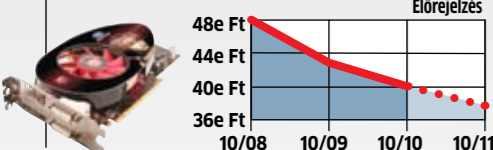
MEMÓRIA

2x2048 MB Kingston DDR3-1333 Mhz

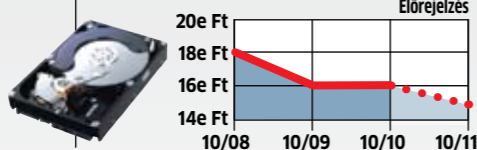
GRAFIKUS VEZÉRLŐ

Sapphire Radeon HD5770 1024MB

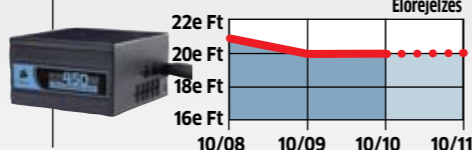
MEREVLEMEZ (3,5", SATA)

Samsung SpinPoint F3 (HD103SJ)

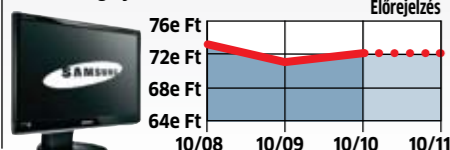
TÁPEGYSÉG

Corsair VX450

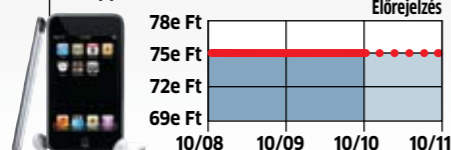
MONITOR (24" KÉPÁTLÓ)

Samsung SyncMaster 2494HM

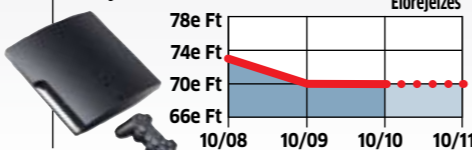
HORDOZHATÓ ZENEJÁTSZÓ

Apple iPod Touch 8GB

JÁTÉKKONZOL

Playstation 3 Slim 120GB

MEGJELENT!

KERESD AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

10 gyors tipp lassú PC-khez

GYAKORLAT

Ha bivalyerős számítógépünk hirtelen már csak a csigatempót bírja: tippjeinkkel és trükkjeinkkel könnyen ismét erőre kaphat. Még a kissé korosabb PC-k is érezhetően gyorsabbak lesznek – egészen kis ráfordítással.

Spóroljon sokat a CHIP-pel!

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ

Fantasztikus előfizetési akcióval várjuk rendszeres olvasóinkat az év végén. Ne maradjon le Ön sem a következő számunkban meghirdetésre kerülő ajánlatunkról.

Számítógép 30 ezer Ft-ból?

GYAKORLAT

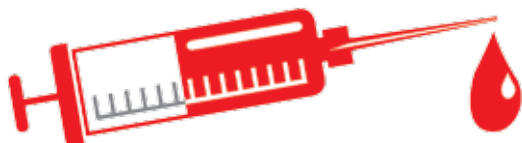
Még egy közepes PC is túl erős és túl drága a legtöbb alkalmazáshoz. Mi megépítettük a tökéletes minimumot – munkára vagy a gyerekeknek.

Veszélyes vírus hordozók

GYAKORLAT

A károkozók sok oldalról fenyegetik a gépünket. De hogyan kerülnek be a rendszerünkbe? A CHIP megmutatja a legmocskosabb fertőzések útjait.

November 17-től az újságárusoknál!

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Olvasószerkesztő: Papp Hajnalka
hpapp@motorpresse.hu

Szerkesztők: Erdős Márton
merdos@motorpresse.hu
Győri Ferenc
fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor
grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Harangozó Csongor
csharangozo@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztő: Ulmer Jenő Gergely

Levél cím: 1525 Budapest, Pf. 58.

Telefon: 06 1 577-2600

Fax: 06 1 577-2690

Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató

Motor-Presse International: Dr. Maike Schlegel

Ügyvezetők: Hannes Ludwig, Milan Bohatec

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Székely Iván

Hirdetésfelvétel: Molnár László, 06 1 577-2683
lmolnar@motorpresse.hu

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 06 1 577-2637
eszoke@motorpresse.hu

Marketing és online divízió igazgató: Gajdos Barna

TERJESZTÉS Gajdos Barna, Törő István

Telefon: 06 1 577-2631, 06 1 577-2635

Fax: 06 1 577-2690

E-mail: mpb@motorpresse.hu,
itelofizetes@motorpresse.hu

Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjesztő: Magyar Lapterjesztő Zrt.,
alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta,
egy szám ára: DVD-vel: 1995 Ft

Előfizetési díjak:

1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft

Féléves: DVD-vel: 9570 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomatás: Infopress Group Hungary Zrt.

Cím: 2600 Vác, Nádas u. 6.

Felelős vezető: Lakatos Imre, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelemztetés!

Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemezmellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiavilágja az
1084 Budapest, Árpáds u. 11.
Tel.: 309-4738, Fax: 309-4744
E-mail: marketing@observers.hu
http://www.observers.hu
BUDAPESTI MÉDIAVILÁG ÉRTÉKELŐ KFT.
OBSERVER

K Sorozat

**Munkában és szórakozásban
is számíthatsz rá**

**Palm-proof
technológia:**

A kényelmes
gépelésért

Power4Gear:

4 választható mód a
hatékony teljesítmény
szabályozásért

Multimédia:

Bluetooth, SRS, HDMI és Altec Lansing
hangszórók az igazi multimédiás élményért

Élvezd az Asus K52F notebookok nyújtotta szabadságot és sokoldalúságot. A notebook nagyszerű társ a mindennapokban, legyen akár munkáról vagy szórakozásról szó. Az Intel® Core™ i3 processzorral szerelt K52F a legjobb teljesítményt nyújtja kategóriáján belül.

Az Ön számítógépe, egyszerűbben.

Windows 7

JÖN, JÖN, JÖN!

Következő számunkban meghirdetjük a CHIP magazin nagy karácsonyi előfizetési akcióját!

Miért éri meg előfizetni?

- 1. Mert ismét szenzációs meglepetéseket tartogatunk Önöknek**
- 2. Mert az utcai árhoz képest rengeteget spórolhatnak**

Részletek a következő magazinban!

www.facebook.com/biztonsag

Lájkoltál ma már?

**Biztonsági tippek a facebook
használatával kapcsolatban.**

A www.facebook.com közösségi oldalra eddig 1 695 000 magyar felhasználó regisztrált. Közülük csak kevesen tudják, milyen szabályokat kövessenek amikor tartalmakat töltenek fel az oldalra vagy megosztják adataikat és fényképeiket másokkal. Ezzel egyidejűleg a facebook 500 milliós közösségét folyamatosan érik támadások: az internetes bűnözők megpróbálják kihasználni és átverni a tájékozatlan felhasználókat. Ha szeretne az elsők között értesülni az új csalási kísérletekről és vírustámadásokról, csatlakozzon a NOD32 antivírust gyártó ESET hivatalos magyar facebook oldalához a www.facebook.com/biztonsag címen. Ezt biztonságosan lájkolhatja.